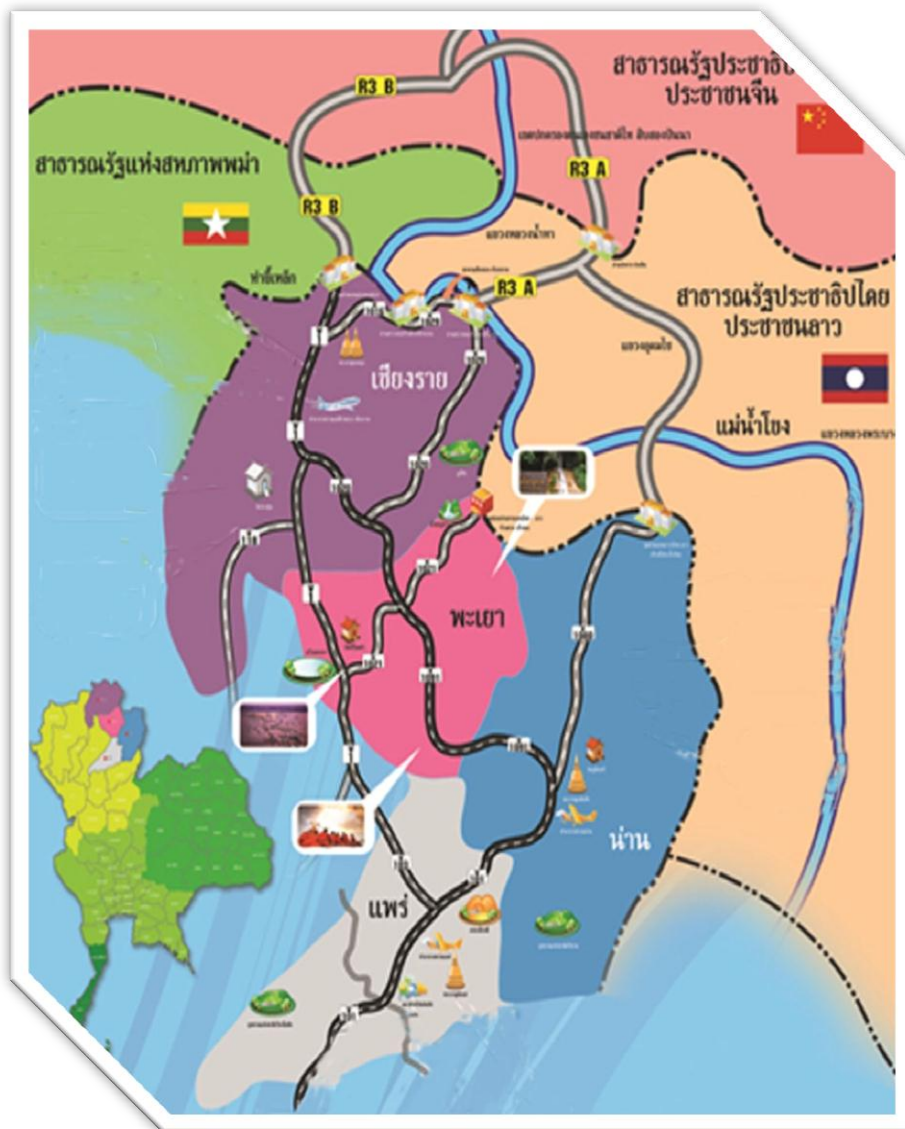

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
(เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน)
(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

โทร. 0-5317-7351 สป.มท. 26143,26149

Email: osmlanna@hotmail.com

ปรับปรุง ณ วันที่ 27 ธ.ค. 62

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเพื่อการพัฒนาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	
1) ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ	1
2) ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ	
- การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ	33
- การวิเคราะห์ศักยภาพด้านสังคม	55
- การวิเคราะห์ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	59
3) สรุปประเด็นสำคัญและความต้องการของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	86
4) ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ในช่วงที่ผ่านมา (พ.ศ. 2557 – 2560)	89
ส่วนที่ 2 ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	
1) การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก	93
2) การเชื่อมโยงแผนพัฒนา	104
3) จุดเน้นในการพัฒนา (Positioning)	115
4) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	117
5) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	119
6) ข้อเสนอแนะแผนงานโครงการที่สำคัญ (Flagship Project)	121
7) ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (พ.ศ. 2561 – 2565)	125
8) สรุปบทนำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงใหม่ พะเยา แพร่ น่าน) ปี พ.ศ. 2561 - 2565	141
9) แบบ กจ. 1-1	194

คำนำ

มติที่ประชุมคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ครั้งที่ 2/2561 เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2561 ได้กำหนดนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้ยึดนโยบายของรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ มาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย-พะเยา-แพร่-น่าน) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นการพัฒนา และกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาทั้งระดับชาติและระดับภูมิภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดฉบับนี้ เกิดจากการบูรณาการจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมทุกภาคส่วน ในการกำหนดกรอบแนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน 2 ให้มีประสิทธิภาพและเป็นแนวทางชี้้นำการพัฒนาให้กับกลุ่มจังหวัด และจังหวัด ในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปี รวมทั้งหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นกรอบในการประสานแผนให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และเกิดการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาในระดับพื้นที่ตลอดจนกระจายความเจริญไปสู่พี่น้องประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 อย่างแท้จริง

ดังนั้น กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มั่นใจว่า แผนพัฒนาฯ ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการ ประชาชน และองค์กรภาคเอกชน ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายของรัฐบาล

กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
(เชียงราย-พะเยา-แพร่-น่าน)

ส่วนที่ 1

ข้อมูลเพื่อการพัฒนาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน)

1. ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน อยู่ทางตอนบนของประเทศระยะทางจากกรุงเทพมหานคร 785 กิโลเมตร มีชายแดนด้านเหนือติดกับประเทศเมียนมาร์ ระยะทาง 130 กิโลเมตร (เป็นแนวภูเขา 100 กิโลเมตร และเป็นแนวแม่น้ำ 30 กิโลเมตร คือ ส่วนที่เป็นแม่น้ำกกและแม่น้ำรวก) ชายแดนด้านตะวันออกติดกับ สปป.ลาว ระยะทาง 437 กิโลเมตร (เป็นแนวภูเขายาว 219 กิโลเมตร และแนวแม่น้ำโขงยาว 219 กิโลเมตร) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ด้านตะวันตกติดกับจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ระยะทาง 181.1 กิโลเมตร ที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำปาง 225 กิโลเมตร และด้านใต้ติดกับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่จังหวัดอุตรดิตถ์ ระยะทาง 313.339 กิโลเมตร กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีพื้นที่รวม 36,024 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 7.02 ของพื้นที่ของประเทศไทย ซึ่งมีพื้นที่ทั้งหมด 513,115 ตารางกิโลเมตร โดยจังหวัดเชียงรายมีพื้นที่มากที่สุด 11,678 ตารางกิโลเมตร

ภาพที่ 1 แผนที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ตารางที่ 1 พื้นที่ของกลุ่มจังหวัดฯ

จังหวัด	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)
เชียงราย	11,678
พะเยา	6,335
แพร่	6,539
น่าน	11,472
รวม	36,024

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้และภูเขาที่มีความสูงจากน้ำทะเลสูงสุดที่ดอยภูคา 1,980 และความสูงเฉลี่ยคือ 76.16 ของดอยสูงที่สุดในประเทศไทย มีแม่น้ำสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำโขงไหลมาจากประเทศจีนและผ่านกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 แม่น้ำยมมีต้นกำเนิดที่จังหวัดพะเยา แม่น้ำน่านมีต้นกำเนิดที่จังหวัดน่าน แม่น้ำกกมีต้นกำเนิดจังหวัดเชียงใหม่ ในรัฐฉาน ประเทศเมียนมาร์ แม่น้ำอิงต้นกำเนิดที่จังหวัดพะเยา เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำโขง โดยไหลลงแม่น้ำโขงที่ บ้านปากอิง ม.16 ต.ศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เป็นต้น

1.3 การปกครอง

การแบ่งเขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ประกอบด้วย 50 อำเภอ 369 ตำบล 4,128 หมู่บ้าน

ตารางที่ 2 เขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดฯ

จังหวัด	เขตการปกครอง		
	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน
เชียงราย	18	124	1,753
พะเยา	9	68	779
แพร่	8	78	708
น่าน	15	99	890
รวม	50	369	4,128

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

1.4 การปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 4 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 4 แห่ง เทศบาลตำบล 126 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 265 แห่ง รวมทั้งสิ้น 400 แห่ง

ตารางที่ 3 เขตการปกครองส่วนท้องถิ่น

จังหวัด	อบจ.	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.	รวม
เชียงราย	1	1	-	54	88	144
พะเยา	1	-	2	33	36	72
แพร่	1	-	1	25	57	84
น่าน	1	-	1	18	80	100
รวม	4	1	4	126	265	400

ที่มา: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

1.5 ประชากร

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีประชากรในปีพ.ศ. 2561 รวม 2,691,424 คน แบ่งเป็นชาย 1,317,909 คน หญิง 1,373,515 คน ซึ่งสัดส่วนของชายและหญิงเมื่อเทียบกับประชากรทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 49 และ 51 ตามลำดับ ในขณะที่ปีพ.ศ. 2560 ประชากร รวม 2,692,117 คน แบ่งเป็น ชาย 1,319,794 คน หญิง 1,372,323 คน หากพิจารณาแยกตามจังหวัดพบว่า จำนวนประชากรในของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เริ่มลดลงในจังหวัดพะเยา แพร่ และน่าน ทั้งนี้สอดคล้องกับบริบทของประเทศที่เข้าสู่สังคมสูงวัยที่แนวโน้มของจำนวนประชากรจะลดลง

ตารางที่ 4 จำนวนประชาชนของกลุ่มจังหวัดฯ ปี 2559-2561

จังหวัด	ปี 2559			ปี 2560			ปี 2561		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
เชียงราย	626,784	655,760	1,282,544	628,897	658,718	1,287,615	630,221	661,909	1,292,130
พะเยา	234,221	244,967	479,188	233,093	244,007	477,100	232,129	243,086	475,215
แพร่	215,246	229,844	445,090	216,655	230,909	447,564	215,246	229,844	445,090
น่าน	241,287	238,629	479,916	241,149	238,689	479,838	240,313	238,676	478,989
รวม	1,317,538	1,369,200	2,686,738	1,319,794	1,372,323	2,692,117	1,317,909	1,373,515	2,691,424

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน สถิติประชากรและบ้าน จำนวนประชากรแยกอายุ, 2562.

1.6 ด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของจังหวัดในกลุ่มภาคเหนือโดยรวม ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2557 ขยายตัวไม่ค่อนัก เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก และการแข็งค่าขึ้นของเงินบาทในช่วงครึ่งแรกของปี ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรม ได้รับผลกระทบจากต้นทุนด้านพลังงานและค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น ภาคการเกษตรยังขยายตัวได้ดี ส่วนการค้าชายแดนขยายตัวในระดับสูง เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน มีการขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะการลงทุนในภาคอสังหาริมทรัพย์ในจังหวัดที่มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน มีการลงทุนปลูกสร้างทั้งแนวราบและแนวตั้งเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน เช่น จังหวัดเชียงราย ในอำเภอเชียงแสน เชียงของ และแม่สาย

1.7 โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ

1) ถนน เส้นทางที่สำคัญประกอบด้วย

1.1 ทางหลวงแผ่นดิน

หมายเลข 1 พหลโยธิน (ช่วงพะเยา-แม่สาย)

หมายเลข 11 (ช่วงอำเภอเด่นชัย)

หมายเลข 101 (ช่วงอำเภอเด่นชัย-น่าน)

หมายเลข 103 เส้นทางร้องกวาง-งาว

1.2 ทางหลวงอาเซียน (AH)

หมายเลข AH 2 เริ่มต้นเข้าสู่ประเทศไทยที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

หมายเลข AH 3 เริ่มต้นเข้าสู่ประเทศไทยที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

หมายเลข AH 13 เริ่มต้นเข้าสู่ประเทศไทยที่ด่านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

จังหวัดน่าน

1.3 โครงข่ายคมนาคมตามกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง (GMS)

กลุ่มจังหวัดฯ อยู่ในแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor: NSEC) และเส้นทาง R3A และ R3B เชื่อมโยงกับมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ตอนใต้)

1.4 R3A เส้นทางหมายเลข 3A (R3A) เป็นเส้นทางสายใหม่เชื่อมโยงระหว่างจีน-ลาว-ไทย โดยเริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2538 ภายใต้โครงการ “สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ” และเปิดใช้อย่างเป็นทางการเมื่อปลายเดือนมีนาคม 2551 เป็นต้นมา “เส้นทาง R3A หรือ คุณมัน กงลู่” คือเส้นทางเชื่อมกรุงเทพฯ สู่คุนหมิง ซึ่งมีต้นทางเริ่มจากเชียงของ ประเทศไทย-บ่อแก้ว-หลวงน้ำทา-บ่อเต็น ของประเทศลาว-บ่อหาน-เชียงรุ่งหรือจิ่งหง ในแคว้นสิบสองปันนา นครคุนหมิง มณฑลยูนนาน ประเทศจีน โดยมีระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึงคุนหมิงรวมกว่า 1,800 กิโลเมตร นอกจากนี้ ไทยและจีนร่วมมือกันก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 เชียงของ-ห้วยทราย

1.5 R3B เส้นทาง R3B คุนหมิง-ต้าลี่ (จีน)-ท่าซี้เหล็ก (พม่า)-แม่สาย-กรุงเทพฯ (ไทย) ซึ่งบรรจบกับเส้นทาง R3A ที่เมืองเชียงรุ่งของจีน เป็นอีกเส้นทางหนึ่งที่สำคัญภายใต้กรอบ NSEC แต่ปัจจุบันยังไม่สามารถเปิดใช้ได้ตลอดเส้นทาง เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองของพม่าอีกทั้งเส้นทางนี้ต้องผ่านภูเขาสูง ต้นทุนการขนส่งจึงสูงกว่าและสะดวกน้อยกว่าเส้นทาง R3A โอกาสของผู้ประกอบการโลจิสติกส์จึงอยู่ที่การขนส่งสินค้าโดยเฉพาะสินค้าอุปโภคบริโภคเพื่อไปกระจายในประเทศพม่ามากกว่าการใช้เส้นทางเพื่อขนส่งสินค้าจากประเทศไทยไปยังประเทศจีน

2) สะพานข้ามแม่น้ำเชื่อมระหว่างประเทศ ที่สำคัญประกอบด้วย

2.1 สะพานมิตรภาพข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 (เชียงของ-ห้วยทราย) เป็นสะพานข้ามแม่น้ำโขง เชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยที่ บ้านดอนมหาวัน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายกับ ส.ป.ป.ลาว ที่บ้านดอน เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ระยะทาง 2.48 กิโลเมตร รูปแบบของสะพานเป็นคอนกรีตรูปกล่อง (Segmental Concrete Box Girder) มีเสา 4 เสา กว้าง 14.70 เมตร เป็นสะพานขนาด 2 เลน แต่ละเลนกว้าง 3.50 เมตร นอกจากสะพานแล้วยังมีโครงการก่อสร้างถนนไปอีกประมาณ 6 กิโลเมตรเข้าในเขตเมืองห้วยทราย

ซึ่งเป็นถนนลาดยางขนาดสองเลน รวมทั้งมีการก่อสร้างด้านตรวจคนเข้าเมืองด้วยสถาปัตยกรรมแบบล้านช้าง เป็นการเชื่อมต่อกับเส้นทางR3A ระหว่างจีน – ลาว –ไทย

2.2 สะพานมิตรภาพข้ามแม่น้ำสาย แห่งที่ 1 และ 2 เชื่อมอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย กับจังหวัดท่าขี้เหล็ก ประเทศเมียนมาร์

3) รถไฟ สถานีรถไฟที่สำคัญ ได้แก่ สถานีรถไฟเด่นชัย จังหวัดแพร่ เป็นเส้นทางรถไฟทางเดี่ยวขนาด 1.00 เมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครระยะทาง 533.94 กิโลเมตร และจังหวัดเชียงใหม่ ระยะทาง 217 กิโลเมตร

4) ท่าอากาศยาน

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีท่าอากาศยานที่อยู่ในการดูแลของบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 1 แห่ง คือ ท่าอากาศยานนานาชาติแม่ฟ้าหลวงเชียงรายมีสายการบิน เช่น การบินไทย, Air Asia, Nok Air, Bangkok Airways, Lion Air และมีท่าอากาศยานที่อยู่ในการดูแลของกรมการบินพลเรือน จำนวน 2 แห่ง คือ ท่าอากาศยานแพร่ และ ท่าอากาศยานน่าน

5) ท่าเรือ

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีท่าเรือ 3 แห่ง ประกอบด้วยท่าเรือพาณิชย์ เชียงแสนแห่งที่ 1 และ 2 และท่าเรือเชียงของ ซึ่งทั้ง 3 แห่ง อยู่ในการดูแลของการท่าเรือแห่งประเทศไทย

1.8 ด้านศุลกากร

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีด่านศุลกากรอยู่ทั้งหมด 5 แห่ง ประกอบด้วย ด่านศุลกากรแม่สาย ด่านศุลกากรเชียงแสน ด่านศุลกากรเชียงของ ด่านศุลกากรบ้านฮวก และด่านศุลกากรทุ่งช้าง

1.8.1. ด่านอำเภอแม่สาย ฝั่งตรงข้ามคือด่านท่าขี้เหล็ก ประเทศเมียนมาร์ ห่างจากอำเภอเมืองเชียงราย 60 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง 1 ชั่วโมง ตั้งอยู่เชิงสะพานข้ามแดนไทย-พม่า เป็นตลาดชายแดนไทย - พม่า และเป็นจุดเดินทางท่องเที่ยวไปเชียงตุงได้ เดินทางโดยรถยนต์

1.8.2 ด่านอำเภอเชียงแสน ฝั่งตรงข้ามคือด่านเมืองต้นฝั้น แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว ห่างจากอำเภอเมืองเชียงราย 60 กิโลเมตร ตั้งอยู่ที่บริเวณท่าเรือหน้าที่ว่าการอำเภอเชียงแสน เป็นจุดเดินทางท่องเที่ยวตามลำน้ำโขงโดยทางเรือไปถึงเชียงรุ่ง สิบสองปันนาจีนตอนใต้ ด่านอำเภอเชียงแสน

1.8.3 ด่านอำเภอเชียงของ ฝั่งตรงข้ามคือด่านเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว ห่างจากอำเภอเมืองเชียงราย 114 กิโลเมตร ตั้งอยู่บริเวณท่าเรือบั๊ก เป็นจุดข้ามไปท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย และเดินทางตามลำน้ำโขงโดยทางเรือไปถึงหลวงพระบางและเวียงจันทน์ สปป.ลาว แล้วกลับเข้าประเทศไทยที่จังหวัดหนองคาย (เรือเร็วออกเดินทางช่วงเช้า นั่งได้ 5 คน ๆ ละ 800 บาท ใช้เวลา 5 ชั่วโมง เรือสินค้าออกเดินทางช่วงบ่ายคนละ 300 บาท ใช้เวลา 2 วัน 1 คืน) ด่านอำเภอเชียงของ

1.8.4 ด่านศุลกากรทุ่งช้าง ตั้งอยู่ที่บ้านเพ็ญลุง ตำบลและ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน แต่ต่อมาได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตั้งอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ซึ่งมีผลให้ตำบลห้วยโก๋นอันเป็นที่ตั้งของด่านพรมแดนห้วยโก๋นแยกไปขึ้นกับอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ประกอบกับได้มีการจัดสร้างที่ทำการแห่งใหม่ของด่านศุลกากรทุ่งช้างที่บ้านป่าเป็ย ตำบลปอน อำเภอทุ่งช้าง

1.8.5 ด้านศุลกากรบ้านฮวก ตั้งอยู่ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ฝั่งตรงข้ามคือ แขวงไซยะบุรี สปป.ลาว เป็นช่องทางที่ราษฎรของทั้งสองประเทศสามารถเดินทางติดต่อค้าขายกันได้ทุกวัน ตั้งแต่เวลา 06.00 – 18.00 น. ของทุกวัน

1.9 ด้านชายแดน

ตารางที่ 5 รวมจุดผ่านแดนบริเวณชายแดนไทย – พม่า – ลาว

จังหวัด	จำนวนช่องทาง			รวม
	ถาวร	ผ่อนปรน	ชั่วคราว	
เชียงราย	4	11	-	15
พะเยา	1	-	-	1
แพร่	-	-	-	-
น่าน	1	2	-	3
รวม	6	13	-	19

1.9.1 จุดผ่านแดนไทย – พม่า ดังนี้

จังหวัดเชียงราย มีจุดผ่านแดนถาวร 2 แห่ง และจุดผ่อนปรนมี 5 แห่ง ได้แก่

ถาวร

1. สะพานข้ามแม่น้ำสาย เขตเทศบาลแม่สาย อำเภอแม่สาย
2. สะพานข้ามแม่น้ำสายแห่งที่ 2 ตำบลสันผักอี อำเภอแม่สาย ซึ่งเป็นพื้นที่เมืองท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน ประเทศเมียนมาร์

ผ่อนปรน

1. ทำบ้านปางห้า ตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย
2. ทำบ้านสายลมจอย อำเภอเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย
3. ทำบ้านเกาะทราย ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย เป็นเขตติดต่อกับเมืองท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน ประเทศเมียนมาร์
4. ทำดินดำ บ้านป่าแดง หมู่ 5 ตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย เป็นเขตติดต่อกับบ้านดินดำ จังหวัดท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน ประเทศเมียนมาร์
5. บ้านสบรวก หมู่ 1 ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน เป็นเขตติดต่อกับบ้านเมืองพง จังหวัดท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน ประเทศเมียนมาร์

1.9.2 จุดผ่านแดนไทย – ลาว ดังนี้

จังหวัดเชียงราย มีจุดผ่านแดนถาวร 2 แห่ง และจุดผ่อนปรนมี 6 แห่ง ได้แก่

ถาวร

1. ด้านอำเภอเชียงของ เป็นเขตติดต่อกับเมืองห้วยทราย (ด่านสากล) แขวงบ่อแก้ว ส.ป.ป.ลาว
2. ด้านบ้านเชียงแสน อ.เชียงแสนเป็นเขตติดต่อกับเมืองต้นผึ้ง (ด่านท่องเที่ยว) ส.ป.ป.ลาว

ผ่อนปรน

1. บ้านสบรวก หมู่ 1 ตำบลเวียง อ.เชียงแสน เป็นเขตติดต่อกับบ้านกว๊านเมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว ส.ป.ป.ลาว
2. บ้านสวนดอก หมู่ 8 ตำบลบ้านแซว อำเภอเชียงแสน เป็นเขตติดต่อกับบ้านสีเมืองงาม เมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว ส.ป.ป.ลาว

3. บ้านแจมปอง ตำบลหล่ายงาว อำเภอเวียงแก่น เป็นเขตติดต่อกับ บ้านด่าน เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ส.ป.ป.ลาว
4. บ้านหาดบ้าย หมู่ 1 ตำบล रिมีโขง อำเภอเชียงของ เป็นเขตติดต่อกับบ้านดอยแดง เมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว ส.ป.ป.ลาว
5. บ้านร่มโพธิ์ทอง (เลาเจอ) หมู่ 9ตำบลดับเต้า อำเภอเทิง เป็นเขตติดต่อกับบ้านปางไฮ เมืองคอบ แขวงไชยะบูลี ส.ป.ป.ลาว
6. บ้านห้วยลึก หมู่ 4 ตำบลม่วงยาย อำเภอเวียงแก่น เป็นเขตติดต่อกับบ้านครกหลวงและบ้านปากตีน เมืองห้วยทราย แขวงไชยะบูลี ส.ป.ป.ลาว

จังหวัดพะเยา มีจุดผ่านแดนถาวร 1 แห่ง ได้แก่

- ถาวร** 1. บ้านฮวก ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง เป็นเขตติดต่อกับ บ้านปางมอน เมืองเชียงฮ่อน แขวงไชยะบูลี ส.ป.ป.ลาว

จังหวัดน่าน มีจุดผ่านแดนถาวร 1 แห่ง และจุดผ่อนปรนมี 2 แห่ง ได้แก่

- ถาวร** 1. ด่านบ้านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ เป็นเขตติดต่อกับบ้านน้ำเงิน เมืองเงิน แขวงไชยะบูลี ส.ป.ป.ลาว

- ผ่อนปรน** 1. บ้านห้วยสะแตง ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง เป็นเขตติดต่อกับ บ้านป่าหว่าน เมืองเชียงฮ่อน แขวงไชยะบูลี ส.ป.ป.ลาว
2. บ้านใหม่ชายแดน ตำบลชนแดน อำเภอสองแคว เป็นเขตติดต่อกับบ้านเตสอง เมืองเชียงฮ่อน แขวงไชยะบูลี ส.ป.ป.ลาว

1.10 แหล่งท่องเที่ยวและเทศกาลประเพณีที่สำคัญ

1.10.1 แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

ตารางที่ 6 ความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

จังหวัด	การท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนและวัฒนธรรม	การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวิถีพุทธ	การท่องเที่ยวด้านกีฬาและนันทนาการ
เชียงราย	1. ชุมชนตำบลบ้านแซว ตำบลแบบอีสานล้านนา 2. แหล่งเรียนรู้การจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน เทศบาลตำบลศรี่ง 3. ศูนย์เรียนรู้พัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลแบบใน	1. อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งรายมหาราช 2. พระตำหนักดอยตุง 3. ทะเลสาบเชียงแสน หรือหนองบงคาย 4. สบรวก หรือดินแดนแห่ง	1. ไร่แม่ฟ้าหลวง 2. น้ำพุร้อนโป่งพระบาท 3. น้ำพุร้อนป่าตึงหรือน้ำพุร้อนห้วยหินฝน 4. ลานทองอุทยานวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง 5. ดอยแม่สลอง	1. วัดพระสิงห์ 2. วัดพระแก้ว 3. วัดร่องชุ่น 4. พระธาตุดอยตุง 5. วัดป่าสัก 6. วัดพระธาตุผาเงา 7. วัดพระธาตุจอมกิตติ	1. อุทยานแห่งชาติดอยหลวง 2. อุทยานแห่งชาติขุนแจ

จังหวัด	การท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนและวัฒนธรรม	การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวิถีพุทธ	การท่องเที่ยวด้านกีฬาและนันทนาการ
	ระดับประเทศ บ้านโป่งศรีนคร 4. หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านท่าขันทอง	สามเหลี่ยมทองคำ 5. สามเหลี่ยมทองคำ 6. ท่าเรือบัว	6. ดอยหัวแม่คำ 7. สวนแม่ฟ้าหลวง 8. ถ้ำผาจอม 9. ถ้ำป้อม ถ้ำปลา 10. ถ้ำเสาหิน พญานาค บ้านหาดบ้าย 11. ดอยผาตั้ง 12. หาดผาไต่ 13. ภูชี้ฟ้า 14. ดอยช้าง ดอยวาวี 15. บ่อน้ำร้อน ธรรมชาติ	8. วัดพระธาตุจอมจ้อ 9. พระธาตุจอมแก้ว 10. วัดพระเจ้าทองทิพย์	
พะเยา	1. ศูนย์วัฒนธรรมไทลื้อ 2. หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านบัว 3. วิถีชีวิตชุมชนชาติพันธุ์ (อีสานล้านนา 4.ชุมชนท่าครก บ้านงิ้ว 5.ชุมชนโบราณบ้านตุนใต้ 6.หมู่บ้านปิดทองหลังพระ (บ้านต๋อมใน) 7.ชุมชนบ่อสิงสอง (ผาหัวเรือ)	1. บ้านร้อยปี คุณหลวงศรีนครานุกุล 2 โบราณสถานบ้านร่องไฮ 3 หอวัฒนธรรม นิทัศน์ 4 โบราณสถานเวียงล่อ 5 อนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง 6. การศึกษาอนุสรณ์ผู้เสียสละ พตท. 2324 7. โบราณสถานเวียงบัว	1. กว๊านพะเยา 2. วนอุทยานภูลังกา 3. ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางค่า พะเยา 4. อุทยานแห่งชาติภูซาง 5. อุทยานแห่งชาติดอยหลวง 6. บ่อสิบสอง 7. น้ำตกจำปาทอง 8. ช่างนกยูง 9. หนองเล็งทราย 10.เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงล่อ 11. อุทยานแห่งชาติแม่ปืม 12. ห้วยผาเกียง 13. ดงหอนองหล่ม 14. ถ้ำหลวงปางจัน	1 วัดติโลกอาราม 2. วัดศรีโคมคำ (วัดพระเจ้าตนหลวง) 3. วัดพระธาตุจอมทอง 4. วัดศรีอุโมงค์คำ 5. วัดลี 6. วัดป่าแดง บุญนาค 7. วัดหลวงราช สันฐาน 8. วัดแสนเมืองมา 9. วัดไชยอวาสา หรือวัดประตู่เหล็ก 10. วัดราชคฤห์ 11 วัดอินทร์ฐาน 12. วัดร้างประตู่ชัย หรือวัดพระเจ้าย้อย 13. วัดศรีจอมเรือง 14. วัดพระนั่งดิน	1. อ่างเก็บน้ำห้วยชมพู – ผาเทวดา 2. เส้นทางจักรยานรอบกว๊านพะเยา 3. การท่องเที่ยวศึกษาธรรมชาติห้วยเมี่ยง 4. อ่างเก็บน้ำแม่ปืม 5. หาดน้ำดั่ง อำเภอปาง 6. อ่างเก็บน้ำห้วยต๋ม 7. หนองเล็งทราย 8. อ่างเก็บน้ำร่องสัก 9. อ่างเก็บน้ำห้วยส้อม 10. น้ำขุนเอียน

จังหวัด	การท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนและวัฒนธรรม	การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวิถีพุทธ	การท่องเที่ยวด้านกีฬาและนันทนาการ
			15. ผาข่อยตั้ง 16. บ้านผาแดง 17. ร่องแก่ง บ้านหนองกลาง 18. อุทยานดอยภูนาง	15. วัดนันทาราม 16. วัดป่าสักคำ 17. วัดศรีสุพรรณ 18. วัดพระธาตุสบแวน 19. ดอยบุษราคัม (วัดอนาลโยทิพาราม) 20. วัดศรีชุม 21. วัดห้วยเกียง 22. วัดภูมาราม 23. วัดพระธาตุแซ่ไ่ว้ 24. วัดพระธาตุชิงแกง 25. วัดศรีล้อมหนองหล่ม 26. วัดพระธาตุสามดวง 27. วัดพระธาตุภูทอง 28. วัดพระธาตุจอมสัน 29. วัดพระธาตุดอยหยวก 30. วัดพระธาตุภูขวาง	11. เทศกาลดอกคำใต้งาม
แพร่	1. หมู่บ้านนาคูหา/บ้านนาตอง/บ้านทุ่งโฮ้ง (ชุมชนที่เป็นแหล่งปลูกต้นหอม) 2. ชุมชนบ้านห้วยอ้อ (เมืองลอง) 3. บ้านไต้ลื้อ (บ้านถิ่น)	1. คุ้มเจ้าหลวงเมืองแพร่ 2. กำแพงเมืองแพร่ 3. คุ้มวงศ์บุรี 4. คุ้มวิชัยราชา 5. วัดธรรมานุภาพ (พระธาตุศรีนาตอง)	1. วนอุทยานแพะเมืองผี 2. บ่อน้ำพุร้อนบ้านแม่จอก 3. น้ำตกแม่เกิงหลวง อุทยานแห่งชาติเวียงโกศัย	1. วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร 2. วัดหลวง 3. วัดศรีชุม 4. วัดจอมสวรรค์ 5. วัดพระธาตุช่อแฮ	1. อ่างเก็บน้ำแม่สอง (ปั่นจักรยานล่องแก่ง) 2. หนองบัวลอย 3. ถ้ำผานางคอย (วิ่งเทรล ยิงธนู) 4. ภูพญาพ่อ

จังหวัด	การท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนและวัฒนธรรม	การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวิถีพุทธ	การท่องเที่ยวด้านกีฬาและนันทนาการ
	<p>4. หมู่บ้านร่องฟอง แหล่งอุตสาหกรรมการเย็บผ้าและเหล็ก</p> <p>5. หมู่บ้านค้ำใจ ชุมชนกะเหรี่ยงหูกวาง</p> <p>6. บ้านแช่ฟ้า กะเหรี่ยงหุยาน</p> <p>7. บ้านบุญยืน มลาบรี (ผีตอเหลือง)</p> <p>8. โฮงซึ้งหลวง</p> <p>9. บ้านกะเหรี่ยง-แม่จองไฟ</p> <p>10. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหม้อห้อมทุ่งเจริญ/ ทุ่งโฮ้งย้อมสีธรรมชาติ</p> <p>11. บ้านดอนมูลสูงเม่น</p> <p>12. บ้านวังวนสูงเม่น</p> <p>13. ชุมชนบ้านดอนทราย อ.ลอง</p> <p>14. กาดกองเก่า</p> <p>15. หอศาสตราวุธ</p> <p>16. หอศิลป์นรินทร อ.เด่นชัย</p> <p>17. คำแสน แกลเลอรี</p>	<p>6. ถ้ำผานางคอย</p> <p>7. อนุสรณ์สถานเสรีไทยและเส้นทางแพะเปียง</p> <p>8. พิพิธภัณฑวัดศรีดอนคำ และพิพิธภัณฑพำไร่</p> <p>9. บ้านศิลปินแห่งชาติ-บ้านผ้าตีนจก</p> <p>10. พิพิธภัณฑโกมลผ้าโบราณ</p> <p>11. สถานีรถไฟบ้านปินศิลปะการก่อสร้างแบบบาวาเรียน</p> <p>12. บ้านประทับใจ</p> <p>13. อุทยานแห่งชาติลิลิตพระลอ</p> <p>14. พิพิธภัณฑเสรีไทย</p> <p>15. พิพิธภัณฑเสรีไทย อ.หนองม่วงไข่</p> <p>16. พิพิธภัณฑไม้สัก (โรงเรียนการป่าไม้)</p>	<p>4. น้ำตกห้วยโรง</p> <p>5. ภูเขาหินปะการัง</p> <p>6. สวนหินมหาราช อ่าเภอลอง</p> <p>7. ม่อนเสาหินพิศวง</p> <p>8. อุทยานแห่งชาติแม่ยม อ่าเภอสอง</p> <p>9. น้ำตกเชิงทอง</p> <p>10. แก่งหลวง</p>	<p>6. พระธาตุอินทร์แขวน</p> <p>7. วัดพระธาตุจอมแจ้ง</p> <p>8. วัดพระนอน</p> <p>9. วัดศรีบุญเรือง</p> <p>10. วัดพระธาตุปูแจ</p> <p>11. วัดพระธาตุหนองจัน</p> <p>12. วัดพระธาตุพระลอ</p> <p>13. วัดสูงเม่น</p> <p>14. วัดไทร้อย</p> <p>15. วัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรี</p> <p>16. วัดเด่นชัย (พระเจ้าแสนแช่)</p> <p>17. วัดพระธาตุดอยน้อย</p> <p>18. วัดพระธาตุดอยเล็ง</p> <p>19. วัดดงลาน วัดเขตะวัน อ.ลอง</p> <p>20. วัดนาตุ้ม</p> <p>21. วัดไผ่ล้อม</p> <p>22. วัดแม่ลานเหนือ</p> <p>23. วัดบุญเย็น</p> <p>24. วัดตำม่อน</p> <p>25. วัดถัน แหนทสรา</p> <p>26. วัดสระบ่อแก้ว</p> <p>27. วัดหัวข่วง</p> <p>28. วัดพงษ์สุนันท์</p>	<p>5. ถ้ำเอราวัณ (เป็นหน้าผา ล่องแก่ง)</p> <p>6. อ่างเก็บน้ำแม่ถาง อ.ร้องกวาง</p> <p>7. อ่างเก็บน้ำแม่สาย</p>

จังหวัด	การท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนและวัฒนธรรม	การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวิถีพุทธ	การท่องเที่ยวด้านกีฬาและนันทนาการ
น่าน	1.บ่อเกลือสินเธาว์ 2.ตลาดขายแดนห้วยโก๋น 3.น้ำพุร้อน บ้านน้ำกิ 4.ชุมชนบ้านบ่อสวก 5.ชุมชนบ้านห้วยพ่าน 6.หมู่บ้านประมงปากนาย 7.ชุมชนบ้านสันเจริญ 8.ชุมชนบ้านหลายทุ่ง 9.ชุมชนไทลื้อ - ต.ร่องแง อ.ปัว - บ้านศิลาเพชร - บ้านดอนมูล - บ้านนาอุดม อ.เชียงกลาง 10. ชุมชนบ้านดอนชัย (ทุ่งช้าง) 11. ชุมชนชาวม้ง - บ้านมณีพฤกษ์ - บ้านถ้ำเวียงแก - บ้านขุนสถาน - บ้านป่ากาง - บ้านสองแคว 12. ชุมชนชาวอ้าวเมียน - บ้านป่ากาง - บ้านน้ำมาก อ.เวียงสา - บ้านน้ำจาว 13. ชุมชนชาวตองเหลือง - บ้านห้วยหยวก 14. ชุมชนวิถีไทพวน - บ้านฝายมูล	1.อนุสรณ์วีรกรรมทุ่งช้าง 2.พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน 3.พิพิธภัณฑวัดพระเกิด 4.ตึกรังสีเกษม 5.หออัตลักษณ์นครน่าน 6.หอศิลป์ริม่าน 7.กำแพงเมืองเก่าและคูเมือง 8.คุ้มเจ้าราชบุตร 9.คุ้มเจ้าเทพมालา 10.โฮงเจ้าฟองคำ 11.คุ้มเจ้าเมฆวดี 12.ศาลเจ้าหลวงภูคา ศิลาเพชร 13.เตาเผาโบราณบ้านบ่อสวก 14.ภาพเขียนสีอ.แม่จริม 15.พิพิธภัณฑเวียงสา 16.เมืองวรรณคร (อ.ปัว) 17.ภูพยัคฆ์ 18.แหล่งขวานหิน (นาขาว) 19.อนุสาวรีย์ 17 ทหารกล้าอ.เฉลิมพระเกียรติ เมืองย่าง ต.บ้านเสี้ยว	1.ดอยยาว ดอยดี 2.เสาหินนาน้อย 3.อุทยานแห่งชาติขุนสถาน 4.อุทยานแห่งชาติศรีน่าน 5.อุทยานแห่งชาติภูคา 6.อุทยานแห่งชาติขุนน่าน 7.อุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน 8.อุทยานแห่งชาติแม่จริม 9.อุทยานแห่งชาตินันทบุรี 10.วังศิลาแลง 11.น้ำตกศิลาเพชร 12.ดอยพญาเสือโคร่ง 13.ถ้ำผาดูป 14.น้ำตกตาดม่านน้ำตกสะปัน	1.วัดพระธาตุแช่แห้ง พระอารามหลวง 2.วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร 3.วัดภูมินทร์ 4.วัดสวนตาล 5.วัดมิ่งเมือง 6.วัดศรีพันต้น 7.วัดหนองบัว 8.วัดบุญยืน 9.วัดภูเก็ต 10.วัดพระธาตุเขาน้อย 11.วัดหนองแดง 12.วัดโป่งคำ (สันติสุข) 13.วัดดอนมูล 14.วัดศรีมงคล (วัดก้ง) อ.ท่าวังผา 15.วัดถ้ำเซตวัน 16.วัดพระธาตุจอมพริก 17.วัดบ่อหลวง 18.พระแก้วมรกต อ.บ้านหลวง 19. พระธาตุจอมทอง	1. ล่องแก่งน้ำว้า 2. กิจกรรมตุนกหนองน้ำครก 3. ประเพณีแข่งเรือพญานาคน่าน

จังหวัด	การท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนและวัฒนธรรม	การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวิถีพุทธ	การท่องเที่ยวด้านกีฬาและนันทนาการ
	อ.ท่าวังผา - บ้านหมื่นพวน อ.เวียงสา - ชุมชน ต.โนเวียง 15. ชุมชนชีวิวิถีบ้านน้ำเกียง 16. ป่าชุมชนบ้านดงผาปูน 17. ถนนลอยฟ้าสันติสุข-บ่อเกลือ 18. สะพานน้ำเต้า 19. กลุ่มผ้าทอ - บ้านดอนชัย - บ้านชาวหลวง - บ้านป่าอ้อย ต.ศิลาแลง 20. กลุ่มผ้าเขียนเทียนและเครื่องเงิน ต.ป่ากลาง อ.ป่า 21. ชุมชนมหาโกชน์ การจัดการเรื่องขยะและการแกะสลักพระไม้ 22. ชุมชนบ้านไผ่เหลือง การจัดการด้านเกษตรปลอดภัย				

ที่มา: แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว ภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต, 2562

1.10.2 เทศกาลประเพณีที่สำคัญ

ตารางที่ 7 แสดงเทศกาลและประเพณีที่สำคัญในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
เชียงใหม่	<p>1. งานพ่อขุนเม็งราย จัดประมาณปลายเดือนมกราคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ เป็นงานประจำปี ภายในงานจะมีการออกร้าน จัดนิทรรศการและมหรสพต่างๆ</p> <p>2. งานวันลีนจีเชียงใหม่และสัปดาห์ประดางแล จัดประมาณกลางเดือนพฤษภาคมของทุกปี ภายในงานจะมีการประกวดขบวนรถและประกวดธิดาลีนจี การออกร้านจำหน่ายสินค้า</p> <p>3. ประเพณีป่าเวณีย์ใหม่เมือง หรือเทศกาลสงกรานต์ ได้กำหนดให้มีตั้งแต่วันที่ 13-16 เมษายน โดยการเนรมิตถนนเล่นน้ำกลางเมืองเชียงใหม่ ภายในงานจะมีกิจกรรมต่างๆ มากมาย เช่น ทำบุญ ตักบาตรในช่วงเช้า สรงน้ำพระพุทธรูปสิหิงค์ ขนทรายเข้าวัด สรงน้ำพ่อขุนเม็งรายมหาราช รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุแต่ละชุมชน ประกวดเทพีสงกรานต์ แข่งขันกีฬาพื้นบ้าน ขบวนแห่ ประกวดร้องเพลงลูกทุ่ง ขบวนถนนเล่นน้ำคือ ถนนธนาลัย จะใช้เป็นถนนเพื่อการเล่นน้ำตลอดทั้งสาย โดยเทศบาลได้ออกแบบอุโมงค์ที่มีสายน้ำใสสะอาดพุ่งออกมาจากทั้งสองฟากถนน รวมทั้งติดตั้งระบบน้ำพุ เพื่อสร้างสีสันบรรยากาศของความชุ่มฉ่ำของสายน้ำตลอดเทศกาล พร้อมกันนี้ได้จัดให้มีพิธีรดน้ำดำหัวผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ และผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการแสดงออกถึงความเคารพนับถือและความเป็นสิริมงคลตามประเพณีที่ชาวล้านนาได้ปฏิบัติสืบต่อกันมา ตลอดทั้งเป็นการร่วมสืบสานวัฒนธรรมอันดีให้กับชนรุ่นหลัง</p> <p>4. ประเพณียี่เป็งลอยกระทง จัดขึ้น ณ สนามฝึกนักศึกษาวิชาทหาร (สนาม รด.) เชียงแสนแม่ฟ้าหลวง ทุกวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ของทุกปี โดยจะมีการจัดงาน 2 วัน ในวันแรกจะมีกิจกรรมลอยกระทงเล็ก การประกวดหนูน้อยนพมาศ และวันต่อมาจะมีขบวนแห่กระทงที่ยิ่งใหญ่จากสวนตุง และโคมา ถนนธนาลัย สู่สถานที่จัดงาน และ มีการประกวดนางนพมาศ ประกวดโคม ประกวดกระทง พร้อมการแสดงบนเวทีอย่างตระการตาโครงการจัดงานวัฒนธรรมสัมพันธ์ลุ่มน้ำโขง จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เป็นการจัดงานเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ไมตรีของประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ได้แก่ ไทย ลาว จีน พม่า เวียดนาม และกัมพูชา เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวและแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม ประเพณีระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ซึ่งจะส่งผลดีต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่และประเทศไทย รวมทั้งเป็นการสานสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านให้แน่นแฟ้น เชื่อมโยงเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ เป็นการผูกมิตรไมตรีที่ดีต่อกัน อันจะนำไปสู่การขยายฐานความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น ส่งผลดีในปัจจุบันและอนาคตทางด้านการค้า การลงทุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในประเทศลุ่มน้ำโขง จึงทำให้เป็นงานที่ยิ่งใหญ่และส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศ จัดขึ้นราวปลายเดือนตุลาคมหรือต้นพฤศจิกายนของทุกปี</p> <p>5. ประเพณีอัญเชิญพระพุทธรูปเวียงเจียงฮาย เป็นขบวนแห่พระคู่บ้านคู่เมืองที่สำคัญๆ ของวัดต่างๆ ประดิษฐานบนบุษบกแห่ให้ประชาชนสักการบูชาไปรอบๆ วัดดอกไม้วัดในบ้ายวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี เพื่อเป็นสิริมงคลสำหรับเมืองเชียงใหม่ ส่งท้ายปีเก่าที่กำลังจะผ่านไปและรับปีใหม่ที่กำลังจะมาถึง แล้วตักบาตรในวันที่ 1 มกราคมตอนเช้ารับวันปีใหม่ ซึ่งมีพื้นฐานความคิดมาจากตำนานพระเจ้าเลียบโลก ด้วยมีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนได้มีโอกาสสักการบูชาพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง ซึ่งประดิษฐานอยู่ตามวัดวาอารามต่างๆ ในตัวเมืองเชียงใหม่ เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตในวาระของการส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่ โดยการอัญเชิญพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองเชียงใหม่มาประดิษฐานบนบุษบกที่ได้สร้างขึ้นโดยช่างศิลป์ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดเชียงใหม่ จัดเป็นขบวนอัญเชิญไปรอบเมืองเชียงใหม่ ให้พุทธศาสนิกชนได้มีโอกาสกราบไหว้สักการบูชาด้วย ข้าวตอก</p>

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
	<p>ดอกไม้ จึงถือเป็นการเริ่มต้นปีใหม่ที่เป็นสิริมงคลยิ่งนัก</p> <p>6. เทศกาลวันเข้าพรรษา วันเข้าพรรษาเป็นวันสำคัญวันหนึ่งในทางพระพุทธศาสนา เมื่อถึงวันนี้แล้ว พระภิกษุสามเณรจะต้องทำพิธีอธิษฐานพรรษา คือ อธิษฐานเพื่ออยู่ประจำในวัดใดวัดหนึ่งที่ตนทำพิธีอธิษฐานนั้นตลอด 3 เดือนในฤดูฝน คือตั้งแต่แรม 11 ค่ำ เดือน 8 จนถึงขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 เมื่อถึงวันเข้าพรรษา พุทธศาสนิกชนย่อมมีส่วนเกี่ยวข้องกับ เพราะถือว่าเป็นโอกาสที่จะได้บำเพ็ญบุญบำเพ็ญกุศลเป็นพิเศษ เช่น การถวายผ้าอาบน้ำฝน การถวายจตุปัจจัยไทยธรรมและถวายเทียนพรรษา ซึ่งถือว่าการถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชาระหว่างพรรษา และเพื่อให้ความสว่างในเวลามีพิธีกรรมทางศาสนาในเวลากลางคืน ดังนั้นจังหวัดเชียงรายมีความตระหนักและเห็นความสำคัญจึงได้ยึดเป็นนโยบายหลัก ในการสนับสนุนส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น จึงได้จัดทำโครงการสืบสานประเพณีหล่อเทียนพรรษาขึ้น และจัดขบวนเทียนพรรษาอย่างยิ่งใหญ่เป็นประจำทุกปี บริเวณสวนตุงและโคมา ถนนธนาลัย</p> <p>7. งานตานหาพญามังราย เนื่องในวันที่ 26 มกราคม ของทุกปี จะเป็นวันคล้ายวันที่พญามังรายหรือ พ่อขุนเม็งรายมหาราช ได้ทรงสร้างเมืองเชียงรายไว้เมื่อวันที่ 26 มกราคม พ.ศ.1805 เทศบาลนครเชียงราย ได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน จึงได้จัดพิธีบำเพ็ญกุศลสักการะดวงพระวิญญาณพ่อขุนเม็งรายมหาราชขึ้นในวันที่ 25 มกราคม ของทุกปี ณ วัดดอยงำเมือง ในงานมีกิจกรรมทางศาสนาจัดพิธีกรรมแบบล้านนา ซึ่งประกอบไปด้วย พิธีสักการะบูชาพระสถูป การสืบชะตาเมือง การทำบุญเมือง และการจัดกิจกรรมสมโภชเมือง อาทิ การฟ้อนเล็บ การฟ้อนดาบ และการตีกลองสะบัดชัย เพื่อถวายแด่องค์พ่อขุนเม็งรายมหาราช อีกทั้งยังเป็นการแสดงออกถึงความกตัญญูกตเวทิต์ และการเคารพต่อดวงพระวิญญาณของพระองค์ท่าน โดยพี่น้องชาวเชียงราย และพี่น้องชุมชนในเขตเทศบาลจะเข้าร่วมในพิธีอันศักดิ์สิทธิ์ครั้งนี้ด้วยการนำพานพุ่ม หรือพานดอกไม้ เครื่องบูชาสักการะ ถวายดวงพระวิญญาณพ่อขุนเม็งรายมหาราช เพื่อความร่มเย็นของเมืองเชียงราย และความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตอีกด้วย นอกจากนี้พิธีดังกล่าวแล้ว ในช่วงปลายเดือนมกราคมของทุกปี จังหวัดเชียงรายร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนจะมีการร่วมกันจัดงานกาชาดประจำปีของจังหวัดเชียงรายหรือที่นิยมเรียกกันว่า "งานพ่อขุนเม็งรายมหาราช" ซึ่งจัดขึ้นประมาณปลายเดือนมกราคมของทุกปี ภายในงานจะมีการออกร้านจัดนิทรรศการของส่วนราชการและเอกชน งานรื่นเริงต่าง ๆ การจัดจำหน่ายสินค้า อาหาร และข้าวของเครื่องใช้ ซึ่งสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวและช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงรายได้เป็นอย่างดี</p> <p>8. งานปีใหม่เค๊าท์ดาว์นหอนาฬิกา มหกรรมงานวันส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ร่วมนับถอยหลัง (เค๊าท์ดาว์น) เพื่อเข้าสู่ปีใหม่พร้อมกัน ณ บริเวณหอนาฬิกาเฉลิมพระเกียรติ ถนนบรรพปราการ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ภายในงานมีการเปิดการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม การแสดงของวงดนตรี และสลับการแสดงของชุมชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา จากชุมชนและสถาบันการศึกษาในเขตเทศบาลฯ การแสดงกลองบูชาและกลองยาว การแสดงกลองสะบัดชัย โดยจุดนับถอยหลังส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ มีการจุดพลุเฉลิมฉลอง และการปล่อยโคมไฟเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว มีฉากหลังเป็นหอนาฬิกาที่สวยงามที่สุดหลังการให้นักท่องเที่ยวไทยและต่างประเทศได้ชื่นชมความงดงามโดยงานเริ่มตั้งแต่เวลา 17.00 น. ของวันที่ 31 ธันวาคม เป็นต้นไป</p> <p>9. งานประเพณีแห่โคมไฟ ไทดอก จัดขึ้นเนื่องในวันมาฆบูชา ซึ่งตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 ซึ่งถือได้ว่าเป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและเป็นวันที่เกิดเหตุอัศจรรย์ขึ้นหลายประการ คือ พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า จำนวน 1,250 รูป มาเฝ้าพระพุทธเจ้าโดยมิได้นัดหมายกันมาก่อนซึ่งพระสงฆ์</p>

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
	<p>ทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นพระอรหันต์ที่พระพุทธเจ้าอุปสมบทโดยตรงจากพระพุทธเจ้า และในวันมาฆบูชาพระพุทธเจ้าได้แสดงพระโอวาทปาติโมกข์ในที่ประชุมสงฆ์ เนื้อหาโดยสรุปคือ ให้ละเว้นความชั่วทุกชนิด ทำความดี และทำจิตใจให้ผ่องใส และเมื่อวันมาฆบูชาได้เวียนมาบรรจบครบรอบทุกปี เทศบาลนครเชียงรายร่วมกับคณะสงฆ์จังหวัดเชียงรายจึงได้ จัดงานประเพณีแห่โคมไฟ ใหลดอก ขึ้นเพื่อถวายเป็นพุทธบูชาและเพื่อให้พุทธศาสนิกชนร่วมกันสร้างบุญกุศลสืบทอดพระพุทธศาสนาต่อไป</p> <p>10. ตักบาตรเที่ยงคืน ในครั้งอดีตเมื่อใกล้เวลาประมาณเที่ยงคืน ในคืนวันพุธ ขึ้น 15 ค่ำ จะมีประชาชนจำนวนมากมาร่วมทำบุญตักบาตรพระภิกษุสงฆ์ สามเณร ภายในเขตเทศบาลนครเชียงรายตามถนนสายต่าง ๆ จำนวนหลายร้อยรูป โดยเรียกวันดังกล่าวว่า "วันเป็งปืด" และมีประวัติความเป็นมาสืบเนื่องมาจากความเชื่อที่ว่า พระมหาอุปคุตซึ่งเป็นพระอรหันต์องค์หนึ่งที่มีมหาอิทธิฤทธิ์สามารถคลบนตาลโศคลาภวาสนาได้ออกจากการเข้ามานสมชาติที่ได้สะดือทะเลแล้วแปลงกายเป็นสามเณรน้อยออกมาโปรดสัตว์โลกเชื่อกันว่าหากผู้ใดได้ทำบุญตักบาตรพระมหาอุปคุตแล้วบุคคลนั้นถือว่าเป็นผู้มีบุญ จะมีโศคลาภวาสนาร่ำรวยเป็นเศรษฐีและบังเกิดความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต ซึ่งประเพณีการตักบาตรเที่ยงคืนวันเป็งปืด ถือเป็นประเพณีล้านนาที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาช้านาน เพราะในแต่ละปีอาจมีวันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำ ที่ตรงกับวันพุธ เพียงแค่ 1 ครั้ง หรือ 2 ครั้งเท่านั้น หลายคนจึงเฝ้ารอที่จะมาทำบุญตักบาตรในวันดังกล่าว เทศบาลนครเชียงรายจึงได้จัดงานประเพณีตักบาตรวันเป็งปืดเพื่อให้คงอยู่คู่วัฒนธรรมล้านนาของชาวเชียงรายสืบไป</p> <p>11. ประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ คือ การทำบุญตักบาตร ในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 เนื่องในโอกาสที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงจากเทวโลก คำว่า เทโว ย่อมาจากคำว่า เทโวโรหณะ ซึ่งแปลว่า การเสด็จลงจากเทวโลก ความเดิมมีว่าในพรรษาที่ 7 นับแต่วันตรัสรู้พระพุทธเจ้าเสด็จไปจำพรรษาอยู่บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เพื่อเทศน์โปรดพระพุทธมารดา จนบรรลุโสดาปัตติผล ครั้นออกพรรษาในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 แล้วจึงเสด็จลงจากเทวโลกที่เมืองสังกัสสนคร ในกาลที่เสด็จลงจากเทวโลก ได้มีเนินเป็นอันเดียวกันจนถึงพรหมโลก เมื่อทรงแลดูข้างล่าง สถานที่นั้นก็มีเนินอันเดียวกันจนถึงเว็จิมทานรทรวงแลดูทิศใหญ่และทิศเฉียง จักรวาลหลายแสนก็มีเนินเป็นอันเดียวกัน เทวดาก็เห็นพวกมนุษย์ แม้พวกมนุษย์ก็เห็นเทวดา สัตว์นรกก็เห็นมนุษย์และเทวดา ต่างก็เห็นกันเฉพาะหน้าที่เดียว ลำดับนั้นพระผู้มีพระภาคเจ้าจึงทรงแปลงฉัพพรรณรังสีขณะที่พระองค์เสด็จลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ รุ่งขึ้นวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ชาวเมืองจึงพากันทำบุญตักบาตรเป็นการใหญ่เพราะไม่ได้เห็นพระพุทธเจ้ามาถึง 3 เดือน การทำบุญตักบาตรในวันนั้นจึงได้ชื่อว่า ตักบาตรเทโวโรหณะ ต่อมามีการเรียกกร่อนไปเหลือเพียง ตักบาตรเทโว เพื่อระลึกถึงเหตุการณ์ในวันนั้นและเพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีที่ดั้งเดิมให้คงอยู่ เทศบาลนครเชียงรายจึงได้จัดงานประเพณี "ตักบาตรเทโว" เพื่อสืบทอดและทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาเป็นประจำทุกปี</p>
พะเยา	<p>1. งานสักการะบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง จัดขึ้นทุกวันที่ 5 มีนาคมเป็นการรำลึกถึงพ่อขุนงำเมืองกษัตริย์ที่ครองเมืองพะเยา ซึ่งในช่วงที่พระองค์ ครองราชย์ บ้านเมืองร่มเย็นเป็นสุข และได้ทรงร่วมกับพ่อขุนรามคำแหงมหาราช และพ่อขุนเม็งรายมหาราช สาบานเป็นพระสหายต่อกันที่เมืองพะเยา งานจัดขึ้นทุกวันที่ 5 มีนาคม ที่บริเวณอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมืองสวนสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 90 โดยมีพิธีบวงสรวงแบบพราหมณ์ มีขบวนสักการะเทิดพระเกียรติ และการแสดงวัฒนธรรมล้านนา จัดโดยจังหวัดพะเยา</p>

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
	<p>2. งานเทศกาลลั่นจี่ และของดีเมืองพะเยา จัดขึ้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคมจัดขึ้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ที่ตลาดกลางเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ อำเภอแม่ใจ ในงานมีมหรสพ การแสดง การประกวดธิดาชาวสวนลั่นจี่ ประกวดลั่นจี่พันธุ์ต่างๆ นิทรรศการของภาคราชการและเอกชน จัดโดยสหกรณ์อำเภอแม่ใจ</p> <p>3. งานประเพณีนมัสการพระเจ้าตนหลวง จัดขึ้น 7 วัน เดือน 7 ขึ้น 15 ค่ำงานนมัสการพระเจ้าตนหลวง ที่วัดศรีโคมคำ เป็นงานที่จัดกันมาตั้งแต่โบราณ ซึ่งจะจัดในช่วงก่อนวันวิสาขบูชา ระยะเวลาจัดงาน 7 วัน โดยยึดการนับปฏิทิน ทางภาคเหนือ ซึ่งตรงกับเดือน 5 ขึ้น 15 ค่ำของภาคเหนือ (เดือน 7 ขึ้น 15 ค่ำ ไทย) จึงเรียกงานนี้ในท้องถิ่นว่า "งาน 8 เป็ง" ในงานแบ่งเป็นสองรูปแบบ คือ ในเขตสงฆ์ จะเป็นการทำบุญ ฟังเทศน์ ฟังธรรม การประกวดครวตาน การปฏิบัติธรรมในช่วง 7 วัน ส่วนนอกเขตวัดก็จะมีมหรสพ และการจำหน่ายสินค้า</p> <p>4. งานวัฒนธรรมไทลื้อ อ.เชียงคำ เดือน กุมภาพันธ์ – มีนาคม ทุกปี วัฒนธรรมชาวไทลื้อที่มีเอกลักษณ์ในตัวเองไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมการแต่งกาย สถาปัตยกรรมบ้านเรือน รวมทั้งอาหารการกินที่ไม่เพียงสะท้อนถึงความเป็นชนเผ่ารักสงบ ชยัน และมีมานะอดทนแล้ว ชาวไทลื้อยังคงรักษาขนบประเพณีดั้งเดิมของพวกเขาไว้ได้เป็นอย่างดี โดยภายในศูนย์แห่งนี้จะทำให้คุณได้เรียนรู้ และสัมผัสผลงานทางศิลปวัฒนธรรมของชาวไทลื้อในมิติที่หลากหลาย โดยเฉพาะการชมผ้าทอไทลื้อที่มีลวดลายสวยงามพร้อมสีสันสดใส เช่น ผ้าลายดอกขอเครือ ลายดอกขอ ลายม้า และลายดอกตั้ง จะทำให้คุณได้เข้าใจความเป็นไทลื้อที่น่าทึ่ง</p> <p>5. ประเพณีปู่จ่าญาลอ เป็นวัฒนธรรมล้านนามีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและทรงคุณค่า มีประวัติศาสตร์ประเพณี วิถีชีวิตที่ได้รับการสืบทอดยังคงดำรงอยู่ และเป็นผลผลิตของส่วนรวมจวบจนปัจจุบัน วัฒนธรรมในกลุ่มล้านนาตะวันออก ประกอบด้วย เวียงวรนครและเวียง (น่าน) เวียงสรอง (แพร่) เวียงลอ (พะเยา) เวียงกาหลงและเวียงเชียงของ (เชียงราย) ซึ่ง 1 ในเวียงทั้ง 6 มีเวียงลอ ของจังหวัดพะเยาด้วยจะมีการจัดกิจกรรมประเพณีปู่จ่าญาลอ ในวันที่ 8 เดือน เมษายน ถึง วันที่ 9 เดือน เมษายน ของทุกๆปี</p> <p>6. ประเพณีตานตุงไทลื้อ ตุงเป็นเครื่องพุทธรูชาอันเป็นเอกลักษณ์ของไทลื้อหรือชาวล้านนา โดยชาวไทลื้อที่อยู่ใน จังหวัดต่างๆ มีคติความเชื่อเกี่ยวกับอานิสงส์ของตานตุง ซึ่งเล่าสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคนว่าตุงเป็นสัญลักษณ์ของความดี ความเป็นสิริมงคล และเป็นสื่อนำวิญญาณของผู้ล่วงลับไปแล้วให้ขึ้นไปสู่สวรรค์หรือหลุดพ้นจากความทุกข์ทรมานอันเนื่องมาจากวิบากกรรมตามพื้นฐานความเชื่อของชาวไทลื้อการถวายทานตุงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับพิธีกรรมในพระพุทธศาสนาและประเพณีอันเกี่ยวกับชีวิต การทำตุงถวายจึงเปรียบเสมือนตัวแทนสักการะของการแผ่กุศล กตัญญูกตเวทียไปถึงผู้มีพระคุณที่ล่วงลับไปแล้ว</p> <p>7. ประเพณีสงฆ์น้ำพระธาตุจอมทอง ประเพณีสงฆ์น้ำพระธาตุจอมทองมีมาตั้งแต่โบราณ จัดให้มีขึ้นในวันเพ็ญเดือน 4 ของทุกปี ณ วัดพระธาตุดอยจอมทอง ประชาชนจังหวัดพะเยาพร้อมใจกันมาทำบุญไหว้พระธาตุดอยจอมทอง โดยจะนำข้าวตอกดอกไม้ข้าวปลาอาหาร และน้ำขมิ้นส้มป่อยขึ้นไปนมัสการและสงฆ์น้ำพระธาตุ ในอดีตจะมีการแข่งบอกลไฟขึ้นและบอกลไฟดอก แข่งขันการจ้อย ขอพ้อนเล็บ ครวตาน เป็นต้น</p> <p>8. ประเพณีแปดเป็งนมัสการพระเจ้าตนหลวง พระเจ้าตนหลวงเป็นพระพุทธรูปองค์ใหญ่ที่สุดในดินแดนล้านนามีอายุมากกว่า 500 ปี เป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชนอย่างกว้างขวาง ในระหว่างเดือนแปด หรือเดือนพฤษภาคมของทุกปี ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือนสี่ เหนือ ซึ่งตรงกับวันวิ</p>

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
	<p>สาขาบูชา ผู้คนจากทุกสารทิศต่างพากันมานมัสการพระเจ้าตนหลวง ณ วัดศรีโคมคำ โดยช่วงกลางวัน มีการทำบุญฉลององค์พระเจ้าตนหลวง พระประธานในวิหาร การทำบุญถวาย ภัตตาหารแด่พระสงฆ์ รักษาศีล ฟังเทศน์ ปฏิบัติธรรม มีการจัดขบวนแห่ครัวทาน ฟ้อนรำ มีการละเล่น และการแสดงของชุมชน ช่วงกลางคืนมีการออกร้านขายของและมหรสพต่าง ๆ</p> <p>9. พิธีบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง ทุกปีเมื่อถึงวันที่ 5 มีนาคม ที่ลานอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง ริมกว๊านพะเยาจะเต็มไปด้วยผู้คนที่มาจากทั่วทุกสารทิศ ต่างร่วมทำพิธี “บวงสรวงพ่อขุนงำเมือง” พิธีนี้เริ่มมาตั้งแต่เมื่อใดไม่ปรากฏ แต่ได้ปฏิบัติสืบทอดเป็นประเพณีจนทุกวันนี้ งานประเพณีไหว้พระธาตุวัดป่าแดงบุญนาคนาค</p> <p>10. งานประเพณีไหว้พระธาตุวัดป่าแดงบุญนาคนาค เป็นประเพณีที่ประชาชนจังหวัดพะเยา จะทำบุญตักบาตรสวดมนต์ไหว้พระ เวียนเทียน รักษาศีลภาวนา ในวันเดือน 7 เป็ง (เพ็ญเดือน 5) ของทุกปี ณ วัดป่าแดงบุญนาคนาค อยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าวังทอง เป็นวัดที่แสดงถึงความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ระหว่างล้านนากับสุโขทัยได้เป็นอย่างดี เพราะเชื่อว่ากันว่าผู้สร้างวัดคือ พญาอุธิษฐิระเจ้าเมืองสองแคว ได้เข้ามาสวามิภักดิ์พระเจ้าติโลกราชเจ้าเมืองเชียงใหม่ คราศึกกรุงศรีอยุธยาอยู่กับล้านนา พระเจ้าติโลกราช ให้พญาอุธิษฐิระมาครองเมืองพะเยา และพระองค์ได้สร้างวัดอรัญญวาสีคือ วัดบุญนาคนาคขึ้น ดังนั้นองค์เจดีย์ที่วัดแห่งนี้จึงได้รับอิทธิพลศิลปะสุโขทัย</p> <p>11. ประเพณีเวียนเทียนกลางน้ำ กว๊านพะเยา กิจกรรม “เวียนเทียนทางน้ำ กลางกว๊านพะเยา” ปีหนึ่งจะจัดขึ้นเพียง 3 ครั้งเท่านั้น คือ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา และวันอาสาฬหบูชา เมื่อพระอาทิตย์ใกล้ลับขอบฟ้าผู้คนจะนำดอกไม้ธูปเทียน จุดไฟสว่างไสว ล่องเรือไปเวียนเทียนบูชาองค์พระปฏิมากลางแม่น้ำ 3 รอบโดยกิจกรรมจะเริ่มตั้งแต่ช่วงเช้าเวลา 06.00 น. เป็นพิธีทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งพระสงฆ์ จำนวน 109 รูป ณ บริเวณท่าเรือวัดติโลกอาราม</p>
แพร่	<p>1. งานประเพณีนมัสการพระธาตุช่อแฮ จัดขึ้นระหว่างวันขึ้น 11-15 ค่ำเดือน 4 มีการแห่ผ้าขึ้นไปห่มองค์พระธาตุ มีขบวนแห่แบบล้านนา โดยผู้ร่วมงานทุกคนจะแต่งกายแบบพื้นเมืองล้านนา มีมหรสพสมโภชทุกคืน รุ่งเช้าวันขึ้น 15 ค่ำจะมีการทำบุญตักบาตร กลางคืนมีการเวียนเทียนรอบองค์พระธาตุและวิหาร</p> <p>2. งานแห้วสงกรานต์น้ำใจเมืองแป้ นุ่งม่อฮ่อมแต่งมตา จัดงานบริเวณศูนย์หัตถกรรมเวียงโกศัย ในวันที่ 13-17 เมษายนของทุกปี ภายในงานจะมีการแต่งกายด้วยชุดม่อฮ่อมล้อมวงกินขันโตก และเล่นสงกรานต์กัน</p> <p>3. งานกินสลาก คล้ายประเพณีถวายสลากภัตของภาคกลาง โดยชาวบ้านจะจัดเครื่องไทยทาน เขียนสลากชื่อของตนติดไว้แล้วนำไปรวมกันที่หน้าพระประธาน พระสงฆ์จะจับสลากขึ้นมาให้มรรคนายกประกาศ เจ้าของสลากก็นำเครื่องไทยทานของตนไปถวายแด่พระสงฆ์ โดยงานนี้จะจัดขึ้นตามวัดต่างๆ ช่วงเดือน 10 ของทุกปี</p> <p>4. งานประเพณีกำฟ้าไทยพวน วันขึ้น 3 ค่ำเดือน 3 เป็นวันกำฟ้า ก่อนวันกำฟ้า 1 วัน คือวันขึ้น 2 ค่ำเดือน 3 จะถือเป็นวันสุกดิบแต่ละบ้านจะทำข้าวปุ้น หรือ ขนมจิ้น พร้อมทั้งน้ำยา และน้ำพริกไว้เลี้ยงดูกัน มีการทำข้าวหลามเผาไว้ในกระบอกข้าวหลามอ่อน มีการทำข้าวจี ข้าวจีทำโดยนำข้าวเหนียวที่นึ่งสุกแล้วนำมาปั้นเป็นก้อนขนาดพอเหมาะ อาจจะมีใส่ไส้หวานหรือใส่ไส้เค็มหรือไม่ใส่ไส้เลยก็ได้ เสียบเข้ากับไม้ทาบโดยรอบด้วยไข่ แล้วนำไปปิ้งไฟจนสุกหอม ข้าวจีจะนำไปเช่นไหว้ผีฟ้าและแบ่งกันกินในหมู่ญาติพี่น้อง พอถึงวันกำฟ้าทุกคนในบ้านจะไปทำบุญที่วัด มีการใส่บาตรด้วยข้าวหลาม ข้าวจี ตกตอนบ่ายจะมีการละเล่นไปจน ถึงกลางคืน การละเล่นที่นิยมได้แก่ ช่วงชัย มอญช้อนผ้า นาง</p>

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
	<p>ตั้ง ฯลฯ งานประเพณีกำฟ้าไทยพวนประเพณีกำฟ้าของไทยพวนบ้านทุ่งไธสง เพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังได้รำลึกถึงบรรพบุรุษของไทยพวนอย่างลึกซึ้งและหวงแหน และสร้างความสามัคคีในหมู่พวนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ประเพณีกำฟ้าระหว่างวันที่1-4 กุมภาพันธ์ ของทุกปีโดยประมาณ คประเพณีกำฟ้านี้ ชาวไทยพวนทุ่งไธสงได้ถือปฏิบัติกันมานานเป็นร้อยกว่าปีเท่ากับการอพยพลงมาจากเวียงจันทร์ และก็ไม่เคยมีคนไทยพวนบ้านทุ่งไธสง ถูกฟ้าผ่าตายเลยเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูประเพณีอันเก่าแก่ที่สืบทอดมานานทางเทศบาลตำบลทุ่งไธสง โดยนายกเทศมนตรี(นายวชิรพงศ์ โกสิน)และสภาวัฒนธรรมตำบลทุ่งไธสง, ชมรมไทยพวนบ้านทุ่งไธสง, องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งไธสง และชาวไทยพวนบ้านทุ่งไธสงทุกคนจึงได้นำประเพณีกำฟ้าอันนี้มา จากที่ถือปฏิบัติแต่เดิมให้เข้าสู่ยุคสมัยนำวิถีชีวิตชาวไทยพวนทุกรูปแบบเข้าสู่สังคมไทย และสังคมโลก</p> <p>5. ประเพณีแห่น้ำข้าง ปฏิบัติสืบทอดกันมาเป็นเวลาประมาณร้อยกว่าปี ที่ตั้งของหมู่บ้านแห่งนี้โดยธรรมชาติอุดมไปด้วยป่าไม้อันมีค่าได้แก่ ไม้สักทอง ไม้ประดู่ ไม้มะค่า เป็นต้น อาชีพหลักของหมู่บ้านคือการทำไม้ ข้างจึงเป็นพาหนะที่สำคัญในการชักลากไม้จึงมีการคล้องข้างป่ามาเพื่อใช้งาน เมื่อคล้องข้างป่ามาได้แล้ว ก็จะเอาข้างมาทำพิธีสู่ขวัญเหมือนเป็นการปลอบขวัญข้างให้หายตกใจจากการถูกจับคล้องมาจากป่า เมื่อถึงคราวเทศกาลสงกรานต์ของทุกปี เป็นช่วงระยะเวลาที่อากาศร้อนจึงให้ข้างได้มีโอกาสดักผ่อน โดยถือโอกาสนี้ที่เจ้าของข้างจะทำพิธีขอขมา และทำพิธีบายศรีสู่ขวัญรดน้ำคำหัวข้างที่ตนเคยบังคับให้ทำงาน และเพื่อให้ระลึกถึงบุญคุณที่ข้างมีต่อตน จึงจัดให้มีพิธีแห่น้ำข้างขึ้นมาสืบทอดกันมาถึงปัจจุบัน</p> <p>6. ประเพณีตากธรรม" (ธรรม ในล้านนา หมายถึง คัมภีร์ไบเบิล) เป็นประเพณีโบราณที่ครูบาทักญจน อรัญวาสีมหาเถรได้ให้กุศโลบาย เพื่อเก็บรักษาและสืบทอดวรรณกรรม คัมภีร์ให้ยืนยาว โดยมีกระบวนการในการรักษาคัมภีร์ผ่านพิธีกรรมความเชื่อ โดยการนำคัมภีร์โบราณ ปี่บสา ที่อยู่ในหอไตรออกมาตากแดด ควบคุมความชื้น เก็บรักษาโดยการห่อผ้าและการเขียนคัมภีร์ชุดใหม่ขึ้นมาโดยประเพณีตากธรรม มีความเกี่ยวข้องกับการสร้างความรู้ใหม่และการสืบทอดคัมภีร์ไบเบิล กล่าวคือ ก่อนที่จะมีประเพณีตากธรรม ประมาณเดือน ๔ เหนือ ของทุกปี พระสงฆ์และชาวบ้านจะใช้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ที่ตนมีอยู่มาเขียน หรือ บันทึก เรื่องราวของชุมชน ก่อนที่จะนำมาเทศน์ (บอกเล่า) และร่วมแห่ฉลองในพิธีตากธรรม หลังจากนั้นก็ถวายคัมภีร์ธรรมเหล่านั้นให้กับวัดจนกลายเป็น "ประเพณีตากธรรม" ประเพณีตากธรรมแสดงให้เห็นว่า ครูบาทักญจน เป็นนักปราชญ์ล้านนา ที่มีความสามารถในการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมและการจัดการความรู้ทั้งในรูปแบบของการสร้างความรู้ใหม่ และการรักษาความรู้ที่มีอยู่มิให้สูญหายไปจากความทรงจำและการเรียนรู้ซึ่งนับว่าเป็นผลงานที่ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในวิธีการเก็บรักษาคัมภีร์ไว้เป็นอย่างดีและเป็นการสร้างโอกาสหรือแหล่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า</p>
น่าน	<p>1. งานแข่งเรือประเพณีฉลองงาช้างดำจังหวัดน่าน ประเพณีแข่งเรือเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมานาน นิยมจัดให้มีขึ้นในงานประเพณีตานก๋วยสลาก ต่อมาในปี พ.ศ. 2479 ได้จัดให้มีการแข่งเรือในงานทอดกฐินสามัคคีที่สืบทอดมาจนถึงงานทอดกฐินพระราชทานในปัจจุบัน ซึ่งจะมีในราวกลางเดือนตุลาคมหรือต้นเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ช่วงหลังจากจังหวัดได้รวมงานสมโภชงาช้างดำอันเป็นสมบัติล้ำค่าคู่บ้านคู่เมือง ภายในงานมีการประกวดเรือกองเชียร์ ฯลฯ</p>

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
	<p>2. งานเทศกาลส้มสีทองและงานกาชาดจังหวัดน่าน จัดในราวกลางเดือนธันวาคมของทุกปี ณ สนามกีฬาจังหวัดน่าน ซึ่งในงานก็จะมีกิจกรรมหลายอย่าง ได้แก่ การประกวดขบวนรถส้มสีทอง การออกร้านนิทรรศการ การจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมจากอำเภอต่างๆ และจากเมืองฮ่อน - หงสา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การแสดงศิลปะพื้นเมือง และมหรสพต่างๆ</p> <p>3. งานนมัสการพระธาตุเบ็งสกัด จัดขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 เหนือ (ประมาณเดือนมกราคม) ของทุกปี เป็นประเพณีที่จะมีการทำบุญตักบาตร ฟังเทศน์ อบรมสมโภชการเจริญพระพุทธรูป และการสวดเปิดการเวียนเทียน การสงฆ์พระธาตุและการบูชาพระธาตุด้วยรูปเทียนดอกไม้ของคนพื้นเมืองที่เป็นชาวพุทธในปีหนึ่งจะมี 1 ครั้งเท่านั้น และสำหรับพระธาตุเบ็งสกัด และพระวิหารสร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. 1826 ภายในองค์พระเจดีย์ประดิษฐาน พระบรมสารีริกธาตุซึ่งถือเป็นศูนย์รวมศรัทธาของชุมชน เป็นถือนสถาปัตยกรรมของช่างน่านอีกด้วย</p> <p>4. งานประเพณีกินดอกคำดอกแดงและโน้มกั้งฟ้า ของชนเผ่าขมุ เป็นประเพณีขึ้นปีใหม่ของชนเผ่าขมุ สืบทอดมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ซึ่งจะมีขึ้นในเดือน 4 ของทุกปี (ประมาณเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์) ชุมชนเผ่าขมุที่อยู่ในตำบลชนแดน อำเภอสองแคว จะพบประเพณีนี้ที่บ้านห้วยกลบ บ้านน้ำปาน บ้านน้ำหลุ บ้านห้วยมอย และบ้านใหม่ชายแดน สำหรับการกินดอกคำดอกแดงนั้น จะต้องทำในวันดีเท่านั้น ซึ่งแต่ละบ้านจะมีวันดีไม่เหมือนกัน ประเพณีนี้จะทำหลังเสร็จจลิน์ฤดูเก็บเกี่ยวแล้ว โดยกระทำกันในแต่ละหมู่บ้าน แต่ละครอบครัว เพื่อความอยู่ดี มีสุขและเป็นการรักษาประเพณีที่มีมาแต่โบราณให้สืบทอดต่อไป</p> <p>5. งานประเพณีหูกเบ็งไห้วสาพระมหาธาตุแช่แห้ง งานประเพณีหูกเบ็ง (เพ็ญ เดือน 6) หรืองานไห้วสาพระธาตุแช่แห้ง มีการแห่ผ้าทิพย์ห่ม พระธาตุ มีขบวนแห่ผ้าจากลานโพธิ์หน้าวัดเข้ามายังลานพระธาตุ แล้วทำพิธีอธิษฐานผ้าก่อนนำผ้าขึ้นห่ม พระธาตุ ในงานประเพณีนี้มักจะมีพุทธศาสนิกชนและนักท่องเที่ยวมาทำบุญอย่างเนืองแน่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่เกิดปีเถาะ พระธาตุแช่แห้งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดของคนที่เกิดปีเถาะ ตามคติการ”ชุธาตุ” หรือการไห้วพระธาตุตามปีนักษัตรของชาวล้านนา</p> <p>6. งานประเพณีสงฆ์น้ำพระเจ้าทองทิพย์ เป็นประเพณีการสงฆ์น้ำพระพุทธรูปองค์สำคัญ ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของเมืองน่าน ที่สร้างโดยพระเจ้าติโลกราชกษัตริย์เชียงใหม่ ที่มาตีเมืองน่านและสร้างพระเจ้าทองทิพย์ไว้ที่วิหารวัดสวนตาล เมื่อ 600 ปี มาแล้ว ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ 12-14 เมษายนของทุกปี ชาวเมืองน่านจะทำบุญสงฆ์น้ำพระเจ้าทองทิพย์ โดยอัญเชิญพระเจ้าทองทิพย์องค์จำลอง ออกแห่ไปรอบเมืองให้ประชาชนได้สงฆ์น้ำสักการะเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนเองในวันปีใหม่ภายในวัดจัดให้มีพิธีสะเดาะเคราะห์ สืบชะตาเมืองอีกด้วย</p> <p>7. งานประเพณีนมัสการพระธาตุเขาน้อย สำหรับงานประเพณีนมัสการพระธาตุเขาน้อย เกิดจากความเชื่อและศรัทธาในองค์พระธาตุเขาน้อย ซึ่งตามตำนานเชื่อว่า พระธาตุเขาน้อยองค์นี้ สร้างโดยมเหสีรองของพญาภูเข็ง เจ้าผู้ครองนครน่าน เมื่อราวพุทธศตวรรษที่ 20 และมีการบูรณะครั้งใหญ่ในสมัยพระเจ้าสุริยพงษ์ผริตเดชฯ ในปี พ.ศ. 2449-2454 โดยช่างชาวพม่า ชื่อ หม่องยิง ประเพณีนมัสการพระธาตุเขาน้อย ในวันเพ็ญขึ้น 14 ค่ำ และ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 (เหนือ) ซึ่งตรงกับวันวิสาขบูชา ซึ่งเป็นการน้อมรำลึกถึงพระคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมีกิจกรรมที่สำคัญ อาทิ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ การแสดงพระธรรมเทศนา การทำบุญตักบาตร ถวายผ้าทิพย์ห่มองค์พระธาตุ การสงฆ์น้ำพระธาตุ การเวียนเทียน และมีประกวดขบวนแห่ครัวทาน จุดบั้งไฟขึ้นถวายเป็นพุทธ</p>

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
	<p>บูชา</p> <p>8. งานตานก๋วยสลาก (งานบุญสลากภัตร) งานแห่คว้าน (คว้านทาน) เป็นประเพณีเก่าแก่ที่เชื่อว่า มีมาตั้งแต่พุทธกาล ชาวเหนือถือว่าเป็นประเพณีทำบุญกลางบ้านที่สำคัญเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น พระภิกษุรับนิมนต์เพื่อมารับการถวายทานโดยการจับสลาก ถ้าอยู่ใกล้แม่น้ำน่านก็จะมีการแข่งเรือ ด้วย ถ้าไม่มีแม่น้ำก็จะมีการประกวดคว้านทานแทนการแข่งเรือ เป็นกิจกรรมงานบุญที่สนุกสนาน ร่วมกันของคนในชุมชน</p> <p>9. งานประเพณีแข่งเรือชิงถ้วยพระราชทานฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี งานแข่งเรือเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมานาน ต่อมาใน พ.ศ. 2479 ได้จัดให้มีการแข่งเรือ ในงาน ทอดกฐินสามัคคี และได้สืบทอดมาจนถึงงานทอดกฐินพระราชทานในปัจจุบัน เรือที่เข้าแข่งแต่ละลำ ใช้ไม้ซุงขนาดใหญ่ ชุดเป็นเรือ เอกลักษณ์เด่นของเรือแข่งเมืองน่าน คือ หัวเรือแกะเป็นรูปพญานาคชูคอสง่างาม หางเรือเป็นหางพญานาคงอนสูง ด้วยคนเมืองน่านเชื่อว่าบรรพบุรุษของตนคือ เจ้าขุนขุน พงศ์ เกิดจากไขพญานาคเป็นสัญลักษณ์แห่งความอุดมสมบูรณ์ การต่อเรือแข่งเป็นรูปพญานาคจึง ถือเป็นงานบูชาบุญคุณพญานาคผู้เป็นเจ้าของลำน้ำและบรรพบุรุษของชาวเมืองน่าน การประชันฝีมือ ฝีพายจัดขึ้น ณ บริเวณแม่น้ำน่าน (เชิงสะพานพัฒนาภาคเหนือ)</p> <p>10. ประเพณีล่องเรือไฟอำเภอนาน้อย ได้ยึดถือปฏิบัติกันมานานตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2480 โดยชาวอำเภอนาน้อย มีความเชื่อในประเพณีว่าเป็นการระลึกถึงพระคุณของพระแม่คงคา การเอาไฟเผา ความทุกข์ ประเพณีล่องเรือไฟของภาคอีสาน เรียกว่า “ไหลเรือไฟ” ส่วนที่อำเภอนาน้อยเรียกว่า ประเพณีล่องเรือไฟ ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือนยี่ (เหนือ) ชาวบ้านเรียกว่างานยี่เป็ง หรือวันลอยกระทงในปัจจุบัน เรือไฟในสมัยโบราณนั้นมีรูปแบบที่เรียบง่าย โดยทำจากต้นกล้วยและลำไม้ไผ่ที่หาได้มาจัดทำเป็นโครงเรือไฟง่ายๆ พอที่จะทำให้ลอยน้ำได้ การประดับตกแต่งเรือไฟภายในจะประดับด้วยดอกไม้ ธูป เทียน ตะเกียง สำหรับจุดให้สว่างไสว ก่อนจะปล่อยเรือไฟลงแม่น้ำ เท้าที่หลักฐานปรากฏมีแนวทางที่คล้ายกันอยู่บนพื้นฐานความเชื่อต่างๆ อาทิ ความเชื่อในการเอาไฟเผาความทุกข์ (พิธีเผาหัวพระเจ้า) จะทำกันที่บริเวณวัด ความเชื่อเกี่ยวกับการขอขมาและระลึกพระคุณของพระแม่คงคา เป็นต้น ในปัจจุบันได้จัดทำเรือไฟรูปแบบต่างๆ โดยมีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ ประกอบในการจัดทำ และประดับตกแต่งด้วยไฟฟ้าให้สวยงามสว่างไสวเต็มลำน้ำ อำเภอนาน้อย ได้จัดงานอย่างยิ่งใหญ่ต่อเนื่องกันมา เพื่อรักษาประเพณี ภูมิปัญญา วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นให้คงอยู่ สืบต่อไปสู่คนรุ่นหลัง</p> <p>11. งานประเพณีปีใหม่ม้ง เป็นงานรื่นเริงของชาวม้งทุกๆ ปี จะจัดขึ้นหลังจากได้เก็บเกี่ยวผลผลิตในรอบปีเรียบร้อยแล้ว และเป็นการฉลองความสำเร็จในการเพาะปลูกของแต่ละปี ซึ่งจะต้องทำพิธีบูชาผีฟ้า - ผีป่า - ผีบ้าน ที่ให้ความคุ้มครอง และดูแลความสุขสำราญตลอดทั้งปี แต่ละหมู่บ้านจะทำการฉลองกันตามวัน และเวลาที่สะดวกของแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งจะอยู่ในช่วงเดือนธันวาคม</p>

ที่มา: แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว ภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชัยวีต, 2562.

1.11 กลุ่มชาติพันธุ์ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลายในพื้นที่ โดยในจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่และน่าน มีชาติพันธุ์ที่สำคัญ จำนวน 23 ชาติพันธุ์ ประกอบด้วย จีนยูนนาน ไทยจีน อาข่า หรือ อีเก้อ ลาหู่หรือมูเซอ ลีซูหรือ ลีซอ ม้ง หรือ แม้ว ดาราอั้ง (ปะหล่อง) ไทลื้อ ปะโอ ภูไท ลัวะ ลาวเวียงจันทร์ ลีซู อี้วเมี่ยน กระเหรี่ยง ไทใหญ่ ไทพวน มลาบรี อาข่า และอิมปี้ ชาวไทยวน ไทจีน ขมุ ซึ่งรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

1.11.1 จังหวัดเชียงราย

จังหวัดเชียงรายมีกลุ่มชนหลายชาติพันธุ์อาศัยอยู่ทั้งตามที่ราบและบนดอยสูง ซึ่งชาติพันธุ์แต่ละกลุ่มจะมีศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรมแตกต่างกันไปตามแต่วิถีดั้งเดิมที่บรรพบุรุษได้ปฏิบัติ สืบทอดกันมา โดยประชากรในเชียงรายสามารถจำแนกออกเป็นชนชาติต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ชาติพันธุ์จีนยูนนาน ชาติพันธุ์จีนยูนนาน หรือชาวจีนฮ่อเป็นชาวจีนที่อาศัยอยู่ในมณฑลยูนนานทางตอนใต้ของประเทศจีน มีอาณาเขตติดกับรัฐฉานประเทศพม่า แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผาสี ชาวจีนนับถือศาสนาอิสลาม และกลุ่มผาห้า ชาวจีนยูนนานที่นับถือวิญญานบรรพบุรุษ หลังสงครามกลางเมืองระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์กับพรรคก๊กมินตั๋ง พรรคก๊กมินตั๋งเป็นฝ่ายแพ้ ส่วนหนึ่งจึงได้อพยพมาตั้งหลักที่มณฑลยูนนาน แล้วอพยพเข้าประเทศไทย ปี พ.ศ. 2495 เข้ามาตั้งถิ่นฐานที่อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพ่อค้าคาราวาน กลุ่มจีนฮ่อลี้ภัย และกลุ่มจีนทหารกู้ชาติ

2. ไทยจีน เป็นชนชาติหนึ่งในกลุ่มไต ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศพม่า ประเทศไทย ประเทศจีน และประเทศลาว ภาษาพูดและเขียนของไทยจีนมีความคล้ายคลึงกับไทยองและไทลื้อมาก ในประเทศไทยพบชายไทยจีนบริเวณสันป่าตอง สันกำแพง แม่แตง ดอยสะเก็ด และในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ คนไทยส่วนใหญ่เรียกว่าไทยจีน เพราะทำเครื่องเงินเก่ง มีเมืองหลวงอยู่ที่เมืองเชียงตุง รัฐฉาน ประเทศพม่า

3. อาข่า หรือ อีเก้อ มีรูปร่างเล็ก แต่แข็งแรงล่ำสัน ผิวสีน้ำตาลอ่อน หยาบกร้าน มีภาษาพูดคล้ายภาษามูเซอและลีซอ ไม่มีตัวอักษรใช้ ผู้หญิงนิยมไว้ผมยาวแต่รวบผมไว้ แล้วใส่หมวกทับ คอสวมเครื่องประดับใส่เสื้อผ้าสีดำ ผู้ชายโกนหัวไว้ผมเปีย ชาวอาข่านิยมตั้งบ้านเรือนอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล 1200 ม. ขึ้นไปยังชีพด้วยการทำไร่เลื่อนลอย นับถือผีมีเสาชิงช้าและลานสาวกอดอยู่หน้าหมู่บ้าน

4. ลาหู่หรือมูเซอ มีรูปร่างสันทัด ผิวสีน้ำตาลอ่อน ชอบกินหมาก มีภาษาพูดเฉพาะ แต่ไม่มีตัวอักษรใช้ แบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยๆหลายกลุ่มตามลักษณะการแต่งกายของผู้หญิงส่วนผู้ชายมูเซอไม่มีเครื่องแต่งกายประจำเผ่าแบบผู้หญิง ชาวมูเซออาศัยบนภูเขาสูง อยู่ในบ้านยกพื้นสูง ยังชีพด้วยการทำไร่เลื่อนลอย และเป็นชนเผ่าที่ชำนาญการล่าสัตว์เป็นอย่างมาก

5. ลีซูหรือ ลีซอ ยังชีพด้วยการปลูกพืชไร่ และชำนาญในการล่าสัตว์ แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีสันทึบกว่าเผ่าอื่น นับถือผีและบรรพชน ประเพณีสำคัญคือ งานฉลองปีใหม่

6. ม้ง หรือ แม้ว รัับอิทธิพลการปฏิบัติตามแบบชาวจีน เช่นเดียวกับเผ่าเย้า ผู้ชายมีสถานภาพสูงกว่าผู้หญิงเสมอ

7. ชาติพันธุ์ไตหย่า ไทหย่า หรือไตหย่า เดิมอาศัยอยู่ที่เมืองหย่า ติดกับฝั่งแม่น้ำต้า ทางด้านเหนือของเมืองซีเม่า เมืองทะเลสาบ และใต้เมืองคุนหมิง ในมณฑลยูนนาน ประเทศจีน ภูมิประเทศเป็นพื้นที่

ราบล้อมรอบไปด้วยไร่นาป่าไม้และทิวเขา อันเรียงรายสลับซับซ้อน ชายไทย่า ตั้งบ้านเรือนอยู่รวมกันหมู่ๆ ในอาณาเขตของจีน ไม่มีพื้นที่นาเป็นของตนเอง ต้องอาศัยรับจ้างทำนา หรือเช่านาจากพวกชาวจีนฮ่อ เมื่อถูกรบกวนจากเจ้าหน้าที่พนักงานฝ่ายปกครองเก็บภาษีอากรสูง จึงอพยพลงมาทางใต้ บริเวณใกล้เคียงกับเมืองเชียงรุ่ง และได้อพยพเข้ามาในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ประเทศไทย ใน พ.ศ. 2490 พบว่ามีชาวไทย่าในจังหวัดเชียงราย ประมาณ 1,000 คน

8.ชาติพันธุ์ดารอั้ง ดารอั้ง (ปะหล่อง) เป็นชนเผ่าที่อพยพมาจากพม่า เข้าสู่ไทยเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2511 ซึ่งมีฐานเดิมอยู่ในโกสัมพี หรือนครรัฐแสนหวี โดยอาศัยอยู่บริเวณเทือกเขาในรัฐฉานแถบเมืองตองแปง น้ำซัน สีป้อ เมืองมิต และเมืองเชียงตุง ปัจจุบันหมู่บ้านชาวประหล่องอยู่ในพื้นที่อำเภอฝาง อำเภอเชียงดาว อำเภอแม่สาย จำนวน 10 หมู่บ้าน

1.11.2. จังหวัดพะเยา

จังหวัดพะเยามีกลุ่มชาติพันธุ์สำคัญได้แก่ ไทลื้อ ม้ง ปะโอ ภูไท ลัวะ ลาวเวียงจันทร์ ลีซู และอัวเมี่ยน รายละเอียดความเป็นมาของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์มีรายละเอียดดังนี้

1. ชนชาติพันธุ์ไทลื้อเป็นกลุ่มชนชาติพันธุ์ ที่พูดภาษาตระกูลไท คือ “ ไทลื้อ ” หรือ “ ไตลื้อ ” มีถิ่นฐานดั้งเดิม อยู่ในเขตสิบสองพันนา ชาวไทลื้อนิยมตั้งบ้านเรือนอยู่ตามที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบระหว่างหุบเขา โดยมีแม่น้ำโขง เป็นแม่น้ำสายสำคัญซึ่งชาวไทลื้อเรียกว่า “ น้ำของ ” ส่วนจีนเรียกว่า แม่น้ำล้านช้าง และเรียกคนไทลื้อว่า “ หลี่ ” หรือ “ ลู่ไป้อ ” ชาวลื้อหรือไทลื้อ มีวัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อตลอดจนวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกับคนไทยล้านนาและคนลาวในล้านช้างที่บริโภคข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก และนับถือพุทธศาสนา นิกายเถรวาทเช่นเดียวกันสำหรับประเทศไทย ไทลื้อได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานตามหัวเมืองต่าง ๆ ในภาคเหนือตอนบน ในจังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน แพร่ ลำปาง ลำพูน และเชียงใหม่

2. ชนชาติพันธุ์ม้งหรือแม้ว เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตภูเขาของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชาวม้งอพยพลงมาทางใต้ตั้งแต่ศตวรรษที่ 18 เนื่องจากสถานการณ์ที่ไม่สงบทางการเมืองและหาพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก ปัจจุบันมีชาวม้งอาศัยอยู่ในประเทศไทย เวียดนาม ลาว และพม่า ในอดีตนั้น ม้งอาศัยอยู่ตามภูเขาอยู่ตามธรรมชาติ ม้งต้องตรากตรำทำงานหนัก อยู่แต่ในไร่เท่านั้น ทำให้ม้งไม่มีเวลาที่จะดูแลตัวเองและครอบครัว ดังนั้น ชีวิตความเป็นอยู่ของม้ง จึงเป็นแบบเรียบง่าย เพราะคลุกคลีกับธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่เท่านั้น ชีวิตประจำวันของม้งคือ จะทำไร่ ทำสวน และหารายได้เล็กน้อยเพื่อจุนเจือครอบครัว ส่วนเรื่องอาหาร ก็จะเป็นเรื่องเรียบง่าย

3. ชาติพันธุ์ปะโอ กลุ่มชาติพันธุ์ปะโอ หรือตองสู้ ตามตำนานอพยพมาจากเมืองทางทิศตะวันออกเฉียงของย่างกุ้ง ก่อนจะอพยพเข้ามาในเมืองต่างๆ ของดินแดนล้านนา และเดินทางมาค้าขายและติดตามพ่อเฒ่านันตา วงศ์นันต์ คหบดีชาวปะโอ โดยผู้อพยพตามเข้ามานั้นมีทั้งที่เป็นชาวบ้าน และพระสงฆ์

4. ชาติพันธุ์ภูไท ชาวภูไท ดั้งเดิมมีภูมิลำเนาอยู่ที่แคว้นสิบสองจุไทย ประเทศเวียดนาม ต่อมาได้มีการเคลื่อนย้ายเข้าสู่ประเทศลาว และประเทศไทยตามลำดับ ชุมชนภูไทในจังหวัดพะเยา เป็นชุมชนที่ย้ายถิ่นฐานมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2502

5. ชาติพันธุ์ลัวะ ชาวลัวะ ละว้า หรือข่าว้า เป็นเจ้าถิ่นเดิมของภาคเหนือ ลัวะได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในเขตเมืองเชียงใหม่ เมื่อประมาณ 900 ปีมาแล้ว พวกมอญจากลพบุรีซึ่งเป็นผู้สร้างเมืองลำพูนและลำปาง ได้รุกรานลัวะจนต้องหนีไปอยู่บนภูเขากลายเป็นชาวเขาไป ต่อมาในพุทธศตวรรษที่ 18 ชนชาติไทยได้อพยพเข้าสู่ดินแดนแถบนี้ และตีพวกมอญแตกพ่ายไป และมีสัมพันธไมตรีกับพวกลัวะในปัจจุบัน ชาวลัวะได้กระจายตัวกันอยู่ตามจังหวัดต่างๆ คือ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน อุทัยธานี สุพรรณบุรี เชียงราย และลำปาง

6. ชาติพันธุ์ลาวเวียงจันทร์ ลาวเวียง หรือลาวเวียงจันทร์ เป็นชาวนครเวียงจันทร์ และเมืองใกล้เคียงที่อพยพเข้ามาสู่สยาม ทั้งโดยหนีภัยสงคราม หนีภัยธรรมชาติ ตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลาย ลาวเวียงจันทร์เป็นชนกลุ่มหนึ่งที่อพยพมาจากหลวงพระบางและเวียงจันทร์ ประเทศลาว เข้ามาตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่ในจังหวัดพะเยา จำนวน 5 หมู่บ้าน

7. ชาติพันธุ์ลีซู กลุ่มชาวลีซู เดิมอาศัยอยู่ที่ต้นแม่น้ำสาละวิน และแม่น้ำโขงทางตอนเหนือของทิเบต และทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศจีน แต่ถูกกดดันทางการเมือง การปกครอง และขาดแคลนที่ดินทำกินในพม่า จึงได้อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ตาก แม่ฮ่องสอน เพชรบูรณ์ ลำปาง สุโขทัย พะเยา และแพร่ ลีซูแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ ลีซูลายกับลีซูดำ ชาวลีซูที่อยู่ในประเทศไทยเกือบทั้งหมดเป็นลีซูลาย ส่วนลีซูดำนั้นอยู่ พม่า จีน

8. ชาติพันธุ์อัวเมียน ชาวอัวเมียน เรียกอีกอย่างว่า เมียน หรือเข้า ถิ่นเดิมของเมียนอยู่ทางตะวันออกของมณฑลไคยเจา ยูนนาน หูหนาน และกวางสีในประเทศจีน ต่อมาการทำมาหากินฝืดเคืองและถูกรบกวนจากชาวจีน จึงได้อพยพมาทางใต้ เข้าสู่เวียดนามเหนือ ตอนเหนือของลาว ทางตะวันออกของพม่า และภาคเหนือของไทย ชาวเมียนที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย อพยพมาจากประเทศลาว และพม่า ปัจจุบันมีชาวเมียนอาศัยอยู่มากในจังหวัดเชียงราย พะเยา และน่าน รวมทั้งกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก เพชรบูรณ์ ลำปาง สุโขทัย

1.11.3. จังหวัดแพร่

จังหวัดแพร่นั้นมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลายเช่นกัน ในพื้นที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ที่สำคัญได้แก่ กระเหรี่ยง ไทใหญ่ ไทลื้อ ไทพวน ม้ง มลาบรี อาข่า และอิมปี รายละเอียดดังนี้

1. ชาติพันธุ์กะเหรี่ยง หมู่บ้านชุมชนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง เป็นหมู่บ้านที่อยู่ในที่ราบเชิงเขา อุดมสมบูรณ์ล้อมรอบด้วยป่าไม้และภูเขา มีลำห้วยธรรมชาติที่สวยงามไหลผ่านตลอดปี ชาวบ้านอยู่กันอย่างเรียบง่าย มีวิถีชีวิต นับถือศาสนาพุทธและนับผี มีวัฒนธรรมประเพณีที่คงความดั้งเดิม มีเสน่ห์ในแบบของบ้านค้ำใจ

2. ชาติพันธุ์ไทใหญ่ กลุ่มไทใหญ่ หรือฉาน คือ กลุ่มชาติพันธุ์ในตระกูลภาษาไท-กะได เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ขนาดใหญ่อันดับสองของพม่า ส่วนมากอาศัยในรัฐฉานประเทศพม่า และบางส่วนอาศัยอยู่บริเวณดอยไตแลง ชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า คนไทใหญ่ในประเทศพม่ามีประมาณ 3-4 ล้านคน แต่มีไทใหญ่หลายแสนที่ได้อพยพเข้าสู่ประเทศไทยเพื่อหนีปัญหาทางการเมืองและการหางาน

3. ชาติพันธุ์ไทลื้อ กลุ่มไตลื้อ หรือ ไทลื้อ มีดินแดนกว้างใหญ่อยู่ที่สิบสองปันนาในประเทศจีน ได้มีการอพยพโยกย้ายถิ่นฐานและถูกกวาดต้อนเพราะสงครามและเข้ามาที่ประเทศไทยและแตกสาขาชาวไทลื้อได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานตามหัวเมืองต่างๆ ในภาคเหนือตอนบน ในจังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน แพร่ ลำปาง ลำพูน และเชียงใหม่

4. ชาตินัพนธ์ไทพวน ชาวพวน เป็นคำที่เรียกกลุ่มชนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในแคว้นเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีอาณาเขตติดต่อกับญวน ซึ่งมีแม่น้ำพวนไหลผ่านพื้นที่เชียงขวาง จึงได้ชื่อว่าพวน ชาวพวนนิยมตั้งถิ่นฐานสร้างที่ทำกิน บริเวณลุ่มแม่น้ำ มีอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ไถนา ชาวพวนได้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยหลายพื้นที่ เช่น นครนายก สระบุรี ลพบุรี ฉะเชิงเทรา ราชบุรี จันทบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว และพิจิตร เป็นต้น ชายไทยพวน มีอุปนิสัยยิ้มแย้ม แจ่มใส โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และรักสงบ ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี มีวัฒนธรรม มีภาษา มีความผูกพันในระบบเครือญาติ เผ่าพันธุ์เป็นเอกลักษณ์มาช้านาน

5. ชาตินัพนธ์ม้ง ขนชาตินัพนธ์ม้ง ยังไม่สามารถสรุปได้ว่ามาจากที่ไหน แต่สันนิษฐานกันว่าม้งน่าจะอพยพมาจากที่ราบสูงทิเบต ไชปีเรีย และมองโกเลีย เข้าสู่ประเทศจีน และตั้งหลักแหล่งอยู่แถบลุ่มแม่น้ำเหลือง เมื่อราว 3,000 ปีมาแล้ว มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ในมณฑลไคเวจ่า ฮุนหน่า กวางสี และมณฑลยูนนาน ประเทศจีน ในช่วงของราชวงศ์แมนจู (เหมาจิง) มีนโยบายปราบปรามม้ง เพราะผู้ชายม้งส่วนใหญ่หน้าตาคล้ายคนรัสเซีย โดยให้ชาวเมืองยอมจำนน และยอมรับวัฒนธรรมของจีน แต่ด้วยม้งเป็นพวกชนแห่งขุนเขา (คนป่าเถื่อน) จึงได้มีการต่อสู้กันอย่างรุนแรง และชาวม้งประสบความพ่ายแพ้ จึงได้อพยพหนีภัยสู่ทางใต้และกระจายเป็นกลุ่มย่อยๆ ขึ้นอยู่บนที่สูงป่าเขาในแคว้นสิบสองจุไทย สิบสองปันนา และอีกกลุ่มไปตาคีตตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศลาว บริเวณทุ่งไหหิน เตียนเบียนฟู โดยมีหัวหน้าม้ง คือ นายพลวังปอได้รวบรวมม้ง และอพยพเข้าสู่ประเทศไทยเมื่อประมาณ พ.ศ. 2400 เศษ เป็นต้นมา

6. ชาตินัพนธ์มลาบรี ชุมชนเผ่าตองเหลือง "มลาบรี" บ้านบุญยืน หมู่ที่ 13 ตำบลบ้านเวียง อำเภอร่องวาง จังหวัดแพร่ (พื้นที่ของคณบุญยืน สุขแสนห์) โดยการตั้งถิ่นฐานมลาบรี จะอพยพตามลักษณะภูมิประเทศที่อุดมสมบูรณ์ โดยอยู่ในแต่ละพื้นที่เป็นเวลา 5-10 วัน แล้วย้ายไปที่อื่นที่มีอาหารเพียงพอ รูปแบบในการอพยพในลักษณะวนกลับมาที่เดิมในรัศมี ประมาณ 30 ตารางกิโลเมตร ในแต่ละปีเมื่อถึงฤดูกาลที่ต้องเร่งร้อนเข้าป่าเพื่อตีผึ้ง ต้องอพยพไปทั้งหมู่บ้าน มลาบรีเป็นกลุ่มสังคมล่าสัตว์ พวกเขาจะสร้างที่พักชั่วคราว มีลักษณะเป็นเพิงสร้างจากไม้ไผ่ มุงด้วยใบตองกล้วย จึงถูกเรียกว่าเผ่าตองเหลือง เพราะจะย้ายที่อยู่เมื่อเวลาที่ใบตองเริ่มออกสีเหลือง

7. ชาตินัพนธ์อาฮา เป็นแขนงหนึ่งของชนเผ่าทิเบต - พม่า รูปร่างเล็กแต่ลำสันแข็งแรง ผิวน้ำตาลอ่อนและกร้าน ผู้หญิงมีศีรษะกลม ลำตัวยาวกว่าน่อง และขาสั้นผิวดำกับผู้ชาย มีภาษาพูดมาจากแขนงชาวโล - โล คล้ายกับภู ภาษาลาหู่ (มุเซอ) และลีซุ (ลีซอ) ไม่มีตัวอักษรใช้ วัฒนธรรมของคนอาฮาทำให้พวกเขามองชีวิตของคนในเผ่าเป็นการต่อเนื่องกัน กฎต่างๆ ครอบคลุมทุกคนในเผ่า ตั้งแต่ตื่นนอนจนถึงเข้านอน ตั้งแต่เกิดจนตาย เป็นแนวทางสอนและแนะนำทุกคนในเรื่องของกฎหมายของเผ่า ประเพณี ศาสนา ยา และการรักษาโรค กสิกรรม สถาปัตยกรรมการตีเหล็ก และการทำเครื่องใช้เครื่องนุ่งห่ม เพื่อให้ง่ายต่อการจดจำ ทำให้หมายรู้ในเผ่าพันธุ์และซาบซึ้งในความเป็นอาฮาของตน

8. ชาตินัพนธ์อิมปี สำหรับชาวอิมปีมีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นบ้านใต้ถุนสูงมุงด้วยหญ้าคา มีخانฝา บ้านสานด้วยไม้ไผ่กลาย มีพิธีกรรม ไหว้เทวดา การขอฝนอุบโค และพิธีฝากข้าวไว้กับท้าวทั้งหก ด้านภาษา ภาษาอิมปี (Mpi) จัดอยู่ในตระกูลภาษาทิเบต-เบอร์มา สายโลโลใต้ กลุ่มย่อยฮาโนอิช มีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาของปีซู และญ๋องน้อย ส่วนใหญ่มีอาชีพ ทำไม้กวาด เกษตรกรรม และเลี้ยงสัตว์

1.11.4. จังหวัดน่าน

จังหวัดน่านนั้นมีชาติพันธุ์คล้ายคลึงกันกับอีก 3 จังหวัด โดยมีชาติพันธุ์ที่สำคัญ ได้แก่ ชาวไทยวน หรือคนเมือง ไทลื้อ ไทพวน ไทเขิน ไทใหญ่ ขมุ ลัวะ เมี่ยนและมลาบรี ซึ่งรายละเอียดของแต่ละชาติพันธุ์มีดังต่อไปนี้

1. ชาวไทยวน หรือ คนเมือง ส่วนใหญ่อพยพมาจากเชียงแสนและบริเวณต่างๆ ของ ล้านนา ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดน่าน

2. ชาวไทลื้อ (ไทลื้อ, ไทยอง) ส่วนใหญ่อพยพมาจากสิบสองปันนาและหัวเมืองต่างๆ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งมีทั้งอพยพมาด้วยความสมัครใจและอพยพมาเนื่องจากเกิดศึกสงครามทั้งภายในหัวเมืองลื้อเอง และอพยพมามากที่สุดยุคเก็บผักใส่ซ้าเก็บข้าใส่เมืองของเจ้ากาวิละแห่งเชียงใหม่ และเจ้าอัครวรปัญญาฯ แห่งนครน่าน และยุคของเจ้าสุมนทวาราช อีกทั้งมีการอพยพเข้ามาเรื่อยๆ ครั้งเกิดการปฏิวัติการปกครองประเทศของจีน ชาวไทลื้ออาศัยตั้งบ้านเรือน อยู่กระจัดกระจายตามลุ่มน้ำต่างๆ ในจังหวัดน่านมีมากที่สุด คือ อำเภอปัว แทบทุกตำบล อำเภอท่าวังผา อำเภอสองแคว อำเภอเชียงกลาง และอำเภอทุ่งช้าง เลยไปถึงอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ภาษาไทลื้อในจังหวัดน่าน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ไทลื้อฝั่งสิบสองปันนาตะวันออก ได้แก่ เมืองลำ เมืองมาง (อาศัยอยู่แถบลุ่มแม่น้ำน่าน บริเวณชุมชนบ้านหนองบัว ตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา และแกวตำบลยอด อำเภอสองแคว) สำเนียงพูดใกล้เคียงกับภาษาไทยอีสานปนลาวพวน

2. ไทลื้อฝั่งสิบสองปันนาตะวันตก ได้แก่ เมืองยู้ เมืองยอง เมืองเชียงลาบ เมืองเสี้ยว (อาศัยอยู่แถบลุ่มแม่น้ำย่าง บริเวณชุมชนตำบลยม ตำบลจอมพระ(บ้านถ่อน) อำเภอท่าวังผา แถบลุ่มแม่น้ำปัว ตำบลศิลาเพชร ตำบลศิลาแลง อำเภอปัว ถึงตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ) สำเนียงพูดเหมือนสำเนียงคนยองในจังหวัดลำพูน-เชียงใหม่

3. ชาวไทพวน หรือ ลาวพวน อยู่ที่บ้านฝายมูล อำเภอท่าวังผา และบ้านหลับมีนพวน อำเภอเวียงสา

4. ชาวไทเขิน หรือ ชาวชิน อพยพมาจากเชียงตุง ปัจจุบันส่วนใหญ่จะถูกกลืนทางวัฒนธรรมจากคนเมือง ทั้งภาษาพูดและเครื่องแต่งกาย แต่บางหมู่บ้านยังมีการนับถือผีเจ้าเมืองของไทเขินอยู่ จึงรู้ว่าเขิน เช่นบ้านหนองม่วง อำเภอท่าวังผา ส่วนบ้านเชียงยืน ตำบลยม อำเภอท่าวังผา ถูกชาวไทลื้อกลืนวัฒนธรรมจนไม่เหลือเค้าของชาวไทเขิน

5. ชาวไทใหญ่ หรือ เจี้ยว หรือ ไตโหลง มีถิ่นฐานในรัฐฉาน และเชียงตุง อาศัยอยู่บริเวณแกวอำเภอทุ่งช้าง ในปัจจุบันถูกกลืนวัฒนธรรมจนแทบแยกไม่ออกกว่าเป็นชาวไทใหญ่

6. ชาติพันธุ์ขมุ เป็นชาติพันธุ์เก่าแก่และอาจจะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่บนผืนแผ่นดินใหญ่มาก่อนกลุ่มอื่น ๆ ในประเทศไทย ชาวขมุเข้ามานานพอสมควร อาศัยอยู่ในจังหวัดน่าน และบริเวณชายแดนจังหวัดเชียงราย โดยกระจายอยู่ในจังหวัดภาคกลาง ชาวขมุแบ่งออกได้เป็นหลายกลุ่ม ตามลักษณะการใช้ภาษาและวัฒนธรรม ขมุเป็นชาติพันธุ์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งในฐานะของความเป็นชนชาติของขมุเอง และในฐานะที่เป็นกลุ่มที่คงความเป็นวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ ที่มีความเป็นประวัติศาสตร์อย่างเด่นชัด

7. ชาติพันธุ์ลัวะ ตั้งถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่ในจังหวัดน่านของไทย และบริเวณชายแดนแขวงสวายบุรีของประเทศลาว โดยชนกลุ่มนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ ถิ่นไปรต์ และถิ่นมาลล์ ชาวถิ่นกลุ่มแรกได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2471 ซึ่งอาจจะเข้ามาอยู่ก่อนที่คนไทยจะอพยพจากประเทศจีนมาอยู่ในแหลมอินโดจีน

8. ชาติพันธุ์เมี่ยน เมี่ยน (เย้า) เป็นชนชาติพันธุ์ที่อยู่ในเชื้อชาติมองโกลอยด์ เดิมเข้ามาในแหล่งกำเนิดแถบตอนกลางของจีน บริเวณแม่น้ำฉางเจียว และลุ่มน้ำฮั่นเจียว ต่อมากระจายตัวอยู่ตามมณฑลต่างๆ และได้เคลื่อนเข้าสู่ภาคเหนือของเวียดนาม พม่า ลาว และอพยพจากลาวเข้าสู่ไทย เมื่อประมาณ 145 ปีมาแล้ว ระยะเวลาตั้งถิ่นฐานอยู่บนดอยหลวง จังหวัดเชียงราย เมื่อประชากรเพิ่มขึ้นจึงย้ายถิ่นฐานไปตามจังหวัดต่างๆ เช่น เชียงราย พะเยา เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน น่าน และลำปาง ในประเทศไทย มีเข้าอยู่กลุ่มเดียวคือ กลุ่มเปี่ยนเย้า หรือ ฟ่านเย้า

9. ชาติพันธุ์มลาบรี ชนเผ่าตองเหลือง หรือมลาบรี เป็นชนกลุ่มที่มีพฤติกรรมเร่ร่อนเสาะหาแหล่งอาหารโดยการล่าสัตว์และเก็บพืชผักผลไม้ตามที่ต่างๆ ในป่ามารับประทาน ที่พักหรือบ้านจะสร้างเป็นเพิงหลังคามุงด้วยใบตอง ใช้เป็นที่อยู่อาศัยในระหว่างหาอาหาร เมื่อใบตองเปลี่ยนสีเป็นสีเหลือง ก็จะย้ายหนีไปอยู่ที่ใหม่ โดยชนเผ่ามลาบรี ในอดีตกระจายกันอยู่ในหลายจังหวัด เช่น เชียงใหม่ เชียงราย น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ และเลย ปัจจุบันอยู่ที่แพร่และน่านเท่านั้น

1.12 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ในปัจจุบันมีทั้งสิ้น จำนวน 4,810 โครงการ จำแนกออกเป็น โครงการในเขตภาคกลาง จำนวน 798 โครงการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1,206 โครงการ ภาคเหนือ จำนวน 1,838 โครงการ ภาคใต้ จำนวน 940 โครงการ และโครงการไม่ระบุพื้นที่ จำนวน 28 โครงการ โดยโครงการพระราชดำรินี้ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีจำนวน 495 โครงการ แยกเป็น จังหวัดเชียงราย 206 โครงการ จังหวัดพะเยา 65 โครงการ จังหวัดแพร่ 53 โครงการ และจังหวัดน่าน 171 โครงการ (ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ , 2562) ซึ่งจะยกตัวอย่างโครงการสำคัญ พอสังเขปดังนี้

1.12.1. โครงการศึกษาและพัฒนาการปลูกขาน้ำมัน และพืชน้ำมันอื่นๆ ของมูลนิธิชัยพัฒนาอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

1.1 ความเป็นมา

ในปี 2546 ในช่วงเดือน ตุลาคม รศ.ดร.นลิน นิลอุบล สถาบันเทคโนโลยีชีวภาพและวิศวกรรมพันธุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำความกราบบังคมทูล สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เรื่อง ประโยชน์จากเมล็ดชาและเสนอให้มีการส่งเสริมการปลูกชาชนิด *Camellia Oleifera* สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชกระแสกับ ดร. สุเมธ ตันติเวชกุล กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนาว่า ทรงสนพระทัยในการนำขาน้ำมันมาปลูกในประเทศไทย

ต่อมาในปี 2547 เดือนพฤศจิกายน สถาบันพฤกษศาสตร์มณฑลยูนนาน ส่งเมล็ดพันธุ์ และต้นอ่อนขาน้ำมันประเภทดอกสีแดง และสีขาวเพื่อนำมาทดลองปลูกในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ของประเทศไทย โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ 3 หน่วยงาน คือ กรมวิชาการเกษตร โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ และในปี 2548 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชานุมัติแต่งตั้ง หม่อมราชวงศ์ ดิศนัดดา ดิศกุล ให้เป็นผู้อำนวยการโครงการศึกษาและพัฒนาการปลูกขาน้ำมันของมูลนิธิชัยพัฒนา

จากนั้นเอง ม.ร.ว. ดิศนัดดา ดิศกุล เป็นหัวหน้าคณะ พร้อมด้วยข้าราชการและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเดินทางไปศึกษาชนิดและพันธุ์ของขาน้ำมัน วิธีการปลูกขาน้ำมัน ชมแปลงปลูกขาน้ำมัน และเยี่ยมชมโรงงานผลิตขาน้ำมันในเมืองคุนหมิง และหนานหนิง และได้มีการจัดหาเมล็ดพร้อมต้นอ่อนขาน้ำมันพันธุ์ดีที่เหมาะสมกับภูมิอากาศในประเทศไทย โดยคณะทำงานได้นำเมล็ดพันธุ์ประมาณ 200 กิโลกรัม รวมทั้งต้นอ่อนประมาณ 200,000 ต้นจากเมืองหนานหนิง เพื่อดำเนินการทดลองปลูกและขยายพันธุ์ขาน้ำมันตั้งนั้นในปี 2549 – 2550 มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ จึงดำเนินการปลูกกล้าขาน้ำมันในพื้นที่ อำเภอแม่ฟ้าหลวงกว่า 3,000 ไร่

1.2 วัตถุประสงค์โครงการ / เป้าหมาย

1. เพื่อศึกษาถึงพัฒนาการปลูกต้นขาน้ำมัน ตลอดจนพฤติกรรมการเจริญเติบโต และศักยภาพการให้ผลผลิตของต้นขาน้ำมันในพื้นที่ดำเนินการ
2. เพื่อแก้ไขความยากจน และพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืนให้แก่ราษฎรในพื้นที่
3. เพื่อแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และการบุกรุกทำลายป่า

1.3 ลักษณะโครงการ / กิจกรรม

โครงการส่งเสริมการปลูกต้นขาน้ำมัน โดยให้ชาวไทยภูเขาเข้าร่วมโครงการ เริ่มเพาะเริ่มปลูก ดูแลรักษา และเก็บผลผลิตน้ำมันเมล็ดชาเพื่อจำหน่ายให้กับโครงการศูนย์วิจัยและพัฒนาขาน้ำมันและพืชน้ำมัน เพื่อใช้ในการผลิตน้ำมันเมล็ดชา พร้อมทั้งทำการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาสายพันธุ์และการดูแลรักษาต้นขาน้ำมัน

1.12.2. โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านดงพระพร (ศูนย์ผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์) จ.เชียงราย

1.1 ความเป็นมา

เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินเพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการของมูลนิธิชัยพัฒนา ณ โครงการศูนย์วิจัยและพัฒนาขาน้ำมันและพืชน้ำมัน จังหวัดเชียงราย โดยสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา ได้ทูลเกล้าฯ ถวายรายงานแผนการพัฒนาที่ดิน และให้ผู้แทนสำนักงานชลประทานที่ 2 จังหวัดลำปาง เป็นผู้ถวายรายงานการสำรวจและจัดหาแหล่งน้ำเพื่อนำมาใช้ในโครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านดงพระพร ตำบลป่าจ้าว อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย และทรงพระราชทานพระราชานุมัติแผนงานและการดำเนินงานโครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านดงพระพร

1.2 วัตถุประสงค์โครงการ

โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านดงพระพร (ศูนย์ผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์) มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผลิตแพะ และโคพระราชทาน
2. สาธิตและฝึกอบรมเทคโนโลยีการเลี้ยงแพะ โค และการผลิตอาหารสัตว์ โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น
3. ศึกษาวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์

1.3 วัตถุประสงค์ โครงการขยายผลงานวิชาการภายนอกบริเวณพื้นที่โครงการ

1. เพื่อให้เกษตรกรมีทักษะการผลิตลำไยในฤดูกาลที่มีคุณภาพดี ปลอดภัยจากสารพิษ และลดความเสี่ยงปัญหาหาค่าผลผลิตตกต่ำเมื่อผลผลิตล้นตลาด

2. เพื่อสร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกลำไยคุณภาพ ปลอดภัยจากสารพิษ เขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย

3. เพื่อศึกษาทดลองระยะปลูกและทรงพุ่มที่เหมาะสมของการปลูกลำไยและนำความรู้ที่ได้มาเผยแพร่ให้แก่เกษตรกร

4. เพื่อเสริมทักษะการผลิตและแปรรูปกระเทียมที่มีคุณภาพดี ปลอดภัยจากสารพิษให้แก่เกษตรกร และลดความเสี่ยงปัญหาหาค่าผลผลิตตกต่ำเมื่อผลผลิตล้นตลาดให้เกษตรกรและลดความเสี่ยงของราคากระเทียมในท้องตลาดที่มีความผันผวน

1.4 ลักษณะโครงการ / กิจกรรม

1. ผลิตแพะ และโคพระราชทาน
2. สาธิต และฝึกอบรมเทคโนโลยีการเลี้ยงแพะ โค และการผลิตอาหารสัตว์ โดยใช้วัสดุท้องถิ่น
3. ศึกษาวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์
4. อาคารโรงเรือนเลี้ยงแพะเพศเมีย จำนวน 28 ตัว
5. อาคารโรงเรือนเลี้ยงแพะเพศผู้ จำนวน 19 ตัว
6. แปลงหญ้าอาหารสัตว์

1.5 งานขยายผลโครงการ

1. โครงการแก้ไขปัญหาหาค่ากระเทียมตกต่ำบ้านทุ่งกระเทียม ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

2. โครงการส่งเสริมการผลิตลำไยคุณภาพ พื้นที่ป่าต้นน้ำห้วยเอี้ยง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลดอยลาน อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

1.12.3 โครงการศูนย์วิจัยและพัฒนาขาน้ำมันและพืชน้ำมัน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

1.1 พระราชดำริ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้ง “ศูนย์วิจัยและพัฒนาขาน้ำมันและพืชน้ำมัน” เพื่อเป็นโรงงานผลิตน้ำมันจากเมล็ดชาและพืชน้ำมันอื่นๆ เพื่อผลิตน้ำมันคุณภาพสูงสำหรับการบริโภค นำไปเป็นส่วนผสมในเครื่องสำอาง รวมทั้งนำกากวัตถุดิบที่เหลือจากกระบวนการผลิตมาใช้ประโยชน์ เพื่อเป็นการใช้ประโยชน์สูงสุดจากทุกส่วนของพืชนั้นๆ ต่อมาเมื่อพระราชดำริให้จัดสร้างโรงงานผลิตน้ำมันเมล็ดชาต้นแบบ มีขั้นตอนที่เข้าใจง่าย สะอาด

คำนึงถึงระบบสิ่งแวดล้อมแบบธรรมชาติ มีระบบควบคุมการใช้พลังงาน และมีรูปแบบทันสมัยสวยงามและมีสีสัน สามารถมองเห็นกระบวนการต่างๆ ได้ผ่านผนังกระจก ส่วนด้านนอกทำเป็นส่วนพักผ่อนสาธารณะ เป็นจุดท่องเที่ยวที่สวยงามและได้รับความรู้

1.2 วัตถุประสงค์โครงการ / เป้าหมาย

1. เพื่อเป็นแหล่งรองรับเมล็ดขาน้ำมันจากโครงการศึกษาและพัฒนาการปลูกขาน้ำมันและพืชน้ำมัน
2. เพื่อผลิตน้ำมันจากเมล็ดขาน้ำมันและพืชน้ำมันอื่นๆ ให้คนไทยได้บริโภคน้ำมันที่มีคุณภาพ

เพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชน

3. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมและให้ความรู้เกี่ยวกับขาน้ำมันและพืชน้ำมันชนิดต่างๆ

1.3 ลักษณะโครงการ / กิจกรรมภายในโครงการ

1. ลานนิทรรศการ บอกเล่าความเป็นมาของศูนย์วิจัยและพัฒนาขาน้ำมันและพืชน้ำมัน และความรู้เกี่ยวกับขาน้ำมันและพืชน้ำมันต่างๆ

2. โรงงาน เดินชมกระบวนการผลิตน้ำมันได้ทุกขั้นตอนและมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลและให้ข้อมูล

3. ร้านอาหารเมล็ดขาน้ำมัน บริการอาหารและเครื่องดื่มต่างๆ มีเมนูอาหารพระราชทานและอาหารต่างๆที่ปรุงจากน้ำมันเมล็ดขาน้ำมัน

4. ร้านค้าเมล็ดขาน้ำมัน จำหน่ายสินค้าที่ผลิตจากโครงการศูนย์วิจัยและพัฒนาขาน้ำมันฯ และโครงการอื่นๆ ของมูลนิธิชัยพัฒนา

5. สวนโดยรอบโครงการ เปิดให้ประชาชนเข้าใช้สถานที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกายได้

6. สวนสาธิตพืชน้ำมัน เข้าชมสวนพืชน้ำมันด้านหลัง ซึ่งปลูกพืชน้ำมันหลายชนิด เช่น งาม่อน ไนเจอร์ เจีย เป็นต้น

1.12.4. โครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

1.1 ความเป็นมา

“ปัจจัยสำคัญของการเกษตร นอกจากจะเป็นเรื่องน้ำและดินแล้ว การมีพันธุ์พืชที่ดีให้เกษตรกรปลูก เป็นเรื่องที่สำคัญมาก อีกอย่างหนึ่งก็คือ การที่ตัวเองจัดเองทำให้เราได้ศึกษาวิธีการว่า พันธุ์ต่างๆ นอกจากจะทำให้มีปริมาณมากขึ้นแล้ว คุณภาพที่จะเหมาะสมในแต่ละแห่งจะทำอย่างไร เพราะถ้าเราทำเองจะทราบว่าตรงไหนต้องทำอย่างไร เป็นความรู้ของพวกเราทุกคนด้วย”

พระราชดำรัส สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ณ วังสระปทุม เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2552

โครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ คือโครงการในพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อเป็นที่ระลึกในวาระครบรอบ 100 ปี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ ด้วยทรงเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมด้านการเกษตรของประเทศไทย ทรงวางรากฐานเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมพัฒนาสู่เกษตรกรรมแบบยั่งยืน และทรง

ให้ความสำคัญกับเรื่องของเมล็ดพันธุ์ มักจะรับสั่งกับผู้ปฏิบัติงานอยู่เสมอว่า “พันธุ์พืชทุกพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ทุกเมล็ด เป็นของพระเจ้าอยู่หัว ทำให้ดีที่สุด”

โดยโครงการแห่งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ผักผสมสำรองไว้ เพื่อเป็นเมล็ดพันธุ์พระราชทานแก่ราษฎรทั่วไป และราษฎรในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ นับเป็นการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ล่วงหน้า โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดศูนย์ฯ เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2552

1.2 กิจกรรมหลักของศูนย์ฯ ประกอบด้วย

1. การผลิตเมล็ดพันธุ์ผักพระราชทาน เป็นการผลิตเมล็ดพันธุ์ผักที่ดีเพื่อเก็บรักษาไว้เป็นเมล็ดพันธุ์พระราชทาน แก่ราษฎรที่ประสบภัยพิบัติ รวมถึงการดำเนินงานปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์พืชให้เกษตรกรได้มีพืชสายพันธุ์ที่ดี ทนทานต่อโรคและแมลง และได้ผลผลิตที่ดี

2. โครงการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” เป็นโครงการที่ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริดำเนินการขยายผลการปลูกพืชผักพื้นบ้านออกสู่ ราษฎร มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ราษฎรปลูกพืชผักสวนครัวในบริเวณบ้าน เพื่อให้มีผักที่ปลอดภัยจากสารพิษบริโภค หากเหลือสามารถจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

3. โครงการ “ซอยนี้มีรัก ปลูกผักแบ่งปัน” เกิดจากการที่ราษฎรในหมู่ที่ 2 ตำบลโป่งงาม ได้เข้าร่วมโครงการ ‘บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง’ และต่อมาได้ขอทำโครงการขยาย โดยตั้งชื่อว่า ‘ซอยนี้มีรัก ปลูกผักแบ่งปัน’ ขึ้น มีวัตถุประสงค์ที่จะปลูกไม้ยืนต้นที่บริโภคได้ตามริมถนนในหมู่บ้าน เพื่อให้คนทั้งในหมู่บ้านและคนทั่วไปสามารถเก็บใบและผลไปประกอบอาหารรับประทานได้

4. โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทาน ‘เพื่อนช่วยเพื่อน’ เป็นโครงการที่ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ตั้งขึ้นเพื่อให้ชาวบ้านเข้าร่วมผลิตเมล็ดพันธุ์ผักพื้นบ้าน สะสมไว้เพื่อเป็นเมล็ดพันธุ์พระราชทานแก่ราษฎรที่ประสบภัยพิบัติและโครงการ ช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประสบภัยพิบัติในพื้นที่ต่างๆ

5. โครงการปลูกผักปลอดภัยภายใต้มาตรฐาน GAP มาจาก Good Agricultural Practice แปลว่าการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริได้จัดโครงการสนับสนุนให้ราษฎรปลูกผัก ให้เข้ามาตรฐาน GAP เป็นการสนับสนุนให้ราษฎรปฏิบัติตามข้อกำหนดในการปลูกพืชให้ได้ผลผลิตที่ ปลอดภัย ปลอดภัยต่อพืช และมีคุณภาพที่ดี

6. โครงการรวมกันสู้ อยู่อย่างพร้อม สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิชัยพัฒนาจัดทำโครงการนี้ขึ้น เพื่อให้ชุมชนที่เคยประสบอุทกภัยมีความพร้อมและความเข้มแข็งในการตั้งรับภัย ธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นอีกในอนาคต ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริจึงได้จัดทำโครงการนำร่อง ที่ตำบลพุดา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี เนื่องจากชุมชนนี้ประสบอุทกภัย น้ำท่วมซึ่งเป็นเวลา 1-3 เดือนทุกปี เป็นระยะเวลา 4 ปีติดต่อกัน ซึ่งชุมชนมีความต้องการที่จะดูแลตนเองและพึ่งตนเองได้ในยามวิกฤติ

7. ร้านจันกะผัก เป็นร้านที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริตั้งขึ้น เพื่อจำหน่ายพืชผักที่เหลือจากการทดสอบและพัฒนาพันธุ์ รวมถึงขายอาหารซึ่งใช้พืชผักที่ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชฯ ผลิตเอง ขายกาแฟและของที่ระลึก ขณะเดียวกันยังมีแผนงานในการส่งเสริมด้านการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านของ ชุมชนท้องถิ่น โดยจะนำผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนามาจำหน่ายภายในร้าน

ปัจจุบัน ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ได้มีการจัดตั้งที่จังหวัดสระบุรี และสุรินทร์ นอกเหนือจากที่จังหวัดเชียงราย รวมถึงได้ขยายสู่การผลิตและพัฒนาเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อแจกจ่ายแก่ชาวนา และเพื่อเป็นการคงไว้ซึ่งคุณภาพของข้าวไทยด้วย

1.12.5 โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านแดนชล จังหวัดแพร่

1.1 ความเป็นมา

นายอนันต์ สุกแก้วณรงค์ ได้น้อมเกล้าฯ ถวายโฉนดที่ดิน 88844 เนื้อที่ 3 ไร่ 1 งาน 21 ตารางวา ตั้งอยู่ที่ตำบลเหมืองหม้อ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ให้มูลนิธิชัยพัฒนา วันที่ 10 สิงหาคม 2555 และเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2561 มูลนิธิชัยพัฒนาได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินข้างเคียงโครงการฯ ซึ่ง นายอนุพงศ์ ชันคำนันตะ เป็นผู้ขายที่ดินให้แก่มูลนิธิชัยพัฒนา เนื้อที่ 5 ไร่ 65 เศษ 6 ส่วน 10 ตารางวา ตั้งอยู่ที่ตำบลเหมืองหม้อ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ เพื่อร่วมจัดทำโครงการฯ ดังนั้นโครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านแดนชล มีเนื้อที่รวม 8 ไร่ 1 งาน 86 เศษ 6 ส่วน 10 ตารางวา เพื่อเป็นตัวอย่างให้ความรู้กับเกษตรกรที่สนใจ และให้คำแนะนำในแง่วิชาการกับแปลงเกษตรของเกษตรกรที่ต้องการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริและสามารถที่จะเป็นแหล่งส่งเสริมการผลิตพืชพันธุ์ดี ขยายไปสู่เกษตรกรโดยรอบได้ในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์โครงการ

1. เป็นแบบอย่างการดำรงชีพในการเกษตรพึ่งพาตนเอง สร้างรายได้ในครัวเรือน
2. เพื่อเป็นแหล่งพัฒนาผลิตกิ่งพันธุ์ไม้พระราชทานของมูลนิธิชัยพัฒนาเป็นแหล่งพัฒนาผลิตกิ่งพันธุ์ไม้ผลพันธุ์ดีให้แก่เกษตรกรนำไปขยายผลเป็นการเสริมรายได้
3. เพิ่มประสิทธิภาพบนที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาในการดำเนินงานด้านเกษตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่น

1.3 ลักษณะโครงการ

1. กิจกรรมปลูกมะม่วงแก้ว เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการขยายพันธุ์มะม่วงแก้วขมั้นให้กับเกษตรกรและผู้ที่สนใจ และผลิตกิ่งพันธุ์มะม่วงแก้วขมั้นไว้สำหรับเป็นกิ่งพันธุ์พระราชทาน
2. กิจกรรมปลูกพืชหมุนเวียน ดำเนินการปลูกพืช ได้แก่ การปลูกพืชผักพื้นบ้าน พืชตระกูลถั่ว และข้าวโพด เพื่อเป็นการจำลองการจัดการพื้นที่ ผลผลิต จะเก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์ และส่วนหนึ่งเพื่อเป็นแบบอย่างในการดำรงชีพอย่างพอเพียงและส่วนที่เหลือสามารถนำไปจำหน่ายสร้างรายได้ขยายผล อีกทั้งยังบำรุงดินเพิ่มแร่ธาตุให้แก่ดินอีกด้วย
3. กิจกรรมเพาะเห็ดนางฟ้า เพื่อเป็นกิจกรรมเสริมการสร้างอาชีพให้กับเกษตรกรที่สนใจ และสร้างรายได้ให้กับโครงการฯ
4. กิจกรรมพืชผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ภายในครัวเรือน เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่เกษตรกรผู้สนใจ ในการประกอบอาชีพเสริมให้กับเกษตรกรในพื้นที่ให้มีรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพหลักของชาวบ้านในพื้นที่โครงการ รวมทั้งเป็นรายได้ภายในโครงการฯ

1.12.6 โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ ตำบลภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

สภาพพื้นที่ของอำเภอบ่อเกลือ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน มีภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน พื้นที่ป่าอุดมสมบูรณ์ และเป็นต้นน้ำของแม่น้ำน่าน แต่ในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมาพื้นที่ป่าถูกราษฎรบุกรุก โคน ผา และถางต้นไม้ เพื่อทำการปลูกข้าวไร่ในรูปแบบของไร่เลื่อนลอยและหมุนเวียน โดยมีแนวโน้มนขยายตัวอย่างรวดเร็วตามการเพิ่มของประชากร ทำให้ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลง สภาพพื้นที่เสื่อมโทรม ส่งผลกระทบให้ราษฎรขาดโอกาสทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเลือกพื้นที่อำเภอบ่อเกลือและอำเภอเฉลิมพระเกียรติเป็นพื้นที่เป้าหมาย ด้วยทรงตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว ดังนั้นเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2538 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จทรงเยี่ยมราษฎรและทอดพระเนตรบ่อเกลือสินเธาว์ ณ บ้านบ่อหลวง อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ได้มีพระราชดำริให้สำนักงานโครงการในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดำเนินการช่วยเหลือการพัฒนาที่โรงเรียนประถมศึกษาาก่อนเป็นอันดับแรก แล้วจึงขยายไปยังศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” ซึ่งประกอบด้วย 4 โครงการ ได้แก่ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โครงการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน โครงการส่งเสริมสหกรณ์ และโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีพระราชดำริส่งเสริมให้ราษฎรมีอาชีพเสริม เป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งศูนย์ภูฟ้าพัฒนาขึ้น เมื่อคราวเสด็จทรงเยี่ยมราษฎรที่ตำบลภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2542 เพื่อใช้เป็นต้นแบบการพัฒนาและการถ่ายทอดความรู้การพัฒนาไปสู่พื้นที่และราษฎรในพื้นที่เป้าหมายตามพระราชปณิธานของพระองค์ โดยมีวัตถุประสงค์ 5 ประการ ดังนี้

1) เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบนพื้นที่สูงและใช้เป็นต้นแบบในการขยายผลการพัฒนาต่อไป

2) เพื่อการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของราษฎรและพื้นที่บนที่สูง

3) เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องด้านการตลาด

4) เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศึกษาธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น

5) เพื่อการศึกษาวิจัยถ่ายทอดความรู้การพัฒนาและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน
จุดมุ่งหมาย “คนอยู่ร่วมกับป่า”

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน ลดการบุกรุกทำลายป่า ลดการทำไร่เลื่อนลอยและไร่หมุนเวียน โดยมีการพัฒนาและจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน

2) เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรดินในพื้นที่โครงการ

3) ส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสม พัฒนาคุณภาพชีวิตและสนับสนุนให้เกษตรกรทำการเกษตรอย่างยั่งยืน

4) เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาวิจัย การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศึกษาธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.3 ที่ตั้งพื้นที่โครงการ

ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา มีเนื้อที่ประมาณ 2,376 ไร่ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 2 บ้านท่าทางหลวง และ หมู่ที่ 3 บ้านผาสุก ตำบลภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ปัจจุบัน มีเนื้อที่ 1,812 ไร่ 3 งาน 76 ตารางวา

1.12.7 โครงการฝายวังผา จังหวัดพะเยา

1.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อจัดหาแหล่งน้ำช่วยเหลือราษฎร จำนวน 3 หมู่บ้าน ในเขต ตำบลเชียงแวง ให้มีน้ำใช้ในการอุปโภค-บริโภค และช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกของราษฎร รวมทั้งเพื่อ บรรเทาปัญหาอุทกภัย

1.2 รายละเอียดโครงการ

- 1) ฝายคอนกรีตล้นปนหินใหญ่ขนาด สันฝายยาว 60 เมตร สูง 2.50 เมตร
- 2) ก่อสร้างประตูระบายทราย ขนาดกว้าง 2.40 เมตร สูง 2.10 เมตร สะพานเดินกว้าง

1.20 เมตร ยาว 77.50 เมตร

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

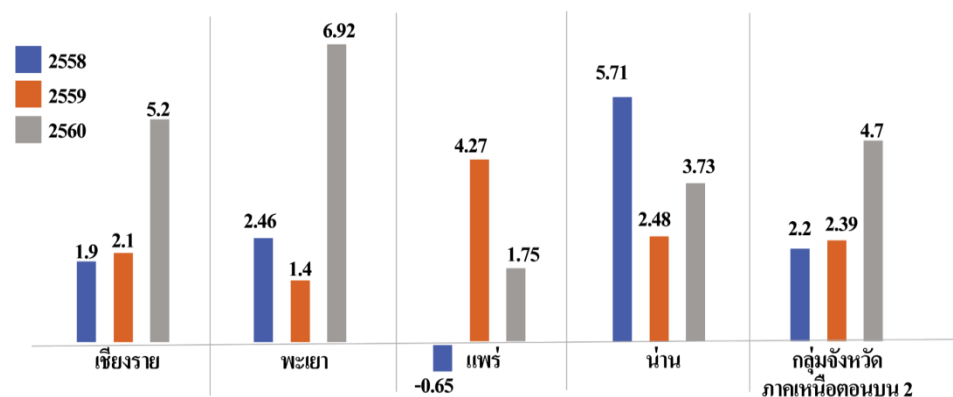
- 1) สามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรของราษฎรได้ในฤดูฝนประมาณ 2,000 ไร่ ใน ฤดูแล้งประมาณ 1,100 ไร่ และสามารถบรรเทาปัญหาอุทกภัยได้
- 2) ช่วยให้ราษฎร จำนวน 3 หมู่บ้าน รวม 393 ครัวเรือน 1,572 คน มีน้ำใช้ในการอุปโภค-บริโภคอย่างเพียงพอตลอดปี
- 3) สามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้แก่ราษฎร ส่งผลให้ราษฎรมีรายได้และมีสภาพ ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2. ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

2.1. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ

2.1.1 ภาพรวมทางเศรษฐกิจ

สำหรับภาพรวมทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ประกอบด้วย จังหวัด เชียงราย พะเยา แพร่และน่าน หากพิจารณาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดในภาพรวมมี แนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2560 อยู่ที่ร้อยละ 4.7 ในขณะที่ปี พ.ศ. 2559 และ พ.ศ.2558 อยู่ที่ร้อยละ 2.39 และ 2.20 ตามลำดับ

ภาพที่ 2 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2560

หากพิจารณาในรายละเอียดจังหวัดในปี พ.ศ. 2560 พบว่า จังหวัดพะเยามีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 6.92 ในขณะที่ลำดับที่สองคือ จังหวัดเชียงราย มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ที่ ร้อยละ 5.2 อันดับที่สามคือจังหวัดน่าน อยู่ที่ร้อยละ 3.73 และ จังหวัดแพร่อยู่ที่ร้อยละ 1.75 ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดเดียวที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่จังหวัดแพร่เป็นจังหวัดเดียวในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 ที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจลดลง เมื่อเทียบกับปีพ.ศ.2559 ดังนั้นหากวิเคราะห์ภาพรวมทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ที่เพิ่มขึ้นนั้นในช่วงพ.ศ. 2560 เกิดจากการเจริญเติบโตจาก 3 จังหวัดหลัก ได้แก่ จังหวัดเชียงราย พะเยา และ น่าน เป็นหลัก

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 จากผลผลิตมวลรวมของจังหวัดใน พ.ศ. 2560 อยู่ที่ 200,139 ล้านบาท มีซึ่งหากวิเคราะห์รายจังหวัดพบว่า มูลค่าผลผลิตมวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 นั้นส่วนใหญ่มาจากจังหวัดเชียงราย โดยในปี พ.ศ. 2560 จังหวัดเชียงรายมีมูลค่าผลผลิตมวลรวมของจังหวัดอยู่ 104,435 ล้านบาทหรือคิดเป็นเกือบ 3 เท่าของจังหวัดพะเยา แพร่และน่าน ทั้งนี้เนื่องมาจากจำนวนประชากรที่อยู่อาศัยในจังหวัดเชียงรายมีมากกว่าจังหวัดพะเยา แพร่และน่าน เกือบ 3 เท่าตัวเช่นกัน

สำหรับผลผลิตมวลรวมจังหวัดต่อหัวต่อปี ในปี พ.ศ. 2560 อยู่ที่ 82,800 บาทต่อหัวต่อปี ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับอัตราการเจริญเติบโตของกลุ่มที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้หากจำแนกผลผลิตมวลรวมต่อหัวต่อปีหรืออีกนัยยะหนึ่งคือรายได้ต่อหัวต่อปีของคนรายจังหวัด พบว่า รายได้ต่อหัวของคนในจังหวัดเชียงรายมากที่สุด เท่ากับ 91,308 บาทต่อคน ถัดมาเป็นจังหวัดพะเยา เท่ากับ 87,858 บาทต่อคน อันดับที่สามคือจังหวัดน่าน 71,121 บาทต่อและจังหวัดแพร่ เท่ากับ 67,057 บาทต่อคน

ตารางที่ 8 ภาพรวมทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ตัวชี้วัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	เชียงราย			พะเยา			แพร่			น่าน			กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2		
	2558	2559	2560	2558	2559	2560	2558	2559	2560	2558	2559	2560	2558	2559	2560
ผลผลิตมวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)	95,224	99,840	104,435	32,711	33,999	36,017	26,189	27,640	28,379	29,153	30,281	31,308	183,277	191,760	200,139
ผลผลิตมวลรวมจังหวัดที่แท้จริง (แบบปริมาณลูกโซ่ :CMVs) (ล้านบาท)	51,288	52,356	55,079	17,331	17,586	18,803	15,793	16,468	16,757	16,557	16,968	17,600	100,970	103,378	108,238
ผลผลิตมวลรวมจังหวัดต่อหัวต่อปี (บาทต่อหัวต่อปี)	82,540	86,895	91,308	79,156	82,594	87,858	61,619	65,155	67,057	65,644	68,477	71,121	75,236	79,010	82,800
ประชากร (1,000คน)	1,154	1,149	1,144	413	412	410	425	424	423	444	442	440	2,436	2,427	2,417
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	1.9	2.1	5.2	2.46	1.47	6.92	-0.65	4.27	1.75	5.71	2.48	3.73	2.20	2.39	4.70

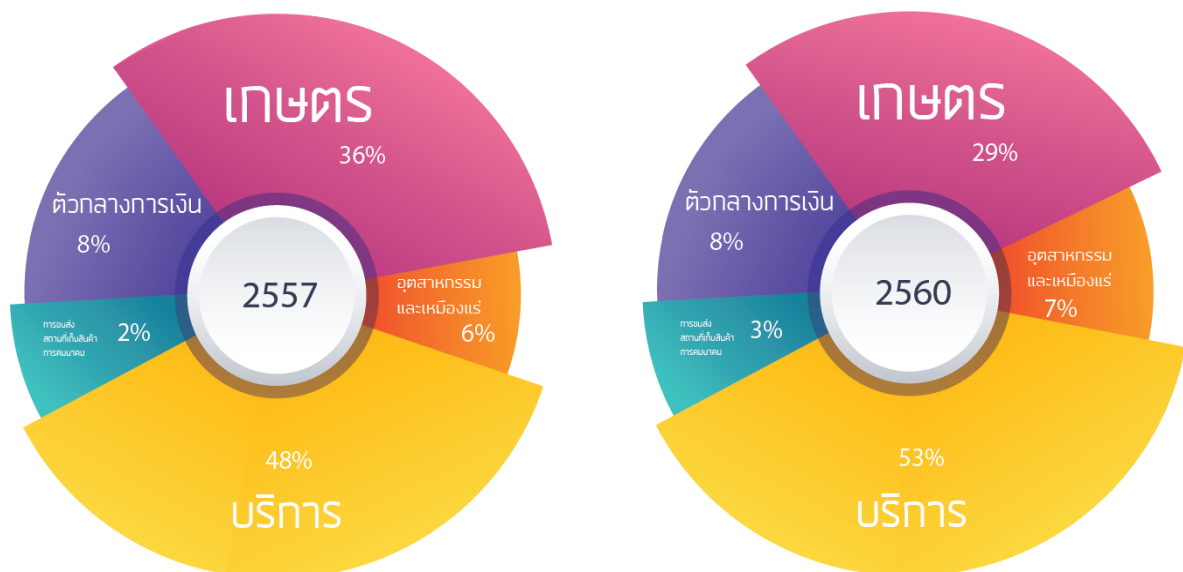
2.1.2 ผลผลิตทั้งหมดรวม

เมื่อพิจารณาผลผลิตทั้งหมดรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เมื่อจำแนกรายสาขา พบว่ามูลค่าผลผลิตทั้งหมดรวมที่แท้จริงของกลุ่มจังหวัดในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยในปี พ.ศ. 2560 มูลค่าผลผลิตทั้งหมดรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเกษตร เท่ากับ 21,123 ล้านบาท และนอกภาคเกษตรอยู่ที่ 89,940 ล้านบาท ในขณะที่ปี พ.ศ. 2558 มูลค่าผลผลิตทั้งหมดรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเกษตร เท่ากับ 20,758 ล้านบาท และ นอกภาคเกษตรอยู่ที่ 81,865 ล้านบาท ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2558 และ 2560 มูลค่าผลผลิตทั้งหมดรวมภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.75 และมูลค่าผลผลิตทั้งหมดรวมนอกภาคเกษตรร้อยละ 9.86

ในส่วนภาคการผลิตมีมูลค่าผลผลิตทั้งหมดรวมของกลุ่มในปี พ.ศ. 2560 อยู่ที่ 1,208 ล้านบาท ในขณะที่ พ.ศ. 2558 เท่ากับ 1,077 ล้านบาท ดังนั้นหากเมื่อเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2558 และ 2560 เพิ่มขึ้นร้อยละ ร้อยละ 12.16 (รายละเอียดในตารางที่ 9)

หากพิจารณาแต่ละสาขาการผลิตที่สำคัญเทียบกับผลผลิตทั้งหมดรวมทั้งหมด ระหว่างปี พ.ศ. 2557 และ ปีพ.ศ. 2560 พบว่า ภาคบริการมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2557 อยู่ที่ร้อยละ 48 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 53 ในปี 2560 ในขณะที่สัดส่วนภาคเกษตรเมื่อเทียบกับผลผลิตทั้งหมดรวมทั้งหมด ลดลงจากร้อยละ 36 ลดลงเหลือ ร้อยละ 29 นอกจากนี้ภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 6 ในปี พ.ศ. 2557 เป็นร้อยละ 7 ในปี พ.ศ. 2560

จากการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของสาขาผลิตที่สำคัญของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 ซึ่งปัจจุบันภาคบริการเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยว และธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และการขยายตัวของโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ จากนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ภาพที่ 3 สัดส่วนของสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตารางที่ 9 ผลผลิตทั้งหมดรวมที่แท้จริงของกลุ่มจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ปี พ.ศ. 2558 - 2560 (ปีฐาน พ.ศ. 2545)

หน่วย: ล้านบาท

สาขาเศรษฐกิจ	เชียงราย			พะเยา			แพร่			น่าน			กลุ่มฯ		
	2558	2559	2560	2558	2559	2560	2558	2559	2560	2558	2559	2560	2558	2559	2560
ภาคเกษตร	11,137	10,486	11,225	4,172	3,872	4,419	2,017	1,925	2,038	3,432	3,223	3,441	20,758	19,506	21,123
การเกษตร ป่าไม้ และประมง	11,137	10,486	11,225	4,172	3,872	4,419	2,017	1,925	2,038	3,432	3,223	3,441	20,758	19,506	21,123
ภาคนอกเกษตร	41,745	44,316	46,253	13,421	14,305	14,776	13,833	14,739	14,867	12,866	13,697	14,044	81,865	87,057	89,940
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	449	458	454	121	140	74	385	480	398	114	130	151	1,069	1,208	1,077
อุตสาหกรรม	2,554	2,780	2,920	915	915	906	1,572	1,614	1,654	872	950	1,010	5,913	6,259	6,490
การไฟฟ้า แก๊ส และเครื่องปรับอากาศ	1,161	1,233	1,277	329	348	359	371	392	398	276	295	311	2,137	2,268	2,345
การจัดหาน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	93	137	164	56	56	58	46	55	71	44	46	50	239	294	343
การก่อสร้าง	3,040	3,457	3,424	997	1,440	1,320	887	1,066	1,036	1,139	1,319	1,295	6,063	7,282	7,075
การค้าส่งและค้าปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และรถจักรยานยนต์	8,805	9,348	9,854	2,049	2,058	2,251	1,697	1,754	1,752	1,943	1,980	2,035	14,494	15,140	15,892
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	2,257	2,128	2,405	355	357	394	296	505	634	300	333	388	3,208	3,323	3,821
ที่พักและกิจกรรมการให้บริการอาหาร	2,450	2,415	2,513	91	92	93	193	191	195	120	118	133	2,854	2,816	2,934
ข้อมูลและการสื่อสาร	1,120	823	978	329	241	259	372	259	308	416	280	315	2,237	1,603	1,860
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	4,559	5,002	5,219	1,693	1,902	2,005	1,690	1,907	1,960	1,711	1,962	2,053	9,653	10,773	11,237
ด้านอสังหาริมทรัพย์	3,305	4,156	4,089	1,203	1,417	1,491	1,343	1,670	1,580	1,365	1,810	1,712	7,216	9,053	8,872
วิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์และด้านเทคนิค	102	98	138	8	8	7	4	8	7	1	1	2	115	115	154
กิจกรรมการบริหารและการบริการ สนับสนุน	321	319	337	34	29	32	17	17	18	77	66	77	449	431	464
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	2,629	2,624	2,667	1,439	1,446	1,443	1,494	1,496	1,498	1,515	1,523	1,550	7,077	7,089	7,158
การศึกษา	5,436	5,754	5,993	2,199	2,272	2,369	2,290	2,226	2,189	1,978	1,977	1,944	11,903	12,229	12,495
ด้านสุขภาพและกิจกรรมเพื่อสังคม	2,327	2,368	2,502	952	970	1,046	915	931	985	718	735	802	4,912	5,004	5,335
ศิลปะบันเทิงและนันทนาการ	117	158	189	80	118	133	52	70	83	42	56	67	291	402	472
การบริการอื่น ๆ	876	910	938	288	294	297	250	253	255	284	287	292	1,698	1,744	1,782
ผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศ (GPP)	51,288	52,356	55,079	17,331	17,586	18,803	15,793	16,468	16,757	16,557	16,968	17,600	100,969	103,378	108,239

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.1.3 ด้านการเกษตร

1) จำนวนเกษตรกรจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2558 – 2561 พบว่าปี การขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปีตามลำดับ โดยในปี 2561 มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรรวมอยู่ที่ 410,472 ครัวเรือน สำหรับจังหวัดที่มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมากที่สุดคือจังหวัดเชียงราย จำนวน 167,903 คน รองลงมาคือ จังหวัดน่าน จำนวน 88,280 คน จังหวัดพะเยาจำนวน 80,997 คน และจังหวัดที่มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรน้อยที่สุดคือจังหวัดแพร่ จำนวน 73,292 คน ตามลำดับ

ทั้งนี้หากวิเคราะห์สัดส่วนของจำนวนครัวเรือนที่ขึ้นทะเบียนของประชากรของแต่ละจังหวัด สอดคล้องกับขนาดของพื้นที่ของจังหวัดซึ่งจังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุดได้จังหวัดเชียงราย และจังหวัดน่าน จึงทำให้สัดส่วนครัวเรือนที่ขึ้นทะเบียนในภาคเกษตรมีจำนวนมาก

ตารางที่ 10 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2557 – 2561

ครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน เกษตรกร	2557	2558	2559	2560	2561
แพร่	61,008	70,740	70,115	71,848	73,292
น่าน	77,045	81,078	84,883	86,847	88,280
พะเยา	68,879	72,562	76,035	78,912	80,997
เชียงราย	129,455	140,387	152,754	161,526	167,903
รวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	336,387	364,767	383,787	399,133	410,472
สัดส่วนของครัวเรือนเกษตรกร	42.94	45.23	45.92	47.98	49.37

ที่มา: สถิติเกษตรและประมง สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2562

2) Smart Farmer และ Young Smart Farmer

หากพิจารณาจำนวน Smart Farmer, Young Smart Farmer พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2560-2562 มีจำนวน Smart Farmer ทั้งสิ้น 3,284 คน หากพิจารณารายจังหวัดพบว่า พบว่า จังหวัดเชียงรายมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer มากที่สุดจำนวน 1,404 คน รองลงมา จังหวัดน่านมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer จำนวน 701 คน และ จังหวัดพะเยา เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer จำนวน 652 คน ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์จากสถานการณ์จำนวน Smart Farmer, Young Smart Farmer พ.ศ. 2560-2562 พบว่า จำนวนเกษตรกร Smart Farmer, Young Smart Farmer จำนวนเพิ่มขึ้นทุกปีโดยเฉพาะปี พ.ศ. 2561 อันเนื่องมาจากการสนับสนุนจากนโยบายรัฐในการกระตุ้นให้เป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer ในยุค 4.0 และยังเป็นจุดเน้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ประกอบไปด้วยชีวิตที่เร่งรีบในเมืองหลวงที่ส่งผลให้ปัจจุบันประชาชนต้องการใช้ชีวิตแบบ Slow Life และประกอบกับวัฒนธรรมการกินของคนเปลี่ยนไปเน้นทานอาหารคลีนกันเพื่อรักษาสุขภาพจึงทำให้จำนวนเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 11 ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer พ.ศ. 2560-2562

จังหวัด	ประเภท	จำนวน (ราย)			รวม (ราย)
		ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	
เชียงราย	Smart Farmer	180	754	360	1,294
	Young Smart Farmer	35	35	40	110
	รวม	215	789	400	1,404
พะเยา	Smart Farmer	180	180	180	540
	Young Smart Farmer	40	40	32	112
	รวม	220	220	212	652
แพร่	Smart Farmer	102	195	230	527
	Young Smart Farmer				
	รวม	102	195	230	527
น่าน	Smart Farmer	150	135	310	595
	Young Smart Farmer	30	35	41	106
	รวม	180	170	351	701
รวม		717	1,374	1,193	3,284

ที่มา: สถิติเกษตรและประมง สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2562.

3) สถิติการใช้ที่ดิน

ตารางที่ 12 สถิติการใช้ที่ดิน จำแนกเป็นจังหวัด พ.ศ. 2557 – 2560

จังหวัด	ประเภทเนื้อที่	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
เชียงราย	เนื้อที่ทั้งหมด	7,298,981	7,298,981	7,298,981	7,298,981
	เนื้อที่ป่าไม้	3,000,726	2,963,867	2,923,026	2,892,489
	เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร	3,015,537	3,015,220	3,018,979	3,018,733
	ที่นา	1,381,542	1,382,469	1,381,701	1,381,737
	ที่พืชไร่	615,110	614,749	616,679	616,477
	ที่ไม้ผลและไม้ยืนต้น	736,416	735,687	738,272	737,998
	ที่สวนผักและไม้ดอก	60,268	60,162	60,224	60,356
	เนื้อที่การใช้ประโยชน์ทางการเกษตรด้านอื่นๆ	222,201	222,153	222,103	222,165
	เนื้อที่นอกการเกษตร	1,282,718	1,319,894	1,356,976	1,387,759
พะเยา	เนื้อที่ทั้งหมด	3,959,412	3,959,412	3,959,412	3,959,412
	เนื้อที่ป่าไม้	2,008,648	2,008,836	2,001,862	1,989,206
	เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร	1,502,795	1,502,914	1,503,981	1,503,193
	ที่นา	730,297	730,365	730,267	730,449
	ที่พืชไร่	307,406	307,243	307,607	307,471
	ที่ไม้ผลและไม้ยืนต้น	361,387	361,338	361,609	361,424

จังหวัด	ประเภทเนื้อที่	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
	ที่สวนผักและไม้ดอก	24,617	25,016	24,993	24,865
	เนื้อที่การใช้ประโยชน์ทางการเกษตรด้านอื่นๆ	79,088	78,952	79,505	78,984
	เนื้อที่นอกการเกษตร	447,969	447,662	453,569	467,013
แพร่	เนื้อที่ทั้งหมด	4,086,624	4,086,624	4,086,624	4,086,624
	เนื้อที่ป่าไม้	2,593,778	2,600,030	2,603,325	2,610,863
	เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร	796,488	797,321	797,434	797,411
	ที่นา	323,799	323,600	323,508	323,641
	ที่พืชไร่	336,998	336,736	336,985	336,952
	ที่ไม้ผลและไม้ยืนต้น	73,903	73,889	73,855	73,822
	ที่สวนผักและไม้ดอก	6,161	6,265	6,259	6,209
	เนื้อที่การใช้ประโยชน์ทางการเกษตรด้านอื่นๆ	55,627	56,831	56,827	56,787
	เนื้อที่นอกการเกษตร	696,358	689,273	685,865	678,350
น่าน	เนื้อที่ทั้งหมด	7,170,045	7,170,045	7,170,045	7,170,045
	เนื้อที่ป่าไม้	4,659,642	4,654,853	4,658,605	4,653,943
	เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร	1,410,906	1,414,516	1,414,702	1,414,693
	ที่นา	237,250	237,496	237,515	237,456
	ที่พืชไร่	782,674	785,789	786,026	785,782
	ที่ไม้ผลและไม้ยืนต้น	285,022	285,341	285,261	285,530
	ที่สวนผักและไม้ดอก	3,857	3,871	3,867	3,832
	เนื้อที่การใช้ประโยชน์ทางการเกษตรด้านอื่นๆ	102,103	102,019	102,033	102,093
	เนื้อที่นอกการเกษตร	1,099,497	1,100,676	1,096,738	1,101,409

ที่มา: สถิติเกษตรและประมง สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2562.

จากตารางที่ 12 แสดงสถิติการใช้ที่ดินกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 จำแนกเป็นจังหวัด พบว่าในปี พ.ศ. 2560 จังหวัดเชียงรายมีเนื้อที่ทั้งหมด 7,298,981 ไร่ โดยแบ่งเป็นเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรจำนวน 3,018,733 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 41.36 ของพื้นที่ทั้งหมด เมื่อจำแนกตามพื้นที่เพาะปลูกในปี พ.ศ. 2560 พบว่าจังหวัดเชียงรายมีพื้นที่นามากที่สุดจำนวน 1,381,737 ไร่ รองลงมาคือ พื้นที่ไม้ผลและไม้ยืนต้น จำนวน 737,998 ไร่ และ พื้นที่พืชไร่ จำนวน 616,477 ไร่ ตามลำดับ

จังหวัดพะเยา มีเนื้อที่ทั้งหมด 3,959,412 ไร่ โดยแบ่งเป็นเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรจำนวน 1,503,193 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 37.96 ของพื้นที่ทั้งหมด เมื่อจำแนกตามพื้นที่เพาะปลูกในปี พ.ศ. 2560 พบว่าจังหวัดพะเยามีพื้นที่นามากที่สุดจำนวน 730,449 ไร่ รองลงมาคือ พื้นที่ไม้ผลและไม้ยืนต้น จำนวน 361,424 ไร่ และ พื้นที่พืชไร่ จำนวน 307,471 ไร่ ตามลำดับ

จังหวัดแพร่ มีเนื้อที่ทั้งหมด 4,086,624 ไร่ โดยแบ่งเป็นเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร จำนวน 797,411 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.51 ของพื้นที่ทั้งหมด เมื่อจำแนกตามพื้นที่เพาะปลูกในปี พ.ศ. 2560 พบว่า จังหวัดแพร่มีพื้นที่พืชไร่มากที่สุดจำนวน 336,952 ไร่ รองลงมาคือ พื้นที่นา จำนวน 323,641 ไร่ และ พื้นที่ไม้ผลและไม้ยืนต้น จำนวน 73,822 ไร่ ตามลำดับ

จังหวัดน่าน มีเนื้อที่ทั้งหมด 7,170,045 ไร่ โดยแบ่งเป็นเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร จำนวน 1,414,693 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.73 ของพื้นที่ทั้งหมด เมื่อจำแนกตามพื้นที่เพาะปลูกในปี พ.ศ. 2560 พบว่า จังหวัดน่านมีพื้นที่พืชไร่มากที่สุดจำนวน 785,782 ไร่ รองลงมาคือ พื้นที่ไม้ผลและไม้ยืนต้น จำนวน 285,530 ไร่ และ พื้นที่นา จำนวน 237,456 ไร่ ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์สถิติการใช้ที่ดิน พบว่าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ใช้ที่ดินในการทำนามากที่สุดเนื่องด้วยสภาพอากาศและลักษณะภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การทำนา ประกอบกับการทำนาเป็นวิถีชีวิตมาแต่ดั้งเดิมของบรรพบุรุษจึงทำให้นิยมใช้พื้นที่ในการปลูกข้าวมากกว่าการใช้ประโยชน์ในการทำอย่างอื่น รองลงมาคือการใช้พื้นที่ทำพืชไร่ และ พื้นที่ไม้ผลและไม้ยืนต้น ตามลำดับ

4) ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ

ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดฯ ได้แก่

4.1) ข้าวนาปี

ในปี พ.ศ.2561 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปี 2,415,109 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 2,368,765 ไร่ ผลผลิต 1,311,624 ตัน เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดเชียงรายมีผลผลิตข้าวนาปีมากที่สุดมีผลผลิต 691,443 ตัน รองลงมาจังหวัดพะเยามีผลผลิต 314,240 ตัน จังหวัดแพร่มีผลผลิต 169,501 ตัน และจังหวัดน่านมีผลผลิตข้าวนาปีน้อยที่สุดจำนวน 136,440 ตัน ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ทางสถิติข้อมูลการปลูกข้าวนาปี ปี พ.ศ.2559 – 2561 พบแนวโน้มการปลูกข้าวเพิ่มขึ้นและผลผลิตเพิ่มขึ้นทุกปีตามลำดับ เนื่องจากปริมาณน้ำที่เพียงพอต่อการเพาะปลูกและราคาข้าวมีแนวโน้มสูงขึ้น เกษตรกรจึงปลูกข้าวในพื้นที่นาเดิมที่ปล่อยว่างไว้ในปีที่ผ่านมา ปัจจัยการผลิตที่ส่งผลต่อผลผลิตข้าวที่เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน อาทิเช่น ปุ๋ยเคมี สารกำจัดศัตรูพืช เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าขึ้น ประกอบกับการดูแลเอาใจใส่ของเกษตรกร ทำให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ 13 ข้อมูลการปลูกข้าวนาปี ปี พ.ศ. 2559 – 2561

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)		
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561
เชียงราย	1,201,535	1,208,686	1,224,818	1,170,628	1,140,632	1,197,560	668,575	661,539	691,443
พะเยา	622,640	624,180	625,670	590,064	599,666	613,878	275,846	307,144	314,240
แพร่	283,631	293,237	295,404	282,323	292,096	294,187	157,287	163,927	169,501
น่าน	221,601	268,199	269,217	221,484	266,161	263,140	114,372	137,518	136,440
รวม	2,329,407	2,394,199	2,415,109	2,264,499	2,298,555	2,368,765	1,216,080	1,270,128	1,311,624

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4.2) ข้าวนาปรัง

ในปี พ.ศ.2561 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปรัง 511,808 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 510,117 ไร่ ผลผลิต 348,738 ตัน เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดเชียงรายมีผลผลิตข้าวนาปรังมากที่สุดมีผลผลิต 283,828 ตัน คิดเป็นร้อยละ 79.84 ของผลผลิตรวมทั้งหมด รองลงมาจังหวัดพะเยามีผลผลิต 39,206 ตัน จังหวัดแพร่มีผลผลิต 21,684 ตัน และจังหวัดน่านมีผลผลิตข้าวนาปรังน้อยที่สุดจำนวน 21,684 ตัน

เมื่อวิเคราะห์ถึงแนวโน้มผลผลิตพบว่าช่วง 3 ปีหลังจากที่ผ่านมาพบแนวโน้มการปลูกข้าวเพิ่มขึ้น แต่ผลผลิตลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนพื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศที่แล้งจัด ปริมาณน้ำน้อยไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก ประกอบพื้นที่การเพาะปลูกเพิ่มขึ้นส่งผลให้เกษตรกรแย่งน้ำกันในการเพาะปลูก ส่งผลให้น้ำไม่เพียงพอต่อการหล่อเลี้ยงเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ได้มีจำนวนลดลง

ตารางที่ 14 ข้อมูลการปลูกข้าวนาปรัง ปี พ.ศ. 2559 – 2561

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)		
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561
เชียงราย	412,973	395,528	408,663	410,042	393,235	407,418	279,716	271,209	283,828
พะเยา	43,462	58,608	60,732	42,713	58,168	60,435	27,306	37,397	39,206
แพร่	23,990	28,221	35,434	23,510	28,054	35,308	14,246	16,699	21,684
น่าน	4,130	10,166	6,979	4,091	10,152	6,956	2,268	5,780	4,020
รวม	484,555	492,523	511,808	480,356	489,609	510,117	323,536	331,085	348,738

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4.3) ลำไย

ในปี พ.ศ. 2561 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีเนื้อที่ปลูกลำไย รวม 240,878 ไร่ มีเนื้อที่ให้ผล รวม 228,501 ไร่ ผลผลิต รวม 119,380 ตัน ผลผลิตต่อไร่ 2,044 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีผลผลิตมากที่สุดจำนวน 66,156 ตัน รองลงมาคือจังหวัดพะเยา มีผลผลิต 29,902 ตัน และจังหวัดน่าน มีผลผลิต 21,578 ตันตามลำดับ จังหวัดที่ให้ผลผลิตต่อไร่ดีที่สุดคือจังหวัดน่านให้ผลผลิต 648 กก.ต่อไร่

เมื่อพิจารณาสถิติข้อมูลการปลูกลำไย ปี พ.ศ. 2559 – 2561 มีเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นตามสัดส่วนพื้นที่เพาะปลูก และมีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากปัจจัยทางสภาพภูมิอากาศที่มีอากาศหนาวเย็น ส่งผลให้ลำไยออกดอกเยอะ ประกอบกับในปีที่ผ่านมาไม่มีพายุเข้ามาทำลายผลผลิตจึงส่งผลให้เกษตรกรได้รับผลผลิตต่อไร่มากขึ้น

ตารางที่ 15 ข้อมูลการปลูกลำไย ปี พ.ศ. 2559 – 2561

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	
	2559	2560	2561	2559	2560	2561	2559	2560	2561	2559	2560	2561
เชียงราย	130,936	137,410	139,024	130,308	131,356	132,942	64,996	63,315	66,156	499	482	498
พะเยา	57,298	58,159	59,376	55,316	56,020	57,634	28,826	31,347	29,902	521	560	519
แพร่	5,032	4,722	4,755	4,962	4,582	4,606	2,094	1,420	1,744	422	310	379
น่าน	33,818	30,644	37,723	33,349	28,670	33,319	16,741	17,859	21,578	502	623	648
รวม	227,084	230,935	240,878	223,935	220,628	228,501	112,657	113,941	119,380	1,944	1,975	2,044

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4.4) ยางพารา

ในปี พ.ศ. 2559 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีเนื้อที่ปลูกยางพารา 740,603 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.75 จากปี พ.ศ.2558 มีเนื้อที่กรีดยางได้ 439,013 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.05 และมีผลผลิต 76,560 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.81 เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่เนื้อที่มีผลผลิตมากที่สุด 41,148 ตัน รองลงมาคือจังหวัดพะเยา มีผลผลิต 18,678 ตัน จังหวัดน่านมีผลผลิต 15,276 ตัน และจังหวัดแพร่มีผลผลิตน้อยที่สุด 1,458 ตันตามลำดับ

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าผลผลิตยางพาราที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วสืบเนื่องมาจากปี พ.ศ.2559 เป็นช่วงเวลาที่ต้นยางพาราครบอายุการกรีดยางได้ พิจารณาได้จาก จำนวนเนื้อที่ไร่ที่กรีดยางได้มากขึ้น ประกอบกับภาครัฐให้การส่งเสริมปลูกยางพาราอย่างต่อเนื่องจึงส่งผลให้ผลผลิตของยางพาราเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 16 ข้อมูลการปลูกยางพารา ปี พ.ศ. 2557 – 2559

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่กรีดยางได้ (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)		
	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	
	2557	2558	2559	2557	2558	2559	2557	2558	2559
เชียงราย	341,266	341,553	299,615	218,645	243,111	212,727	44,737	45,948	41,148
พะเยา	119,576	119,578	161,359	46,891	56,893	107,102	9,577	10,241	18,678
แพร่	27,130	27,148	27,671	6,812	8,460	10,631	1,026	1,083	1,458
น่าน	202,233	202,327	251,958	65,491	73,241	108,553	7,068	7,178	15,276
รวม	690,205	690,606	740,603	337,839	381,705	439,013	62,408	64,450	76,560

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4.5) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ในปี พ.ศ. 2560 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ประมาณ 1,593,629 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 1,590,497 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยวจำนวน 1,590,497 ไร่ ผลผลิตจำนวน 1,120,840 ตัน เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่าจังหวัดที่มีผลผลิตเยอะที่สุดคือจังหวัดน่านมีผลผลิต 445,374 ตัน คิดเป็นร้อยละ 39.73 ของผลผลิตรวมทั้งหมด รองลงมาคือจังหวัดเชียงรายมีผลผลิตจำนวน 289,421 ตัน จังหวัดแพร่มีผลผลิตจำนวน 193,569 ตัน และจังหวัดพะเยามีผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์น้อยที่สุดจำนวน 192,476 ตัน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแนวโน้มการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี พ.ศ. 2560 มีเนื้อที่เพาะปลูกลดลงจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากเดิมเกษตรกรรกรทำการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปีละ 2 รอบ ในช่วงต้นฤดูฝนและปลายฤดูฝน

แต่ปี 2559 ฝนมาล่าช้า เกษตรกรจึงเลื่อนการเพาะปลูกไปในช่วงปลายเดือนมิถุนายน ประกอบกับภาคเอกชน มีมาตรการที่จะไม่รับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ปลูกในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ เกษตรกรบางส่วนจึงปรับเปลี่ยนไป ปลูกพืชอื่น เช่น มันสำปะหลังโรงงาน เนื่องจากการดูแลรักษาง่ายทนแล้งได้ดีกว่า อ้อยโรงงานที่ให้ผลตอบแทน ระยะยาวจากการปลูกเพียงครั้งเดียวแต่สามารถเก็บผลผลิตได้ 2-3 ปี และสับปรอดโรงงาน ส่งผลให้พื้นที่ เพาะปลูกลดลงตามลำดับ เมื่อพิจารณาด้านผลผลิตพบว่า ปี พ.ศ. 2560 มีผลผลิตเพิ่มขึ้นทั้งที่มีพื้นที่เพาะปลูก เพิ่มขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากฝนไม่ทิ้งช่วง ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโตและไม่กระทบในช่วงออกดอก จึงได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 17 ข้อมูลการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี พ.ศ. 2558 – 2560

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)		
	พ.ศ.2558	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	พ.ศ.2558	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	พ.ศ.2558	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560
เชียงราย	513,449	405,848	393,695	500,694	405,843	393,304	338,526	283,593	289,421
พะเยา	308,196	254,110	257,974	298,077	252,588	257,974	210,548	176,461	192,476
แพร่	318,175	279,452	277,051	313,086	278,376	276,717	192,231	175,472	193,569
น่าน	849,018	732,914	664,909	824,504	731,978	662,502	508,589	451,802	445,374
รวม	1,988,838	1,672,324	1,593,629	1,936,361	1,668,785	1,590,497	1,249,894	1,087,328	1,120,840

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4.6) ลินจี

ในปี พ.ศ. 2561 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีเนื้อที่ปลูกลินจียืนต้น 50,634 ไร่ มีเนื้อที่ ให้ผลผลิต 49,625 ไร่ มีผลผลิตรวม 17,199 ตัน เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดพะเยาเป็นจังหวัดที่มี ผลผลิตมากที่สุด โดยมีผลผลิตจำนวน 6,889 ตัน คิดเป็นร้อยละ 44.18 ของผลผลิตรวมทั้งกลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน 2 รองลงมาคือจังหวัดเชียงรายมีผลผลิตจำนวน 5,650 ตัน จังหวัดน่านมีผลผลิตจำนวน 4,551 ตัน และจังหวัดแพร่เป็นจังหวัดที่ผลผลิตน้อยที่สุดจำนวน 109 ตัน ตามลำดับ

จากสถานการณ์แนวโน้มการปลูกลินจี ปี พ.ศ. 2558 – 2560 มีแนวโน้มลดลงเนื่องจากลินจี ให้ผลผลิตน้อยติดต่อกันหลายปี เกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกไม้ผลอื่น เช่น ลำไย มะม่วง กัลยหอม กัลย น้ำว่า เป็นต้น ส่วนผลผลิตลดลง เนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนอบอ้าวและฝนทิ้งช่วง และมีฝนตกบางช่วงทำ ให้ต้นลินจีแตกใบอ่อนแทนการออกดอก ส่งผลให้ผลผลิตลดลงตามลำดับ

ตารางที่ 18 ข้อมูลการปลูกลินจี ปี พ.ศ. 2558 – 2560

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)		
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561
เชียงราย	20,476	19,316	18,624	20,413	19,316	18,537	5,899	5,408	5,650
พะเยา	15,987	15,442	12,545	15,814	14,942	12,120	8,824	7,904	6,889
แพร่	445	394	391	431	394	391	94	95	109
น่าน	16,891	10,681	19,074	15,836	10,484	18,577	4,909	4,481	4,551
รวม	53,799	45,833	50,634	52,494	45,136	49,625	19,726	17,888	17,199

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4.7) กาแฟ

ในปี พ.ศ. 2561 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีเนื้อที่เพาะปลูกกาแฟ 48,441 ไร่ มีเนื้อที่ให้ผล 44,935 ไร่ และมีผลผลิต 5,662 ตัน เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีผลผลิตกาแฟมากที่สุด โดยมีผลผลิตจำนวน 4,922 ตัน คิดเป็นร้อยละ 86.93 ของผลผลิตรวมทั้งกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 รองลงมาจังหวัดน่านมีผลผลิต 497 ตัน และ จังหวัดแพร่ ผลผลิต 138 ตันตามลำดับ

เมื่อพิจารณา ข้อมูลการปลูกกาแฟ ปี พ.ศ. 2559 – 2561 จะเห็นว่าพื้นที่ปลูกกาแฟ และผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีปริมาณน้ำฝนอย่างพอเพียง แต่ในทางตรงกันข้าม กาแฟอาราบิก้าทางภาคเหนือของประเทศกลับมีปริมาณการผลิตลดลงเนื่องจากอากาศร้อน ฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน

ตารางที่ 19 ข้อมูลการปลูกกาแฟ ปี พ.ศ. 2559 – 2561

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)		
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561
เชียงราย	38,808	40,306	40,520	33,456	33,551	38,153	4,717	4,227	4,922
พะเยา	1,093	1,204	1,297	986	1,015	1,029	117	99	105
แพร่	1,346	1,574	1,589	1,052	1,244	1,313	109	127	138
น่าน	4,546	4,990	5,035	3,441	4,001	4,440	375	436	497
รวม	45,793	48,074	48,441	38,935	39,811	44,935	5,318	4,889	5,662

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4.8) โคน้

ในปี พ.ศ. 2560 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีจำนวนโคน้ จำนวน 144,703 ตัว และมีเกษตรกรที่เลี้ยงโคน้ จำนวน 18,639 ราย เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดน่านมีเกษตรกรที่เลี้ยงโคน้สูงที่สุด จำนวน 7,482 ราย มีจำนวนโคน้ 43,961 ตัว รองลงมาคือจังหวัดพะเยา มีเกษตรกรที่เลี้ยงโคน้จำนวน 4,379 ราย มีจำนวนโคน้ 42,516 ตัว จังหวัดเชียงราย มีเกษตรกรที่เลี้ยงโคน้ จำนวน 4,351 ราย มีจำนวนโคน้ 29,084 ตัว และจังหวัดแพร่ มีเกษตรกรที่เลี้ยงโคน้ จำนวน 2,427 ราย มีจำนวนโคน้ 29,142 ตัว ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาข้อมูลโคน้ ปี พ.ศ. 2558 – 2560 พบว่ามีการเพิ่มขึ้นของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคน้ และมีจำนวนโคน้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยปี พ.ศ. 2560 มีจำนวนโคน้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.01 เมื่อเทียบกับปี 2559 และมีเกษตรกรที่เลี้ยงโคน้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.72 เมื่อเทียบกับปี 2559 เนื่องด้วยมีความต้องการโคน้เพิ่มขึ้นจึงมีเกษตรกรเลี้ยงโคน้เพิ่มขึ้นจากความต้องการของตลาด ซึ่งสอดคล้องจากการติดตามสถานการณ์ด้านปศุสัตว์ของ สศก. พบว่า แม้การผลิตโคน้ และเนื้อโคคุณภาพ จะเพิ่มขึ้น แต่ยังคงไม่เพียงพอกับความต้องการบริโภคภายในประเทศ ส่งผลให้ไทยต้องมีการนำเข้าเนื้อโคคุณภาพจากต่างประเทศ โดยเฉพาะออสเตรเลีย นอกจากนี้การเพิ่มขึ้นของจำนวนโคน้ยังสืบเนื่องมาจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ ได้มีโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคน้หลายโครงการ เช่น โครงการโคบาลบูรพา โครงการโคน้สร้างอาชีพ เป็นต้น เพื่อเพิ่มผลผลิตโคน้เข้าสู่ตลาด และได้จัดทำยุทธศาสตร์โคน้ (ปี 2561-2565) เพื่อรองรับผลกระทบจากการลดอัตราภาษีนำเข้าเนื้อโค และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จึงส่งผลให้จำนวนโคน้เพิ่มขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ 20 ข้อมูลโคเนื้อ ปี พ.ศ. 2558 – 2560

จังหวัด	จำนวนโคเนื้อ (ตัว)			เกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อ (ครัวเรือน)		
	พ.ศ.2558	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	พ.ศ.2558	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560
เชียงราย	28,191	28,202	29,084	4,143	4,109	4,351
พะเยา	29,792	36,961	42,516	3,641	4,010	4,379
แพร่	30,090	21,538	29,142	2,249	1,845	2,427
น่าน	31,051	33,378	43,961	5,627	5,930	7,482
รวม	119,124	120,079	144,703	15,660	15,894	18,639

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4.9) กระบือ

ในปี พ.ศ. 2560 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีสถิติเกษตรกรที่เลี้ยงกระบือจำนวน 4,806 คน มีจำนวนกระบือจำนวน 37,072 ตัว เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่าจังหวัดน่านมีเกษตรกรที่เลี้ยงกระบือ สูงสุด จำนวน 1,873 ราย มีกระบือจำนวน 10,550 ตัว รองลงมาคือจังหวัดเชียงรายมีเกษตรกรที่เลี้ยงกระบือ จำนวน 1,564 ราย มีกระบือจำนวน 11,459 ตัว และจังหวัดพะเยามีเกษตรกรที่เลี้ยงกระบือ จำนวน 688 ราย มีกระบือจำนวน 6,511 ตัว

เมื่อพิจารณาจำนวนสถิติย้อนหลังปี 2558-2560 มีแนวโน้มการเลี้ยงกระบือเพิ่มมากขึ้น ในปีพ.ศ. 2560 พื้นที่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีการเลี้ยงกระบือที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 101 เมื่อเทียบกับจากปี พ.ศ.2559 เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น สะท้อนให้เห็นได้ว่า ความต้องการบริโภคเนื้อและผลิตภัณฑ์นมมีมากขึ้น เนื่องจากในแต่ละวันร่างกายของมนุษย์มีความต้องการโปรตีนเพื่อการดำรงชีพโดยประมาณมากถึง 12,700 กรัมต่อคนต่อปี เพราะฉะนั้นกล่าวได้ว่าจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น จะส่งผลให้ความต้องการเนื้อและผลิตภัณฑ์ขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นตาม

ตารางที่ 21 ข้อมูลกระบือ ปี พ.ศ. 2558 – 2560

จังหวัด	จำนวนตัว (ตัว)			เกษตรกรที่เลี้ยงกระบือ (ราย)		
	2558	2559	2560	2558	2559	2560
เชียงราย	10,026	9,062	11,459	509	472	1,564
พะเยา	4,815	4,946	6,511	607	690	688
แพร่	4,958	5,193	8,552	600	619	681
น่าน	10,074	8,167	10,550	592	607	1,873
รวม	29,873	27,368	37,072	2,308	2,388	4,806

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4.10) ปลายิน

ในปี พ.ศ. 2559 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลายินจำนวน 28,201 ไร่ ผลผลิต จำนวน 13,576 ตัน และผลผลิตไร่ จำนวน 1,406 กิโลกรัม โดยมีจังหวัดเชียงราย มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงและผลผลิตมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาพบว่าแนวโน้มของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลายินมีแนวโน้มลดลงจากปี พ.ศ. 2557 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลายินลดลงจากปี พ.ศ. 2557 คิดเป็นร้อยละ 11.57 และมีผลผลิตลดลง เนื่องจากมีปริมาณน้ำไม่พอเพียงสำหรับการเลี้ยง

เนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวน และปัญหาภัยแล้งหลายพื้นที่ของประเทศตั้งแต่ ช่วงปลายปี 2558 ต่อเนื่องถึงกลางปี 2559 โดยปริมาณน้ำในเขื่อนต่างๆอยู่ในเกณฑ์น้อยมาก ไม่เพียงพอสำหรับการเลี้ยงปลา ช่วงหน้าแล้งเกษตรกรจำเป็นต้องเร่งจับผลผลิตจำหน่ายก่อน เนื่องจากไม่มีน้ำมาเติมลงในบ่อเลี้ยงสำหรับการถ่ายเทน้ำ อีกทั้งฤดูฝนปีนี้มาล่าช้ากว่าปกติ เกษตรกรต้องชะลอการเลี้ยงปลานิลออกไป และเมื่อเข้าสู่ฤดูฝนก็ยังประสบกับพายุฤดูฝนในพื้นที่ภาคเหนือ ส่งผลให้ผลผลิตลดลง

ตารางที่ 22 ข้อมูลปลานิล ปี พ.ศ. 2557 – 2559

จังหวัด	เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	2557	2558	2559	2557	2558	2559	2557	2558	2559
เชียงราย	24,134	24,007	23,700	11,898	12,316	10,926	493	513	461
พะเยา	3,005	2,996	2,945	2,013	1,944	1,852	670	649	629
แพร่	3,464	3,295	3,202	686	633	596	198	192	186
น่าน	1,655	1,595	1,556	230	214	202	139	134	130
รวม	32,258	31,893	28,201	14,827	15,107	13,576	1,500	1,488	1,406

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4.11) แปะ

ในปี พ.ศ. 2562 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีเกษตรกรเลี้ยงแพะเนื้อและแพะนมจำนวน 356 ราย มีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2561 เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่าจังหวัดน่านมีเกษตรกรที่เลี้ยงแพะมากที่สุดจำนวน 216 ราย รองลงมาจังหวัดเชียงรายมีเกษตรกรที่เลี้ยงแพะจำนวน 104 ราย และ จังหวัดพะเยามีเกษตรกรที่เลี้ยงแพะจำนวน 28 ราย ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากปีที่ผ่านมาพบว่า จำนวนแพะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอันเนื่องมาจากจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับความต้องการของตลาดที่มีความต้องการแพะมากขึ้น จึงส่งผลให้จำนวนแพะมากขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ 23 ข้อมูลแพะ ปี พ.ศ. 2561 – 2562

จังหวัด	แพะเนื้อ						แพะนม						รวม			
	เพศผู้ (ตัว)		เพศเมีย (ตัว)		เกษตรกร (ราย)		เพศผู้ (ตัว)		เพศเมีย (ตัว)		เกษตรกร (ราย)		จำนวน (ตัว)		เกษตรกร (ราย)	
	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
เชียงราย	347	483	817	1,186	81	99	21	20	29	35	5	5	1,214	1,724	86	104
พะเยา	161	169	170	270	17	25	5	25	25	48	1	3	361	512	18	28
แพร่	17	36	18	101	3	5	-	-	-	-	-	-	35	137	3	5
น่าน	461	464	957	1,006	207	216	15	7	42	32	4	3	1,475	1,509	210	219
รวม	986	1,152	1,962	2,563	308	345	41	52	96	115	10	11	3,085	3,882	317	356

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน

2.1.4 ด้านการค้าชายแดนและสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

1) การค้าชายแดน

ด้านศุลกากรของกลุ่มจังหวัดฯ มีจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่านที่มีด้านศุลกากรการค้าชายแดนที่สำคัญ 4 ด้าน คือ ด้านศุลกากรแม่สาย ด้านศุลกากรเชียงแสน และด้านศุลกากรเชียงของ ในจังหวัดเชียงราย และด้านศุลกากรทุ่งช้าง จังหวัดน่าน เป็นช่องทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน (GMS) คือ ประเทศเมียนมา สปป.ลาว และ สปป.จีน ตอนใต้

สำหรับมูลค่าการค้าชายแดนด้านศุลกากรของกลุ่มจังหวัดฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 – 2562 หากพิจารณาภาพรวมมูลค่าการค้าชายแดนพบว่ามีความผันผวนไม่คงที่ แต่หากพิจารณารายประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน (GMS) รายปี พ.ศ. 2561 พบว่า จังหวัดเชียงรายมีมูลค่าการส่งออกกับ สปป.ลาว สูงที่สุด มีมูลค่า 15,781.09 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้ากับจีนตอนใต้ สูงที่สุด มีมูลค่า 6,670.01 ล้านบาท และมูลค่าการส่งออกกับ จีนตอนใต้ น้อยที่สุด มีมูลค่า 12,819.34 และมูลค่าการนำเข้ากับเมียนมา น้อยที่สุด มีมูลค่า 287.36 ล้านบาท และจังหวัดน่าน ขาดดุลการค้า -16,891.77 ล้านบาท

ตารางที่ 24 มูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดฯ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2558 - 2562

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด		พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562 (ม.ค.-ต.ค.)
เชียงราย						
เมียนมาร์	นำเข้า	158.38	182.07	153.19	287.36	347.89
	ส่งออก	15,695.85	12,199.17	12,692.41	14,872.25	12,042.45
	ดุลการค้า	15,537.47	12,017.10	12,539.22	14,584.89	11,694.56
	รวม	15,854.23	12,381.24	12,845.60	15,159.61	12,390.34
สปป.ลาว	นำเข้า	584.74	92.31	497.67	404.75	421.87
	ส่งออก	19,518.09	18,107.84	15,352.48	15,781.09	7,996.73
	ดุลการค้า	18,933.35	18,015.53	14,854.81	15,376.34	7,574.86
	รวม	20,102.83	18,200.15	15,850.15	16,185.84	8,418.60
จังหวัด		พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562 (ม.ค.-ต.ค.)
จีนตอนใต้	นำเข้า	4,638.87	6,517.39	7,189.20	6,670.01	6,148.91
	ส่งออก	4,430.77	7,721.43	11,880.62	12,819.34	16,994.82
	ดุลการค้า	-208.10	1,204.04	4,691.42	6,149.33	10,845.91
	รวม	9,069.64	14,238.82	19,069.82	19,489.35	23,143.73
น่าน						
	นำเข้า	2,822.19	16,806.76	24,485.19	21,990.95	21,609.72
	ส่งออก	4,374.42	4,030.81	4,287.65	5,099.18	3,320.00
	ดุลการค้า	1,552.22	-12,775.96	-20,197.54	-16,891.77	-18,289.72
	รวม	7,196.61	20,837.57	28,772.84	27,090.12	24,929.71

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย, 2562.

เมื่อพิจารณาภาพรวมของมูลค่าการนำเข้า ส่งออก ดุลการค้าและมูลค่าการค้ารวมของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 พบว่าได้ดุลการค้าในปี พ.ศ. 2561 อยู่ที่ 19,218.79 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2560 อยู่ 7,330.88 ล้านบาท ในขณะที่มูลค่าการค้ารวมในปี พ.ศ. 2561 อยู่ที่ 77,924.92 และในปี พ.ศ. 2562 ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงตุลาคม พบว่า ดุลการค้าอยู่ที่ 11,825.61 ล้านบาท มูลค่าการค้ารวม เท่ากับ 68,882.38 ล้านบาท จากตัวเลขดังกล่าวในปีพ.ศ.2562 มูลค่าการค้าชายแดนมีแนวโน้มชะลอตัวลง

หากพิจารณาอัตราการเจริญเติบโตของการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 พบว่า แนวโน้มการเจริญเติบโตของมูลค่าการค้ารวมลดลง ในปีพ.ศ. 2561 อัตราการเจริญเติบโตของการค้าชายแดน เท่ากับ ร้อยละ 1.81 ขณะที่ปี พ.ศ. 2560 อยู่ที่ ร้อยละ 16.57 ซึ่งจากการวิเคราะห์แนวโน้มของชะลอตัวของการค้าชายแดนเกิดขึ้นเนื่องจากการลดลงจากการนำเข้าสินค้าเข้าประเทศไทยจากประเทศจีนตอนใต้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความสามารถในการผลิตสินค้าในประเทศได้เพิ่มขึ้นส่งผลทำให้การนำเข้าสินค้าลดลง

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในแง่ของอัตราการเจริญเติบโตของดุลการค้าในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 พบว่ามีแนวโน้มดีขึ้น โดยในปี พ.ศ.2561 มีอัตราการเจริญเติบโตของดุลการค้าเพิ่มสูงขึ้น ร้อยละ 61.67 ขณะที่ปี พ.ศ. 2560 และ 2559 อยู่ที่ร้อยละ -35.60 และ -48.46 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์แนวโน้มดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบทางการค้าเพิ่มขึ้นจากกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 โดยสามารถที่จะส่งออกสินค้าได้เพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่นำเข้าสินค้าจากต่างประเทศลดลง

ตารางที่ 25 มูลค่าการนำเข้า ส่งออก ดุลการค้าและมูลค่าการค้ารวม ปี พ.ศ. 2558 - 2562

หน่วย : ล้านบาท

	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562 (มค.-ตค.)
นำเข้า	8,204.18	23,598.53	32,325.25	29,353.07	28,528.39
ส่งออก	44,019.13	42,059.25	44,213.16	48,571.86	40,354.00
ดุลการค้า	35,814.94	18,460.71	11,887.91	19,218.79	11,825.61
มูลค่าการค้ารวม	52,223.31	65,657.78	76,538.41	77,924.92	68,882.38
อัตราการเจริญเติบโตของดุลการค้า		-48.46	-35.60	61.67	
อัตราการเจริญเติบโตของมูลค่าการค้า		25.73	16.57	1.81	
รวม					

สำหรับสินค้า นำเข้า – ส่งออก ที่สำคัญของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 ในปี พ.ศ. 2562 แยกเป็นรายประเทศ ได้แก่

1.1) ไทย-เมียนมา

สินค้าส่งออกสำคัญ 5 อันดับแรกได้แก่ น้ำมันดีเซล, เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์, น้ำมันสำเร็จรูปอื่น ๆ, ผ้าฝ้ายและด้าย, ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า

สินค้านำเข้าสำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ, ัญพืช, สัตว์น้ำ, โคน กระบือสุกร แพะ แกะ, ปลาหมึกสด แช่เย็น แช่แข็ง

1.2) ไทย-สปป.ลาว

สินค้าส่งออกที่สำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ น้ำมันดีเซล, รถยนต์อุปกรณ์ฯ, สินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ, น้ำมันสำเร็จรูปอื่น ๆ, สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ

สินค้านำเข้าที่สำคัญ 5 อันดับแรกได้แก่ เชื้อเพลิงอื่น ๆ, ทองแดงและผลิตภัณฑ์, เครื่องรับส่งสัญญาณและอุปกรณ์ฯ, ผักและของปรุงแต่งจากผัก, เครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ฯ

1.3) ไทย-สปป.จีน

สินค้าส่งออกสำคัญ 5 อันดับแรกได้แก่ ผลไม้สดแช่เย็น แช่แข็งและแห้ง, เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ฯ, ลำโพง แห้ง, วงจรพิมพ์, อุปกรณ์กึ่งตัวนำทรานซิสเตอร์และไดโอด

สินค้านำเข้าสำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (+43.28%) เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์, ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์, เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรเลขฯ)ฯ, เคมีภัณฑ์อื่น ๆ

2) สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

ตารางที่ 26 รายรับจากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2558-2561

จังหวัด	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
เชียงราย	2,103,593,121	2,615,353,574	2,979,340,463	3,672,363,470
พะเยา	978,482,846	1,118,325,778	1,373,323,470	1,663,445,540
แพร่	465,171,997	614,480,638	798,877,185	1,002,921,307
น่าน	617,652,208	845,654,222	998,300,722	1,258,496,558
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	4,164,900,172	5,193,814,212	6,149,841,840	7,597,226,875
อัตราการเจริญเติบโตของยอดจำหน่าย สินค้า OTOP (ร้อยละ)		24.70	18.41	23.54

สำหรับรายรับจากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจังหวัดรายปี พ.ศ. 2558-2561 ในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุกๆ ปี โดยหากพิจารณา ปี พ.ศ.2561 รายจังหวัดพบว่าจังหวัดที่มีรายรับจากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์มากที่สุดได้แก่ จังหวัดเชียงราย มีรายรับ 3,672,363,470 บาท รองลงมา ได้แก่ จังหวัดพะเยา รายรับ 1,663,445,540 บาท จังหวัดน่าน มูลค่ารายรับ 1,258,496,558 บาท และน้อยที่สุด ได้แก่ จังหวัดแพร่ มูลค่ารายรับ 1,002,921,307 บาท ตามลำดับ

หากพิจารณาในแง่อัตราการเจริญเติบโตของมูลค่ารายรับของสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ พบว่าอัตราการเจริญเติบโตของสินค้า OTOP มีอัตราการเจริญเติบโตค่อนข้างสูง เฉลี่ยแล้วในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีอัตราการเจริญเติบโตมากกว่าร้อยละ 20 โดยในปี พ.ศ. 2559 อยู่ที่ ร้อยละ 24.70 ปี พ.ศ.2560 และ 2561 อยู่ที่ร้อยละ 18.41 และ 23.54 ตามลำดับ

หากวิเคราะห์การเจริญเติบโตของสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ พบว่าอัตราการเจริญเติบโตของสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจังหวัด สูงกว่าอัตราการเจริญเติบโตของทั้งประเทศ โดยอัตราการเจริญเติบโตของประเทศเฉลี่ยแล้วอยู่ที่ร้อยละ 11.90 ต่อปี ทั้งนี้การเจริญเติบโตดังกล่าวสะท้อนให้เห็นสินค้า OTOP ยังคงเป็นต้องการของตลาดและสามารถขยายตลาดไปได้อีก และจากการประเมินคุณภาพของสินค้า OTOP ของกลุ่มจังหวัดที่มีคุณภาพของกลุ่มจังหวัดเป็นสินค้าประเภท เครื่องดื่ม อาหารสด และเครื่องสำอาง ทั้งนี้ในแต่ละจังหวัดมีสินค้า OTOP มีจุดเด่นด้านคุณภาพที่แตกต่างกันไป ดังนี้

- จังหวัดเชียงราย สินค้า OTOP ที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย ชา , กาแฟ, สบู่ แชมพู โลชั่น สมุนไพร น้ำมันไม้, น้ำมันสมุนไพร และสับประรดเกลือ

- จังหวัดพะเยา สินค้า OTOP ที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย ไวน์ลำไย, กระจับปี่, ลิ่นจี่ กำไลเงิน, แหวน, เงินฝังพลอย สร้อยคอ ต่างหู ผ้าพันคอ ครีมนะขามพะเยา และ ปลาต้ม

-จังหวัดแพร่ สินค้า OTOP ที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย แหวนทับทิม ผ้าทอ ผ้าด้นมือ เสื้อผ้าสำเร็จรูปสตรี ผ้าซิ่น เสื้อม่อฮ่อม และผ้าทอพื้นเมือง

-จังหวัดน่าน สินค้า OTOP ที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย ชุดเครื่องประดับเงินแท้ สบู่สมุนไพร แชมพูสมุนไพร ชุดรับแขกหวาย เก้าอี้หวาย และผ้าทอลายน้ำไหล

แต่อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการต้องมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องให้ตรงกับความต้องการของตลาด ดังนั้นควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของตลาด พัฒนาทักษะฝีมือและทักษะการผลิตของผู้ประกอบการ ควรสร้างแบรนด์เพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าผลิตภัณฑ์ ควรเสริมสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ และควรสร้างและขยายตลาด ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยตลาดผลผลิตสินค้า OTOP

สำหรับการสร้างตลาดและขยายตลาดของสินค้าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 นั้นเห็นว่าควรที่จะขยายตลาดในต่างประเทศและกลุ่มประเทศ GMS

- ตลาดในประเทศไทย เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่กำลังซื้อสูง เน้นเพื่อสุขภาพ สะดวก รวดเร็ว สินค้าที่สามารถทำตลาดได้ ได้แก่ อาหารเพื่อสุขภาพพร้อมทาน ชา กาแฟ สมุนไพร ธัญพืช และอาหารเสริมเพื่อป้องกันโรคร้าย

- ตลาดในสาธารณรัฐประชาชนจีน (รวมถึงมณฑลยูนนาน และเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง) เป็นกลุ่มฐานะดีขึ้น ต้องการตกแต่งบ้านให้น่าอยู่ขึ้น และสามารถซื้ออาหารและเครื่องดื่มที่มีราคาแพง สินค้าที่สามารถทำตลาดได้ ได้แก่ เฟอร์นิเจอร์ เพื่อใช้ตกแต่งบ้าน และอาหารและเครื่องดื่มที่มีราคาสูง ได้แก่ พวกผลไม้อบแห้ง น้ำมันไม้ และกาแฟ

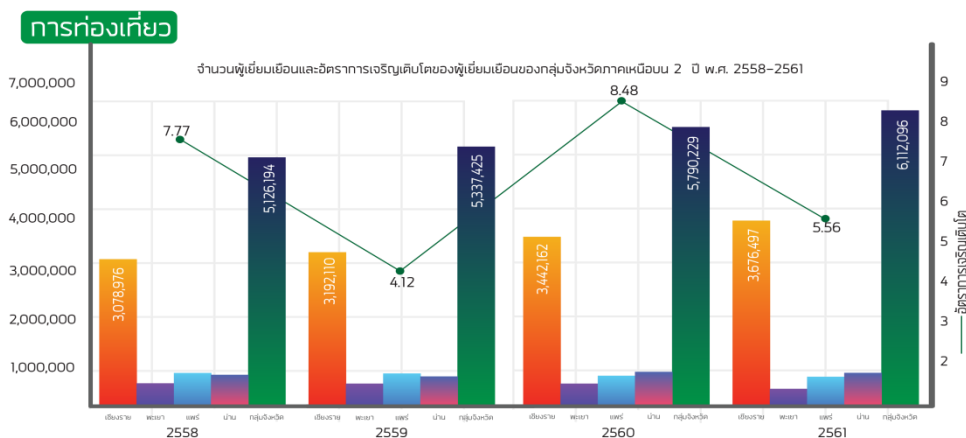
- ตลาดในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ส่วนใหญ่ยากจน ต้องการสินค้าขั้นพื้นฐานแต่ความเมืองกำลังขยาย ทำให้ภาคก่อสร้างกำลังเติบโต ดังนั้นสินค้าที่คาดว่าจะทำตลาดได้ ได้แก่ สินค้าพื้นฐานประเภทยารักษาโรค เวชภัณฑ์ สบู่ ยาสระผม และสินค้าประเภทเฟอร์นิเจอร์ เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของภาคก่อสร้าง

- ตลาดในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นตลาดที่มีโครงสร้างพื้นฐานและไฟฟ้าขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีคนจีนย้ายเข้ามาอยู่อาศัยอยู่มากทำให้ต้องการสินค้าอุปโภคบริโภค ดังนั้นสินค้าที่น่าจะทำตลาดได้ ได้แก่ เฟอร์นิเจอร์รูปแบบทันสมัย อาหารและเครื่องดื่ม เสื้อผ้าและของใช้ในชีวิตประจำวัน

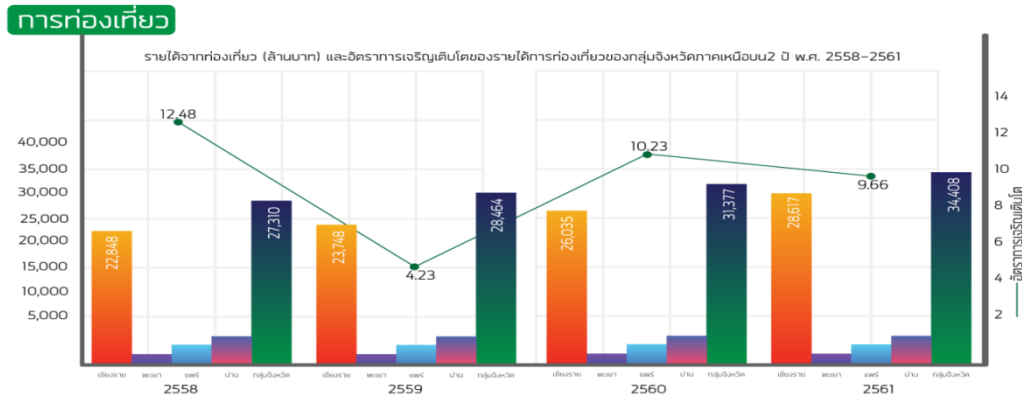
- ตลาดในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นคนชนชั้นกลาง ใช้จ่ายกับสินค้าที่ดีเพื่อสุขภาพ แต่ยังต้องการสินค้าพื้นฐานและความสะดวกสบายผ่านการซื้อของออนไลน์ ดังนั้นสินค้าที่น่าจะทำตลาดได้ ได้แก่ เครื่องดื่มบำรุงความงามและสมอง ผลิตภัณฑ์ความสวยความงามและเฟอร์นิเจอร์

2.1.5 ด้านการท่องเที่ยว

สาขาท่องเที่ยวเป็นสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญอีกสาขาหนึ่งของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ซึ่งจากข้อมูลจำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ ปี พ.ศ. 2559 – 2561 พิจารณาจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนและรายได้การท่องเที่ยวพบว่าแนวโน้มผู้มาเยี่ยมเยือนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2561 มีผู้เยี่ยมเยือน จำนวน 6,112,096 คน เพิ่มขึ้น 321,867 คนเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2560 และรายได้จากการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2561 เท่ากับ 34,408 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 3,031 ล้านบาท ในแง่การเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวพบว่า การเจริญเติบโตของผู้มาเยี่ยมเยือนอยู่ที่ร้อยละ 5.56 ซึ่งน้อยกว่าปี พ.ศ. 2560 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 8.48 แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาอัตราการเจริญเติบโตของรายได้จากการท่องเที่ยวพบว่าในปี พ.ศ. 2561 อยู่ที่ร้อยละ 9.66 ซึ่งลดลงมาเล็กน้อยหากเทียบกับ พ.ศ. 2560 อยู่ที่ ร้อยละ 10.23 ซึ่งจากการวิเคราะห์การเจริญเติบโตของภาคการท่องเที่ยวดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายการท่องเที่ยวในปัจจุบันที่เน้นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีกำลังซื้อสูงมากกว่าเน้นจำนวนนักท่องเที่ยว

ภาพที่ 4 จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนและอัตราการเจริญเติบโตของผู้มาเยี่ยมเยือนของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2

ภาพที่ 5 รายได้และอัตราการเจริญเติบโตของรายได้ของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2

หากจำแนกสถานการณ์การท่งเที่ยวรายได้จังหวัดพบว่าจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนและรายได้การท่งเที่ยวมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย มีนักท่องเที่ยวสัญชาติไทยจำนวน 3,057,968 คน และชาวต่างชาติ จำนวน 618,529 คน รวมทั้งสิ้น 3,676,497 คน ในส่วนของด้านรายได้จากผู้เดินทางมาท่งเที่ยวนักท่งเที่ยวสัญชาติไทย จำนวน 21,995.16 ล้านบาท และชาวต่างชาติ 6,622.55 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 28,617.71 ล้านบาท รองลงมา จังหวัดน่าน มีนักท่องเที่ยวสัญชาติไทยจำนวน 922,059 และชาวต่างชาติ จำนวน 21,885 คน รวมทั้งสิ้น 943,944 คน และมีรายได้จากผู้เดินทางมาท่งเที่ยวนักท่งเที่ยวสัญชาติไทยจำนวน 2,572.40 ล้านบาท และ ชาวต่างชาติ 98.72 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 2,671.12 บาท ตามลำดับ และจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนและรายได้การท่งเที่ยวน้อยที่สุด ได้แก่ จังหวัดพะเยา มีนักท่องเที่ยวสัญชาติไทยจำนวน 630,156 คน และชาวต่างชาติ จำนวน 27,296 คน รวมทั้งสิ้น 657,452 คน และมีรายได้จากผู้เดินทางมาท่งเที่ยวนักท่งเที่ยวสัญชาติไทย จำนวน 1,354.56 ล้านบาท และชาวต่างชาติ 42.61 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 1,397.17 ล้านบาท

ตารางที่ 27 สถิติข้อมูลจำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากผู้เดินทางมาท่งเที่ยวกิจกรรมจังหวัดฯ ปี พ.ศ. 2559 – 2561

จังหวัด	จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน (คน)			รายได้การท่งเที่ยว (ล้านบาท)		
	2559	2560	2561	2559	2560	2561
เชียงราย	3,192,110	3,442,162	3,676,497	23,748.02	26,053.86	28,617.71
- สัญชาติไทย	2,633,051	2,848,911	3,057,968	18,173.56	19,978.30	21,995.16
- ชาวต่างชาติ	559,059	593,251	618,529	5,574.46	6,075.56	6,622.55
พะเยา	596,754	630,725	657,452	1,195.32	1,286.52	1,397.17
- สัญชาติไทย	572,194	604,647	630,156	1,160.31	1,247.60	1,354.56
- ชาวต่างชาติ	24,560	26,078	27,296	35.01	38.92	42.61
แพร่	783,111	817,216	856,088	1,464.00	1,573.38	1,722.39
- สัญชาติไทย	719,615	751,893	788,888	1,304.93	1,402.46	1,540.57
- ชาวต่างชาติ	63,496	65,323	67,200	159.07	170.92	181.82
น่าน	765,450	900,126	943,944	2,056.88	2,462.93	2,671.12
- สัญชาติไทย	747,369	879,394	922,059	1,980.86	2,372.66	2,572.40
- ชาวต่างชาติ	18,081	20,732	21,885	76.02	90.27	98.72

ที่มา : สรุปลักษณะการท่งเที่ยวภายในประเทศ เป็นรายจังหวัด พ.ศ. 2552 – 2561 สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2562.

2.1.6 ด้านอุตสาหกรรม

ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัดฯ มีจำนวนสถานประกอบการทั้งสิ้น 141,517 แห่ง เมื่อพิจารณาจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พบว่า กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ด้านการผลิต มีจำนวนมากที่สุด 42,213 แห่ง รองลงมาคือ ด้านการขายปลีก จำนวน 38,916 แห่ง และด้านบริการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 14,919 แห่ง ตามลำดับ หากพิจารณารายจังหวัดพบว่า จำนวนสถานประกอบการในจังหวัดเชียงรายมีมากที่สุด จำนวน 52,625 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.18 ของสถานประกอบการทั้งหมด ถัดมาเป็นจังหวัดแพร่ และน่าน จำนวน 39,992 แห่งและ 28,036 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 28.26 และ 19.81 ตามลำดับ ในขณะที่จังหวัดพะเยามีสถานประกอบการน้อยที่สุด จำนวน 20,864 แห่ง ซึ่งมีสัดส่วนของสถานประกอบการร้อยละ 14.74 เมื่อเทียบกับสถานประกอบการทั้งหมด

ตารางที่ 28 จำนวนสถานประกอบการ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2560

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	จังหวัดเชียงราย	จังหวัดพะเยา	จังหวัดแพร่	จังหวัดน่าน	กลุ่มจังหวัดฯ
การผลิต	7,950	5,467	17,249	11,547	42,213
การจัดการและการบำบัดน้ำเสีย ของเสียและสิ่งปฏิกูล	61	29	68	18	176
การก่อสร้าง	1,828	567	1,285	762	4,442
การขาย – ซ่อมแซมยานยนต์และ จักรยานยนต์	3,441	1,287	1,507	1,216	7,451
การขายส่ง	1,833	658	1,241	817	4,549
การขายปลีก	17,759	5,785	8,607	6,765	38,916
การขนส่งทางบกสถานที่เก็บสินค้า	1,703	1,069	741	800	4,313
ที่พักแรม	638	135	113	237	1,123
บริการอาหารและเครื่องดื่ม	6,958	2,372	3,386	2,203	14,919
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	213	146	30	61	450
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	3,427	762	1,640	589	6,418
กิจกรรมทางวิชาชีพวิทยาศาสตร์ และเทคนิค	493	135	143	148	919
กิจกรรมบริหารและการบริการ สนับสนุน	1,023	359	369	260	2,011
ศิลปะความบันเทิงและนันทนาการ	409	92	466	246	1,213
กิจกรรมอื่นๆ	4,887	2,000	3,145	2,367	12,399
กิจกรรมด้านโรงพยาบาลเอกชน	2	1	2	-	5
รวม	52,625	20,864	39,992	28,036	141,517

ที่มา : จำนวนสถานประกอบการ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ภาค และจังหวัด พ.ศ. 2560 สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2562.

2.2. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านสังคม

2.2.1 ด้านประชากรและแรงงาน

ตารางที่ 29 ประชากรและแรงงานอายุ 15 ปีขึ้นไป ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2559 - 2561

ประชากรและแรงงาน	จำนวน			ร้อยละ		
	2559	2560	2561	2559	2560	2561
รวม	2,028,426	2,028,294	2,027,766			
กำลังแรงงานปัจจุบัน	1,367,413	1,352,022	1,345,921	67.41	66.66	66.37
- ผู้มีงานทำ	1,353,274	1,325,124	1,328,482	98.97	98.01	98.70
- ผู้ว่างงาน	5,675	8,806	9,161	0.42	0.65	0.68
กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	8,464	18,092	8,278	0.62	1.34	0.62
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	661,013	676,272	681,845	32.59	33.34	33.63

สำหรับภาพรวมของตลาดแรงงานของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 พบว่า กำลังแรงงานในปัจจุบันมีแนวโน้มลดลง ในปีพ.ศ. 2561 มีจำนวน 1,345,921 คน คิดเป็นร้อยละ 66.37 ในขณะที่ปี พ.ศ. 2560 มีจำนวน 1,352,022 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 เมื่อพิจารณาผู้มีงานทำในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 พบว่า มีอัตราการส่วนของผู้มีงานทำสูง คิดเป็นร้อยละ 98.70 ในปี พ.ศ. 2561 และมีอัตราการว่างงานต่ำในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาอัตราการว่างงานไม่ถึงร้อยละ 1 อย่างไรก็ตาม มีจำนวนผู้อยู่นอกตลาดแรงงานเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่จำนวนผู้ที่ศึกษาต่อและออกจากมาเป็นแม่บ้านไม่ได้เพิ่มมากขึ้นนัก จากการวิเคราะห์สถานการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับบริบทของสังคมสูงวัย ทั้งนี้จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้นเป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 30 จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงาน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ปี 2559-2561

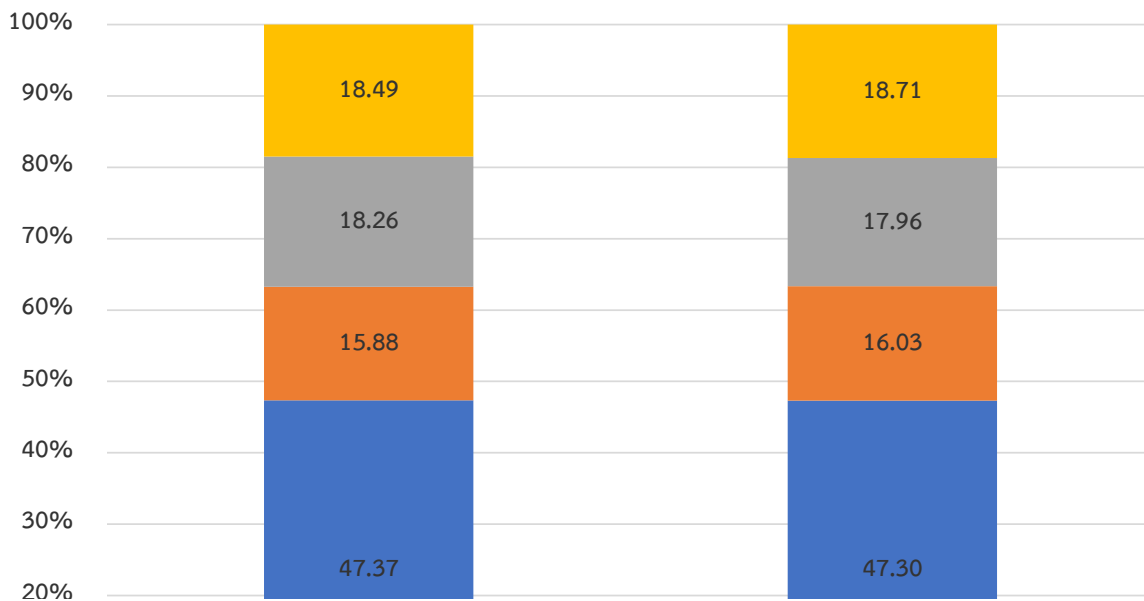
จังหวัด	สถานภาพแรงงาน	กำลังคน	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	
เชียงราย	อายุ 15 ปีขึ้นไป		956,370	956,081	955,196	
	กำลังแรงงานรวม	กำลังแรงงานปัจจุบัน				
		- ผู้มีงานทำ	646,368	633,261	633,320	
		- ผู้ว่างงาน	843	3,831	3,250	
		กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	488	2,359	214	
	รวม	647,699	639,451	636,784		
	ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	ทำงานบ้าน	-	92,760	86,572	
		เรียนหนังสือ	-	77,814	73,754	
อื่นๆ		-	146,056	158,086		
รวม		-	316,630	318,412		
พะเยา	อายุ 15 ปีขึ้นไป		348,095	347,953	347,577	
	กำลังแรงงานรวม	กำลังแรงงานปัจจุบัน				
		- ผู้มีงานทำ	215,545	210,158	225,449	
		- ผู้ว่างงาน	618	1,604	1,405	
		กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	1,031	4,985	1,209	
รวม	217,194	216,747	228,063			

จังหวัด	สถานภาพ แรงงาน	กำลังคน	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
	ผู้ไม่อยู่ในกำลัง แรงงาน	ทำงานบ้าน	-	47,627	33,523
		เรียนหนังสือ	-	24,110	28,881
		อื่นๆ	-	59,469	57,110
		รวม	-	131,206	119,514
แพร่	อายุ 15 ปีขึ้นไป	กำลังแรงงานรวม	361,610	361,924	362,664
		กำลังแรงงานปัจจุบัน			
	- ผู้มีงานทำ	244,223	235,746	230,736	
	- ผู้ว่างงาน	2,058	879	2,488	
	กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	3,348	6,186	5,109	
	รวม	249,629	242,811	238,334	
	ผู้ไม่อยู่ในกำลัง แรงงาน	ทำงานบ้าน	-	35,547	34,641
		เรียนหนังสือ	-	27,583	27,337
อื่นๆ		-	55,983	62,353	
รวม		-	119,113	124,330	
น่าน	อายุ 15 ปีขึ้นไป	กำลังแรงงานรวม	362,351	362,336	362,329
		กำลังแรงงานปัจจุบัน			
	- ผู้มีงานทำ	247,138	245,959	238,977	
	- ผู้ว่างงาน	2,156	2,492	2,018	
	กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	3,597	4,562	1,746	
	รวม	252,891	253,013	242,741	
	ผู้ไม่อยู่ในกำลัง แรงงาน	ทำงานบ้าน	-	35,149	35,939
		เรียนหนังสือ	-	29,771	30,224
		อื่นๆ	-	44,403	53,425
		รวม	-	109,323	119,589

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สติติแรงงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2562.

หากจำแนกสถานการณืแรงงานรายจังหวัด ในปี พ.ศ. 2561 พบว่า จังหวัดที่มีจำนวนประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป มากที่สุดได้แก่ จังหวัดเชียงราย มีจำนวน 955,196 คน ถัดมาคือจังหวัดแพร่ น่าน และจังหวัดที่มีจำนวนประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป น้อยที่สุดได้แก่ จังหวัดพะเยา มีจำนวน 226,017 คน และเมื่อพิจารณาอัตราการกำลังแรงงาน พบว่า จังหวัดเชียงราย มีผู้อยู่ในกำลังแรงงานมากที่สุด จำนวน 636,784 คน ถัดมาคือจังหวัดน่าน จำนวน242,741 คน และแพร่ จำนวน 238,334 แล ที่มีผู้อยู่ในกำลังแรงงานน้อยที่สุดคือจังหวัดพะเยา จำนวน 228,063 คน

หากพิจารณาสัดส่วนของกำลังแรงงานของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 ในช่วงปี พ.ศ. 2559-2561 พบว่า สัดส่วนกำลังแรงงานส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดเชียงราย คิดเป็นร้อยละ 47.31 ในปี พ.ศ. 2561 ในขณะที่สัดส่วนกำลังแรงงานของจังหวัดพะเยามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2561 อยู่ที่ร้อยละ 16.94 และสัดส่วนของกำลังแรงงานในจังหวัดแพร่มีแนวโน้มลดลง 17.71 และ สัดส่วนของกำลังแรงงานในจังหวัดน่าน อยู่ที่ร้อยละ 18.04

ภาพที่ 6 สัดส่วนของกำลังแรงงานในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2559-2561

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ในตลาดแรงงานของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 พบว่า สัดส่วนของกำลังแรงงานสอดคล้องกับขนาดของประชากร อย่างไรก็ตามประเด็นปัญหาเรื่องบริบทสังคมสูงวัย ซึ่งจะมีผลให้ประชากรวัยแรงงานลดลง เริ่มที่จะพบในจังหวัดเชียงราย พะเยาและน่าน

2.2.2 อุบัติเหตุ

ตารางที่ 31 จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (ต่อประชากรแสนคน) ปี พ.ศ. 2558 – 2561

จังหวัด	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
เชียงราย	137.17	52.08	115.1	90.94
พะเยา	97.17	51.96	99.98	84.8
แพร่	249.15	91.59	172.71	142.89
น่าน	131.59	36.26	83.99	68.06
รวมกลุ่มจังหวัด	615.08	231.89	471.78	386.69

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, ประมวลผลโดย กองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สศช.

สำหรับข้อมูลอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 พบว่า ในปี พ.ศ. 2561 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีจำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนน รวมทั้งสิ้น 386.69 ครั้งต่อประชากรแสนคน ลดลงจากปี พ.ศ. 2560 ซึ่งมีจำนวนอุบัติเหตุ 471.78 ครั้งต่อประชากรแสนคน โดยพิจารณารายจังหวัด แนวโน้มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2561 พบว่าจังหวัดแพร่มีจำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนนมากที่สุด ในปี พ.ศ. 2561

จำนวน 142.89 ครั้ง ต่อประชากรแสนคน ถัดมาเป็นจังหวัดเชียงราย พะเยา มีจำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนนจำนวน 90.94 ครั้งต่อประชากรแสนคน และ 84.80 ครั้งต่อประชากรแสนคน ในขณะที่จังหวัดน่านมีจำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนนน้อยที่สุด จำนวน 68.06 ครั้งต่อประชากรแสน

ตารางที่ 32 ความสูญเสียที่เกิดจากอุบัติเหตุของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ปี พ.ศ. 2559 – 2562

จังหวัด	ปี 2559			ปี 2560			ปี 2561			ปี 2562 ข้อมูล ณ 05/12/2562 เวลา 03:11น.		
	ทุพพลภาพ	บาดเจ็บ	เสียชีวิต	ทุพพลภาพ	บาดเจ็บ	เสียชีวิต	ทุพพลภาพ	บาดเจ็บ	เสียชีวิต	ทุพพลภาพ	บาดเจ็บ	เสียชีวิต
เชียงราย	28	5,198	212	26	5,904	256	33	6,103	269	22	5,702	185
น่าน	9	2,852	65	16	3,195	53	15	3,252	77	10	2,958	74
พะเยา	7	2,916	101	20	3,111	99	16	2,837	66	10	2,835	88
แพร่	12	2,759	82	7	2,755	76	17	2,708	78	9	2,294	60
รวม	56	13,725	460	69	14,965	484	81	14,900	490	51	13,789	407

ที่มา : ข้อมูลการเกิดเหตุระดับจังหวัดสถิติและข้อมูลการเกิดเหตุจากผู้ประสบภัยที่เกิดเหตุจากรถทั้งประเทศ, ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ Thai RSC, 2562.

สำหรับความสูญเสียของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 พบว่า ในปี พ.ศ. 2562 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 จากข้อมูลถึงวันที่ 5 ธันวาคม 2562 พบว่า ผู้เสียชีวิตจำนวน 407 คน ผู้บาดเจ็บ จำนวน 13,789 คน และ ทุพพลภาพ จำนวน 51 คน และหากเปรียบเทียบ 3 ปี ย้อนหลังพบว่า จำนวนความสูญเสียจากอุบัติเหตุจะเพิ่มสูงขึ้นในทุกๆปี หากพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดเชียงรายมีความสูญเสียมากที่สุด โดยมีผู้บาดเจ็บจำนวน 5,702 ราย เสียชีวิต 185 ราย และทุพพลภาพ จำนวน 22 ราย และ จังหวัดแพร่จำนวนการเกิดเหตุที่น้อยที่สุด โดยมีผู้บาดเจ็บจำนวน 2,294 ราย เสียชีวิต 60 ราย และทุพพลภาพ จำนวน 9 ราย

ตารางที่ 33 อัตราการจับกุมต่อประชากรแสนคนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ปี 2561 (รายต่อแสนประชากร)

จังหวัด	เมาสุรา	ไม่สวมหมวกนิรภัย	ขับรถเร็ว	ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย	ขับย้อนศร	ฝ่าไฟแดง	โทรศัพท์ขณะขับรถ
เชียงราย	163.10	3,866.10	4,113.70	653.00	71.00	292.50	42.30
พะเยา	178.20	8,308.40	1,255.60	7,003.60	479.40	248.90	204.50
แพร่	272.80	11,539.20	282.40	2,833.60	358.60	485.30	187.20
น่าน	16.50	2,224.90	2,713.60	320.50	9.20	49.50	14.00
รวมกลุ่มจังหวัด	630.60	25,938.60	8,365.30	10,810.70	918.20	1,076.20	448.00

ที่มา : รายงานสถานการณ์ความปลอดภัยทางถนนประเทศไทย ปี 2561, แผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรในระดับจังหวัด, 2562.

สำหรับสาเหตุที่นำมาซึ่งอุบัติเหตุ หากพิจารณาจากอัตราการจับกุมต่อแสนประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 พบว่าในปี พ.ศ. 2561 ส่วนใหญ่จะถูกจับกุมจากการไม่สวมหมวกนิรภัย จำนวน 25,938.60 รายต่อประชากรแสนคน ถัดมาเป็นการไม่คาดเข็มคัตนิรภัย จำนวน 10,810.70 รายต่อประชากรแสนคน และการขับรถเร็ว จำนวน 8,365.30 รายต่อประชากรแสนคน และจังหวัดที่มีอัตราจับกุมการเมาสุราไม่สวมหมวกนิรภัย ฝ่าไฟแดงมากที่สุดคือจังหวัดแพร่ ขณะที่จังหวัดเชียงใหม่ถูกจับกุมมากที่สุดจากการขับรถเร็ว ขับรถย้อนศร

2.3. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.3.1 ทรัพยากรป่าไม้

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีเนื้อที่รวม 22,690,5056.68 ตารางกิโลเมตร ในปี 2561 มีเนื้อที่ป่า 12,141,306.52 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 53.50 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยมีพื้นที่จังหวัดแพร่เป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้มากที่สุด คือ ร้อยละ 64.76 จังหวัดน่านสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ ร้อยละ 61.33 จังหวัดพะเยา สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ ร้อยละ 51.50 และ จังหวัดเชียงรายสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้น้อยที่สุด ร้อยละ 40.00 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบพื้นที่ป่าไม้ในช่วงเวลา 2 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มค่อนข้างจะคงที่อยู่ที่ร้อยละ 53.50 ซึ่งตรงข้ามกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น โดยการเพิ่มของจำนวนประชากรทำให้การใช้ทรัพยากรเพิ่มขึ้นในหลายๆ ด้าน เช่น การสร้างที่อยู่อาศัย การทำการเกษตร เพื่อยังชีพ ทำให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น อุปสงค์ อุปทาน ในการต้องการใช้ไม้ไม่ว่าจะอุตสาหกรรมผลิตกระดาษ เฟอร์นิเจอร์ และพลังงาน ฯลฯ เพิ่มขึ้น แต่จำนวนป่าไม้ยังคงเดิม

ตารางที่ 34 แสดงเนื้อที่ป่าไม้ แยกรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2560 – 2561

จังหวัด	เนื้อที่จังหวัด (ตร.กม.)	พ.ศ. 2560		พ.ศ. 2561	
		เนื้อที่ป่า (ตร.กม.)	ร้อยละ ของพื้นที่ จังหวัด	เนื้อที่ป่า (ตร.กม.)	ร้อยละ ของพื้นที่จังหวัด
เชียงราย	7,189,310.58	2,892,488.89	40.23	2,876,043.23	40.00
พะเยา	3,868,248.44	1,989,206.43	51.42	1,992,209.93	51.50
แพร่	4,051,912.64	2,610,863.30	64.44	2,623,909.73	64.76
น่าน	7,581,035.02	4,653,943.16	61.39	4,649,143.63	61.33
รวม	22,690,506.68	12,146,501.78	53.53	12,141,306.52	53.50

ที่มา : กรมป่าไม้

*หมายเหตุ : สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมด 16,391,045.87 ไร่ เนื้อที่รวม 26,224.42 ตารางกิโลเมตร จังหวัดที่มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติมากที่สุด คือ จังหวัดน่านมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมด 6,497,891.62 ไร่ รองลงมาจังหวัดเชียงรายมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมด 4,485,966.25 ไร่ จังหวัดแพร่ มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมด 2,945,713 ไร่ และจังหวัดพะเยา มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมด 2,461,475 ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ 35 พื้นที่ป่าสงวนจังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2562

จังหวัด	ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
เชียงราย	1	ป่าขุนห้วยจี่ว ป่าเชียงเคี่ยน และป่าขุนห้วยโป่ง ต.ยางฮ่อม ป่าตาล แม่เป่า จี่ว ปล้อง เชียงเคี่ยน อ.เทิง จ.เชียงราย	478.12	298,828.00
	2	ป่าดอยขม้น และป่าน้ำแห้ง ต.เวียง สถานี อ.เชียงของ จ.เชียงราย	16.00	10,000.00
	3	ป่าดอยถ้ำผาดอง ป่าดอยสันป่าก่อย และป่าน้ำแม่งาม ต.แม่ข้าวต้ม บ้านดู่ นางแล อ.เมือง จ.เชียงราย	93.75	58,593.00
	4	ป่าดอยทาและป่าดอยบ่อส้ม ต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย	32.00	20,000.00
	5	ป่าดอยนางนอน ต.แม่สาย โป่งผา ห้วยไคร้ อ.แม่สาย จ.เชียงราย	61.56	38,475.00
	6	ป่าดอยนางแล ป่าดอยยาวและป่าดอยพระบาท ต.นางแล บ้านดู่ อ.เมือง จ.เชียงราย	61.56	38,475.00
	7	ป่าดอยบ่อ ต.ป่าตึง แม่ยาว บ้านดู่ อ.แม่จัน เมือง จ.เชียงราย	238.70	149,185.00
	8	ป่าดอยปุย ต.ป่าก่อคำ บัวสลี สันทราย ดงมะตะ ห้วยสัก อ.เมือง จ.เชียงราย	95.86	59,912.00
	9	ป่าดอยม่อนปู่เฒ่า และป่าดอยม่อนหินขาว ต.จี่ว เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย	4.32	2,700.00
	10	ป่าดอยหลวง ป่าน้ำยาว และป่าน้ำซ้อ ต.สถานี ห้วยซ้อ อ.เชียงของ จ.เชียงราย	212.50	132,812.00
	11	ป่าน้ำมะและป่าสบรวก ต.ป่าสัก เวียง อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	19.24	12,028.00
	12	ป่าน้ำม้าและป่าน้ำช้าง ต.เวียง สถานี ศรีดอยชัย อ.เชียงของ จ.เชียงราย	87.12	54,453.00
	13	ป่าน้ำแม่คำ ป่าน้ำแม่สลอง และป่าน้ำแม่จันฝั่งซ้าย ต.แม่คำ ป่าซาง ป่าตึง อ.แม่จัน จ.เชียงราย	566.00	353,750.00
	14	ป่าน้ำหาวฝั่งซ้าย ต.ต๋ับเต่า หาว อ.เทิง จ.เชียงราย	170.00	106,250.00

จังหวัด	ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
	15	ป่าโป่งสลิ ต.สันทราย อ.เมือง จ.เชียงราย	1.07	668.75
	16	ป่าแม่ข้าวต้มและป่าห้วยลึก ต.แม่จัน บ้านดู่ แม่ข้าวต้ม อ.แม่จัน เมือง จ.เชียงราย	24.58	15,362.50
	17	ป่าแม่โขงฝั่งขวา ต.เวียง อ.เชียงของ จ.เชียงราย	161.20	100,750.00
	18	ป่าแม่ปืม และป่าแม่พุง ต.ห้วยม แม่เย็น ป่าแดด แม่ใจ ป่าแฝก อ.พาน แม่ใจ จ.เชียงราย	270.54	169,087.00
	19	ป่าแม่ปุนน้อย ป่าแม่ปุนหลวง และป่าห้วยโป่งเหม็น ต.สันสลิ เวียง บ้านโป่ง ป่าจิว ห้วยผาย แม่เจดีย์ อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย	638.00	398,750.00
	20	ป่าแม่ลอยไร่ ป่าสักล่อและป่าน้ำพุง ต.เชียงเคี่ยน แม่ลอย ป่าแจะ ป่าแดด สันมะค่า อ.เทิง กิ่ง อ.ป่าแดด พาน จ.เชียงราย	150.00	93,750.00
	21	ป่าแม่ลาวฝั่งขวา ต.สันสลิ เวียง บ้านโป่ง ป่าจิว ห้วยผาย แม่เจดีย์ อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย	199.00	124,375.00
	22	ป่าแม่ลาวฝั่งขวา ต.แม่สรวย แม่พริก ศรีถ้อย ท่าก้อ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย	271.10	169,437.00
	23	ป่าแม่ลาวฝั่งขวา ป่าแม่ส้าน และป่าแม่ใจ ต.แม่คาวโตน ป่าหุง สันกลาง เมืองพาน แม่เย็น ศรี ถ้อย อ.พาน แม่ใจ จ.เชียงราย	273.00	170,625.00
	24	ป่าแม่ลาวฝั่งซ้าย ต.แม่สรวย ป่าแดด ศรีถ้อย ท่าก้อ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย	1,137.50	710,937.00
	25	ป่าแม่ลาวฝั่งซ้าย และป่าแม่กกฝั่งขวา ต.แม่ยาว ห้วยชมภู แม่กรณ์ บัวสลิ ดงมะตะ อ.เมือง จ.เชียงราย	325.00	203,125.00

จังหวัด	ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
	26	ป่าแม่ืองผึ้งขวา และป่าแม่่งาว ต.สถาน ม่วงยาง ครึ่ง ปอ บุญเรือง อ.เชียงของ จ.เชียงราย	567.30	354,563.00
	27	ป่าสบกกผึ้งขวา ต.บ้านแซว ปงน้อย อ.เชียงแสน แม่จัน จ.เชียงราย	425.16	265,725.00
	28	ป่าห้วยต้นยาง และป่าห้วยแม่แก้ว ต.เจริญเมือง แม่ฮ้อ อ.พาน จ.เชียงราย	80.00	50,000.00
	29	ป่าห้วยป่าแดง ป่าห้วยป่าตาล และป่าห้วยไคร้ ต.ยางฮ่อม ป่าตาล ต้า ตับเต่า เวียง หงาว อ.เทิง จ.เชียงราย	211.36	132,100.00
	30	ป่าห้วยสักและป่าแม่กกผึ้งขวา ต.ป่าซาง ดงมหาวัน ทุ่งกอ เวียงชัย ดอนศิลา ผางาม ห้วย อ.เวียงชัย เมือง จ.เชียงราย	306.00	191,250.00
รวมทั้งหมด			7,177.54	4,485,966.25
พะเยา	1	ป่าดอยบ่อส้ม และป่าดอยโป่งนก ต.เชียงแหร่ง น้ำแวน อ.เชียงคำ จ.พะเยา	45.00	28,125.00
	2	ป่าน้ำน้ำเปื่อย ป่าน้ำหยวน และป่าน้ำลาว ต.ภูซาง ทุ่งกล้วย ร่มเย็น เวียง แม่ลาว ฝ่ายกวาง อ.เชียงคำ จ.พะเยา	517.09	323,181.00
	3	ป่าน้ำแม่ปืม และป่าดงประตู ต.แม่ใจ แม่ปืม อ.แม่ใจ พะเยา จ.พะเยา	49.60	31,000.00
	4	ป่าน้ำแวนและป่าห้วยไคร้ ต.น้ำแวน ฝ่ายกวาง เวียง ลอ อ.เชียงคำ จุน จ.พะเยา	138.00	86,250.00
	5	ป่าแม่จุน ต.จุน อ.เชียงคำ จ.พะเยา จ.พะเยา	166.50	104,062.50
	6	ป่าแม่ต้า ต.จำป่าหวาย อ.พะเยา จ.พะเยา	261.80	163,625.00
	7	ป่าแม่ต้า และป่าแม่่นาเรือ ต.บ้านใหม่ บ้านต้า บ้านต่อม บ้านตุ่น แม่่นาเรือ อ. พะเยา จ.พะเยา	237.35	148,407.00
	8	ป่าแม่ยม ต.ปง ควน จิม ออย ผาซังน้อย สระ เชียงม่วน บ้าน	2,064.32	1,290,200.00

จังหวัด	ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
		มาง อ.ปง เชียงม่วน จ.พะเยา		
	9	ป่าแม่ร่องซุย ต.จำป่าหวาย ปิน อ.พะเยา จ.พะเยา	124.30	77,687.50
	10	ป่าแม่ฮ้องป้อ ป่าห้วยแก้ว และป่าแม่อิงฝิ่งซ้าย ต.ดงเจน ห้วยแก้ว ท่าวังทอง อ.เมือง จ.พะเยา	120.72	75,450.00
	11	ป่าห้วยดอกเข็ม และป่าแม่อิงฝิ่งขวา ต.ห้วยลาน ดอกคำใต้ ปิน อ.พะเยา จ.พะเยา	158.00	98,750.00
	12	ป่าห้วยบงและป่าห้วยเคียน ต.แม่ปืม บ้านต้า บ้านต้อม อ.พะเยา จ.พะเยา	55.58	34,737.00
รวมทั้งหมด			3,938.18	2,461,475
แพร่	1	ป่าป้อแก้ว ป่าแม่สูง และป่าแม่สิน ต.เด่นชัย นาพูน อ.เด่นชัย วังชิ้น จ.แพร่	220.00	137,500.00
	2	ป่าแม่ก้อนและป่าแม่สาย ต.บ้านกวาง บ้านเหล่า หัวฝาย ป่าแดง อ.สูงเม่น เมือง จ.แพร่	290.00	181,250.00
	3	ป่าแม่เก็ง ต.แม่ป้าก แม่พุง อ.วังชิ้น จ.แพร่	163.64	102,275.00
	4	ป่าแม่เช็ก ต.หัวฝาย อ.สูงเม่น จ.แพร่	56.00	35,000.00
	5	ป่าแม่คำมี ต.ไผ่โพน ร้องเข็ม ร้องกวาง อ.ร้องกวาง จ.แพร่	336.00	210,000.00
	6	ป่าแม่แคม ต.บ้านถิ่น สวนเขื่อน อ.เมือง จ.แพร่	118.00	73,750.00
	7	ป่าแม่จี้วะฝิ่งซ้าย ต.แม่จี้วะ อ.เด่นชัย จ.แพร่	27.00	16,875.00
	8	ป่าแม่จี้วะและป่าแม่มาน ต.แม่จี้วะ หัวฝาย อ.สูงเม่น จ.แพร่	65.00	40,625.00
	9	ป่าแม่ต้าตอนขุน ต.เวียงต้า อ.ลอง จ.แพร่	244.44	152,775.00
	10	ป่าแม่ต้าฝิ่งขวาตอนใต้ ต.ต้าพามอก อ.ลอง จ.แพร่	100.00	62,500.00

จังหวัด	ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
	11	ป่าแม่ต้าฝั่งซ้าย ต.ต้าผามอก บ้านปิน อ.ลอง จ.แพร่	167.95	104,968.00
	12	ป่าแม่ตึก ป่าแม่ถาง และป่าแม่กำปอง ต.น้ำเลา บ้านเวียง ห้วยม้า น้ำชำ บ้านถิ่น อ.ร้องกวาง เมือง จ.แพร่	260.00	162,500.00
	13	ป่าแม่ปงและป่าแม่ลอง ต.หัวทุ่ง ทุ่งแล้ง อ.ลอง จ.แพร่	30.56	19,100.00
	14	ป่าแม่ปาน ต.เด่นชัย อ.เด่นชัย จ.แพร่	61.00	38,125.00
	15	ป่าแม่ปุงและป่าแม่เป่า ต.สะเอียบ เต่าปูน อ.สอง จ.แพร่	220.00	137,500.00
	16	ป่าแม่พวก ต.เด่นชัย แม่จี้วะ อ.เด่นชัย จ.แพร่	172.90	108,062.00
	17	ป่าแม่ยมตะวันตก ต.เต่าปูน บ้านกลาง ห้วยหม้าย วังหลวง อ.สอง จ.แพร่	393.00	245,625.00
	18	ป่าแม่ยมฝั่งตะวันออก ต.แม่ป้าก วังขึ้น นาพูน อ.วังชิ้น จ.แพร่	285.58	178,489.00
	19	ป่าแม่ยาง ต.แม่ยางฮ่อ ร้องกวาง อ.ร้องกวาง จ.แพร่	95.58	59,737.00
	20	ป่าแม่แย้ และป่าแม่สาบ ต.เวียงทอง ร่องกาด สบสาย บ้านปง เด่นชัย อ.สูงเม่น เด่นชัย จ.แพร่	127.50	79,687.00
	21	ป่าแม่ลานและป่าแม่กาง ต.บ้านปิน ห้วยอ้อ อ.ลอง จ.แพร่	186.00	116,250.00
	22	ป่าแม่ลู่และป่าแม่แป้น ต.บ้านแป้น ห้วยอ้อ ทุ่งแล้ง ปากกาง อ.ลอง จ.แพร่	135.00	84,375.00
	23	ป่าแม่สรอย ต.สรอย แม่พุง วังขึ้น อ.วังชิ้น จ.แพร่	257.00	160,625.00
	24	ป่าแม่สอง ต.สะเอียบ เต่าปูน บ้านกลาง อ.สอง จ.แพร่	575.35	359,593.00

จังหวัด	ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
	25	ป่าแม่แฮด ต.น้ำรัด อ.สอง จ.แพร่	19.18	11,990.00
	26	ป่าห้วยเปี้ยและป่าห้วยป่อทอง ต.วังหงส์ ท่าข้าม วังพง ป่าแมด อ.เมือง จ.แพร่	79.20	49,500.00
	27	ป่าห้วยป้อม ต.บ้านหนูน หัวเมือง บ้านกลาง อ.สอง จ.แพร่	27.26	17,037.00
รวมทั้งหมด			4,713.14	2,945,713
น่าน	1	ป่าเขาน้อย ต.ตุ้ใต้ ไชยสถาน อ.เมือง จ.น่าน	1.80	1,125.00
	2	ป่าดอยภูคาและป่าผาแดง ต.ปอน ต.งอบ ต.ทุ่งช้าง ต.บ่อเกลือเหนือ ต.ศิลาแดง ต.สถาน ต.ปึง ต.ภู อ.ทุ่งช้าง อ.ปึง อ.เขียงกลาง อ.ท่าวังผา จ.น่าน	2,504.50	1,565,312.00
	3	ป่าถ้ำผาดูบ ต.ผาสิ่งห์ บ่อ อ.เมือง จ.น่าน	19.00	11,875.00
	4	ป่านาขาว ต.ตุ้ใต้ นาขาว สวก อ.เมือง จ.น่าน	61.75	38,593.00
	5	ป่านาขาวฝั่งซ้าย ต. อ.เมือง จ.น่าน	113.00	70,625.00
	6	ป่าน้ำยาว และป่าน้ำสวด ต.ปอน งอน ทุ่งช้าง ขนแดน ยอด นาไร่หลวง พระพุทธ บาท อ.ทุ่งช้าง ท่าวังผา บัว เมือง กิ่ง อ.บ้านหลวง จ.น่าน	2,364.00	1,477,500.00
	7	ป่าน้ำว้าและป่าแม่จริม ต.พงษ์ แม่จริม หนองแดง น้ำพาง อ.กึ่ง อ.สันติสุข อ.เมือง แม่จริม จ.น่าน	744.60	465,375.00
	8	ป่าน้ำว้าและป่าห้วยสาหลี ต.นาเกลือ ตากชุม ไหล่น่าน ส้านนา หนองใหม่ อ.สา จ.น่าน	687.50	429,688.00
	9	ป่าน้ำสา และป่าแม่สาครฝั่งซ้าย ต.ยาบหัวนา ปงสนุก อ่ายนาไลอย อ.สา จ.น่าน	192.00	120,000.00

จังหวัด	ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
	10	ป่าน้ำสาฝั่งขวาตอนขุน ต.ยาบห้วยนา อ.เวียงสา จ.น่าน	197.29	123,308.00
	11	ป่าฝั่งขวาแม่น้ำน่าน ตอนใต้ ต.ส้าน ศรีสะเกษ สันทะ เชียงของ สสถาน เมืองลี บ่อแก้ว อ.เวียงสา กิ่งอ.นาหมื่น นาน้อย จ.น่าน	1,615.37	1,009,609.00
	12	ป่าแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออกตอนใต้ ต.ผาลิ่งห์ ต.เมืองจั้ง ต.ฝายแก้ว ต.น้ำแก่น ต.ป่าแลว หลวง ต.ตุงพงษ์ อ.แม่จริม กิ่งอ.สันติสุข จ.น่าน	932.30	582,688.00
	13	ป่าแม่สาครฝั่งขวา ต.อ่ายนาไลย ส้าน อ.สา จ.น่าน	78.42	49,015.62
	14	ป่าสาสิก ต.ส้าน อ่ายนาไลย น้ำตก ศรีสะเกษ อ.สา นาน้อย จ.น่าน	101.26	63,285.00
	15	ป่าห้วยวงและป่าห้วยสาสี่ ต.ศรีสะเกษ เชียงของ สสถาน บ่อแก้ว นาทะนุ อ.นาน้อย กิ่ง อ.นาหมื่น จ.น่าน	577.00	360,625.00
	16	ป่าห้วยแม่ชะนิง ต.ยาบห้วยนา น้ำปั่ว ปงสนุก อ.สา จ.น่าน	205.77	128,608.00
รวมทั้งหมด			10,395.56	6,497,891.62

2.3.2 ทรัพยากรดิน

ภาคเหนือเป็นภาคที่มีลักษณะภูมิประเทศเต็มไปด้วยเทือกเขาและหุบเขา จึงทำให้เกิดดินประเภทต่าง ๆ ที่พบตามแถบภูเขา ที่สูงที่ผู้พั่งจากหินต่าง ๆ หลายชนิด ดินมีลักษณะดินบางตามลาดชัน และเต็มไปด้วยกรวดหิน พอที่จะมีป่าไม้ปกคลุมและทำการเพาะปลูกแบบทำไร่เลื่อนลอยได้ ส่วนในบริเวณหุบเขาหรือแอ่งแผ่นดิน ซึ่งเป็นที่ราบที่มีระดับต่าง ๆ กัน จะมีเนื้อดินหนาสมบูรณ์กว่า เพราะน้ำพาตะกอนจากไหล่เขา มาทับถม อย่างไรก็ตามลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างกันนี้ อาจแบ่งกลุ่ม ของดิน และประโยชน์ที่ได้จากดิน ทรัพยากรดินของกลุ่มจังหวัดฯ เสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง เป็นผลมาจากภัยธรรมชาติ และการใช้ที่ดินไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทำให้เกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของดินสูง มีปัญหาดินขาดอินทรีย์วัตถุ ปัญหาดินเป็นกรด เป็นต้น โดยแต่ละจังหวัดมีลักษณะการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินและสภาพปัญหา ดังนี้

จังหวัดเชียงราย

ทรัพยากรดินเป็นปัจจัยหลักและทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ แต่ในปัจจุบันมีความเสื่อมโทรม เนื่องจากการใช้ที่ดินผิดประเภทเกิดการพังทลายของดินและการสูญเสียหน้าดิน การปล่อยที่ดินรกร้างว่างเปล่า และการใช้สารเคมีในการเกษตรเป็นเวลานาน อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาทุกจังหวัดในกลุ่มได้ดำเนินกิจกรรม หลากหลาย อาทิ การปรับปรุงดิน การปลูกพืชแบบผสมผสาน การส่งเสริมการใช้สารชีวภาพและแนะนำ ขั้นตอน/วิธีการใช้อย่างถูกต้อง ดังนี้

1. การใช้ที่ดินผิดประเภท เนื่องจากการขยายตัวของชุมชนเมืองและการเพิ่มขึ้นของ ประชากรอย่างรวดเร็วทำให้มีการนำพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการเกษตรมาใช้เป็นพื้นที่อยู่อาศัย และพื้นที่ อุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น

2. การพังทลายของดินและการสูญเสียหน้าดิน เนื่องจาก

- เกิดจากการประกอบกิจกรรมของมนุษย์ ได้แก่ การทำเกษตรกรรม การตัดถนน และการสร้างเขื่อน
- เกิดจากพื้นที่ป่าถูกทำลายโดยมนุษย์ ทำให้หน้าดินเปิด และถูกกัดเซาะโดยน้ำฝน หรือน้ำหลากได้ง่าย
- จากธรรมชาติ การกัดเซาะของกระแสน้ำและลม รวมทั้งแรงโน้มถ่วงของโลก

3. การปล่อยที่ดินรกร้างว่างเปล่า ทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

4. การใช้สารเคมีในการทำการเกษตรทำให้มีสารพิษตกค้างในดิน เช่น ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืช

จังหวัดพะเยา

ทรัพยากรดินและที่ดิน โดยรวมประสบปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน อันเนื่องมาจาก ปรากฏการณ์ธรรมชาติ คือ ลม ฝน อุณหภูมิ หรือสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งเป็นผลจากกิจกรรม ของมนุษย์ที่ตัดไม้ทำลายป่าและเปิดป่าเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจ การชะล้างพังทลายของดิน โดยเฉพาะในพื้นที่ ดอนที่มีการทำเกษตรกรรมในพื้นที่ลาดชัน การใช้ดินอย่างไม่ถูกต้องหลักวิชาการและขาดการบำรุงรักษา นอกจากนี้เป็นการสูญเสียทรัพยากรดินในพื้นที่ป่าซึ่งเป็นการสูญเสียสิทธิในที่ดิน จากของรัฐเป็นของเอกชน ในหลากหลายลักษณะการถือครอง ได้แก่ กลุ่มที่มีสิทธิในการจำหน่ายจ่ายโอน (ยกเว้นกรณีข้อจำกัดห้ามโอน) ได้แก่ โฉนด และน.ส. 3 และกลุ่มที่ไม่มีสิทธิในการจำหน่ายจ่ายโอน (ยกเว้นทางมรดก) ได้แก่ น.ค.3, กสน.5, ส.ท.ก.1, 2 และ ส.ป.ก. 4-01

จังหวัดแพร่

จากการศึกษาทางธรณีวิทยาควบคู่ไปกับการสำรวจดินจังหวัดแพร่ พบแบ่งแยกวัตถุต้นกำเนิด ดินออกเป็น 5 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. ดินที่เกิดจากการทับถมของตะกอนที่มีอายุน้อย (Recent Alluvium) ดินพวกนี้เกิดจาก การที่แม่น้ำลำธารพัดพาตะกอนมาทับถมกันบริเวณ 2 ฟังลำน้ำ ดินที่เกิดขึ้นจะมีเนื้อดินเป็นดินร่วน มีอายุใน การพัฒนาชั้นดินน้อย เป็นดินลึกและมีการทับถมของชั้นดินที่มีเนื้อแตกต่างกันเป็นช่วงๆ ซึ่งแสดงถึงการทับถม ของตะกอนลำน้ำในช่วงเวลาต่างๆ กัน ดินที่เกิดจากตะกอนลำน้ำประเภทนี้จะพบในบริเวณที่ราบน้ำท่วมถึง (flood plain) ทั้งที่เป็นสันริมฝั่งแม่น้ำและที่ราบลุ่ม(River basin) ซึ่งอยู่ถัดออกไป

ดินเหล่านี้พบตามแถบบริเวณที่ราบน้ำท่วมถึง เป็นดินตะกอนใหม่ที่น้ำพัดพามาทับถมทุกๆ ปี เนื่องจากน้ำท่วม ส่วนใหญ่จะพบเป็นแนวแคบๆ ตามสันดินริมน้ำและบริเวณพื้นที่ราบใกล้เคียง ดินมีลักษณะเป็นดินลึก สำหรับดินที่พบตามสันดินริมน้ำ ได้แก่ ดินตะกอนลำนํ้าหลายชนิดปะปนกัน มี เนื้อที่ประมาณ 1226,277 ไร่ หรือ 3.09 % เป็นดินที่มีการระบายน้ำดีค่อนข้างดี ดินมีความสามารถให้น้ำซึมผ่านได้เร็ว ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาลเข้ม เนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วน ดินล่างมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง เนื้อดินเป็นดินร่วนถึงเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง สำหรับดินเหล่านี้ น้ำซึมผ่านได้ช้า มีเนื้อดินไม่แน่นอน อาจเป็นดินร่วน ดินเหนียวหรือในบางแห่งอาจเป็นทราย แต่โดยทั่วไปแล้ว ในดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินเหนียว มักจะมีชั้นดินทรายสลับอยู่ในระดับความต่างๆ ดินมีสีเทา มีจุดประตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย

ดินที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าใหม่ดังกล่าว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ดินบนสันดินริมน้ำส่วนใหญ่ใช้ปลูกไม้ผล ยาสูบ และพืชผักต่างๆ ส่วนดินบริเวณพื้นที่ราบใช้ทำนา

2. ดินที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำนํ้าที่มีอายุค่อนข้างน้อย (Semi-recent Alluvium) ตะกอนลำนํ้าเหล่านี้เป็นตะกอนที่เนื้อละเอียด หรือเป็นพวกดินเหนียวจะพบในระดับที่สูงกว่าบริเวณที่พบดินที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า บริเวณเหล่านี้ตามปกติไม่มีตะกอนใหม่ๆ มาทับถมคงสภาพเช่นนี้มาช้านานแล้ว ดังนั้นลักษณะหน้าตัดของดินจึงพัฒนาดีกว่าดินที่พบในสภาพน้ำท่วมถึงดินที่เกิดจากตะกอนประเภทนี้จะพบในลักษณะพื้นผิวที่เรียกว่า ลานตะพักลุ่มน้ำที่มีอายุค่อนข้างน้อย ซึ่งมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบและจะพบในบริเวณสันดินริมน้ำเก่า ลักษณะของดินส่วนใหญ่จะเป็นดินเหนียวที่มีการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างดี

ดินบนตะพักลำนํ้าค่อนข้างใหม่ (Semi-recent terrace) ดินเหล่านี้ พบตามบริเวณพื้นที่ราบหรือค่อนข้างราบ(ความลาดชันของพื้นที่ 0-2 %) ของลานตะพักลำนํ้าค่อนข้างใหม่ บริเวณเหล่านี้ อยู่สูงกว่าบริเวณที่ราบน้ำท่วมถึงเล็กน้อย ปกติแล้วน้ำจากลำนํ้าสายต่างๆจะไม่ท่วมถึง วัตถุประสงค์กำเนิดดินเป็นพวกตะกอนซึ่งน้ำพัดพามาทับถมไว้ในอดีต มีอายุแตกต่างกันไปแต่ก็ไม่มากนัก ชุดดินที่สำรวจพบได้แก่ ดินชุดทางดง น่าน แม่สาย เชียงราย พาน สระบุรี และดินชุดลำปาง มีเนื้อที่รวมกันประมาณ 315,079 ไร่ หรือ 7.71 % นอกนั้นยังพบดินคล้ายหน่วยดินสัมพันธ์ หน่วยดินผสม และประเภทดินของชุดดินดังกล่าว มีเนื้อที่ประมาณ 56,395 ไร่ หรือ 1.38 %

ดินเหล่านี้เป็นดินลึก มีการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ดินมีความสามารถให้น้ำซึมผ่านได้ช้า ดินบนส่วนใหญ่มีสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายปนเป้ ดินร่วนปนดินเหนียวปนทรายปนเป้หรือเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย สำหรับดินล่าง ในดินที่มีการระบายน้ำเลว มีสีเทาอ่อนหรือสีเทา ส่วนในดินที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวจะมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา เนื้อดินเป็นดินเหนียวปนทรายปนเป้หรือเป็นดินเหนียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง ยกเว้นในดินชุดเชียงราย จะมีปฏิกริยาเป็นกรดแก่ ดินดังกล่าวมาทั้งหมดนี้จะมีประสีออกทางสีน้ำตาลและสีเหลืองตลอดหน้าตัดดิน(นอกจากดินเชียงรายและดินชุดน่าน ดินล่างจะมีจุดประสีแดง)

ดินที่พบบนลานตะพักลำน้ำค่อนข้างใหม่เหล่านี้ ในหน้าฝนจะมีน้ำขังอยู่ประมาณ 4-5 เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงต่ำ ส่วนใหญ่ใช้ทำนา ซึ่งมีความเหมาะสมดี นอกจากนี้ดินชุด เชียงราย พาน ลำปาง ตลอดจนดินคล้ายและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับดินดังกล่าวนี้ จะมีความเหมาะสมน้อยกว่า เนื่องจากดินความอุดมสมบูรณ์ต่ำสำหรับพืชไร่ ดินที่สำรวจพบบริเวณเหล่านี้มีความเหมาะสมปานกลาง เนื่องจากมีปัญหาเกี่ยวกับการระบายน้ำของดินในฤดูฝน

3. ดินบนสันดินริมน้ำเก่า (Old levees) ดินเหล่านี้พบแถบบริเวณที่เคยเป็นชั้นดินริมน้ำมาก่อน แต่ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนทิศทางของลำน้ำ หรือลำห้วยเหล่านั้น ทำให้ดินไม่ถูกน้ำท่วม หรือถ้าจะถูกน้ำท่วมบ้างก็นานๆ ครั้ง ชุดดินที่สำรวจพบได้แก่ ดิบชุดธาตุนวม และดินชุดกำแพงแสน มีเนื้อที่รวมกันประมาณ 91,132 ไร่ หรือ 2.23 % ดินทั้งสองชุดนี้ เป็นดินลึกมีการระบายน้ำค่อนข้างดี ดินมีความสามารถให้น้ำซึมผ่านได้ดีปานกลาง พบบนสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จนถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย (ความลาดชันของพื้นที่ 1-3%) ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทา หรือสีน้ำตาลเนื้อดินเป็นดินร่วน ดินร่วนปนทรายแป้งดินร่วนปนดินเหนียวปนทรายแป้ง หรือดินร่วนปนดินเหนียว ดินล่างมีสีน้ำตาลแก่หรือสีน้ำตาลปนแดงถึงเป็นสีแดงปนเหลือง เนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนทรายแป้ง ดินร่วนปนดินเหนียวหรือปฏิกิริยาดินทั้งบนและล่าง เป็นกรดปานกลาง ระดับน้ำใต้ดินอยู่ต่ำกว่า 1 เมตร

ดินที่พบบนสันดินริมน้ำเก่า มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ดินมีความเหมาะสมดีในการปลูกพืชไร่ แต่อาจมีปัญหาเนื่องจากพืชอาจได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมอย่างฉับพลันได้บ้างนานๆ ครั้ง สำหรับนาข้าวมีความเหมาะสมน้อยมาก เนื่องจากสภาพพื้นที่มีลักษณะไม่เหมาะสม ทำให้เก็บน้ำไว้ได้ยาก

4. ดินที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำเก่า (Old alluvium) ดินเหล่านี้จะพบบริเวณลานตะพักกลุ่มน้ำเก่าหรือที่มีอายุมาก และบริเวณเนินตะกอนรูปพัด ซึ่งมีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นและมักเป็นที่ดอนเนื่องจากดินบริเวณนี้เกิดจากตะกอนลำน้ำที่ทับถมกันมานานแล้ว ดังนั้น จึงมีอายุมากพอที่จะพัฒนาชั้นดินที่สังเกตเห็นได้ชัดเจนถือว่าเป็นดินเก่า ลักษณะของเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นเนื้อดินค่อนข้างหยาบถึงละเอียดปานกลาง และในบางแห่งจะพบว่ามีหินกลมปะปนอยู่กับเนื้อดิน

ดินเหล่านี้พบแถบบริเวณพื้นที่ลานตะพักลำน้ำเก่า และบริเวณเนินตะกอนรูปพัด อยู่สูงกว่าบริเวณที่เป็นลานตะพักลำน้ำค่อนข้างใหม่ขึ้นมา สภาพพื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนชัน(ความลาดชันของพื้นที่ 2-16%) ดินเกิดจากตะกอนที่พัดพามาทับถมไว้เป็นเวลานานแล้ว ชุดดินที่พบได้แก่ ดินชุดห้างฉัตร ดินชุดสตึก หน่วยผสมของดินชุดแมร์ริม และหน่วยสัมพันธ์ระหว่างดินดังกล่าว มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 18,489 ไร่ หรือ 4.49% ดินเหล่านี้เป็นดินลึกถึงลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี ดินมีความสามารถให้น้ำซึมผ่านได้ดีปานกลาง ดินบนมีสีเข้มของน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาลเข้ม เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนทราย ดินล่างมีสีน้ำตาลแก่หรือสีแดงปนเหลืองถึงเป็นสีแดงในดินชั้นล่างๆ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียว เหนียวปนทรายหรือเป็นดินเหนียว ปฏิกิริยาดินทั้งดินบนและดินล่างเป็นกรดแก่ ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า 1.5 เมตร ตลอดปี

ดินเหล่านี้มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมีความเหมาะสมน้อยในการปลูกพืชไร่ เนื่องจากมีข้อจำกัดเกี่ยวกับดินขาดความอุดมสมบูรณ์ มีกรดปะปนอยู่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการงอกของรากพืช นอกจากนี้ดินยังมีอาการกัดกร่อนสูงอีกด้วย

5. ดินที่เกิดจากวัตถุตกค้าง (Residuum) ที่เกิดจากการสลายตัวของหินพื้น (bed rock) หรือเกิดจากการสลายตัวของหินดินดานเชิงเขา พวกหินควอทซ์ หินทราย หินดินดาน หินฟิลไลต์ หินแอนดิไซท์ และหินบาชอลท์ ดินที่เกิดขึ้นจะมีเนื้อดินแตกต่างกันไปตามชนิดของหิน เช่น ดินที่เกิดจากหินทรายมักจะมีเนื้อดินหยาบ หรือค่อนข้างเป็นทราย ส่วนดินที่เกิดจากหินดินดานมักจะมีเนื้อดินละเอียด เช่น ดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว บางแห่งเป็นดินตื้น บางแห่งก็เป็นดินลึก แล้วแต่อัตราการสลายตัวของหิน โดยมากมักจะมีเศษหินปะปนอยู่ในดินที่ระดับความลึกต่างๆ สภาพพื้นที่ของดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินประเภทนี้ส่วนใหญ่แล้วมีทั้งแบบลูกคลื่นลอนลาดจนเป็นแบบเนินเขา

5.1 ดินที่มีวัตถุต้นกำเนิดเป็นหินควอทซ์และหินทรายที่มีหินดินดาน หินชนวน และหินฟิลไลต์แทรกอยู่ ดินเหล่านี้เป็นดินตื้นถึงลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี ดินมีความสามารถให้น้ำซึมผ่านได้ดีปานกลาง พบบนสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จนถึงเป็นที่เนินเขา (ความลาดชันของพื้นที่ 2-20%) ชุดดินที่สำรวจพบได้แก่ หน่วยสัมพันธ์ของดินชุดท่ายางและดินชุดลาดหญ้า นอกจากนี้ยังพบหน่วยดินนี้เกิดอยู่ข้างเคียงกับดินชุดมวกเหล็ก และดินชุดเชียงคานอีกด้วย มีเนื้อที่รวมกันทั้งหมดประมาณ 159,787 ไร่ หรือ 3.91% ดินชุดท่ายางและดินชุดลาดหญ้า ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาล เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนหรือเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนทราย มีก้อนกรวด(เหลี่ยม) ปะปนอยู่บ้างเล็กน้อยในเนื้อดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย ดินล่างมีสีน้ำตาลแก่อีสแดงปนเหลือง เนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด หรือเป็นดินเหนียวปนกรวด ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่อถึงเป็นกรดปานกลาง ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า 1.5 เมตร ตลอดปี

หน่วยดินนี้มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีความเหมาะสมน้อยมากต่อการปลูกพืชไร่ เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ทำให้ดินถูกกัดกร่อนได้ง่าย นอกจากนี้ ดินยังมีก้อนกรวดก้อนหินปะปนอยู่มาก และยังมีขาดความอุดมสมบูรณ์อีกด้วย

5.2 ดินที่มีวัตถุต้นกำเนิดเป็นหินดินดาน หินชนวน และหินฟิลไลต์ ดินที่มีวัตถุต้นกำเนิดมาจากหินดังกล่าวนี้ ยังอาจแบ่งออกได้ตามความตื้นลึกของดินได้ ดังนี้

ดินตื้นถึงลึกปานกลาง เป็นดินที่มีการระบายน้ำดี ดินมีความสามารถให้น้ำซึมผ่านได้ดีปานกลาง พบบนสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบจนถึงเป็นที่เนินเขา (ความลาดชันของพื้นที่ 2-20%) ชุดดินที่สำรวจพบได้แก่ ดินชุดเชียงคาน มวกเหล็ก งาว ลี้ และดินชุดวังสะพุง กับหน่วยสัมพันธ์ของดินชุดเหล่านี้ มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 337.964 ไร่ หรือ 8.27 % ดินบนมีสีน้ำตาลเข้ม สีเข้มของน้ำตาลปนเทาหรือสีเข้มของน้ำตาลปนแดง เนื้อดินเป็นดินร่วนปนกรวดเล็กน้อยหรือเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวดเล็กน้อย ดินล่างมีสีน้ำตาลแก่อีสน้ำตาลปนเทาหรืออีสแดงปนเหลือง จนถึงอีสแดงในดินชั้นล่างๆ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวดถึงเป็นดินเหนียวปนกรวดปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่อถึงเป็นกรดปานกลาง ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า 1.5 เมตร ตลอดปี

ดินเหล่านี้มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ดินความเหมาะสมน้อยหรือไม่เหมาะสมในการปลูกพืชไร่ เนื่องจากเป็นดินตื้น มีก้อนกรวดก้อนหินปะปนอยู่ในเนื้อดิน นอกจากนี้ยังมีการกัดกร่อนสูงอีกด้วย

ดินลึก ดินเหล่านี้มีการระบายน้ำดีถึงค่อนข้างดี ดินมีความสามารถให้น้ำซึมผ่านได้ดีปานกลาง พบบนสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จนถึงเป็นเนินเขา (ความลาดชันของพื้นที่ 2-20%) ชุดดินที่สำรวจพบได้แก่ดินชุดวังไฮ ดินชุดบ้านจ้อง และหน่วยสัมพันธ์ของดินชุดบ้านจ้องกับชุดดินที่เป็นดินต้นที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 133,633 ไร่ หรือ 3.27% ดินบนมีสีเข้มของน้ำตาลปนเทา หรือสีน้ำตาล เนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียว ดินล่างมีสีแดงปนเหลือง หรือสีแดง เนื้อดินเป็นดินเหนียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงเป็นกรดปานกลาง ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า 1.5 เมตร ตลอดปี

ดินชุดวังไฮและดินชุดบ้านจ้อง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ดินมีความเหมาะสมน้อยในการปลูกพืชไร่ เนื่องจากมีการกัดกร่อนเกิดขึ้นหรือดินถูกกัดกร่อนได้ง่าย เพราะสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง

ดินที่เกิดจากหินบะซอลท์ และหินแอนดีไซต์ ชุดดินที่สำรวจพบได้แก่ ดินชุดสบปราบท่าลี่ ดินชุดโชคชัย ดินคล้ายดินชุดโชคชัยที่มีก้อนกรวดปะปนอยู่ และหน่วยสัมพันธ์ของดินชุดดังกล่าวมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 45,362 ไร่ หรือ 1.10 % ดินชุดสบปราบเป็นดินต้น ดินชุดท่าลี่เป็นดินลึกปานกลาง ส่วนดินชุดโชคชัยเป็นดินลึก ดินเหล่านี้มีการระบายน้ำดี ดินมีความสามารถให้น้ำซึมผ่านได้ดีปานกลางถึงเร็ว พบบนสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนชัน(ความลาดชันของพื้นที่ 2-16%) ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทา หรือสีน้ำตาล เนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวถึงเป็นดินเหนียว ดินล่างมีสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนแดงจนถึงสีแดงปนเหลืองหรือสีแดงในดินชั้นล่างๆ เนื้อดินเป็นดินเหนียวปนกรวด ปฏิกริยาดินบนเป็นดินกรดเล็กน้อย ส่วนในดินล่างเป็นกรดแก่ถึงเป็นกรดปานกลาง ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า 1.5 เมตร ตลอดปี ดินเหล่านี้มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ดินชุดโชคชัยมีความเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ นอกนั้นก็มีความเหมาะสมน้อยมากหรือไม่เหมาะสม เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง เป็นดินต้นและดินถูกกัดกร่อนได้ง่าย

6. ดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินหลายชนิด (Various sources) ทำให้เกิดสภาพพื้นที่ต่างๆ ซึ่งไม่อาจจำแนกประเภทของพื้นที่ได้ บริเวณเหล่านี้ได้แก่บริเวณเนินตะกอนรูปพัดเชิงซ้อน บริเวณที่มีก้อนหินอยู่ตามผิวดิน บริเวณพื้นที่ที่ถูกกัดกร่อนเป็นร่องลึกและบริเวณภูเขาสูง ดินพวกนี้มีลักษณะไม่แน่นอน พบบนพื้นที่ที่เป็นภูเขาและที่สูงชัน บางแห่งมีหินและก้อนหินไหลอยู่ตามผิวดินทั่วไป หรือเป็นพื้นที่ที่มีการกัดกร่อนเกิดขึ้นอย่างรุนแรงจนเป็นร่องลึกไม่สามารถนำมาใช้ประกอบการเกษตรใดๆ พื้นที่เหล่านี้มีเนื้อที่รวมกันมากกว่าครึ่งหนึ่งของเนื้อที่ทั้งหมดของจังหวัด คือมีประมาณ 2,471,181 ไร่ หรือ 60.47 % เป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการทำการเกษตรเพื่อการค้าใดๆ ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าธรรมชาติ เพื่อเป็นแหล่งสวนพันธุ์สัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธารและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

โดยทั่วไปดินที่สำรวจพบในจังหวัดแพร่ นั้น ดินที่ใช้ในการทำนาส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์ในระดับปานกลาง ส่วนดินในบริเวณที่สูงขึ้นไปซึ่งใช้ในการปลูกพืชไร่และบริเวณป่ารวมทั้งบริเวณพื้นที่สูงชันส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับต่ำ ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องดินนั้น แยกออกเป็นข้อใหญ่ๆ ดังนี้

ก. ปัญหาเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดิน สำหรับดินที่ใช้ประโยชน์ในการทำนา ถึงแม้ว่าดินส่วนใหญ่จะมีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลาง ถ้าหากมีการบำรุงรักษาที่ดีและใส่ปุ๋ยอย่างเพียงพอก็จะให้ผลผลิตข้าวเพื่อขึ้นอีกมาก เพราะจากการทดลองใส่ปุ๋ยในนาบางแห่ง ปรากฏว่าให้ผลตอบสนองในอัตราสูงพอสมควรคุ้มค่า สำหรับดินในบริเวณที่ใช้ปลูกพืชไร่ ซึ่งส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณเหล่านี้ได้ใช้

ประโยชน์ในการปลูกพืชไร่มานาน โดยไม่มีการบำรุงรักษาและใส่ปุ๋ย จึงทำให้ดินเสื่อมและความอุดมสมบูรณ์ลงอย่างรวดเร็ว ทำให้เกษตรกรที่ที่ดินเหล่านั้นไปบุกเบิกที่ใหม่อีก ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการทำไร่เลื่อนลอยตามมา

ข. ปัญหาเกี่ยวกับการป้องกันการพังทลายของหน้าดิน ปัญหาการพังทลายของหน้าดินนี้มักจะเกิดขึ้นในบริเวณที่มีความลาดเทสูง พื้นที่ที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนชันบริเวณเชิงเขาและเนินเขา ซึ่งบริเวณเหล่านี้ส่วนใหญ่มักจะเป็นดินชุดห่างฉัตร ดินชุดบ้านจ้อง ดินชุดมวกเหล็ก และดินชุดลี ซึ่งพบในบริเวณที่มีการความลาดเทสูงล้อมรอบตัวจังหวัดอยู่ พื้นที่เหล่านี้ถ้าเป็นบริเวณที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาด หรือลูกคลื่นลอนชันที่มีความลาดเทสูงระหว่าง 8-30 % เมื่อจะใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูก ควรจะต้องมีการป้องกันการพังทลายของหน้าดิน อาจจะโดยวิธีการปลูกพืชคลุม การปลูกพืชตามแนวระดับ การทำคันดินหรือการทำขั้นบันได เป็นต้น แต่ถ้าเป็นบริเวณพื้นที่สูงชันซึ่งมีความลาดเทมากกว่า 30 % แล้วไม่ควรที่จะนำมาใช้ในการเพาะปลูก เพราะเมื่อเปิดป่าทำการเพาะปลูกแล้ว ปัญหาการพังทลายของหน้าดินก็จะเกิดขึ้นตามมา เมื่อสูญเสียหน้าดินความอุดมสมบูรณ์ของดินจะเสื่อมลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งชาวไร่ทำการปลูก 2-3 ฤดู ก็จะต้องไปหาที่ใหม่ ซึ่งเป็นสาเหตุของการทำไร่เลื่อนลอยที่เกิดขึ้นทางภาคเหนือ นอกจากนั้นยังเป็นการทำลายแหล่งต้นน้ำลำธารและก่อให้เกิดปัญหาตะกอนไหลลงมาไปทับถมในบริเวณเขื่อน และแหล่งเก็บน้ำให้ดินแข็งอีกด้วย ฉะนั้นบริเวณพื้นที่สูงชันเหล่านี้สมควรจะรักษาให้เป็นบริเวณป่าตามธรรมชาติ

ค. ปัญหาดินตื้น ดินหลายชุดที่มีปัญหาในการนำไปใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูก เช่น ดินชุดงาว ดินชุดสบปราบ ดินชุดมวกเหล็ก ดินชุดลี และดินชุดท่ายาง เพราะดินเหล่านี้เป็นดินตื้นถึงตื้นมาก ซึ่งนอกจากจะเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของรากพืชแล้ว ยังเป็นปัญหาในการใช้เครื่องมือทางการเกษตรในการไถพรวนอีกด้วย ซึ่งบริเวณเหล่านี้ไม่เหมาะที่จะใช้ในการเพาะปลูก นอกจากไม่ใหญ่บางชนิดที่ขุดขึ้นในดินชนิดนี้ เช่น ต้นสัก ซึ่งขุดขึ้นในดินชุดมวกเหล็ก ดินชุดลี และดินชุดงาว ตามภาคเหนือต่างๆ ไป นอกจากนั้นบริเวณเหล่านี้อาจใช้เป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์หรือสถานที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนหรือรักษาไว้ให้คงสภาพเป็นป่าตามธรรมชาติ

นอกจากนั้นสภาพทางปฐพีวิทยาที่ประกอบด้วยเทือกเขาสลับซับซ้อน และที่ลาดเชิงเขาจังหวัดแพร่จึงมีความเสี่ยงต่อการเกิดหุบยุบ โดยครอบคลุมพื้นที่ 6 อำเภอ 26 ตำบล ได้แก่ อำเภอเมืองแพร่ ได้แก่ ตำบลป่าแดง, ตำบลบ้านถิ่น, ตำบลสวนเขื่อน, ตำบลช่อแฮ อำเภอร้องกวางได้แก่ ตำบลร้องกวาง, ตำบลบ้านเวียง, ตำบลไผ่โทน, ตำบลห้วยโรง, ตำบลแม่ยางร้อง อำเภอลอง ได้แก่ ตำบลห้วยอ้อ, ตำบลบ้านปิน, ตำบลตำผามอก, ตำบลเวียงต้า, ตำบลปากกาง, ตำบลทุ่งแล้ง, ตำบลแม่ปาน อำเภอสองแคว ได้แก่ ตำบลหัวฝาย, ตำบลบ้านเหล่า, ตำบลบ้านกวาง อำเภอสอง ได้แก่ ตำบลบ้านหนุน, ตำบลบ้านกลาง, ตำบลห้วยหม้าย, ตำบลเตาปูน, ตำบลสะเอียบ และอำเภอวังชิ้น ได้แก่ ตำบลสรอย, ตำบลนาพูน

สำหรับปัญหาการเกิดดินถล่มในพื้นที่ จากข้อมูลพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยและโคลนถล่มของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 8 เขต 9 และเขต 10 สรุปว่า ลักษณะพื้นที่ในจังหวัดที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยและโคลนถล่ม มีลักษณะเป็นที่ลุ่มริมลำน้ำมากที่สุด และมีลักษณะเป็นที่ราบแอ่งกระทะน้อยที่สุด ส่วนลักษณะของภัยอาจปรากฏ ในลักษณะน้ำล้นตลิ่งจะเห็นได้มากที่สุด โดยการเกิดโคลนถล่มมีโอกาสเกิดเพียงเล็กน้อย 22 แห่งเท่านั้น อย่างไรก็ตามข้อมูลดังกล่าวต่างจากรายงานของกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งระบุว่าพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก จำนวน 4 อำเภอ 7 ตำบล 14 หมู่บ้าน

ทั้งนี้ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ได้จัดลำดับความรุนแรงของการเกิดดินถล่มในแต่ละพื้นที่ของจังหวัดแพร่ไว้ โดยพบเฉพาะพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดดินถล่มในระดับปานกลางในพื้นที่อำเภอร้องกวาง อำเภอลอง อำเภอสูงเม่น อำเภอเมืองและอำเภอวังชิ้น รวม 15 หมู่บ้าน .

จังหวัดน่าน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน ส่วนใหญ่มีปัญหาดังนี้

1. ปัญหาการใช้ที่ดินไม่เหมาะสม ได้แก่ การใช้ที่ดินไม่สอดคล้องกับสมรรถนะของที่ดินการใช้ที่ดินผิดประเภทและการใช้ที่ดินไม่ถูกต้องตามหลักการอนุรักษ์
2. ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดินเป็นปัญหาจากการสืบเนื่องจากการใช้ที่ดินอย่างไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีความลาดชันสูงชะล้างพังทลายทำให้ดินเสื่อมโทรม
3. ปัญหาการใช้ที่ดินที่มีศักยภาพทางการเกษตรต่ำ
4. ปัญหาเรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ได้แก่ ปัญหาการไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน และปัญหาการกระจายการถือครองที่ดิน พื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมีหลายพื้นที่ที่ถูกถือครองโดยไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงไม่มีแรงจูงใจในการบำรุงรักษาที่ดิน
5. ปัญหามลพิษทางดิน ได้แก่ สารพิษตกค้างจากการใช้ในการเกษตร อุตสาหกรรมและชุมชน

2.3.3 ทรัพยากรน้ำ

เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดฯ มีภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงและป่าไม้ จึงเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญของประเทศ โดยมีแหล่งน้ำสายหลักที่เป็นแหล่งน้ำจัดของประเทศ ดังนี้

- 1) แม่น้ำอิง มีต้นกำเนิดจากดอยหลวง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา แล้ววกลงใต้ลงกว๊านพะเยา อำเภอเมืองพะเยา แล้ววกขึ้นเหนือ ผ่านอำเภอดอกคำใต้ อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ผ่านอำเภอป่าแดด อำเภอเทิง อำเภอขุนตาล อำเภอพญาเม็งราย แล้วลงสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีความยาว 270 กิโลเมตร
- 2) แม่น้ำกก มีต้นกำเนิดอยู่ที่ภูเขาทางตอนเหนือของเมืองกก รัฐเชียงตุง ประเทศเมียนมาร์ ไหลลงทางใต้เข้าเขตแดนไทยที่ช่องแม่น้ำกก อำเภอแม่ฮาด จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านเชียงรายไปออกแม่น้ำโขงที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายในเขตประเทศไทย มีความยาว 110 กิโลเมตร
- 3) แม่น้ำยม มีต้นกำเนิดบริเวณดอยภูลังกาในเทือกเขาผีปันน้ำตะวันออก เขตอำเภอปาง จังหวัดพะเยา ผ่านอำเภอเชียงม่วน อำเภอสอง อำเภอหนองม่วงไข่ อำเภอเมืองแพร่ อำเภอสูงเม่น อำเภอลอง อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ผ่านสุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร บรรจบกับแม่น้ำน่านที่ตำบลเกยชัย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ มีความยาวประมาณ 700 กิโลเมตร
- 4) แม่น้ำน่าน มีต้นกำเนิดอยู่ที่ดอยภูแวในเทือกเขาหลวงพระบาง และที่อำเภอปัว บนเทือกเขาเพชรบูรณ์ จังหวัดน่าน ไหลผ่านอำเภอท่าวังผา อำเภอเมืองน่าน อำเภอเวียงสา อำเภอนาน้อย อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน อำเภอท่าปลา อำเภอลับแล อำเภอตรอน อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ ผ่านสุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร แล้วไปบรรจบกับแม่น้ำปิง ของตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีความยาวประมาณ 740 กิโลเมตร

นอกจากนั้น ยังมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่สำคัญคือ กว๊านพะเยา ในเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีความกว้างประมาณ 4 กิโลเมตร ยาวประมาณ 7 กิโลเมตร รวมถึง กรมชลประทาน และการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ได้สร้างเขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฝ่าย ทานบ เพื่อเก็บกักน้ำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ เช่น ใช้ในการเพาะปลูก ผลิตกระแสไฟฟ้าบรรเทาอุทกภัย เก็บน้ำไว้ใช้ฤดูแล้ง และเพื่ออุปโภคบริโภค

จากตารางที่ 36 พื้นที่ชลประทาน รวมทั้ง 4 จังหวัดมีพื้นที่ชลประทานทั้งหมด จำนวน 1,228,715 ไร่ ได้รับประโยชน์จำนวน 1,187,950 ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ชลประทานมากที่สุด คือ จังหวัดเชียงรายมีพื้นที่ชลประทานทั้งหมด 462,485 ไร่ ใช้ประโยชน์ได้ 463,432 ไร่ รองลงมาคือ จังหวัดแพร่มีพื้นที่ชลประทาน 356,070 ไร่ แต่ใช้ประโยชน์ได้เพียง 187,107 ไร่ จังหวัดพะเยามีพื้นที่ชลประทานอยู่จำนวน 228,380 ไร่ แต่สามารถใช้ประโยชน์ได้ถึง 391,816 ไร่ และจังหวัดน่าน มีพื้นที่ชลประทานอยู่จำนวน 181,780 ไร่ สามารถใช้ประโยชน์ได้จำนวน 145,595 ไร่ตามลำดับ

ตารางที่ 36 พื้นที่ชลประทาน

จังหวัด	พื้นที่ (ไร่)		ลำดับที่ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ	ลำดับที่ของพื้นที่รับประโยชน์ทั้งประเทศ
	ชลประทาน	รับประโยชน์		
เชียงราย	462,485	463,432	26	4
น่าน	181,780	145,595	54	31
พะเยา	228,380	391,816	50	7
แพร่	356,070	187,107	37	21
รวม	1,228,715	1,187,950		

ตารางที่ 37 แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งของโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่อื่นๆ และขนาดกลาง 4 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ช่วงฤดูแล้ง ปี พ.ศ. 2560 - 2561

จังหวัด	น้ำ ต้นทุน (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำ - ล้าน ลบ.ม.						พืชที่คาดการณ์ - ไร่										ระยะเวลาส่งน้ำ	
		การเกษตร	อุปโภค- บริโภค	อุตสาหกรรม	ระบบ นิเวศ	อื่นๆ	รวม	ข้าวนา ปรัง	พืชไร่	พืชผัก	อ้อย	ไม้ผล	ไม้ ยืน ต้น	บ่อ ปลา	บ่อ กุ้ง	อื่นๆ	รวม	เริ่ม	สิ้นสุด
เชียงราย	218	17	1	0	1	90	109	34,000	321	0	200	245	0	20	0	52,155	86,932	1 ม.ค. 61	24 พ.ค. 61
พะเยา	81	19	2	0	2	2	21	1,000	11,000	500	0	0	0	0	0	0	12,500	1 ม.ค. 61	31 พ.ค. 61
แพร่	156	123	1	0	0	5	128	0	62,703	0	0	0	0	0	0	0	62,703	29 พ.ย.60	30เม.ย. 61
น่าน	21	14	0	0	0	1	15	1,900	18,450	1,500	0	0	0	0	0	0	21,850	9พ.ย. 60	19เม.ย. 61

จากตารางที่ 37 แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งของโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่อื่นๆ และขนาดกลาง 4 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ช่วงฤดูแล้ง ปี 2560 - 61 มีปริมาณน้ำรวม 273 ล้าน ลบ.ม. พืชที่คาดการณ์ 183,985 ไร่ โดยจังหวัดที่มีปริมาณน้ำมากที่สุด คือ จังหวัดแพร่มีปริมาณน้ำ 128 ล้าน ลบ.ม. รองลงมา คือจังหวัดเชียงรายมีปริมาณน้ำ 109 ลบ.ม. จังหวัดพะเยามีปริมาณน้ำ 21 ลบ.ม. และน้อยที่สุดคือ จังหวัดน่านมีปริมาณน้ำ 15 ลบ.ม. ตามลำดับ

สภาพปัญหาทรัพยากรน้ำของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด มีดังนี้

จังหวัดเชียงราย

โดยที่ผ่านมา จังหวัดได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ อาทิ การจัดทำแผนแก้มลิง ชุดลอกแหล่งน้ำ จัดทำแผนป้องกันน้ำท่วม และเพิ่มพื้นที่รองรับน้ำ แต่ก็ยังประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะการที่พื้นที่ลุ่มน้ำมีปริมาณน้ำที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ ปัญหาน้ำท่วม และปัญหามลพิษทางน้ำ โดยต้นเหตุของปัญหามีดังนี้

1. การตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ทำให้ไม่สามารถชะลอปริมาณน้ำทำให้ไหลสม่ำเสมอได้ตลอดปี จึงมักเกิดปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝน ส่วนช่วงฤดูแล้งเกิดปัญหาน้ำขาดแคลน เปรียบเทียบได้ว่าในอดีตน้ำในแม่น้ำกกมีระดับสูง เคยล้นท่วมขึ้นพื้นที่ใกล้เคียงกับลำน้ำแต่ในปัจจุบันมีระดับน้ำลดลงมาก ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดมาจากการทำไร่เลื่อนลอยและการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า
2. กรวด ดิน และทรายจำนวนมากได้ถูกน้ำพัดพามาทับถมอย่างต่อเนื่องทุกปี ทำให้อัตราการตื้นเขินทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกปี
3. หนองน้ำตื้นเขินมีวัชพืชขึ้นปกคลุม เนื่องจากชาวบ้านที่อาศัยอยู่ข้างเคียงลงไปใช้พื้นที่ที่ตื้นเขินปลูกผัก บางแห่งถูกใช้เป็นที่ทิ้งขยะมีเศษวัสดุก่อสร้างและเศษขยะอยู่ในลำเหมือง บางส่วนถูกบุกรุกเหลือเพียงลำน้ำแคบ ๆ
4. มีการปล่อยน้ำเสียจากชุมชนขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ตามลำน้ำ ทำให้คุณภาพน้ำ ไม่สะอาด มีสารปนเปื้อน
5. การพัฒนาแหล่งน้ำประสบปัญหาที่สำคัญ คือ การบริหารจัดการแหล่งน้ำไม่ครอบคลุมพื้นที่เกิดภัยแล้งและน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทั้งนี้มีสาเหตุที่สำคัญ คือ งบประมาณบริหารจัดการน้ำไม่เพียงพอ ภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง และแหล่งน้ำตื้นเขิน ผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่เกษตรกรรมได้รับความเสียหายและน้ำอุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ

จังหวัดพะเยา

จากการประเมินสถานการณ์ด้านทรัพยากรแหล่งน้ำ บนพื้นฐานของการสูญเสียความสามารถในการเก็บกักน้ำของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ กว๊านพะเยา หนองเล็งทราย แม่น้ำอิง ลำน้ำสาขา และแม่น้ำยม มีความสามารถในการเก็บกักน้ำน้อยลงอันเนื่องมาจากตื้นเขินของแหล่งน้ำ ซึ่งเกิดจากการชะล้างพังทลายของดินก่อให้เกิดตะกอนลงไปสะสมอยู่ในแหล่งน้ำต่าง ๆ รวมทั้งการทับถมของซากวัชพืช การก่อสร้างฝายหรือทำนบกั้นน้ำโดยไม่มีประตูระบายทรายและการบุกรุกที่ดินริมน้ำ นอกจากนี้ยังประสบปัญหาการเสื่อมโทรมและการสูญเสียแหล่งน้ำอันเป็นต้นน้ำลำธารจากการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่เกษตรกรรม การทำไร่เลื่อนลอย รวมทั้งการถูกไฟป่าเผาทำลาย จนภูเขากลายเป็นเขาหัวโล้น โดยเฉพาะบริเวณเทือกเขาต้นตวันออกเฉียงใต้ของจังหวัด เริ่มจากต้นใต้ของอำเภอดอกคำใต้เรื่อยขึ้นไปจนถึงทิศเหนือของอำเภอจุน

สภาพปัจจุบัน พบว่า มีการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ชลประทานของโครงการต่างๆ รวม 32.7 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 10.98 ของปริมาณความต้องการน้ำในปัจจุบัน และมีช่วงเวลาการขาดแคลน 1-11 ปี โดยลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำอิงตอนกลางมีช่วงเวลาการขาดแคลนสูงที่สุด คือ มีจำนวนปีของความขาดแคลน 11 ปี และมีปริมาณน้ำขาดแคลน 22.04 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการขาดแคลนน้ำ

ในพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการขนาดเล็กที่กระจายอยู่ตามลำน้ำย่อย ส่วนลุ่มน้ำสาขาแม่ลาวมีช่วงเวลาการขาดแคลนน้อยที่สุด โดยมีจำนวนปีของความขาดแคลน 1 ปี และมีปริมาณน้ำขาดแคลน 0.86 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี สำหรับน้ำอุปโภค-บริโภคของชุมชนขนาดใหญ่ พบว่า มีปริมาณน้ำเพียงพอ

สภาพอนาคต เมื่อมีการพัฒนาโครงการศักยภาพตามแผน (พิจารณาเฉพาะโครงการขนาดกลาง) พบว่ามีการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ชลประทานของโครงการต่างๆ รวม 32.99 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 10.95 ของปริมาณความต้องการน้ำในอนาคตและมีช่วงเวลาการขาดแคลน 1-11 ปี โดยลุ่มน้ำสาขาน้ำแม่ น้ำอิงตอนกลาง และแม่ลาว มีการขาดแคลนน้ำเพิ่มขึ้น

จังหวัดแพร่

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำยมเพื่อจัดสรรน้ำให้พอเพียงต่อการใช้ประโยชน์ของชุมชน โดยในส่วนของแหล่งน้ำใต้ดินมีบ่อน้ำบาดาลที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรธรณี กรมโยธาธิการ และกรมอนามัย มีจำนวนรวม 2,323 บ่อ ส่วนการจัดการน้ำผิวดินในรูปของการสร้างแหล่งเก็บน้ำ ได้แก่ โครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีจำนวน 5 โครงการ 26 โครงการ และ 596 โครงการ ตามลำดับ โดยสามารถกักเก็บน้ำได้ 391.3 ลูกบาศก์เมตร ครอบคลุมพื้นที่รับประโยชน์ 1,538,975 ไร่ ส่วนพื้นที่ที่เหลือเป็นโครงการสูบน้ำด้วยพลังงานไฟฟ้า 108 โครงการ มีพื้นที่รับน้ำ 145,210 ไร่

อย่างไรก็ตามในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่จังหวัดแพร่ ยังจำเป็นต้องพิจารณาภัยธรรมชาติที่เกี่ยวข้องควบคู่ไปด้วย ได้แก่ ภัยแล้งและอุทกภัย ซึ่งจากข้อมูลศูนย์ภูมิภาคเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (ภาคเหนือ) ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2548 ระบุว่าจังหวัดแพร่มีหมู่บ้านที่ไม่เสี่ยงต่อภัยแล้งและเสี่ยงต่อภัยแล้งในจำนวนใกล้เคียงกัน จำนวน 314 หมู่บ้าน และ 342 หมู่บ้าน โดยพื้นที่ที่มีความเสี่ยงถึงเสี่ยงน้อย มีจำนวนร้อยละ 46.60 ซึ่งส่วนใหญ่มีระดับความเสี่ยงน้อย ร้อยละ 39.11

จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาทรัพยากรน้ำ

- 1) แหล่งน้ำที่มีอยู่ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่เนื่องจากมีขนาดเล็กและต้นเขินขาดระบบส่งน้ำและเครื่องสูบน้ำ ตลอดจนการบริหารจัดการที่ดี ไปยังไร่นาของเกษตรกรนอกเขตชลประทาน
- 2) ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ตลอดจนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งในบริเวณพื้นที่ใกล้ลำน้ำหรือแหล่งน้ำขนาดเล็ก
- 3) การบุกรุกพื้นที่แหล่งน้ำจากชาวบ้านบริเวณแหล่งน้ำหลายสายถูกบุกรุกจากชาวบ้านเพื่อนำไปใช้เป็นพื้นที่เพาะปลูกโดยเฉพาะการปลูกพืชสวนและไร่นา เป็นต้น
- 4) คุณภาพน้ำในลำน้ำสายสำคัญบางสายเสื่อมโทรม เนื่องจากมีการทิ้งสิ่งปฏิกูลและสารเคมีลงสู่แม่น้ำโดยตรงโดยเฉพาะลำน้ำที่ไหลผ่านแหล่งชุมชนจะมีปัญหาคุณภาพน้ำและมีสิ่งปฏิกูลเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก
- 5) การพัฒนาพื้นที่แหล่งน้ำที่มีอยู่ไม่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและมีสมรรถภาพในการเก็บและการระบายน้ำ

6) ปัญหาน้ำท่วมฉับพลันที่เกิดขึ้นในบางชุมชนที่เกิดเนื่องจากลำน้ำมีความลาดชันสูงไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำและชะลอการไหลของน้ำ อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่เป็นทางผ่านของน้ำอีกด้วย

การดำเนินงานที่ผ่านมา สำหรับการแก้ไขในเรื่องนี้ จังหวัดได้จัดทำโครงการชลประทานทั้งที่มีขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและความต้องการน้ำในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภค-บริโภคจากหลายหน่วยงาน

ส่วนแนวโน้มในอนาคต ควรให้ความสำคัญกับความต้องการที่เพิ่มขึ้นของการใช้น้ำในด้านต่างๆ อันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากร การเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะทำให้เกิดความไม่สมดุลในด้านการใช้น้ำและทรัพยากรธรรมชาติอื่นที่เกี่ยวข้อง อาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา ปัญหาเหล่านี้ก็ยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

2.3.4 ปัญหามลพิษทางอากาศ

การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์จุดความร้อนในช่วงก่อนและหลังวันประกาศห้ามเผา แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มและลดจำนวนจุดความร้อนสะสมตามช่วงเวลาดังกล่าวย้อนหลัง 3 ปี พบว่า 4 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีจำนวนจุดความร้อน ก่อนและหลังช่วงประกาศวันห้ามเผาเพิ่มขึ้น 3 จังหวัด และลดลง 1 จังหวัดคือจังหวัด น่าน และจังหวัดที่มีจุดความร้อนสะสมเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือจังหวัดเชียงรายที่มีจุดความร้อนของปี พ.ศ. 2562 เพิ่มขึ้นจาก ปี พ.ศ. 2561 ถึง 87 จุด ซึ่งถ้าพิจารณาจำนวนการเพิ่มขึ้นจุดความร้อนในช่วงก่อนและหลังวันประกาศห้ามเผาแล้วจะเห็นได้ว่า ก่อนการห้ามเผา จังหวัดเชียงรายมีจุดความร้อน 65 จุด และหลังประกาศการห้ามเผา มีจุดความร้อนเพิ่มขึ้นสูงถึง 833 จุด ซึ่งมีจุดความร้อนเพิ่มขึ้นจากเดิมถึง 12 เท่า ดังตารางที่ 38 ซึ่งผลจากการสรุปข้างต้นอาจจะสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบของปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่ที่มีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้เกิดมลพิษในอากาศ ทำให้เกิดปัญหาหมอกควันและค่าฝุ่นละอองที่สูงเกินเกณฑ์มาตรฐาน รวมไปถึงปัญหาคุณภาพน้ำจากฝืนป่าที่เป็นพื้นที่รับน้ำ ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาสุขภาพของผู้ที่ได้รับหมอกควันนั้นเข้าไป

ตารางที่ 38 จุดความร้อนสะสม 4 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ก่อน ระหว่าง และหลัง ช่วงวันประกาศห้ามเผา

จังหวัด	จำนวนจุดสะสม ปี 2560 (จุด)			จำนวนจุดสะสม ปี 2561 (จุด)			จำนวนจุดสะสม ปี 2562 (จุด)			ความแตกต่าง			
	ก่อน	ระหว่าง	หลัง	ก่อน	ระหว่าง	หลัง	ก่อน	ระหว่าง	หลัง	ปี 60-62		ปี 61-62	
										ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
น่าน	25	354	218	82	275	189	187	880	273	162	55	105	84
แพร่	14	252	44	55	125	55	71	344	275	57	231	16	220
เชียงราย	64	19	127	119	17	90	184	844	923	120	796	65	833
พะเยา	7	80	28	19	36	31	23	440	78	16	50	4	47
รวม	110	705	417	275	453	365	465	2,508	1,549	355	1132	190	1,184

ที่มา : กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย, 2562.

จากตารางที่ 39 จำนวนจุดความร้อนสะสม ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – พฤษภาคม 2561 รวมทั้ง 4 จังหวัดมีจำนวนจุดความร้อนสะสม 1,093 จุด เมื่อพิจารณาจากการใช้ประโยชน์ที่ดินแล้ว พบว่า ป่าสงวนแห่งชาติมีการเกิดมีจำนวนจุดความร้อนสะสมมากที่สุดจำนวน 568 จุด รองลงมาเขตป่าอนุรักษ์มีจำนวนจุดความร้อนสะสมจำนวน 364 จุด และเขตพื้นที่การเกษตร มีจำนวนจุดความร้อนสะสมจำนวน 86 จุด

เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดที่มีจำนวนจุดความร้อนสะสม มากที่สุดคือ จังหวัดน่าน มีจำนวนจุดความร้อนสะสม 546 จุด รองลงมา คือจังหวัดแพร่ มีจำนวนจุดความร้อนสะสม 235 จุด จังหวัดเชียงรายมีจำนวนจุดความร้อนสะสม 226 จุด และจังหวัดพะเยามีจำนวนจุดความร้อนสะสม 86 จุด ตามลำดับ

ตารางที่ 39 จำนวนจุดความร้อนสะสม ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – พฤษภาคม 2561

จังหวัด	การใช้ประโยชน์ที่ดิน						รวมทั้งหมด
	ป่าอนุรักษ์	ป่าสงวนแห่งชาติ	เขต สปก.	พื้นที่เกษตร	พื้นที่ริมทางหลวง (50เมตร)	ชุมชนและอื่น ๆ	
เชียงราย	70	103	12	33	1	7	226
พะเยา	43	25	0	11	1	4	86
แพร่	34	145	12	26	1	17	235
น่าน	217	295	6	16	2	10	546
รวม	364	568	30	86	5	38	1,093

ที่มา : กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย. 2562.

เมื่อเปรียบเทียบพื้นที่เผาไหม้สะสม 4 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ปี 2561 – 2562 จากสถิติภาพรวมพื้นที่เผาไหม้สะสมมีแนวโน้มเพิ่มจากปี พ.ศ. 2562 จำนวน 1,654,718 คิดเป็นร้อยละ 7.27 เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดแพร่มีพื้นที่เผาไหม้สะสมเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด จากเดิมจำนวนร้อยละ 2.86 รองลงมาจังหวัดเชียงราย มีพื้นที่เผาไหม้สะสมเพิ่มขึ้น จำนวนร้อยละ 4.46 อันดับที่ สาม จังหวัดน่าน มีพื้นที่เผาไหม้สะสมเพิ่มขึ้นมาจากเดิมจำนวนร้อยละ 4.98 และ จังหวัดพะเยามากที่สุด ร้อยละ 5.29 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 40)

เมื่อเปรียบเทียบแนวโน้มของพื้นที่เผาไหม้แล้วจะเห็นได้ชัดว่ามีแนวโน้มพื้นที่เผาไหม้เพิ่มจากปีที่ผ่านมา แม้ว่านโยบายการบริหารจัดการไฟป่าและหมอกควันในช่วงก่อนและหลังวันประกาศห้ามเผาของแต่ละจังหวัดที่มีมาตรการคุมเข้มมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เมื่อพิจารณาพื้นที่เผาไหม้พบว่าส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า และพื้นที่เกษตรกรรม ดังนั้นจึงควรเร่งหามาตรการป้องกันและเฝ้าระวังการเผาไหม้ในพื้นที่ดังกล่าว โดยในพื้นที่ป่าควรตรวจตราโดยเจ้าหน้าที่และชาวบ้านที่อยู่ข้างเคียง สำหรับในพื้นที่เกษตรควรมีนโยบายในการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การสร้างความเข้าใจกับกลุ่มเกษตรกร ตลอดจนการหาอาชีพทดแทนเพื่อลดการเผาในพื้นที่เกษตร

ตารางที่ 40 เปรียบเทียบพื้นที่เผาไหม้สะสม 4 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ปี 2561 – 2562

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	ปี พ.ศ. 2561		ปี พ.ศ. 2562		ความแตกต่าง	
		พื้นที่เผา ไหม้ (ไร่)	เปอร์เซ็นต์ (ของพื้นที่ จังหวัด)	พื้นที่เผา ไหม้ (ไร่)	เปอร์เซ็นต์ (ของพื้นที่ จังหวัด)	พื้นที่เผา ไหม้ (ไร่)	เปอร์เซ็นต์ (เทียบกับปี 2560)
เชียงราย	7,601,930	289,200	3.80	628,445	8.27	339,245	4.46
พะเยา	4,051,936	189,939	4.69	404,430	9.98	214,491	5.29
แพร่	7,236,002	127,653	1.76	334,671	4.63	207,018	2.86
น่าน	3,867,363	94,493	2.44	287,172	7.43	192,679	4.98
รวม	22,757,231	701,285	3.08	1,654,718	7.27	953,433	4.19

ที่มา : กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย, 2562.

ตารางที่ 41 พื้นที่เผาไหม้สะสม บริเวณ 4 จังหวัดภาคเหนือ วันที่ 1 มกราคม 2562 วิเคราะห์จากข้อมูลดาวเทียม Landsat-8

จังหวัด	การใช้ประโยชน์ที่ดิน						รวม (ไร่)
	ป่าอนุรักษ์	เขตสปก.	ป่าสงวน แห่งชาติ	พื้นที่ริมทาง หลวง (50เมตร)	พื้นที่เกษตร	ชุมชนและ อื่น ๆ	
น่าน	255,415	14,086	329,411	414	19,149	9,971	628,445
แพร่	83,286	26,031	265,127	625	18,945	10,417	404,430
เชียงราย	50,757	24,580	213,813	559	38,053	6,910	334,671
พะเยา	144,781	8,957	76,751	190	13,516	9,976	287,172
รวม	534,239	73,654	885,102	1,788	89,663	37,274	1,654,718

คุณภาพอากาศ

สำหรับตัวชี้วัดคุณภาพอากาศของจังหวัดกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 ร้อยละของจำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กเฉลี่ยรายวันอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน จำนวนคุณภาพอากาศ (PM₁₀) ณ สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศจากตารางที่ 41 พบว่าสภาพอากาศที่มีผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนในพื้นที่มากที่สุดคือ จังหวัดเชียงราย ที่อำเภอแม่สาย ปริมาณฝุ่นละอองในอากาศ เกินค่ามาตรฐานโดยเฉพาะช่วงวันที่ 15 ก.พ. -15 เม.ย. 62 อยู่ในระดับสีแดงมีผลกระทบต่อสุขภาพอยู่ 2 พื้นที่ คือ มีค่าฝุ่นสูงสุดบริเวณ ต.เวียง และ ต.เวียงพางคำ อ.แม่สาย จ.เชียงราย ค่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) ค่าสูงสุดที่ตรวจพบ 199 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร จำนวนคุณภาพอากาศเกิน PM_{2.5} ค่าสูงสุดที่ตรวจพบ 158 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

รองลงมาคือจังหวัดน่านพบปริมาณฝุ่นละอองในอากาศ เกินค่ามาตรฐานโดยเฉพาะช่วงวันที่ 15 ก.พ. -15 เม.ย. 62 อยู่ในระดับสีแดงมีผลกระทบต่อสุขภาพอยู่ 1 พื้นที่ ต.ห้วยโก๋น อ.เฉลิมพระเกียรติ มีค่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) ค่าสูงสุดที่ตรวจพบ 172 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร จำนวนคุณภาพอากาศเกิน PM_{2.5} ค่าสูงสุดที่ตรวจพบ 135 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

จังหวัดพะเยาพบในพื้นที่ ต.เวียง อ.เมือง อยู่ในระดับเริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพมีค่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM10) ค่าสูงสุดที่ตรวจพบ 120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร จำนวนคุณภาพอากาศเกิน PM2.5 ค่าสูงสุดที่ตรวจพบ 96 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

และจังหวัดแพร่พบในพื้นที่ ต.นาจักร อ.เมือง อยู่ในระดับเริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ มีค่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM10) ค่าสูงสุดที่ตรวจพบ 79 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร จำนวนคุณภาพอากาศเกิน PM2.5 ค่าสูงสุดที่ตรวจพบ 59 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์คุณภาพอากาศโดยรวมมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นทุกปี เนื่องจากปัญหาหมอกควันที่สูงขึ้นในพื้นที่ เกิดจากลมที่พัดสู่ภาคเหนือมีกำลังอ่อนลง ประกอบกับหมอกควันที่มาจากด้านใต้ของจังหวัดที่มาจากต่างพื้นที่และหมอกควันจากแนวชายแดน และการลักลอบเผาป่า จึงทำให้เกิดหมอกควันหนาแน่นไม่กระจายตัวส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในที่สุด

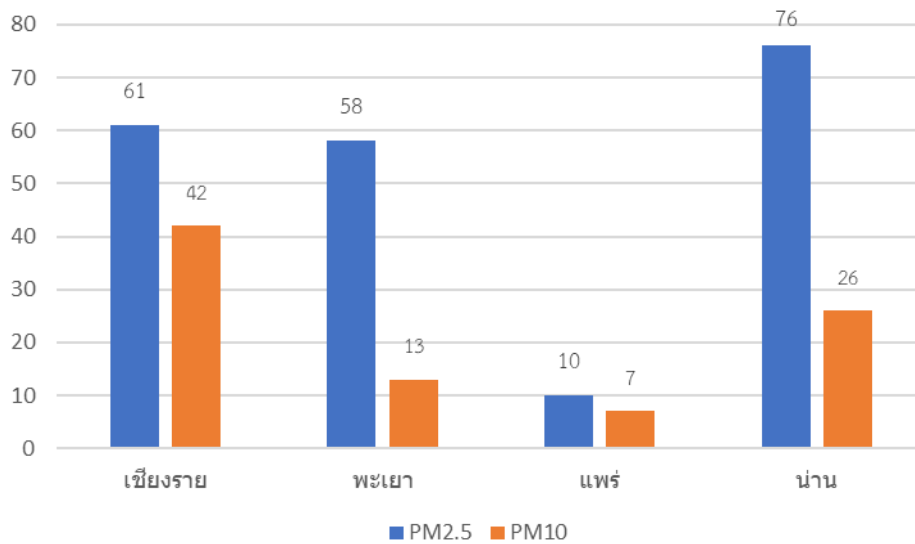
ตารางที่ 42 สถานการณ์คุณภาพอากาศโดยรวม ระหว่าง วันที่ 8 เมษายน - 14 เมษายน 2562

พื้นที่		PM _{2.5} (ug/m ³) Avg 24Hr	PM ₁₀ (ug/m ³) Avg 24Hr	O ₃ (ppb) Avg 8Hr	CO (ppm) Avg 8Hr	NO ₂ (ppb)	SO ₂ (ppb)	AQI	คุณภาพ อากาศ
เชียงราย	ต.เวียง อ.เมือง	84	112	29	0.94	10		177	เริ่มมี ผลกระทบต่อ สุขภาพ
	ต.เวียงพางคำ อ. แม่สาย	158	199	17	2.23			268	มีผลกระทบต่อ สุขภาพ
พะเยา	ต.เวียง อ.เมือง	96	120					193	เริ่มมี ผลกระทบต่อ สุขภาพ
แพร่	ต.นาจักร อ.เมือง	59	79	38.17	1		1	103	เริ่มมี ผลกระทบต่อ สุขภาพ
น่าน	ต.ในเวียง อ.เมือง	79	114	17	0.70	7	0	159	เริ่มมี ผลกระทบต่อ สุขภาพ
	ต.ห้วยโก๋น อ.เฉลิมพระ เกียรติ	135	172	12	1.42	8	1	245	มีผลกระทบต่อ สุขภาพ

ที่มา : ส่วนคุณภาพอากาศ กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ

หากพิจารณาจำนวนวันที่มีค่าคุณภาพอากาศและฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐาน โดยใช้ค่า PM 2.5 เป็นตัวชี้วัด เนื่องเป็นฝุ่นละอองที่มนุษย์นั้นไม่สามารถกรองได้ จึงแพร่กระจายเข้าสู่ทางเดินหายใจ กระแสเลือด และเข้าสู่อวัยวะอื่นๆ ในร่างกายได้ ตัวฝุ่นเป็นพาหะนำสารอื่นเข้ามาด้วย เช่น แคดเมียม ปรอท โลหะหนัก และสารก่อมะเร็งอื่นๆ นอกจากนี้องค์การอนามัยโลก หรือ WHO กำหนดให้ฝุ่น PM 2.5 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 ของสารก่อมะเร็ง อีกด้วย จากสถานการณ์ในช่วงปี.ศ. 2562 พบว่าจังหวัดน่าน มีจำนวนวันที่คุณภาพอากาศและฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐานมากที่สุด จำนวน 76 วัน ถัดมาเป็นจังหวัดเชียงราย 61 วัน และพะเยา 58 วัน ในส่วนของจังหวัดแพร่ได้รับผลกระทบจากปัญหาหมอกควันน้อยที่สุด คือ 10 วัน

จากข้อมูลปัญหามลพิษทางอากาศที่เกิดจากการไฟป่าที่เกิดขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และเป็นปัญหาทุกปีในช่วงเดือน ม.ค.-พ.ค. จึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ควรแก้ไข เนื่องจากส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ ในขณะที่เดียวกันส่งผลกระทบต่อภาครวมทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการท่องเที่ยว ทั้งนี้มีผลโดยตรงต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอันเป็นสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2

ภาพที่ 7 จำนวนวันที่คุณภาพอากาศและฝุ่นละอองขนาดเล็กละเกินมาตรฐาน ปี พ.ศ. 2562

2.3.5 สถานการณ์ภัยแล้ง

ภัยแล้ง ลักษณะการเกิดภัยแล้งในพื้นที่กลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 มีลักษณะเนื่องจากปริมาณน้ำในแม่น้ำ ลำน้ำ ลำห้วย อ่างเก็บน้ำแห้งขอด ไม่มีปริมาณน้ำอุปโภค-บริโภค หรือมีไม่เพียงพอสำหรับการเกษตรกรรม ซึ่งลักษณะภัยแล้งตามที่กล่าวมา จะกระจายไปทั่วทุกพื้นที่ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม

ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ ยังอาศัยน้ำในแม่น้ำ ลำน้ำ ลำห้วย อ่างเก็บน้ำ เพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภค และใช้เพื่อการเกษตร เมื่อเกิดภาวะฝนทิ้งช่วง ภาวะฝนแล้งและปริมาณน้ำในแม่น้ำ ลำน้ำ ลำห้วย อ่างเก็บน้ำแห้งขอด ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ปริมาณน้ำไม่เพียงพอสำหรับการอุปโภค บริโภค และใช้เพื่อการเกษตร

การประเมินความเสี่ยงจากสถานการณ์ภัยแล้ง ด้วยในทุกปีในพื้นที่กลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 จะได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศแห้งแล้งฝนทิ้งช่วง และภาวะฝนแล้ง สาเหตุเกิดจากสภาพภูมิอากาศแปรปรวน เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย จากข้อมูลสถานการณ์ภัยแล้ง ปี พ.ศ. 2560/61 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 จะเห็นได้ว่า สถานการณ์ภัยแล้งของกลุ่มจังหวัดฯ ในปี พ.ศ. 2560/61 มีพื้นที่เสี่ยงภัย รวม 28 อำเภอ 122 ตำบล มีพื้นที่ 189,095 ไร่ และมีพื้นที่เกษตรที่ได้รับความเสียหาย 679,266 ไร่ ถ้าเปรียบเทียบกับจังหวัดกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 แล้วพบว่าจังหวัดเชียงรายเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่เกษตรที่ได้รับความเสียหายมากที่สุดในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 พื้นที่เกษตรที่

ได้รับความเสียหาย จำนวน 401,957 ไร่ รองลงมาคือจังหวัดพะเยา มีพื้นที่เกษตรที่ได้รับความเสียหาย จำนวน 120,015 ไร่ จังหวัดแพร่ มีพื้นที่เกษตรที่ได้รับความเสียหาย จำนวน 96,466 ไร่ และจังหวัดที่มีสถานการณ์ภัยแล้งที่มีความเสียหายน้อยที่สุดคือ จังหวัดน่าน มีพื้นที่เกษตรที่ได้รับความเสียหาย จำนวน 60,828 ไร่ ตามลำดับ ซึ่งภัยแล้งมีขนาดหรือขอบเขตอยู่ในระดับ 1-2 ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ อำเภอ จังหวัดยังสามารถรับมือได้

ตารางที่ 43 สรุปสถานการณ์ภัยแล้ง ปี พ.ศ. 2560/61 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

จังหวัด	พื้นที่เสี่ยงภัย			พื้นที่เกษตรที่ได้รับความเสียหาย (ไร่)
	อำเภอ	ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)	
เชียงราย	3	4	41,879	401,957
พะเยา	7	22	15,927	120,015
แพร่	3	15	18,090	96,466
น่าน	15	81	113,199	60,828
รวม	28	122	189,095	679,266

ที่มา : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

จากตารางที่ 42 วิเคราะห์แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2560/61 พบว่าจังหวัดที่มีแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งมากที่สุด จำนวน 401,957 ไร่ รองลงมา คือ จังหวัดพะเยา มีแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง จำนวน 120,015 ไร่ จังหวัดแพร่ มีแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง จำนวน 96,466 ไร่ และ จังหวัดน่านมีแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง น้อยที่สุดจำนวน 60,828 ไร่ตามลำดับ

ตารางที่ 44 แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2560/61

จังหวัด	เขตเพาะปลูก	แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งปี 2560/61 (ไร่)				
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่	พืชผัก	รวมพืชไร่พืชผัก	รวมทั้งหมด
เชียงราย	ในเขตชลประทาน	34,000	321	-	321	34321
	นอกเขตชลประทาน	264,900	84,023	18,722	102,745	367,645
	รวม	298,900	84,335	18,722	103,057	401,957
พะเยา	ในเขตชลประทาน	1,000	11,000	500	11,500	12,500
	นอกเขตชลประทาน	42,600	50,181	14,734	64,915	107,515
	รวม	43,600	61,181	15,234	76,415	120,015
แพร่	ในเขตชลประทาน	-	62,703	-	62,703	62,703
	นอกเขตชลประทาน	7,200	24,780	1,783	26,563	33,763
	รวม	7,200	87,483	1,783	89,266	96,466
น่าน	ในเขตชลประทาน	1,900	18,450	1,500	19950	21850
	นอกเขตชลประทาน	3,600	28,950	6,428	35,378	38,978
	รวม	5,500	47,400	7,928	55,328	60,828

ที่มา : กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย, 2562.

2.3.6 สถานการณ์ไฟป่า

จากสถานการณ์ที่ผ่านมากการเกิดไฟป่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เมื่อเปรียบเทียบการเกิดไฟไหม้ป่าและหมอกควัน ระหว่างปีงบประมาณ 2561 และ 2562 พบว่าข้อมูลวันที่ 1 ต.ค. 60 - 20 ส.ค. 61 จังหวัดมีการดับไฟป่ามากที่สุดคือ น่าน 70 ครั้ง มีพื้นที่พื้นที่ถูกไฟไหม้ 1,163.70 ไร่ รองลงมา คือ แพร่ 55 ครั้งมีพื้นที่พื้นที่ถูกไฟไหม้ 526 ไร่ จังหวัดเชียงราย ดับไฟป่า 43 ครั้ง มีพื้นที่พื้นที่ถูกไฟไหม้ 281.60 ไร่ และน้อยที่สุดคือจังหวัดพะเยา ดับไฟป่า 30 ครั้ง มีพื้นที่พื้นที่ถูกไฟไหม้ 250 ไร่ เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลวันที่ 1 ต.ค. 61 - 20 ส.ค. 62 พบว่าจังหวัดมีการดับไฟป่ามากที่สุดคือ จังหวัดเชียงราย ดับไฟป่า 347 ครั้ง พื้นที่พื้นที่ถูกไฟไหม้ 7,775.94 ไร่ รองลงมา คือ จังหวัดน่าน ดับไฟป่า 230 ครั้ง พื้นที่พื้นที่ถูกไฟไหม้ 3,877 ไร่ จังหวัดพะเยา ดับไฟป่า 203 ครั้ง พื้นที่พื้นที่ถูกไฟไหม้ 3,241 ไร่ และที่เกิดไฟป่าน้อยที่สุดคือ จังหวัดแพร่ ดับไฟป่า 135 ครั้ง พื้นที่พื้นที่ถูกไฟไหม้ 2,449 ไร่

เมื่อเปรียบเทียบจากสถิติการเกิดไฟป่าปี 2561 และ ปี 2562 แล้วพบว่า ปี 2562 มีแนวโน้มการเกิดไฟป่ามากที่สุดถึง 915 ครั้ง พื้นที่พื้นที่ถูกไฟไหม้ 17,342.94 ไร่ แนวโน้มการเกิดไฟป่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 21.63 (รายละเอียดตารางที่ 45)

ข้อมูลจำนวนเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกัน ฝ้าระวัง และมีส่วนร่วม ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จังหวัด	จำนวนเครือข่าย			หมายเหตุ
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	
เชียงราย	16 เครือข่าย	5 เครือข่าย	23 เครือข่าย	เครือข่ายหมู่บ้านวัดดงเรื่อน และ เครือข่ายโยสนน้อย ศูนย์ป้องกันภัย
พะเยา	14 เครือข่าย	20 เครือข่าย	30 เครือข่าย	เครือข่ายสนับสนุนการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์
แพร่	-	-	1/16 เครือข่าย/โรงเรียน	เครือข่ายเยาวชนในการป้องกันแก้ไข ปัญหามลพิษหมอกควันและไฟป่า
	1/266 เครือข่าย/หมู่บ้าน	1/323 เครือข่าย/หมู่บ้าน	1/323 เครือข่าย/หมู่บ้าน	เครือข่ายราษฎรในการป้องกันแก้ไข ปัญหามลพิษหมอกควันและไฟป่า
น่าน	15 เครือข่าย	10 เครือข่าย	10 เครือข่าย	เครือข่ายเยาวชนรณรงค์ลดปัญหาหมอก ควันและไฟป่า
	5 ตำบล/เครือข่าย	15 หมู่บ้าน/เครือข่าย	5 เครือข่าย	เครือข่ายหมู่บ้านป้องกันและลดไฟป่าใน พื้นที่ป่าสงวน
	-	1 เครือข่าย	3 เครือข่าย	เครือข่ายพลังงานลดการเผา
	41 หมู่บ้าน/เครือข่าย	-	-	หมู่บ้านป้องกันไฟป่าในพื้นที่อุทยาน แห่งชาติในพื้นที่จังหวัดน่าน
กลุ่มจังหวัด	92 เครือข่าย	52 เครือข่าย	73 เครือข่าย	

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

ตารางที่ 45 เปรียบเทียบการเกิดไฟไหม้ป่าและหมอกควัน พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
ระหว่างปีงบประมาณ 2561 และ 2562

จังหวัด	ข้อมูลวันที่ 1 ต.ค. 60 - 20 ส.ค. 61		ข้อมูลวันที่ 1 ต.ค. 61 - 20 ส.ค. 62	
	ดับไฟป่า (ครั้ง)	พื้นที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)	ดับไฟป่า (ครั้ง)	พื้นที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)
1. เชียงราย	43	281.60	347	7,775.94
2. พะเยา	30	250	203	3,241
3. แพร่	55	526	135	2,449
4. น่าน	70	1,163.70	230	3,877
รวม 4 จังหวัด	198	2,221.3	915	17,342.94

ที่มา : กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย, 2561.

2.4 ดัชนีความก้าวหน้าของคนในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2

ข้อมูลการพัฒนาของจังหวัดได้นำดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ใช้วิเคราะห์ร่วมกับสถานการณ์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือบน 2 ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่จะแสดงให้ระดับความก้าวหน้าของคนในกลุ่มและในแต่ละจังหวัดพร้อมทั้งจุดเด่นและจุดเด่นในการพัฒนาคนเพื่อนำสู่การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคนในกลุ่มให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป

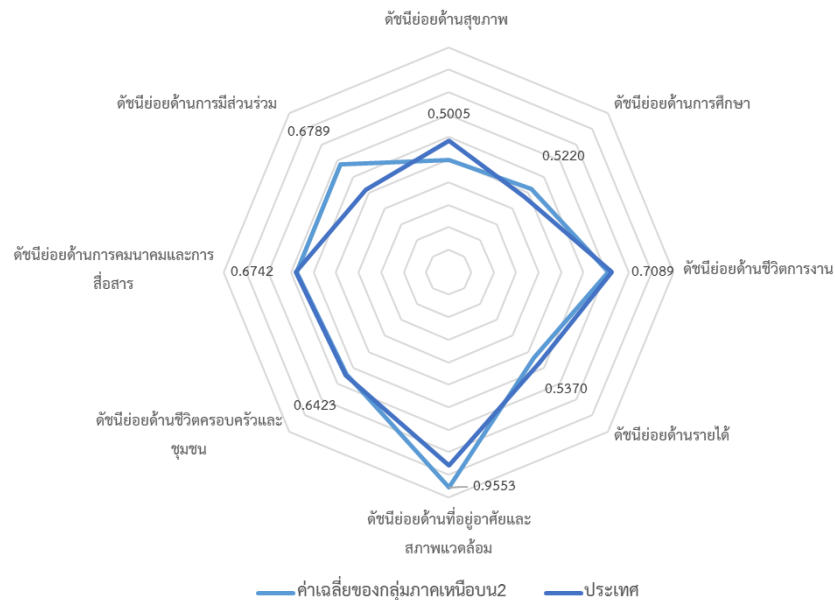
ดัชนีการพัฒนาคคน ประกอบด้วย 1) ด้านสุขภาพ 2) ด้านการศึกษา 3) ด้านชีวิตการงาน 4) ด้านรายได้ 5) ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม 6) ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน 7) ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร และ 8) ด้านการมีส่วนร่วม โดยดัชนีย่อยในแต่ละด้าน มี 4 ตัวชี้วัดเท่า ๆ กัน รวมตัวชี้วัดทั้งหมด 32 ตัวชี้วัด

สำหรับดัชนีพัฒนาคนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือบน 2 ในปี 2562 อยู่ที่ 0.6334 หากพิจารณาระดับการพัฒนาคนในแต่ละจังหวัดพบว่า จังหวัดพะเยามีความก้าวหน้ามากที่สุด โดยอยู่ 0.6393 ถัดมาคือ จังหวัดแพร่ น่าน และจังหวัดเชียงราย หากพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า การพัฒนาที่โดดเด่นมากที่สุดได้แก่ ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ในขณะที่ด้านที่พัฒนาน้อยที่สุดคือ ด้านสุขภาพและด้านการศึกษา (รายละเอียดดังตารางที่ 46)

ตารางที่ 46 ดัชนีการพัฒนาคคนของกลุ่มจังหวัดและประเทศ ในปี พ.ศ. 2562

	เชียงราย	พะเยา	แพร่	น่าน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มภาคเหนือบน 2	ประเทศ
ดัชนีย่อยด้านสุขภาพ	0.5712	0.4855	0.4759	0.4693	0.5005	0.5843
ดัชนีย่อยด้านการศึกษา	0.4122	0.6079	0.5906	0.4772	0.5220	0.4743
ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน	0.7217	0.7255	0.6683	0.7201	0.7089	0.7237
ดัชนีย่อยด้านรายได้	0.6239	0.5412	0.5104	0.4726	0.5370	0.5689
ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	0.9415	0.9701	0.97	0.9397	0.9553	0.8595
ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน	0.5781	0.5973	0.6452	0.7485	0.6423	0.647
ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร	0.6547	0.6964	0.7002	0.6456	0.6742	0.6774
ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วม	0.6034	0.7157	0.6625	0.734	0.6789	0.5208
ดัชนีความก้าวหน้าของคน	0.6233	0.6393	0.6391	0.6319	0.6334	0.6219

หากเปรียบเทียบดัชนีรายด้านของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 เทียบกับประเทศพบว่า ด้านที่มีการพัฒนาที่โดดเด่นมากกว่าประเทศ ได้แก่ ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการศึกษา ดังภาพที่ 8

ภาพที่ 8 การเปรียบเทียบดัชนีการพัฒนาคอนในมิติต่างๆ ของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 เทียบกับประเทศ

3. สรุปประเด็นสำคัญและความต้องการของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่ต้องการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น แบ่งเป็น 4 ด้านหลัก ดังนี้

3.1. ด้านการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์

1) ปัญหาความไม่พร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ เพื่อรองรับการขยายตัวของการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยวกับกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) แม้ว่ารัฐบาลจะลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ อาทิ สะพานมิตรภาพแห่งที่ 4 (เชียงใหม่-หัวเวียง) รองรับการเชื่อมโยงเส้นทาง R3A ท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ 2 ท่าอากาศยานนานาชาติ การพัฒนาจุดผ่านแดน เป็นต้น แต่ยังคงขาดการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ให้เป็นระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อลดต้นทุนในการขนส่งสินค้าและบริการ จึงมีความจำเป็นต้องเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมและเชื่อมโยงกัน โดยเฉพาะการขนส่งระบบรางให้เชื่อมโยงจากอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ไปถึงอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย สร้างศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่ง และศูนย์กระจายสินค้า (DC) รวมถึงเส้นทางถนนที่มีมาตรฐานเชื่อมโยงไปยังจุดผ่านแดนพัฒนาจุดผ่านแดนให้มีมาตรฐาน รวมทั้งเร่งทำความตกลงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกการค้าและการขนส่งข้ามพรมแดนให้เป็นมาตรฐานสากล

2) ปัญหาความไม่พร้อมของผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการค้าการลงทุนและโลจิสติกส์ จึงมีความจำเป็นต้องเร่งพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs และแรงงานที่เกี่ยวข้องในด้านภาษา วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่ม GMS และ AEC กฎระเบียบทางการค้าการลงทุนและการขนส่ง ทักษะการเจรจาการค้า จับคู่ทางธุรกิจ การพัฒนาธุรกิจผู้ให้บริการโลจิสติกส์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง พัฒนามาตรฐานของสินค้าและบริการเพื่อการส่งออก จัดกิจกรรมส่งเสริมการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้า เป็นต้น

3) ปัญหาความไม่พร้อมของชุมชนและสังคมรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานและประชากรบริเวณชายแดน ซึ่งเป็นต้นเหตุของปัญหาทางด้านสังคม ยาเสพติด แรงงานต่างด้าว อาชญากรรม สาธารณสุข และความมั่นคง จึงมีความจำเป็นต้องเร่งบริหารจัดการเชิงพื้นที่ โดยวางแผนแม่บทการจัดการเมือง/ชุมชนชายแดน เร่งรัดการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับชุมชน เป็นต้น

3.2. ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม

1) ปัญหาด้านการผลิตสินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัดฯ โดยเฉพาะข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่ำ คุณภาพของผลผลิตไม่สม่ำเสมอ มีการใช้สารเคมีเกินความจำเป็น สภาพดินเสื่อมโทรม ส่งผลเสียต่อสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร เริ่มตั้งแต่การพัฒนากระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพ การตรวจรับรองตามมาตรฐาน GAP ส่งเสริมกระบวนการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลผลิตเกษตรหลัก เพื่อกระจายสู่ตลาดระดับบน รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาไปสู่เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า ตอบสนองตลาดอาหารเพื่อสุขภาพ โดยเฉพาะข้าว กาแฟ ชา ผักปลอดสารพิษ เป็นต้น

2) ปัญหาความยากจนและคุณภาพชีวิตของเกษตรกร เนื่องจากผลผลิตเกษตรมีปัญหาด้านการตลาด เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ลิ้นจี่ ลำไย และพืชไร่อื่นๆ จึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมการปลูกพืชที่สร้างรายได้และผลตอบแทนสูงกว่า เช่น ยางพารา และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับมาตรฐานยางพาราของกลุ่มจังหวัดฯ จึงต้องเตรียมความพร้อมให้เกษตรกรผู้ปลูกยางพารารวมกลุ่มเป็นสหกรณ์เพื่อเชื่อมโยงเครือข่าย พัฒนาศักยภาพการผลิต การตลาดและการแปรรูป พัฒนาเป็นตลาดกลางซื้อขายยางพารา (Hub) ของภาคเหนือ และสู่การส่งออกเชื่อมโยงกับระบบโลจิสติกส์ไปสู่ สปป.ลาว และประเทศจีน นอกจากนี้ ยังได้เสริมสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการประกอบอาชีพทางการเกษตรให้มั่นคงเพียงพอต่อการดำรงชีพ

3) ปัญหาความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการในพื้นที่ และความร่วมมือระหว่างกลุ่มจังหวัดฯ กับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม จึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมความร่วมมือกันเป็นเครือข่าย ส่งเสริมการเกษตรแบบมีสัญญา รวมทั้งให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

3.3. ด้านวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

1) ปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศ GMS และ AEC เนื่องจากการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บุคลากรด้านการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก เครือข่ายการท่องเที่ยว การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดฯ และกลุ่มประเทศ GMS ประกอบกับขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่ดึงดูดหรือจูงใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวหรือพำนักนานในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ จึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพโดดเด่น โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและเชิงสุขภาพ โดรนนำวิถีชีวิตล้านนาที่เข้มแข็งและวัฒนธรรมชนเผ่าที่หลากหลายมาเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์ และเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในกลุ่มจังหวัดฯ กลุ่มประเทศ GMS และ AEC เช่น การท่องเที่ยวในลำน้ำโขง การท่องเที่ยวตามเส้นทาง R3A เป็นต้น

2) ปัญหาด้านมาตรฐานการบริการและบุคลากรการท่องเที่ยว ที่ยังไม่ได้มาตรฐานในระดับสากล จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ไกด์นำเที่ยว ชุมชนรอบแหล่งท่องเที่ยว ให้มีความรู้ความสามารถทางด้านการท่องเที่ยว และมีมาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ พัฒนาจุดแวะพัก ห้องน้ำให้ได้มาตรฐาน สะอาด ถูกสุขลักษณะ จัดทำป้ายสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวให้ชัดเจน มีภาษาสากล เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้จากการท่องเที่ยว เป็นต้น

3) ปัญหาการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว ยังไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยตรง อีกทั้งการสร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

3.4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติทั้งป่าไม้และแหล่งต้นน้ำถูกทำลาย ส่งผลให้ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงและเสื่อมถอยอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นต้องเร่งฟื้นฟูอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้และแหล่งต้นน้ำ เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของป่าชุมชนโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม ตลอดจนการปลูกพืชเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ รวมทั้งการทำฝายในพื้นที่ต้นน้ำ การจัดโซนนิ่งการอนุรักษ์ป่า และพื้นที่ที่อนุญาตให้ชาวบ้านสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ซึ่งสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะจังหวัดแพร่และจังหวัดน่าน

2) ปัญหาภัยพิบัติเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ทั้งอุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก และดินโคลนถล่มของกลุ่มจังหวัดฯ มีสถิติของการเกิดภัยสูงและอยู่ในลำดับต้นของประเทศ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการปัญหา สร้างความรู้ความเข้าใจ และบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสาธารณภัยต่างๆ ตลอดจนการเตรียมการในการป้องกันและเตือนภัยอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่เสี่ยงภัย

3) ปัญหาหมอกควันและไฟป่า พื้นที่ภาคเหนือตอนบน 2 ประสบปัญหาหมอกควันและไฟป่าอย่างรุนแรงในช่วงต้นปี ตรวจพบการเพิ่มสูงขึ้นของปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก (PM10) และ ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM 2.5) ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน รวมถึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องเพิ่มศักยภาพชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า ปลูกจิตสำนึกและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของเยาวชน ประชาชน ชุมชน

4. ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ในช่วงที่ผ่านมา (พ.ศ. 2557-2560)

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาในระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2557 – 2560) ว่า “ประตูการค้าสู่สากล โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนา ดิน น้ำ ป่า สมบูรณ์ ประชาชนอยู่ดีมีสุข” โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนด 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์ เชื่อมอนุภูมิภาคน้ำโขงและเตรียมพร้อมรับความร่วมมือประชาคมอาเซียน โดยมีกลยุทธ์ คือ

1. การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศ GMS และ BIMSTEC มีโครงการสำคัญ เช่น โครงการจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ซึ่งจัดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โครงการส่งเสริมความร่วมมือทีมไทยแลนด์ล้านนา เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความสัมพันธ์ด้านการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น

2. การส่งเสริมการค้า การลงทุน โดยส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ให้สามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาค มีโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการในกลุ่มจังหวัดเพื่อการค้ากับประเทศ GMS BIMSTEC และประเทศอื่นๆ โครงการพัฒนาสินค้าชุมชน (ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้า) เป็นต้น

3. การพัฒนา Logistics รองรับการเชื่อมโยง NSEC ตามกรอบความร่วมมือ GMS โดยประสานกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันการศึกษา พัฒนาคู่มือพื้นฐานในการขนส่ง ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ การผลิตบุคลากรด้าน Logistics ในระดับอุดมศึกษา และบุคลากรด้านการผลิต การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเชื่อมโยงระหว่างกัน และการเตรียมความพร้อมรองรับการเชื่อมโยง NSEC ตามกรอบความร่วมมือ GMS มีโครงการที่สำคัญ เช่น การจัดทำเว็บไซต์ระบบฐานข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดฯ โครงการก่อสร้างศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติกลุ่มจังหวัด เพื่อรองรับการจัดกิจกรรมสำคัญของกลุ่มประเทศ GMS โครงการจัดทำแผนแม่บทกลุ่มจังหวัดฯ เพื่อรองรับการเชื่อมโยง NSEC ตามกรอบความร่วมมือ GMS โครงการศึกษาผลกระทบต่อสังคมและชุมชนในการพัฒนาความร่วมมือการค้าการลงทุนกับกลุ่มประเทศ GMS เป็นต้น

ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดฯ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 15 ต่อปี พบว่าบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ กล่าวคือ มีการขยายตัวของมูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดฯ ในปีงบประมาณ 2557 และ 2559 ตามลำดับ

สำหรับสินค้านำเข้า-ส่งออก ที่สำคัญในปีงบประมาณ 2557 แยกเป็นรายประเทศ พบว่า

1) ไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า

- สินค้านำเข้าสำคัญ คือ ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ สินค้ากสิกรรม สิ่งทอ
- สินค้าส่งออกสำคัญ คือ สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าเบ็ดเตล็ด สินค้าเชื้อเพลิง

2) ไทย-สปป.ลาว

- สินค้านำเข้าสำคัญ คือ สินค้าแร่ สินค้ากสิกรรม ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์
- สินค้าส่งออกสำคัญ คือ สินค้าเชื้อเพลิง วัสดุก่อสร้าง สินค้าอุปโภคบริโภค

3) ไทย-สปป.จีน

- สินค้านำเข้าสำคัญ คือ สินค้าเกษตร สินค้าอุปโภคบริโภค เคมีภัณฑ์
- สินค้าส่งออกสำคัญ คือ สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าเกษตร เครื่องจักรไม่ใช่ไฟฟ้าอุปกรณ์

และสวนประกอบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ โดยมีกลยุทธ์ คือ

1. การเพิ่มผลิตภาพและคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม โดยเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลผลิตสินค้าเกษตร การปรับปรุงคุณภาพการผลิตตามหลักการผลิตที่ดีและเหมาะสม (GAP) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และลดต้นทุนการผลิตสินค้าเศรษฐกิจหลัก มีโครงการสำคัญ เช่น โครงการยกระดับมาตรฐานยางพารา โครงการเพิ่มศักยภาพเกษตรกรชาวสวนยางพาราแบบครบวงจร โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวของกลุ่มจังหวัดฯ โครงการพัฒนาพืชเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มมูลค่า (ข้าว/ข้าวโพด) เพื่อเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร เป็นต้น

2. การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร องค์กรเกษตรกร และผู้ประกอบการอุตสาหกรรม โดยส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีโครงการสำคัญ เช่น โครงการเครือข่ายเสริมสร้างความเข้มแข็งเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรตามแนวของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โครงการพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ (ปิดทองหลังพระ) เป็นต้น

3. ส่งเสริมการบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม โดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดและสร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้าเฉพาะกลุ่ม (Niche Goods) มีโครงการสำคัญ เช่น โครงการก่อสร้างตลาดกลางของสหกรณ์เพื่อบริการแก่สมาชิกและเกษตรกรทั่วไปพร้อมเครื่องอบความชื้น ข้าว/ข้าวโพด โครงการบริหารจัดการสินค้าเกษตร เป็นต้น

ผลการดำเนินการตามเป้าหมายของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ ร้อยละของแปลง/ฟาร์มที่ได้ใบรับรองมาตรฐาน GAP ของผลผลิตทางการเกษตรสำคัญต่อแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการตรวจจากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 100 พบว่ามีผลการดำเนินงาน ร้อยละ 99.95 และ 99.97 ในปีงบประมาณ 2557 และ 2559 ตามลำดับ

ตารางที่ 47 แสดงร้อยละของแปลง/ฟาร์มที่ได้รับมาตรฐาน GAP ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559
ร้อยละของแปลง/ฟาร์มที่ได้ใบรับรองมาตรฐาน GAP ของผลผลิตทางการเกษตรสำคัญต่อแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการตรวจจากระทรวงเกษตรและสหกรณ์	99.92	99.95	99.97

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา

หมายเหตุ ผลผลิตการเกษตรที่สำคัญ ประกอบด้วย ข้าว ลำไย ลิ้นจี่ สัตว์น้ำจืด และสุกร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและสุขภาพ โดยมีกลยุทธ์ดังนี้

1. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมและเชิงสุขภาพ โดยปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวต่อเนื่องในกลุ่มจังหวัดฯ รวมถึงพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม มีโครงการสำคัญ เช่น โครงการตรูเดอล้านนา ตะวันออก โครงการพัฒนาความหลากหลายทางวัฒนธรรม (เส้นทางวัฒนธรรม) และส่งเสริมครูปัญญา 9 สาขา โครงการเชื่อมโยงวัฒนธรรมล้านนาตะวันออก โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและสุขภาพ 6 เวียง (เวียงล่อ เวียงสอง เวียงภูเพียง เวียงวรรณคร เวียงเชียงแสน เวียงกาหลง) เป็นต้น

2. พัฒนาเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน GMS โดยส่งเสริมความร่วมมือการท่องเที่ยวเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน สร้างเครือข่ายและพัฒนาสมรรถนะองค์กรการท่องเที่ยว มีโครงการสำคัญ เช่น โครงการก่อสร้างศูนย์ประชุมและแสดงศิลปวัฒนธรรมล้านนาตะวันออกและกลุ่มประเทศ GMS โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวล้านนาตะวันออกกับกลุ่มประเทศ GMS เป็นต้น

3. พัฒนามาตรฐานการบริการและบุคลากรการท่องเที่ยวสู่สากล รวมถึงพัฒนาการประชาสัมพันธ์และการตลาด มีโครงการสำคัญ เช่น โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ โครงการพัฒนามาตรฐานการบริการและการตลาดสู่สากลแก่บุคลากรด้านการท่องเที่ยว โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน 4 จังหวัด โครงการประกวดแหล่งท่องเที่ยวเพื่อยกระดับคุณภาพสู่สากล โครงการศูนย์บริการนักท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดฯ เป็นต้น

ผลการดำเนินการตามเป้าหมายของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละ 10 ต่อปี พบว่า รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.09 ในปีงบประมาณ 2558

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี มีกลยุทธ์ ดังนี้

1. พัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมทรัพยากรชีวภาพ มีโครงการสำคัญ เช่น โครงการทำฐานข้อมูลเพื่อการศึกษาและพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นพื้นที่กลุ่มป่าภูคา-แม่ยม กลุ่มป่าศรีลานนา-ขุนตาล โครงการนำร่องแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกระบวนการมีส่วนร่วม เป็นต้น

2. รักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติและความสมดุลของระบบนิเวศ โดยแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และส่งเสริมอาชีพให้ชุมชนมีอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มีโครงการสำคัญ เช่น โครงการแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่กลุ่มป่าภูคา-แม่ยม กลุ่มป่าศรีลานนา-ขุนตาล โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์ระบบนิเวศต้นน้ำโดยชุมชนมีส่วนร่วม โครงการนำร่องปรับเปลี่ยนพืชเกษตรกรรมเป็นไม้เศรษฐกิจและไฟในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม เป็นต้น

3. พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยใช้เทคโนโลยี มีโครงการสำคัญ เช่น โครงการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยระบบเทคโนโลยีและชุมชน เป็นต้น

4. สร้างภาคีและส่งเสริมชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการแก้ไข ปัญหาหมอกควันและไฟป่า การบริหารจัดการสาธารณภัยต่างๆ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายุทกภัยและดินโคลนถล่ม มีโครงการสำคัญ เช่น โครงการป้องกันแก้ไขปัญหามอกควันและ ไฟป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทกภัยและดินโคลนถล่มในพื้นที่เสี่ยงภัยกลุ่ม จังหวัดฯ โครงการเสริมสร้างภาคีเครือข่ายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในกลุ่มจังหวัดฯ โครงการสร้างภูมิคุ้มกันและเตรียมความพร้อมในการรองรับและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของ สภาพภูมิอากาศ และพิบัติภัยธรรมชาติกลุ่มจังหวัดฯ เป็นต้น

ผลการดำเนินการตามเป้าหมายของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 คือ ระดับความสำเร็จการดำเนินการตาม แผนบูรณาการด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อป้องกันและเตือนภัยจากอุทกภัย สภาวะหมอกควัน และ ดินโคลนถล่ม ซึ่งวัดจากระดับขั้นของความสำเร็จ (Milestones) ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 สรุปบทวนผลการ ดำเนินงานในปีที่ผ่านมา เพื่อร่วมกำหนดประเด็นสำคัญในการแก้ไขปัญหา ขั้นตอนที่ 2 จัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี กำหนดโครงการ/กิจกรรม และตัวชี้วัดผลลัพธ์ของแต่ละโครงการ พร้อมกำหนดค่าเป้าหมายใน ลักษณะที่ดีกว่าปีที่ผ่านมา หรือเกิดความสูญเสียน้อยกว่าในอดีต ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ ได้แล้วเสร็จครบถ้วน ขั้นตอนที่ 4 มีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเป็นไปตามเป้าหมายทุกตัวชี้วัด ขั้นตอนที่ 5 มีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดสูงกว่าเป้าหมายทุกตัวชี้วัด และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน พบว่ามีผล การดำเนินงานเท่ากับ 3.57 และ 3.42 ในปีงบประมาณ 2557 และ 2558 ตามลำดับ

ตารางที่ 48 ระดับความสำเร็จการดำเนินการตามแผนบูรณาการด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

	พ.ศ.2557	พ.ศ.2558	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560
ระดับความสำเร็จการดำเนินการตามแผนบูรณาการด้านการบริหารจัดการ สิ่งแวดล้อม เพื่อป้องกันและเตือนภัยจากอุทกภัย สภาวะหมอกควัน และดิน โคลนถล่ม	3.57	3.42	na	na

ส่วนที่ 2
ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
(เชียงใหม่ พะเยา แพร่ น่าน)

1. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

ได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยกำหนดปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลุ่มจังหวัด ได้นำเอาข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เป็นจริงมาวิเคราะห์ หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยคณะกรรมการได้สรุปประเด็นของแต่ละด้าน แล้วนำมาจัดน้ำหนักลำดับความสำคัญของแต่ละข้อในแต่ละด้าน โดยใช้มาตรวัดระดับ 5 ระดับ โดยใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) และมีการสถิติในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ยและการกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย รายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์ความหมายของระดับความสำคัญของสถานะแวดล้อม

5	หมายถึง	มีความสำคัญมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความสำคัญมาก
3	หมายถึง	มีความสำคัญปานกลาง
2	หมายถึง	มีความสำคัญน้อย
1	หมายถึง	มีความสำคัญน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญสภาพแวดล้อม

4.21 - 5.00	หมายถึง	มีความสำคัญมากที่สุด
3.41 - 4.20	หมายถึง	มีความสำคัญมาก
2.61 - 3.40	หมายถึง	มีความสำคัญปานกลาง
1.81 - 2.60	หมายถึง	มีความสำคัญน้อย
1.00 - 1.80	หมายถึง	มีความสำคัญน้อยที่สุด

จุดแข็ง (Strength)

ลำดับ	จุดแข็ง (Strength)	คะแนน
S1	1.เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่ม GMS ซึ่งเป็นโอกาสในการดำเนินกิจกรรมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวร่วมกัน	4.33
S2	2.มรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นกลุ่มล้านนาตะวันออกที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหัตถอุตสาหกรรม	4.34
S3	3.ระบบโลจิสติกส์ที่มีศักยภาพในการเชื่อมโยงกับเมืองหลักในเขตภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง GMSและประเทศข้างเคียง	4.14
S4	4.โครงการหลวงและศูนย์ศึกษาพัฒนาตามโครงการพระราชดำริที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาในเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัด	4.16
S5	5.มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญคือข้าว ยางพารา ลำไย ลิ้นจี่ และ ชา กาแฟ ที่สามารถทำรายได้ให้กับกลุ่มจังหวัดทั้งเป็นสินค้าสดและแปรรูป	4.15

ลำดับ	จุดแข็ง (Strength)	คะแนน
S6	6.เป็นศูนย์กลางทางการศึกษา มีผลงานวิจัยและพัฒนา และสร้างองค์ความรู้เทคโนโลยีที่มีศักยภาพ ที่มีองค์ความรู้และเทคโนโลยีเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มจังหวัด	4.00
S7	7. มีการส่งเสริมองค์ความรู้ของปราชญ์ชุมชน	3.85
S8	8.มีความมั่นคงและความปลอดภัยทางครอบครัวและสังคม	3.90
S9	9.มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามและเป็นฐานในให้กับการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด	4.30
	รวม	4.13

จุดอ่อน (Weakness)

ลำดับ	จุดอ่อน (Weakness)	คะแนน
W1	1.มีปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐาน ซึ่งเป็นผลมาจาก การเผาป่า การเผาในที่โล่ง และการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อชีวิตของประชาชน ภาวะเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	4.48
W2	2. มีการบุกรุกและตัดไม้ทำลายป่าเพื่อขยายพื้นที่เพาะปลูกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ป่าต้นน้ำ ความสมดุลของระบบนิเวศ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ก่อให้เกิดปัญหาการชะล้างหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน อุทกภัย ภัยแล้ง	4.40
W3	3.ชุมชนท้องถิ่นยังไม่สามารถนำทรัพยากรการท่องเที่ยวและทุนทางสังคมที่มีอยู่ รวมทั้งโอกาสของความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน	4.18
W4	4.ขาดระบบการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ และไม่สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ด้านเกษตรกรรมอย่างคุ้มค่า	4.40
W5	5. ผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้คุณภาพและขาดมาตรฐาน	4.03
W6	6.การขยายตัวของพื้นที่เมือง ชุมชน และอุตสาหกรรมที่ขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลกระทบต่อจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง โดยเฉพาะการกำจัดขยะมูลฝอยคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินมีแนวโน้มแยลง สาเหตุหลักมาจากน้ำเสียของชุมชนเมือง ชุมชนที่อาศัยริมน้ำ การท่องเที่ยว(รีสอร์ท โรงแรม) และการปนเปื้อนของสารเคมีที่ใช้ในพื้นที่เกษตรกรรม	4.22
W7	7.ขาดการรวมกลุ่มและเครือข่ายความร่วมมือกันทางการค้าทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ทำให้เป็นอุปสรรคในกระจายสินค้าและบริการ	4.11
W8	8.สินค้าชุมชนมีลักษณะคล้ายคลึงกัน และขาดองค์ความรู้ด้านการพัฒนา	4.19
	รวม	4.30

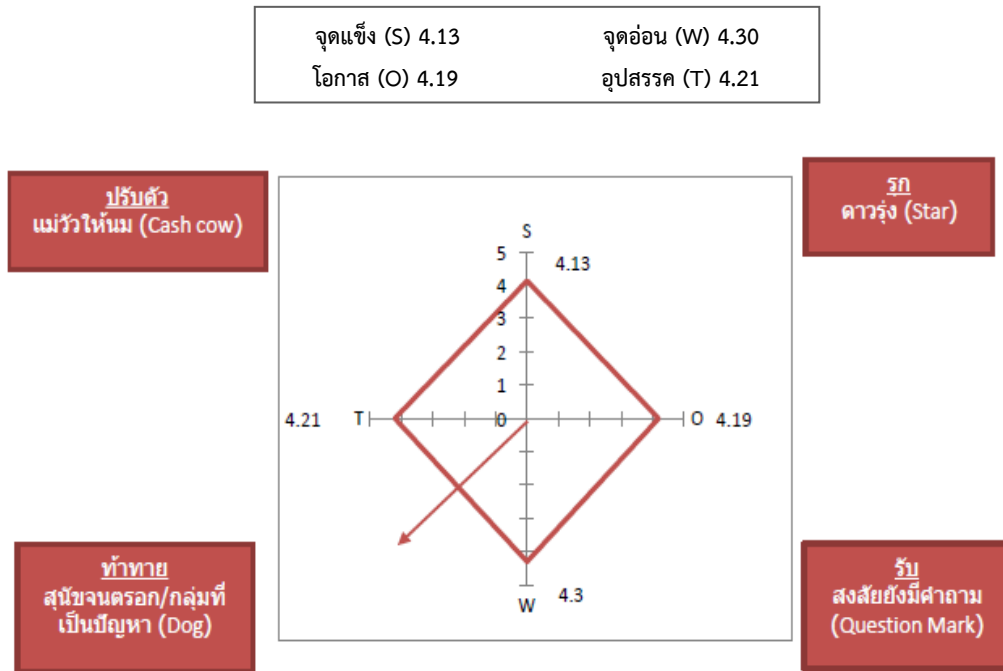
โอกาส (Opportunity)

ลำดับ	โอกาส (Opportunity)	คะแนน
O1	1.การพัฒนาเมืองสถานีขนส่งระบบราง ที่แพร่ (อำเภอเด่นชัย) เชียงราย (อำเภอเชียงของ) ทำให้เพิ่มโอกาสการสร้างมูลค่าการค้า เศรษฐกิจชายแดน	4.30
O2	2.การนำความโดดเด่นมาพัฒนาสู่สินค้าและบริการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย น่าน พะเยา กลุ่มท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติพื้นที่จังหวัด เชียงราย น่าน ทำให้เพิ่มโอกาสการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	4.34
O3	3.การเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวโดยผ่านการจัดตั้งกลุ่มท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ในพื้นที่จังหวัด เชียงราย น่าน รวมทั้งการดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีการใช้จ่ายสูงในกลุ่มเป้าหมายจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว ท่องเที่ยวเชิงผจญภัย ในพื้นที่จังหวัดน่าน	4.12
O4	4.ตลาดการท่องเที่ยวขยายตัว จากการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มประเทศ GMS ซึ่งมีความโดดเด่นด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณีและธรรมชาติที่คล้ายคลึงกัน สามารถพัฒนา เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายร่วมกันและดึงดูดนักท่องเที่ยวจากประเทศจีน และนานาชาติ	4.19
O5	5.การส่งเสริมการปลูกพืชในระบบวนเกษตร การปลูกพืชผักปลอดภัยเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ช่วยทำให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งป่าไม้ และหมอกควันได้รับการดูแล และสร้างความยั่งยืนให้กับระบบนิเวศน์	4.19
O6	6.มีการเปิดเสรีทางการค้าและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคต่างๆ โดยเฉพาะ GMS และประชาคมอาเซียน (AEC) ส่งผลต่อโอกาสการขยายการค้าการลงทุน	4.14
O7	7. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางบก ทางเรือและอากาศเพื่อรองรับนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเป็นประตูการค้าเชื่อมโยงประเทศในกลุ่ม GMS และ ประชาคมอาเซียน (AEC)	4.12
O8	8. นโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมให้เที่ยวเมืองรอง ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 มากยิ่งขึ้น	4.16
O9	9. การท่องเที่ยวมีฐานทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่มีความแตกต่างและสามารถพัฒนาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มจังหวัด สามารถจัดกลุ่มการท่องเที่ยว (CLUSTER) ได้หลากหลายของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เมืองเก่าที่มีชีวิต ล้านนาตะวันออก การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวชายแดน การท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต ส่งผลให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีโอกาสได้รับการสนับสนุนภาคการท่องเที่ยวจากรัฐบาล	4.14
	รวม	4.19

อุปสรรค (Threat)

ลำดับ	อุปสรรค (Threat)	คะแนน
T1	1.ปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจโลกและความไม่แน่นอนของตลาดสินค้าเกษตร การคาดการณ์ความต้องการของตลาดต่อสินค้าเกษตรไม่มีความแน่นอน ส่งผลต่อการผลิตสินค้าเกษตรและราคาสินค้าเกษตร ทำให้เกษตรกรต้องเผชิญกับราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ	4.22
T2	2.แรงกดดันจากมาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีเพิ่มขึ้น เช่น มาตรฐานการผลิต สินค้า มาตรฐานด้านความสะอาดและสุขอนามัย มาตรฐานแรงงาน มาตรฐานสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานด้านทรัพย์สินทางปัญญา	4.08
T3	3.จีนและเวียดนามเป็นคู่แข่งที่สำคัญในการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปในตลาดกลางซึ่งจะมีผลต่อการแข่งขันทางการค้าทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า	4.14
T4	4. การพัฒนาบุคลากรในภาคเอกชนและท้องถิ่น ขาดการความตื่นตัวในการเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันได้ในตลาดสากล	4.68
T5	5.ภัยธรรมชาติมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ภาคเหนือประสบปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง การพังทลายของดิน หมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก และแผ่นดินไหวเป็นประจำ และมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นสาเหตุมาจากปัจจัยภายในที่มีการรุกล้ำพื้นที่ป่าซึ่งเป็นพื้นที่ลาดชันเพื่อขยายพื้นที่เพาะปลูกและการเผาป่า	4.19
T6	6.การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลต่อการผลิตภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศก่อให้เกิดปัญหาต่อการเกษตร โดยทำให้ปริมาณผลผลิตทางการเกษตรลดลง ส่งผลให้เกิด ความไม่มั่นคงด้านอาหาร และรายได้ของเกษตรกร	4.22
T7	7.ปัญหาการเผาป่าของประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้เพิ่มปัญหาฝุ่นละอองในพื้นที่กลุ่มภาคเหนือตอนบน 2	4.14
T8	8.ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองของแรงงานต่างด้าวจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีความเสี่ยงทั้งในเชิงความมั่นคง สาธารณสุข และเศรษฐกิจที่มีการใช้ทรัพยากรและแรงงานคนในพื้นที่โดยไม่สร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มให้กับพื้นที่	4.01
T9	9.มีปัญหายาเสพติดและการกระทำผิดกฎหมายในบริเวณชายแดน เช่น การเคลื่อนย้ายยาเสพติดหรือการค้ามนุษย์ ผ่านเชียงราย	4.22
T10	10.ขาดแนวทางการบริหารจัดการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่จะตามมาจากการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยว	4.18
รวม		4.21

1.1 ทิศทางของการพัฒนาในกลุ่มจังหวัด

ภาพที่ 9 ทิศทางของการพัฒนาในกลุ่มจังหวัด

จากการวิเคราะห์และให้นำหน้าปัจจัยต่างๆ พบว่าในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของจุดแข็ง เท่ากับ 4.13 (ความสำคัญระดับมาก) จุดอ่อน เท่ากับ 4.25 (ระดับความสำคัญมากที่สุด) โอกาส เท่ากับ 4.19 (ระดับความสำคัญระดับมาก) และอุปสรรค เท่ากับ 4.21 (ระดับความสำคัญมากที่สุด) จึงนำค่าเฉลี่ยสูงสุดของปัจจัยภายในและภายนอกมาหาจุดตัดกัน พบว่า จุดอ่อนและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยสูงสุดทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์ จึงมีสถานการณ์อยู่ที่กลุ่มทำหาย ทั้งนี้กลยุทธ์ที่ควรดำเนินการ คือ เป็นกลยุทธ์เพื่อการลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภัยคุกคามโดยมีเป้าหมายหลักคือการป้องกันหรือหลีกเลี่ยงให้สถานการณ์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 รับมือกับปัญหาและสถานการณ์ที่กำลังเผชิญจากข้อมูลดังกล่าวจะนำมากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาในกลุ่มจังหวัดต่อไป

1.2 ทิศทางการพัฒนารายประเด็น

จากการพิจารณารายประเด็นการพัฒนา โดยพิจารณาสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ การค้าการลงทุน การเกษตร การท่องเที่ยวและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เป็นสำคัญ โดยได้ทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคในแต่ละประเด็นการพัฒนา รายละเอียดดังนี้

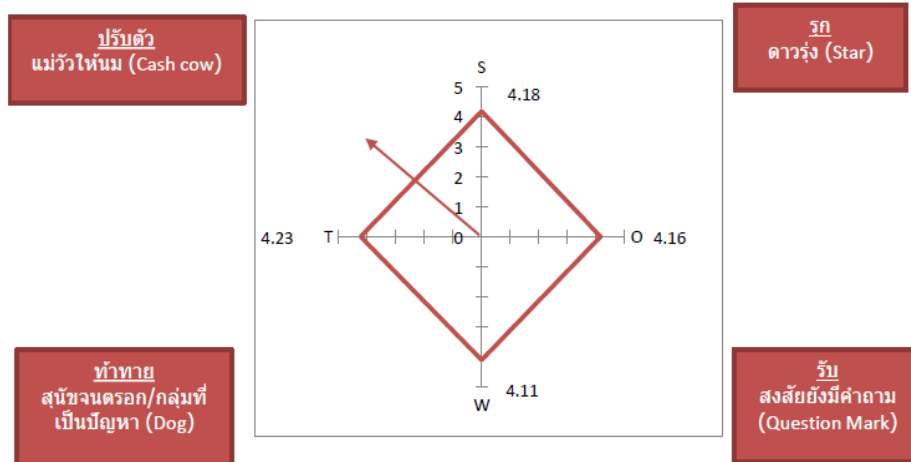
1.2.1 การค้าการลงทุน

จุดแข็ง (S) 4.18

จุดอ่อน (W) 4.11

โอกาส (O) 4.16

อุปสรรค (T) 4.23

ภาพที่ 10 ทิศทางของการพัฒนาในกลุ่มจังหวัดด้านการค้าการลงทุน

จากการวิเคราะห์และให้น้ำหนักปัจจัยต่างๆ พบว่าในภาพรวมด้านการค้าการลงทุน ค่าเฉลี่ยของจุดแข็ง เท่ากับ 4.18(ความสำคัญระดับมาก) จุดอ่อน เท่ากับ 4.11 (ระดับความสำคัญมาก) โอกาส เท่ากับ 4.16 (ระดับความสำคัญระดับมาก) และอุปสรรค เท่ากับ 4.23 (ระดับความสำคัญมากที่สุด) จึงนำค่าเฉลี่ยสูงสุดของปัจจัยภายในและภายนอกมาหาจุดตัดกัน พบว่า จุดแข็งและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยสูงสุดทิศทางการพัฒนาการค้าการลงทุน ซึ่งสภาวะการณ์ดังกล่าว ทำให้ทิศทางการค้าการลงทุนอยู่ที่กลุ่มปรับตัว ทั้งนี้กลยุทธ์ที่ควรดำเนินการ คือ เป็นกลยุทธ์ที่เป็นจุดแข็งด้านการค้าการลงทุนมาช่วยป้องกันหรือหลีกเลี่ยงอุปสรรคด้านการค้าการลงทุน ดังนั้นจากข้อมูลดังกล่าวจะนำมากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาด้านการค้าและการลงทุนของกลุ่มจังหวัดต่อไป

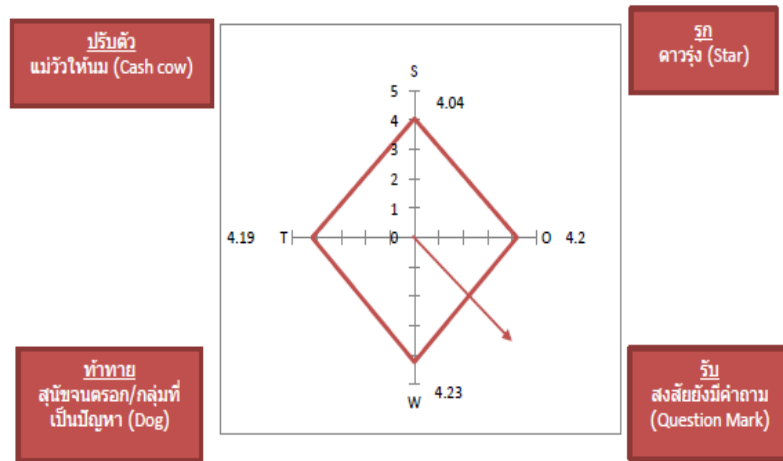
1.2.2 การเกษตร

จุดแข็ง (S) 4.04

จุดอ่อน (W) 4.23

โอกาส (O) 4.20

อุปสรรค (T) 4.19

ภาพที่ 11 ทิศทางของการพัฒนากลุ่มจังหวัดด้านการเกษตร

จากการวิเคราะห์และให้นำหน้าปัจจัยต่างๆ พบว่าในภาพรวมด้านการเกษตร ค่าเฉลี่ยของจุดแข็งเท่ากับ 4.04 (ความสำคัญระดับมาก) จุดอ่อน เท่ากับ 4.23 (ระดับความสำคัญมากที่สุด) โอกาส เท่ากับ 4.20 (ระดับความสำคัญระดับมาก) และอุปสรรค เท่ากับ 4.19 (ระดับความสำคัญมาก) จึงนำค่าเฉลี่ยสูงสุดของปัจจัยภายในและภายนอกมาหาจุดตัดกัน พบว่า จุดอ่อนและโอกาสมีค่าเฉลี่ยสูงสุดทิศทางการพัฒนาด้านการเกษตร จึงมีสถานการณ์อยู่ที่กลุ่มตั้งรับ ทั้งนี้กลยุทธ์ที่ควรดำเนินการด้านเกษตรของกลุ่มจังหวัด คือ เป็นกลยุทธ์การใช้ประโยชน์จากโอกาสเพื่อมาปิดจุดอ่อนหรือทำให้จุดอ่อนด้านการเกษตรนั้นลดลงจากข้อมูลดังกล่าวจะนำมากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาด้านเกษตรของกลุ่มจังหวัดต่อไป

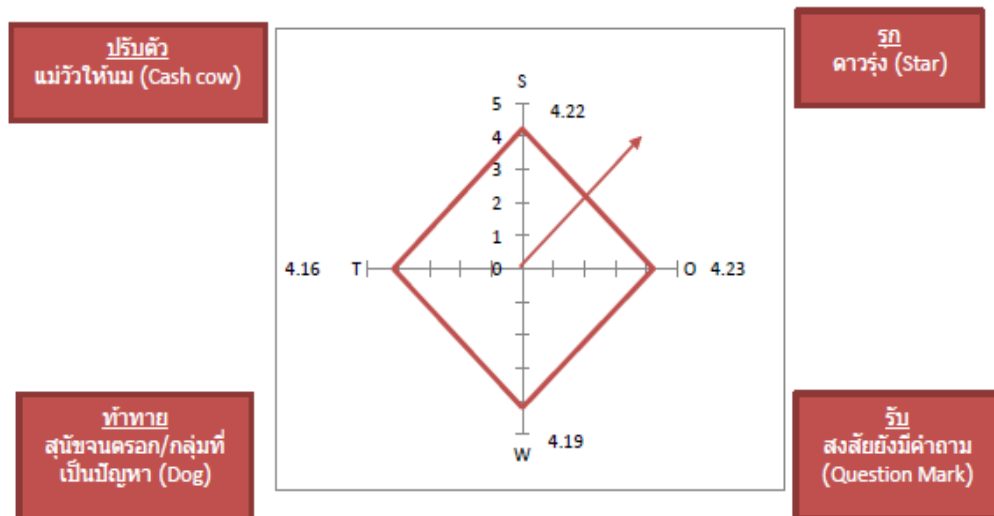
1.2.3 การท่องเที่ยว

จุดแข็ง (S) 4.22

จุดอ่อน (W) 4.19

โอกาส (O) 4.23

อุปสรรค (T) 4.16

ภาพที่ 12 ทิศทางของการพัฒนากลุ่มจังหวัดด้านการท่องเที่ยว

จากการวิเคราะห์และให้นำหน้าปัจจัยต่างๆ พบว่าในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของจุดแข็ง เท่ากับ 4.22 (ความสำคัญระดับมากที่สุด) จุดอ่อน เท่ากับ 4.19 (ระดับความสำคัญมาก) โอกาส เท่ากับ 4.23 (ระดับความสำคัญระดับมากที่สุด) และอุปสรรค เท่ากับ 4.16 (ระดับความสำคัญมาก) จึงนำค่าเฉลี่ยสูงสุดของปัจจัยภายในและภายนอกมาหาจุดตัดกัน พบว่า จุดแข็งและโอกาสมีค่าเฉลี่ยสูงสุดทิศทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว จึงมีสถานการณ์อยู่ที่กลุ่มดาวรุ่ง ทั้งนี้กลยุทธ์ที่ควรดำเนินการ คือ กลยุทธ์เชิงรุก เป็นกลยุทธ์ที่ใช้จุดแข็งข้อได้เปรียบกับโอกาสที่ตีมากำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงรุกด้านการท่องเที่ยว จากข้อมูลดังกล่าวจะนำมากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดต่อไป

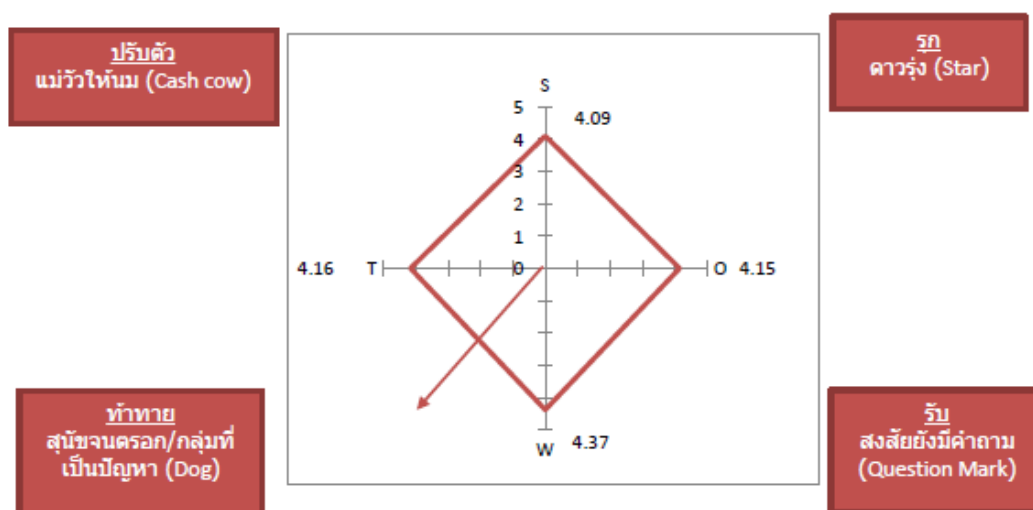
1.2.4 ทฤษฎีการธรรมชาติและสิ่งแวดลอม

จุดแข็ง (S) 4.09

จุดอ่อน (W) 4.37

โอกาส (O) 4.15

อุปสรรค (T) 4.16

ภาพที่ 13 ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการวิเคราะห์และให้นำหน้าปัจจัยต่างๆ พบว่าในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของจุดแข็ง เท่ากับ 4.09 (ความสำคัญระดับมาก) จุดอ่อน เท่ากับ 4.37 (ระดับความสำคัญมากที่สุด) โอกาส เท่ากับ 4.15 (ระดับความสำคัญระดับมาก) และอุปสรรค เท่ากับ 4.16 (ระดับความสำคัญมาก) จึงนำค่าเฉลี่ยสูงสุดของปัจจัยภายในและภายนอกมาหาจุดตัดกัน พบว่า จุดอ่อนและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยสูงสุดทิศทางการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงมีสถานการณ์อยู่ที่กลุ่มทำหาย ทั้งนี้กลยุทธ์ที่ควรดำเนินการ คือ เป็นกลยุทธ์เพื่อการลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภัยคุกคามโดยมีเป้าหมายหลักคือการป้องกันหรือหลีกเลี่ยงให้สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 รับมือกับปัญหาและสถานการณ์ที่กำลังเผชิญจากข้อมูลดังกล่าวจะนำมากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกลุ่มจังหวัดต่อไป

SWOT and TOWS Matrix เพื่อจัดทำประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strength - S) (S1 - S9)	จุดอ่อน(Weakness - W) (w 1 - w 8)
โอกาส (Opportunities - O) (O1 - 9)	ยุทธศาสตร์ S - O	ยุทธศาสตร์ W - O
	<p>1) ใช้โอกาสการส่งเสริมการปลูกพืชในระบบวนเกษตร การสนใจปลูกพืชปลอดสารพิษเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมประกอบกับการมีโครงการหลวงและศูนย์ศึกษาพัฒนาตามโครงการพระราชดำริที่เข้ามา มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัดรวมทั้งใช้ประโยชน์จากการมีสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ในการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าและศักยภาพของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตลอดจนให้สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพของกลุ่มจังหวัดอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2) ใช้โอกาสการเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของพื้นที่จังหวัดเชียงราย และการสนับสนุนด้านเศรษฐกิจชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน (สปป.ลาวและเมียนมา) ประกอบกับการมีระบบโลจิสติกส์ที่มีศักยภาพในการเชื่อมโยงกับเมืองหลักในเขตภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง GMSและประเทศข้างเคียง ร่วมกับโอกาสการพัฒนาเมืองสถานีขนส่งระบบราง ที่แพร่ (อำเภอเด่นชัย) เชียงราย (อำเภอเชียงของ) ในการดำเนินกิจกรรมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ร่วมกันอย่างเต็มศักยภาพเชื่อมโยงกับเมืองหลักในเขตภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง GMSและประเทศข้างเคียง</p> <p>3) การนำความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มประเทศ GMS ซึ่งมีความโดดเด่นด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณีและธรรมชาติที่คล้ายคลึงกันมาพัฒนาสู่สินค้าและบริการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา และกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงในกลุ่มเป้าหมายจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย โดยพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและสุขภาพ เชื่อมโยงใน</p>	<p>1) สร้างโอกาสความต้องการพืชผักและอาหารปลอดภัย พัฒนาการเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า โดยเฉพาะสินค้าที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ยางพารา ชา กาแฟ และผลไม้ (ลิ้นจี่ ลำไย ข้าวโพด สมุนไพร พริกใหญ่) เป็นต้น โดยเน้นการพัฒนาแบบครบวงจร</p> <p>2) ใช้โอกาสการเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของพื้นที่จังหวัดเชียงราย และการสนับสนุนด้านเศรษฐกิจชายแดนเป็นโอกาสให้เกิดการกระจายรายได้ และการสร้างงานให้คนในชุมชน โดยร่วมมือกันพัฒนาสินค้าที่มีศักยภาพสามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสินค้าที่ตอบสนองตลาดในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน และ AEC โดยเฉพาะสาธารณรัฐประชาชนจีน พม่า เวียดนามและสปป. ลาว เป็นตลาดเป้าหมายที่มีประชากรจำนวนมากและมีกำลังซื้อสูง สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยโดยใช้ตลาดนำด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มาตรฐานความปลอดภัย ลดต้นทุนการผลิต การแปรรูป/บรรจุภัณฑ์ การวิจัยพัฒนา และการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการด้วยข้อมูลสารสนเทศการตลาดและการผลิตที่ครบถ้วนและเทคโนโลยีที่ทันสมัยตามแนวทาง Zoneing by Agrimap</p> <p>3) การนำความโดดเด่นมาพัฒนาสู่สินค้าและบริการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงรายน่าน พะเยา กลุ่มท่องเที่ยวธรรมชาติพื้นที่จังหวัดเชียงราย น่าน เพื่อเพิ่มโอกาสการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวด้วยการสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นให้สามารถนำทรัพยากรการท่องเที่ยวและทุนทางสังคมที่มีอยู่ รวมทั้งโอกาสของความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน</p> <p>4) การส่งเสริมการปลูกพืชในระบบวนเกษตรช่วยทำ</p>

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strength - S) (S1 – S9)	จุดอ่อน(Weakness - W) (w 1 – w 8)
	<p>กลุ่มจังหวัด ระหว่างกลุ่มจังหวัด และประเทศในกลุ่ม GMS และ ประเทศอาเซียน โดยเฉพาะเส้นทางท่องเที่ยวลำนํ้าโขง และเส้นทางท่องเที่ยวตามเส้น R3A เส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรมล้านนาตะวันออก</p> <p>4) การนำเสนอมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นกลุ่มล้านนาตะวันออก ร่วมกับการมีเยาวชนที่มีคุณภาพและการส่งเสริมองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหัตถอุตสาหกรรมและบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพโดยให้ความสำคัญกับความมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบกับนโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมให้เที่ยวเมืองรอง ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 มากยิ่งขึ้นซึ่งเป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของพื้นที่</p> <p>5) ใช้โอกาสการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการบริหารจัดการนำการมีระบบการจัดการน้ำและพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สำคัญ เพื่อลดปัญหาที่เกี่ยวกับน้ำและการใช้น้ำ รวมทั้งสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนอย่างเป็นระบบตลอดจนการส่งเสริมการปลูกพืชในระบบวนเกษตรช่วยทำให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งป่าไม้ และหมอกควันได้รับการดูแลอย่างเป็นระบบ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน</p>	<p>ให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งป่าไม้ และหมอกควันได้รับการดูแล และสร้างคามยั่งยืน</p> <p>5) ใช้โอกาสการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีระบบการจัดการน้ำและพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สำคัญ เพื่อลดปัญหาที่เกี่ยวกับน้ำและการใช้น้ำ รวมทั้งสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนอย่างเป็นระบบตลอดจนการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง โดยเฉพาะการกำจัดขยะมูลฝอยและการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินอย่างได้มาตรฐาน</p> <p>6) ใช้โอกาสจากนโยบายที่เกื้อหนุนของภาครัฐในการปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเสริมการพัฒนาในทุกภาคส่วน</p>
<p>ข้อจำกัด (Threats – T) (T1 – T10)</p>	<p>ยุทธศาสตร์ S - T</p> <p>1) ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี ทั้งดิน น้ำ ป่าไม้ หมอกควัน รวมถึงการป้องกันแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน</p> <p>2) ป้องกันการล้นไหลเข้ามาของแรงงานอย่างเสรี ด้วยการพัฒนาบุคลากรด้านการเกษตรอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพสามารถแข่งขันกับแรงงานต่างชาติได้</p> <p>3) ให้โครงการหลวงและศูนย์ศึกษาพัฒนาตาม</p>	<p>ยุทธศาสตร์ W – T</p> <p>1) การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองแบบบูรณาการ</p> <p>2) สร้างความพร้อมรับมือจากภัยจากธรรมชาติด้วยการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศ ระบบเทคโนโลยี เครื่องมือและ application เกี่ยวกับการเตือนภัยที่เข้าถึงประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถลดความสูญเสียจากภัยจากธรรมชาติ (T5)</p> <p>3) ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรจากการ</p>

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strength - S) (S1 – S9)	จุดอ่อน(Weakness - W) (w 1 – w 8)
	<p>โครงการพระราชดำริที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาในเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัด และสถาบันการศึกษาเป็นกำลังสำคัญในการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดความรู้ สนับสนุนข้อมูลในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อสร้างโดยใช้ตลาดนาด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มาตรฐานความปลอดภัย ลดต้นทุนการผลิต /การแปรรูป/บรรจุภัณฑ์ การวิจัยพัฒนา และการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการให้สามารถคาดการณ์ความต้องการของตลาดต่อสินค้าเกษตร เทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตร การแปรรูปและการเชื่อมต่อการอุตสาหกรรมเกษตร</p> <p>4) ทำการตลาดด้านการเกษตร อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวโดยใช้ความได้เปรียบจากระบบโลจิสติกส์ที่มีศักยภาพในการเชื่อมโยงกับเมืองหลักในเขตภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง GMSและประเทศข้างเคียง</p>	<p>ปลูกพืชเชิงเดี่ยวไปสู่การปลูกพืชในระบบวนเกษตร สนับสนุนการ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและระบบจัดการพื้นที่เกษตรที่เหมาะสม การส่งเสริมให้น้ำเค็ม วัสดุทางการเกษตร ไปใช้ประโยชน์ เพื่อลดการเผา วัสดุทางการเกษตร และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควัน</p> <p>4) การจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง โดยเฉพาะการกำจัดขยะมูลฝอยและรักษาคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินด้วยความมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ชุมชนและเอกชน ผู้ประกอบการ</p>

2. การเชื่อมโยงแผนพัฒนา

จากกรอบทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 สามารถเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ของประเทศ โดยแบ่งออกออกเป็นแผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนระดับที่ 2 แผนปฏิรูปประเทศ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 และแผนระดับที่ 3 ได้แก่ นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาภาคเหนือ ซึ่งแผนต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

ผังการเชื่อมโยง แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม			
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่	การเกษตร	การท่องเที่ยว	การเติบโตอย่างยั่งยืน	พลังงานสังคม	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ					
นโยบายรัฐบาล	การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก	การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย	การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค	การพัฒนาสร้างความรู้ความเข้าใจเชิงฐานราก	การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน
แผนพัฒนาภาคเหนือ	ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค	ยกระดับเป็นฐานผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง	พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม	อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้มีความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสม และเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาสลับหมอกควั่นอย่างยั่งยืน		
แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ	ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ	ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาและสนับสนุนการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อเป็นการสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่า เพื่อการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน	ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดยมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ประกอบการจังหวัดสีเขียว		

ภาพที่ 14 ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

2.1 แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ภายใต้วิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

1. ความมั่นคง
2. การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
5. การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. การปรับสมดุลและการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

2.2 แผนระดับที่ 2

2.2.1) แผนปฏิรูปประเทศ

1. ด้านการเมือง
2. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
3. ด้านกฎหมาย
4. ด้านกระบวนการยุติธรรม
5. ด้านเศรษฐกิจ
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. ด้านสาธารณสุข
8. ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ
9. ด้านสังคม
10. ด้านพลังงาน
11. ด้านป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

2.2.2) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

1. ด้านความมั่นคง
2. ด้านการต่างประเทศ
3. ด้านการเกษตร
4. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
5. การท่องเที่ยว
6. พื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ
7. โครงการพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล
8. ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
9. เขตเศรษฐกิจพิเศษ
10. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

11. ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
12. การพัฒนาการเรียนรู้
13. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
14. ศักยภาพการกีฬา
15. พลังทางสังคม
16. เศรษฐกิจฐานราก
17. ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม
18. การเติบโตอย่างยั่งยืน
19. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
20. การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ
21. การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
22. กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
23. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

2.2.3) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่ง

และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและ
ธรรมาภิบาลในสังคมไทย

- ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
- ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
- ยุทธศาสตร์ที่ 10 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

2.3 แผนระดับที่ 3

2.3.1) นโยบายรัฐบาล

นโยบายหลัก 12 ด้านของรัฐบาล

1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
2. การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ
3. การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
4. การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก
5. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

6. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค
7. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก
8. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย
9. การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม
10. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน
11. การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ
12. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม

นโยบายเร่งด่วน 12 เรื่องของรัฐบาล

1. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน
2. การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
3. มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก
4. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
5. การยกระดับศักยภาพของแรงงาน
6. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต
7. การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21
8. การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่าย

ราชการประจำ

9. การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้
10. การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน
11. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย
12. การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของประชาชนและการดำเนินการ

เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

2.3.2) แผนการพัฒนาภาคเหนือ (พ.ศ.2560-2565)

ยุทธศาสตร์ที่1 พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและความยั่งยืน มีธุรกิจบริการต่อเนื่องกับการท่องเที่ยวบริการสุขภาพและการศึกษาที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

ยุทธศาสตร์ที่2 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มภายใต้แนวคิดเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ควบคู่กับการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปให้มีความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่3 ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสมดุลแก่ระบบนิเวศ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่4 พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุรองรับการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของภาคเหนือที่เร็วกว่าระดับประเทศ 10 ปี

2.4 ความเชื่อมโยงแผนพัฒนา

การกำหนดประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีความสอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2
ตารางที่ 49 ความเชื่อมโยงของแผนระดับ 1 แผนระดับ 2 สู่แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

แผนระดับที่ 1	แผนระดับที่ 2			แผนระดับที่ 3		
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	แผนปฏิรูปประเทศ	นโยบายความมั่นคง แห่งชาติ	แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 12	นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาภาคเหนือ	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 2
ยุทธศาสตร์ด้านการ สร้างความสามารถใน การแข่งขัน	-ด้านเศรษฐกิจ	-เสริมสร้างความ มั่นคงทางพลังงาน และอาหาร	-การต่างประเทศ -การเกษตร -อุตสาหกรรมและบริการ แห่งอนาคต -โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโล จิสติกส์ และดิจิทัล -ผู้ประกอบการและ วิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมยุคใหม่ -เขตเศรษฐกิจพิเศษ -การเติบโตอย่างยั่งยืน -เศรษฐกิจฐานราก -การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม	-การสร้างความเข้มแข็งทาง เศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่าง ยั่งยืน -การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ -การพัฒนาภูมิภาค เมือง และ พื้นที่พิเศษ -การต่างประเทศ ประเทศ เพื่อนบ้าน และภูมิภาค -วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และวัฒนธรรม เป็นปัจจัยพื้นฐานในการ พัฒนา		ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนา สภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การ ลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยง กับ ต่างประเทศ ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การสร้างความ เข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มี ศักยภาพ ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาและ ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้าง รายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่ มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด อย่างยั่งยืน

แผนระดับที่ 1	แผนระดับที่ 2			แผนระดับที่ 3		
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	แผนปฏิรูปประเทศ	นโยบายความมั่นคง แห่งชาติ	แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 12	นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาภาคเหนือ	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 2
ยุทธศาสตร์การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพ คน			-การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม - ศักยภาพคนตลอดช่วง ชีวิต -การพัฒนาการเรียนรู้ -การเสริมสร้างให้คนไทยมี สุขภาวะที่ดี -พลังทางสังคม	การเสริมสร้างและพัฒนา ศักยภาพทุนมนุษย์		ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนา สภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การ ลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยง กับต่างประเทศ ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การสร้างความ เข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มี ศักยภาพ ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาและ ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้าง รายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่ มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด อย่างยั่งยืน
ยุทธศาสตร์การสร้าง โอกาสและความเสมอ ภาคและเท่าเทียมกัน ทางสังคม	-ด้านสาธารณสุข -ด้านสังคม		-ความเสมอภาคและ หลักประกันทางสังคม	-การสร้างความเป็นธรรมลด ความเหลื่อมล้ำในสังคม		ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนา สภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การ ลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับ ต่างประเทศ

แผนระดับที่ 1	แผนระดับที่ 2			แผนระดับที่ 3		
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	แผนปฏิรูปประเทศ	นโยบายความมั่นคง แห่งชาติ	แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 12	นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาภาคเหนือ	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 2
						<p>ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน</p>
ยุทธศาสตร์การสร้าง การเติบโตบนคุณภาพ ชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	<p>-ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม</p> <p>-ด้านพลังงาน</p>	<p>-รักษาความมั่นคง ของฐาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม</p> <p>-เสริมสร้างความ มั่นคงทางพลังงาน และอาหาร</p>	<p>-การบริหารจัดการน้ำทั้ง ระบบ</p> <p>-พื้นที่และเมืองน่าอยู่ อัจฉริยะ</p>	<p>-การเติบโตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนา อย่างยั่งยืน</p>		<p>ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ดำรงฐาน ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การ บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน โดย การมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็น กลุ่มจังหวัดสีเขียว</p>

ตารางที่ 50 ความเชื่อมโยงของแผนระดับ 1 แผนระดับ 3 สู่แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

นโยบายระดับที่ 1	แผนระดับที่ 2	นโยบายระดับที่ 3			
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	แผนปฏิรูปประเทศ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาฉบับที่ 12	นโยบายของรัฐบาล 12 นโยบายหลัก	นโยบายของรัฐบาล 12 นโยบายเร่งด่วน	แผนพัฒนาภาคเหนือ	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน		<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก - การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย - การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค - การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากรากฐานราก 	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก - การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม - การยกระดับศักยภาพของแรงงาน - การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต 	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 2 ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาคGMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน</p>

นโยบายระดับที่ 1	แผนระดับที่ 2	นโยบายระดับที่ 3			
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	แผนปฏิรูปประเทศ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาฉบับที่ 12	นโยบายของรัฐบาล 12 นโยบายหลัก	นโยบายของรัฐบาล 12 นโยบายเร่งด่วน	แผนพัฒนาภาคเหนือ	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 2
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน		<p>-การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม</p> <p>- การปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนา ศักยภาพของคนไทย ทุกช่วงวัย</p>	<p>-การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑</p> <p>-การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของ ประชาชนและการดำเนินการ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพชีวิตและ แก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบ ดูแลผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชน ยกกระดับทักษะ ฝีมือแรงงานภาคบริการ</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนา สภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การ ลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยง กับ ต่างประเทศ</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การสร้างความ เข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มี ศักยภาพ</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาและ ยกกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้าง รายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่ มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด อย่างยั่งยืน</p>

นโยบายระดับที่ 1	แผนระดับที่ 2	นโยบายระดับที่ 3			
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	แผนปฏิรูปประเทศ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาฉบับที่ 12	นโยบายของรัฐบาล 12 นโยบายหลัก	นโยบายของรัฐบาล 12 นโยบายเร่งด่วน	แผนพัฒนาภาคเหนือ	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 2
4. ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสและความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม		- การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม	-การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน - การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิต	ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ยกกระดับทักษะฝีมือแรงงานภาคบริการ	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

นโยบายระดับที่ 1	แผนระดับที่ 2	นโยบายระดับที่ 3			
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	แผนปฏิรูปประเทศ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาฉบับที่ 12	นโยบายของรัฐบาล 12 นโยบายหลัก	นโยบายของรัฐบาล 12 นโยบายเร่งด่วน	แผนพัฒนาภาคเหนือ	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 2
5.ยุทธศาสตร์การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม		-การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน	การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย		ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน โดย การมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

3. จุดเน้นในการพัฒนา (Positioning)

การวิเคราะห์จุดแข็งกับโอกาส (**Strength - Opportunities**) ที่เกิดขึ้น กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีศักยภาพในด้านที่ตั้ง สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) มีวัฒนธรรม ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มล้านนาตะวันออกที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหัตถกรรมอุตสาหกรรม/สินค้าชุมชน เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตร โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา ชา กาแฟ และผลไม้ (ลิ้นจี่ ลำไย) มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่หลากหลาย นอกจากนี้ยังสามารถที่จะพัฒนาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศในกลุ่ม GMS และ AEC ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ประกอบกับมีสถาบันการศึกษาหลายระดับ พร้อมรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาด้านต่างๆ

การวิเคราะห์จุดอ่อนกับโอกาส (**Weakness - Opportunities**) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่หลากหลาย เหมาะแก่การประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมเข้ามาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดเป็นจำนวนมาก แต่มีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อใช้ในการทำเกษตรกรรมมากขึ้น ทำให้ทรัพยากรทางธรรมชาติถูกทำลายลง กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีพื้นที่ราบที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรม แต่ผู้ประกอบการและผู้ผลิตสินค้าทางการเกษตรมีรูปแบบการประกอบอาชีพเลียนแบบขาดความหลากหลาย ส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำและยังขาดความร่วมมือการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางการแข่งขัน

การวิเคราะห์จุดแข็งกับข้อจำกัด (**Strength - Threats**) ปี พ.ศ.2559 ประเทศไทยกับ 9 ประเทศในเอเชีย ได้รวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เพื่อที่จะมีผลประโยชน์ร่วมกัน โดยกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างประเทศลาว ประเทศเมียนมาร์ จะมีการเข้ามาลงทุนในพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 กันอย่างเสรีมากขึ้น ส่งผลให้มีแรงงานเคลื่อนย้ายอย่างเสรีจากต่างประเทศเข้ามาเป็นแรงงานทำงานในกลุ่มมากขึ้น และจะเข้ามาแย่งงานคนในกลุ่มจังหวัด และคาดการณ์จะมีปัญหาสังคม อาชญากรรมเพิ่มขึ้นด้วย

การวิเคราะห์จุดอ่อนกับข้อจำกัด (**Weakness - Threats**) เป็นปัญหาที่เกิดจากภัยตามธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม ไฟป่า หมอกควัน

ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และการวิเคราะห์ SWOT ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 พบว่ากลุ่มจังหวัดมีศักยภาพในการพัฒนาเสริมจุดแข็งและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในภายในกลุ่มจังหวัด ซึ่งเป็นการกำหนดยุทธศาสตร์แบบเชิงรุก โดยจุดแข็งนั้นมีพื้นที่ที่ตั้งกลุ่มจังหวัดติดกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และมีความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นปัจจัยในการเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งด้านถนน สะพานข้ามแม่น้ำเชื่อมระหว่างประเทศ รถไฟ การเดินทางทั้งทางน้ำและอากาศ จึงนำมาเป็นโอกาสในการดำเนินกิจกรรมในด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว อีกทั้งภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 นั้นลักษณะของภูมิลักษณะที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งด้านของทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ และมีแม่น้ำไหลสายที่ไหลผ่าน มีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย เช่น ข้าว ลำไย ลิ้นจี่ กาแฟ หน่อ กระป๋อง เป็นต้น และจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดนั้นมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน

ศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลาย ประเพณีที่โดดเด่น จึงเป็นศักยภาพที่จะนำมาพัฒนาทั้งด้านการเกษตร และการท่องเที่ยว

ประกอบกับตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ได้เห็นชอบกำหนดแนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของรัฐมนตรี โดยกำหนดระดับแผนไว้ 3 ระดับ ซึ่งแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เป็นแผนในระดับ 3 เป็นแผนเชิงปฏิบัติที่ต้องสอดคล้องกับแผนในระดับ 1 (เป้าหมายการพัฒนาระดับประเทศ) และ 2 (แนวทางการขับเคลื่อนประเทศเพื่อบรรลุตามเป้าหมายยุทธศาสตร์) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 จึงได้นำศักยภาพของกลุ่มจังหวัดมากำหนดเป้าหมายการพัฒนาพื้นที่ เพื่อยกระดับฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ และระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเป้าหมายของการพัฒนากลุ่มจังหวัดมุ่งตอบสนองเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในด้านของการสร้างความสามารถในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ และการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ที่กำหนดให้ภาคเหนือมีการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและความยั่งยืน มีธุรกิจบริการต่อเนื่องกับการท่องเที่ยวบริการสุขภาพ และการศึกษาที่ได้มาตรฐาน พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มภายใต้แนวคิดเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ พัฒนาสุขภาพการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คืนความอุดมสมบูรณ์ และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุรองรับการเปลี่ยนแปลง

แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ (Positioning)

1. ศูนย์กลางการค้าชายแดนเชื่อมโยงประเทศในกลุ่ม GMS

เมืองการค้าชายแดนเชื่อมโยงประเทศในกลุ่ม GMS เนื่องจากกลุ่มจังหวัดฯ มีช่องทางการขนส่งสินค้า เชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศ GMS และ AEC ทั้งทางบกและทางน้ำ และด้านการค้าชายแดนสำคัญ อีกทั้งมีทำเลที่ตั้งเป็นจุดยุทธศาสตร์ทางการคมนาคมขนส่งสู่กลุ่มประเทศ GMS เป็นจังหวัดชายแดนที่เป็นประตูสู่การค้า การลงทุนการท่องเที่ยว และ Logistics สู่ประเทศ สปป.ลาว ประเทศพม่า และประเทศจีนตอนใต้ นอกจากนี้มีโครงการนโยบายรัฐบาลที่ส่งเสริมจังหวัดให้เป็นเมืองเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และพัฒนาเมืองสถานีขนส่งระบบราง รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน GMS ตามกรอบความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเอื้อต่อกิจกรรมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวอีกด้วย

2. เป็นศูนย์กลางเมืองท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและเชื่อมโยงสู่กลุ่มประเทศ GMS และประเทศอาเซียน +6

เป็นศูนย์กลางเมืองท่องเที่ยวอารยธรรม “ล้านนา” เนื่องจากมีวัฒนธรรม ชนเผ่าที่โดดเด่น สร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว และธรรมชาติที่สวยงามและเชื่อมโยงประเทศในกลุ่ม GMS ได้แก่ ไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม และจีนตอนใต้ และประเทศอาเซียน +6 บรูไนดารุสซาลาม, พม่า, กัมพูชา, อินโดนีเซีย, ฟิลิปปินส์, มาเลเซีย, ลาว, สิงคโปร์, ไทย และเวียดนาม รวมกับประเทศที่อยู่นอกอาเซียนอีก 6 ประเทศ คือ จีน, ญี่ปุ่น, เกาหลีใต้, ออสเตรเลีย, นิวซีแลนด์ และอินเดีย

3. เป็นศูนย์กลางสินค้าเกษตรคุณภาพดีและปลอดภัย

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มี มีพื้นที่การเกษตรที่อุดมสมบูรณ์ เอื้อต่อการเป็นแหล่งพัฒนาพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ สามารถผลิตอาหารและสินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคเหนือ รวมทั้งมีพืชเฉพาะถิ่นที่มีคุณภาพได้มาตรฐานระดับสากลเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคระดับบน เช่น ข้าว ชา กาแฟ ลำไย ยางพารา ใคเนื้อ และสมุนไพร

ภาพที่ 15 แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ (Positioning)

จากผลการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นฐานของกลุ่มจังหวัด การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม การกำหนดแนวทางการพัฒนาจังหวัดที่สำคัญ ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ได้ใช้ศักยภาพในพื้นที่และกรอบการพัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เพื่อจะขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ยังคงมีปัญหาการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหาดังนั้นเพื่อการพัฒนาพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืนแล้ว กลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 จึงมีเป้าหมายของการพัฒนาและประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ต่อไป

4. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

เป้าหมายการพัฒนา :

“ประตูการค้าสากล โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนา
สินค้าเกษตรปลอดภัย ประชาชนร่วมใจอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ”

พันธกิจ (Mission) :

1. ส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์เชื่อมโยงสู่สากล ให้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น
2. ส่งเสริมพัฒนาการและสร้างความเข้มแข็งให้ภาคเกษตร อุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่า
3. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม อารยธรรมแหล่งล้านนาตะวันออก ดำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นอัตลักษณ์และสุขภาพ
4. อนุรักษ์ พัฒนา และส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์ ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติและการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

เป้าประสงค์หลัก (Goals)

- 1) เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) และ AEC เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน และเพิ่มรายได้จากการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ (กลุ่ม GMS , AEC และประเทศอื่นๆ) รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ
- 2) เพิ่มผลิตภาพและมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ และอุตสาหกรรมเกษตรที่ได้มาตรฐานเพื่อมุ่งสู่ตลาดโลก
- 3) พัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มมูลค่าและคุณภาพผลิตภัณฑ์ และคุณค่าสินค้าและบริการเน้นฐานเศรษฐกิจที่ยั่งยืน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้
- 4) ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์และสิ่งแวดล้อมและพลังงานได้รับการบริหารจัดการตามมาตรฐานด้วยความมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

ตัวชี้วัด:

- 1) เพิ่มประสิทธิภาพด้านการค้าและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ
- 2) เพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม
- 3) ยกระดับการท่องเที่ยวเพิ่มรายได้สู่ชุมชน
- 4) เพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

- ประเด็นการพัฒนาที่ 1 :** พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ
- ประเด็นการพัฒนาที่ 2 :** การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ
- ประเด็นการพัฒนาที่ 3 :** พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน
- ประเด็นการพัฒนาที่ 4 :** ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดย การมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ : เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) และ AEC เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน และเพิ่มรายได้จากการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ (กลุ่ม GMS , AEC และประเทศอื่นๆ) รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ

ตัวชี้วัด : 1) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 3)

2) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 3)

3) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาตัวกลางทางการเงินต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 3)

แนวทางการพัฒนา

1) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการกระตุ้น การลงทุนภายในจังหวัด วิจัย พัฒนา และจัดกิจกรรมส่งเสริมการค้า การลงทุนกับกลุ่มจังหวัดอื่นภายในประเทศและเพื่อนบ้าน

2) ส่งเสริมการค้า การลงทุน โดยพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจ SMEs

3) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ รองรับการเชื่อมโยง NSEC ตามกรอบความร่วมมือ GMS โดยจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการ Logistics และ Supply Chain ผลักดันด้านโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาระบบฐานข้อมูล วิจัย พัฒนา ผลิตภัณฑ์ด้าน Logistics ทุกระดับ และจัดการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ

วัตถุประสงค์ : เพิ่มผลิตภาพและมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ และอุตสาหกรรมเกษตรที่ได้มาตรฐานเพื่อมุ่งสู่ตลาดโลก

ตัวชี้วัด : 1) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 20)

2) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 7)

3) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ มวลรวมภาค อุตสาหกรรม (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 7)

แนวทางการพัฒนา

1) เพิ่มผลิตภาพและคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร โดยเน้นความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะสิ่งที่มีศักยภาพทางการตลาด ลดต้นทุนการผลิตโดยใช้หลักการผลิตปริมาณมาก ปรับปรุงคุณภาพการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่า พัฒนากลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตร

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรม และมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร

3) สร้างความเข้มแข็งต่อเกษตรกร องค์กรเกษตรกรและผู้ประกอบการอุตสาหกรรม โดยการสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เครือข่ายการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเกษตรในพื้นที่ และสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4) ส่งเสริมการบริหารจัดการการตลาดสินค้าเกษตร โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดแก่กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตร รวมทั้งสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายเฉพาะกลุ่ม (Niche Product)

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้าง

รายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ : พัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มมูลค่าและคุณภาพผลิตภัณฑ์ และคุณค่าสินค้าและบริการพื้นฐานเศรษฐกิจที่ยั่งยืน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้

ตัวชี้วัด : 1) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 2)

2) อัตราการขายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการของกลุ่มจังหวัด (GPP ภาคบริการนอกเหนือจากบริการภาครัฐ) (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 7)

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และเชิงสุขภาพ โดยปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ วิจัยและพัฒนาเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่อเนื่องจังหวัดในกลุ่ม และส่งเสริมความร่วมมือในลักษณะโครงข่ายการท่องเที่ยว กับประเทศในกลุ่ม GMS

2) พัฒนามาตรฐานการบริการและบุคลากรการท่องเที่ยว โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม ตลอดจนพัฒนาการประชาสัมพันธ์และการตลาดการท่องเที่ยว

3) ส่งเสริมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพแก่ประชาชนทุกวัย และชุมชนรวมทั้งพัฒนาบุคลากรและโอกาสทางการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการปรับตัวสู่การท่องเที่ยว หลังจากเข้าสู่ AEC

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและ

พลังงานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

วัตถุประสงค์ : ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์และสิ่งแวดล้อมและพลังงานได้รับบริหารจัดการตามมาตรฐานด้วยความมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

ตัวชี้วัด : 1) สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด(รายกลุ่มจังหวัด) ไม่น้อยลง (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 50)

2) ฝุ่นละอองในพื้นที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 80)

3) จำนวนเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกัน ฝักระวัง และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 5)

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพระดับท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้ และพัฒนานวัตกรรมทรัพยากรชีวภาพ

2) รักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติและความสะดวกของระบบนิเวศน์ โดยการแก้ปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ การปลูกป่า ปลูกหญ้าแฝก เพื่อฟื้นฟูป่าพื้นที่ต้นน้ำและป่าชุมชน การจัดทำ Food Bank

การจัดทำฝายต้นน้ำแบบผสมผสานและฝายกึ่งถาวร การป้องกันไฟป่ารวมทั้งการส่งเสริมอาชีพในชุมชนในพื้นที่ป่าตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ขยายโอกาส และความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยิ่ง

3) พัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยใช้เทคโนโลยี GIS ในการจัดทำฐานข้อมูลและนำไปใช้

4) สร้างภาคีในการปรับตัวและรับมือจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและส่งเสริมชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการปลูกจิตสำนึกและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมทุกระดับ ตลอดจนการสร้างความรู้ ความเข้าใจและบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการภัยธรรมชาติและสาธารณภัย เพื่อลดความสูญเสียให้น้อยลง

5) ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

6. ข้อเสนอแนะแผนงานโครงการที่สำคัญ (Flagship Project)

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ

1.1 การส่งเสริมขีดความสามารถด้านการค้าการลงทุนภาคเหนือตอนบน 2 และเชื่อมโยง GMS

1.1.1 การพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 ได้แก่ การพัฒนาด้านการผลิต/การแปรรูป การพัฒนาด้านการตลาดoffline และ online

1.1.2 การส่งเสริมและพัฒนาการค้าชายแดน การค้าผ่านแดน และการค้าข้ามแดน ได้แก่ การพัฒนาทักษะและความรู้ของผู้ประกอบการ การปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อเอื้ออำนวยต่อการค้า

1.1.3 การประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 ให้กับกลุ่มจังหวัดอื่น ๆ และเชื่อมโยง GMS ได้แก่ Roadshows การจัด Business Matching ระหว่างกลุ่มผู้ผลิตและผู้บริโภค

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ

2.1 การส่งเสริมและพัฒนาพืชเศรษฐกิจเพื่อรายได้ให้กับเกษตรกรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

2.1.1 การส่งเสริมการเพาะปลูกควบคู่กับการแสวงหาช่องทางการตลาด

2.1.2 การใช้นวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับพืชเศรษฐกิจสำคัญและสินค้าเกษตร GI ของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 ลดต้นทุนการผลิต ได้แก่ การใช้นวัตกรรมท้องถิ่น/ชุมชนเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต การใช้นวัตกรรมท้องถิ่น/ชุมชนเพื่อทำให้ผลผลิตพืช ปศุสัตว์และสัตว์น้ำมีคุณภาพ และได้มาตรฐานการทำเกษตรที่ดี (GAP และ การใช้นวัตกรรมเพื่อการแปรรูปอาหารปลอดภัยและได้รับมาตรฐานด้านอาหาร (HACCP GMP HALAL) ตลอดจนการส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยแบบคู่ขนาน (OfflineและOnline)

2.2 การส่งเสริมเกษตรปลอดภัย / เกษตรอินทรีย์ของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2

2.2.1 การสร้างความเข้มแข็งและพัฒนา smart farmer และ young smart farmer

2.2.2 การพัฒนาศักยภาพการผลิตและสร้างเครือข่ายการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ อาหารปลอดภัย ได้แก่ การเพิ่มพื้นที่ปลูกเกษตรที่รับรองมาตรฐาน GAP / PGS / เกษตรอินทรีย์ และการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ อาหารปลอดภัยของผู้ผลิต ผู้แปรรูปและผู้บริโภค

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

3.1 การเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาสัญลักษณ์ (Landmark) และการบริหารจัดการในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

3.1.1 การเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาสัญลักษณ์ (Landmark) ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ทางบก /ทางน้ำ) การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬา (ทางบก /ทางน้ำ)

3.1.2 การพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเพื่อมุ่งไปสู่การบริการมูลค่าสูง ได้แก่ การพัฒนาผู้ประกอบการ และแรงงานภาคการท่องเที่ยว

3.2 การประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยวที่โดดเด่นและสร้างสรรค์เชื่อมโยงกลุ่มภาคเหนือบน 2 และกลุ่ม GMS และ ASEAN+6 อาทิ เส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา เส้นทางท่องเที่ยวชากาแพ เส้นทางท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต เส้นทางท่องเที่ยววิถีสมุนไพรมะพร้าว และเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

4.1 การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองแบบบูรณาการในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

4.1.1 การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน ได้แก่ การสร้างระบบป้องกันและระงับภัยหมอกควันไฟป่า การบริหารจัดการพื้นที่ทางการเกษตรและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อลดปัญหาหมอกควัน การส่งเสริมการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อทดแทนการเผาป่าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 การใช้พลังงานชีวมวลทดแทนการเผา การบริหารจัดการป่าชุมชนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม การรณรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

4.1.2 การแก้ไขปัญหาฝุ่น PM 2.5 ได้แก่ การบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่เสี่ยง และการใช้นวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาฝุ่น PM 2.5

ตารางที่ 51 ข้อเสนอแนะแผนงานโครงการที่สำคัญ (Flagship Project)

การค้า การลงทุน	การเกษตร	การท่องเที่ยว	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
<p>1. การส่งเสริมขีดความสามารถด้านการค้าการลงทุนภาคเหนือตอนบน 2 และเชื่อมโยง GMS</p> <p>1.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการค้าการลงทุน</p> <p>1.2 การพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2</p> <ul style="list-style-type: none"> -การพัฒนาด้านการผลิต/การแปรรูป -การพัฒนาด้านการตลาดoffline และ online <p>1.3 การส่งเสริมและพัฒนากิจการค้าชายแดนการค้าผ่านแดน และการค้าข้ามแดน</p> <ul style="list-style-type: none"> -การพัฒนาทักษะและความรู้ของผู้ประกอบการ -การปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อเอื้ออำนวยต่อการค้า <p>1.4 การประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 ให้กับกลุ่มจังหวัดอื่น ๆ และเชื่อมโยง GMS</p> <ul style="list-style-type: none"> -Roadshows -Business Matching 	<p>1.การส่งเสริมและพัฒนาพืชเศรษฐกิจเพื่อรายได้ให้กับเกษตรกรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2</p> <p>1.1 การส่งเสริมการเพาะปลูกควบคู่กับการแสวงหาช่องทางการตลาด</p> <p>1.2 การใช้นวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับพืชเศรษฐกิจสำคัญและสินค้าเกษตร GI ของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 ลดต้นทุนการผลิต</p> <ul style="list-style-type: none"> -การใช้นวัตกรรมท้องถิ่น/ชุมชนเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตและ -การใช้นวัตกรรมท้องถิ่น/ชุมชนเพื่อทำให้ผลผลิตพืช ปศุสัตว์และสัตว์น้ำมีคุณภาพและได้มาตรฐานการทำเกษตรที่ดี (GAP) <p>1.3 การใช้นวัตกรรมเพื่อการแปรรูปอาหารปลอดภัยและได้รับมาตรฐานด้านอาหาร (HACCP GMP HALAL)</p> <p>1.4 การส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยแบบคู่ขนาน (OfflineและOnline)</p>	<p>1.การเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวพัฒนาสัญลักษณ์ (Landmark) และการบริหารจัดการในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2</p> <p>1.1 การเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวพัฒนาสัญลักษณ์ (Landmark) ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> -การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ทางบก / ทางน้ำ) -การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ -การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬา (ทางบก /ทางน้ำ) <p>1.2 การพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเพื่อมุ่งไปสู่การบริการมูลค่าสูง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาผู้ประกอบการ - การพัฒนาแรงงานภาคการท่องเที่ยว 	<p>1. การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองแบบบูรณาการในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2</p> <p>1.1 การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน</p> <ul style="list-style-type: none"> -การสร้างระบบป้องกันและระงับภัยหมอกควันไฟป่า -การบริหารจัดการพื้นที่ทางการเกษตรและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อลดปัญหาหมอกควัน -การส่งเสริมการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อทดแทนการเผาป่าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 -การใช้พลังงานชีวมวลทดแทนการเผา -การบริหารจัดการป่าชุมชนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม -การณรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละออง โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

การค้า การลงทุน	การเกษตร	การท่องเที่ยว	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
			1.2 การแก้ไขปัญหาฝุ่น PM 2.5 -การบริหารจัดการป้องกันและแก้ไข ปัญหาในพื้นที่เสี่ยง -การใช้นวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาฝุ่น PM 2.5
	2.การส่งเสริมเกษตรปลอดภัย / เกษตร อินทรีย์ของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 2.1 การสร้างความเข้มแข็งและพัฒนา smart farmer และ young smart farmer 2.2 การพัฒนาศักยภาพการผลิตและสร้าง เครือข่ายการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ อาหาร ปลอดภัย -การเพิ่มพื้นที่ปลูกเกษตรที่รับรอง มาตรฐาน GAP / PGS / เกษตรอินทรีย์ -สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายการผลิต สินค้าเกษตรคุณภาพ อาหารปลอดภัยของ ผู้ผลิต ผู้แปรรูปและผู้บริโภค	2.การประชาสัมพันธ์เส้นทางการ ท่องเที่ยวที่โดดเด่นและสร้างสรรค์ เชื่อมโยงกลุ่มภาคเหนือบน 2 และ กลุ่ม GMS และ ASEAN+6 อาทิ -เส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรม ล้านนา - เส้นทางท่องเที่ยวซากาแพ -เส้นทางท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต -เส้นทางท่องเที่ยววิถีสมุนไพรม -เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	

7.ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (พ.ศ. 2561 – 2565)

(จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน)

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด : “ประตูการค้าสากล โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนา สินค้าเกษตรปลอดภัย ประชาชนร่วมใจอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ”

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565	กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
1.พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และ โลจิสติกส์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ	-เพิ่มมูลค่าการค้าต่างประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	1) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ)	3	3	3	3	3	3	1.การวิจัยและพัฒนา (R&D) และนวัตกรรม (innovation) 1.1 การพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตและการบริโภคสินค้าจากการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน 1.2 การพัฒนาฐานข้อมูลตลาดและปริมาณการนำเข้าและการส่งออก (Trade & Market Intelligence) ที่เป็นการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน 1.3 เงินลงทุนและการเข้าถึงแหล่งเงินทุน 1.4 อัตราการแลกเปลี่ยน 1.5 การทำประกันภัย 1.6 การพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E – Commerce) 1.7 โครงสร้างพื้นฐานที่ภาครัฐจะต้องลงทุน
		2) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ร้อยละ)	3	3	3	3	3	3	

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565	กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565			
		3) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาตัวกลางทางการเงินต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ร้อยละ)	3	3	3	3	3	3	<p>2. พัฒนาปัจจัยพื้นฐานและพัฒนาผู้ประกอบการ</p> <p>2.1 การพัฒนาระบบการค้า และระบบสั่งซื้อสินค้าจากผู้ผลิต (Sourcing System)</p> <p>2.2 การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากข้อตกลงต่างๆ</p> <p>2.3 มีมาตรการรองรับผลกระทบที่เกิดจากการค้าชายแดนที่เป็นธรรม</p> <p>3. การเพิ่มมูลค่าพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน</p> <p>3.1 เสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการ เพื่อรองรับการขยายการค้า การลงทุน การค้าชายแดน และการค้าผ่านแดน</p> <p>3.2 การส่งเสริมและการพัฒนารวมกลุ่ม เพื่อสร้างเครือข่ายทางธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>3.3 การพัฒนาและส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยี นวัตกรรมต่างๆ มาใช้ในด้านการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดยุคใหม่ และเพื่อเพิ่มมูลค่าด้านสินค้าและบริการ</p>	

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565	กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
								<p>3.4 การพัฒนาและการสร้างต้นแบบนักธุรกิจ โดยเฉพาะนักธุรกิจสตาร์ทอัพ นักการค้ามืออาชีพ/นักธุรกิจท้องถิ่นมืออาชีพ</p> <p>4. การบริการ สร้างมูลค่าเพิ่ม และแบรนด์และนวัตกรรม (Innovation)</p> <p>4.1 การพัฒนาผู้ประกอบการค้าชายแดน</p> <p>4.2 การพัฒนาผู้ประกอบการขนส่ง</p> <p>4.3 การพัฒนาผู้ประกอบการคลังสินค้า</p> <p>4.4 การพัฒนาผู้ประกอบการค้าส่ง</p> <p>4.5 ลดขั้นตอนการทำงานในการขนส่ง (พ.ร.บ. อำนาจความสะดวก)</p> <p>5. การขนส่งสินค้าและการจัดการบริหารการบริการ(Logistics) และการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ</p> <p>5.1 การจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าในพื้นที่ที่เหมาะสมและบริหารจัดการ</p>	

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565	กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
								<p>5.2 การพัฒนาประสิทธิภาพและการบริหารด้านโลจิสติกส์ (ต้นทุนการขนส่ง การกระจายสินค้า การเก็บรักษาสินค้าคงคลัง)</p> <p>5.3 การบริหารจัดการด้านบุคลากรรวมทั้งพัฒนาหน่วยให้บริการที่มีประสิทธิภาพ เช่น การค้าผ่านแดน ส่งออก/นำเข้า เป็นต้น)</p> <p>5.4 ความร่วมมือจากกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน และ GMS เกี่ยวกับการเชื่อมโยงระบบคมนาคมขนส่งทางน้ำ/ทางบก ที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน (การทำ MOU)</p> <p>5.5 ผลักดันและแก้ปัญหาทางด้านการค้า การขนส่งสินค้า ร่วมกับภาคเอกชนในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและ GMS</p> <p>6. พัฒนาระบบกลไกการตลาด</p> <p>6.1 การพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าทั้งในและต่างประเทศ (ส่งเสริมช่องทางการตลาดออนไลน์ (Marketing Online) / ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมทางตลาด (Digital Marketing)</p> <p>6.2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายทั้งในและต่างประเทศ (แสดงและจำหน่ายสินค้าและบริการ / Road Show สินค้าและบริการ)</p>	

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565	กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
								6.3 ส่งเสริมให้นักธุรกิจไปลงทุน/ร่วมทุนกับต่างประเทศ (Local to Global)	

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565	กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
2.การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรม	-ยกระดับสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม	1) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ร้อยละ)	20	20	20	20	20	20	1. การเพิ่มผลิตภาพและคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร 1.1 ส่งเสริมสินค้าคุณภาพดีเฉพาะถิ่น และมีศักยภาพทางการตลาด 1.2 เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตและลดต้นทุนการผลิตสินค้าเศรษฐกิจหลักที่มีการผลิตในปริมาณมาก (Mass Goods) 1.3 สร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลผลิตสินค้าเกษตร โดยการปรับปรุงคุณภาพการผลิตตามหลักการผลิตที่ดีและเหมาะสม ภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และสนับสนุนการแปรรูป/บรรจุภัณฑ์ ที่ตอบสนองผู้บริโภค 1.4 พัฒนากลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการอุตสาหกรรม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชน ให้มีศักยภาพในการแข่งขันตามแนวทาง Productivity 1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรม และมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ 1.6 ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้วัสดุเหลือใช้จากการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าและลดปัญหาสิ่งแวดล้อม
การผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรม	และ	2) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ร้อยละ)	7	7	7	7	7	7	
การเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ	การเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน	3) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม (ร้อยละ)	4	4	4	4	4	4	

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565	กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
								<p>2. การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร องค์กรเกษตรกรและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตร</p> <p>2.1 ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของเกษตรกรด้านเทคโนโลยีการเกษตรในพื้นที่โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2.2 พัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร โดยระบบ การมีส่วนร่วมของชุมชน</p> <p>2.3 สนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการ</p> <p>2.4 ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการลงทุนของผู้ประกอบการ</p> <p>3. ส่งเสริมการบริหารจัดการการตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร</p> <p>3.1 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดแก่กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร</p> <p>3.2 สร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เฉพาะกลุ่ม (Niche Goods)</p>	

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565	กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
								3.3 การส่งเสริมให้มีศูนย์ตรวจรับรองมาตรฐานคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรและสินค้าการเกษตรในพื้นที่ 3.4 เพิ่มประสิทธิภาพทางการตลาดและระบบการขนส่ง	

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565	กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2565		
3. พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน	- เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ภายใต้คุณค่าและอัตลักษณ์ล้านนาตะวันออก	1) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ร้อยละ) 2) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการของกลุ่มจังหวัด (GPP ภาคบริการภาครัฐ) (ร้อยละ)	2	2	2	2	2	2	1. กำหนดทิศทางการยุทธศาสตร์ ขอบเขต และเป้าหมาย 1.1 การพัฒนาและบริหารจัดการองค์ความรู้เชิงวัฒนธรรม 1.2 การประเมินศักยภาพและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม สุขภาพ และการท่องเที่ยวชุมชน 1.3 การศึกษาความต้องการและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับการท่องเที่ยวเชิง ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม สุขภาพและการท่องเที่ยวชุมชน 1.4 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม สุขภาพและการท่องเที่ยวชุมชน 1.5 วางแผนการเชื่อมโยงและจัดเส้นทาง (routes) การท่องเที่ยวภายในจังหวัดและระหว่างจังหวัด 1.6 การพัฒนาแหล่งข้อมูลและ Tourist Center สำหรับชุมชน	

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565	กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
								<p>2. พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>2.1 การพัฒนา กำหนดและประเมินการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม สุขภาพและการท่องเที่ยว ชุมชนตามมาตรฐาน</p> <p>2.2 การศึกษาแนวทางการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (Carrying Capacity) - ช่วงเวลาและจำนวน</p> <p>2.3 การพัฒนากลไกความร่วมมือ และพัฒนาภาคีเครือข่าย รวมทั้งชุมชนในการร่วมจัดการแหล่งท่องเที่ยวชุมชน</p> <p>2.4 การพัฒนาระบบและมาตรการเกี่ยวกับอุบัติเหตุ อุบัติภัย การให้ความช่วยเหลือ สร้างความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในพื้นที่</p> <p>2.5 การเฝ้าระวังและประเมินผลกระทบจากการท่องเที่ยวและพัฒนาแนวทางปรับปรุง ฟื้นฟูสภาพแหล่งท่องเที่ยว</p>	

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565	กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
								<p>3. เตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร</p> <p>3.1 การพัฒนาบุคลากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (มัคคุเทศก์ / ผู้นำเที่ยว / / เยาวชน / ชุมชนที่เกี่ยวข้อง ผู้สูงอายุ เป็นต้น)</p> <p>3.2 การปรับปรุงทัศนคติและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม สุขภาพและการท่องเที่ยวชุมชน</p> <p>3.3 การพัฒนาคู่มือปฏิบัติของบุคลากรด้านการเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม สุขภาพและการท่องเที่ยวชุมชน</p> <p>4. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้รองรับการท่องเที่ยว</p> <p>4.1 การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม สุขภาพและการท่องเที่ยวชุมชน</p>	

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565	
									<p>4.2 การปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม สุขภาพและการท่องเที่ยวชุมชนและการพัฒนา สัญลักษณ์(Landmark) ในพื้นที่</p> <p>4.3 การจัดการขยะและพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและชุมชน</p> <p>4.4 การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก และพัฒนาแนวทางปรับปรุงให้เป็นมาตรฐานตามอารยะสถาปัตยกรรมสามารถอำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุ เด็กและผู้พิการ(ทางลาดห้องน้ำ ลานจอดรถ ไฟฟ้า ประปา น้ำดื่ม)</p> <p>4.5 การส่งเสริมคุณภาพที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว (รองรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ)</p> <p>4.6 การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยว</p>

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์ เชิง ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565	
4. ดำรงฐาน ทรัพยากรธรรมชาติที่ อุดมสมบูรณ์ การ บริหารจัดการ สิ่งแวดล้อมและ พลังงานโดยการมี ส่วนร่วมของชุมชนสู่ การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว	-สร้างภาคี เครือข่าย เพื่อบริหาร จัดการ รักษาความ สมบูรณ์ เพื่อ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธ รรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ให้มีความ หลากหลาย ทางชีวภาพ	1) สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อ พื้นที่จังหวัด(รายกลุ่ม จังหวัด) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 2) ฝุ่นละอองในพื้นที่อยู่ ในเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 3) จำนวนเครือข่ายความ ร่วมมือในการป้องกัน ฝ้า ระวัง และมีส่วนร่วมใน การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5	50	50	50	50	50	50	1. พัฒนาระบบเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่าง ยั่งยืน 1.1 การพัฒนาระบบและโครงสร้างการทำงานเชิงบูรณา การของหน่วยงานและชุมชนที่เกี่ยวข้อง 1.2 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ 1.3 การส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแผนชุมชนเพื่อการใช้ ทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยมีคณะกรรมการทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชนท้องถิ่น 1.4 การกำหนดมาตรการเชิงรุกในการติดตามและ ตรวจสอบสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1.5 การจัดทำระบบประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติในระดับพื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์ เชิง ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย							กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565		
										<p>2.ป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>2.1 การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า</p> <p>2.2 การป้องกันการพังทลายของดิน</p> <p>2.3 การเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน ดูแลป่าไม้</p> <p>2.4 การสร้างภูมิคุ้มกันและเตรียมความพร้อมด้านภัยพิบัติ แก่ประชาชน</p> <p>3. อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>3.1 การฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินโดยเฉพาะในพื้นที่ เกษตรกรรม</p> <p>3.2 การฟื้นฟูสภาพป่า/ระบบนิเวศน์</p> <p>3.3 การส่งเสริมเกษตรกรและภาคีเครือข่ายในชุมชนร่วมกัน อนุรักษ์ป่า อนุรักษ์น้ำและอนุรักษ์ดิน</p> <p>3.4 การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชน</p> <p>3.5 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์ เชิง ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย							กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565		
									<p>3.6 การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทของภาคีเครือข่ายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การป้องกันและแก้ไขปัญหา ไฟป่า หมอกควัน</p> <p>3.7 การเผยแพร่องค์ความรู้/สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ป่าและการอนุรักษ์ดินให้ชุมชนในพื้นที่</p> <p>4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน</p> <p>4.1 การให้ความรู้และบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด</p> <p>4.2 การส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกพืชทดแทนที่สามารถทำรายได้ให้เกษตรกรเพื่อลดการเผาต่อซัง</p> <p>4.3 การประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนร่วมมือป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน (เช่น สร้างแนวกันไฟ การเฝ้าระวังตรวจตรา เป็นต้น)</p>	

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์ เชิง ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565	
									<p>4.4 การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและขยายผลองค์ความรู้ให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟไหม้ป่า หมอกควัน</p> <p>4.5 การส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในพื้นที่ชายแดนเพื่อร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน</p>
ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ			-	-	-	-		-	-

สรุปงบประมาณพัฒนาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย-พะเยา-แพร่-น่าน) ปี พ.ศ. 2561 – 2565

ลำดับที่	ประเด็นการพัฒนา	จำนวนโครงการ	จำนวนกิจกรรมหลัก	จำนวนกิจกรรมหลัก (Function)	งบประมาณ (บาท)					2651-2565
					ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	
1	พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุนและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับ ต่างประเทศ	1	23	12	1,690,000,000	140,000,000	454,350,000	13,504,666,885	11,385,000,000	27,174,016,885
2	การสร้างเสริมขีดความสามารถและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ	1	27	43	322,612,000	374,900,000	444,344,700	2,062,001,350	1,226,101,350	4,429,959,400
3	พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน	7	35	18	240,897,400	294,897,400	970,267,431	930,300,000	517,800,000	2,954,162,231
4	ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดย การมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว	1	10	10	209,440,690	211,983,600	314,121,100	665,898,953	229,695,113	1,631,139,456
5	ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ		1	-	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000
รวมงบกลุ่มจังหวัด		10	96	83	2,467,950,090	1,026,781,000	2,188,083,231	17,167,867,188	13,363,596,463	36,214,277,972

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แหล่ง งป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และ โลจิสติกส์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ				1,690,000,000	140,000,000	454,350,000	13,504,666,885	11,385,000,000	27,174,016,885
1.โครงการบูรณาการการค้า การลงทุน				1,690,000,000	140,000,000	454,350,000	13,504,666,885	11,385,000,000	27,174,016,885
- กิจกรรมหลัก 1.1 พัฒนา อุตสาหกรรมแพ้น้ำมัน ตะวันออกสู่ต่างประเทศ	2	1	สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดน่าน เชียงราย พะเยา แพร่	40,000,000	40,000,000	50,000,000	40,000,000	40,000,000	210,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.2 พัฒนา ผู้ประกอบการธุรกิจอาหาร และอุตสาหกรรมเกษตรเชิง นวัตกรรม	2	1	สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดเชียงราย สภา อุตสาหกรรมจังหวัด เชียงราย สนง.พาณิชย์ จังหวัดเชียงราย	20,000,000	20,000,000	8,500,000	20,000,000	20,000,000	88,500,000
- กิจกรรมหลัก 1.3 พัฒนา ศูนย์ประสานงาน (Command Center) และ นำร่องการจัดทำระบบ ข้อมูลสารสนเทศนอร์ เทิร์นไทยแลนด์ พุดวัลเลย์ ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 2	2	1	สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	10,000,000	10,000,000	15,000,000	10,000,000	10,000,000	55,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.4 จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าในกลุ่มจังหวัด/กลุ่มประเทศ GMS และ ASEAN+6	2	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	100,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.5 พัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีประสิทธิภาพสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาค	2	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	40,000,000	40,000,000	40,000,000	40,000,000	40,000,000	200,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.6 ส่งเสริมและพัฒนาการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชายแดนภาคเหนือตอนบน 2	2	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	50,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.7 พัฒนาโครงข่ายภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน	2	1	แขวงทางหลวงแพร่	-	-	300,000,000	-	-	300,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.8 ศึกษาออกแบบแผนแม่บทโลจิสติกส์ เพื่อรองรับรถไฟทางคู่เชื่อมโยง เด่นชัย – พะเยา – เชียงของ	2	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา / ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยียานยนต์และขนส่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	-	15,000,000	-	15,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.9 ศึกษาและออกแบบทางเลี่ยงเมืองเพื่อขนส่งโลจิสติกส์ ชุมชนชายแดนบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา	2	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา	-	-	-	20,000,000	-	20,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.10 ศึกษาเพื่อกำหนดตำแหน่งจุดพักกระจายสินค้าและจุดพักรถ (Rest Area) ที่เหมาะสมจังหวัดพะเยา	2	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา / ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยียานยนต์และขนส่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	-	15,000,000	-	15,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.11 ศึกษา รูปแบบการพัฒนาพื้นที่ โดยรอบสถานีขนส่งทางราง (Transit Oriented Development) จังหวัด พะเยา	2	1	สำนักงานโยธาธิการ และผังเมืองจังหวัด พะเยา / ศูนย์พัฒนา เทคโนโลยียานยนต์ และขนส่ง คณะ วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	-	30,000,000	-	30,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.12 การ พัฒนาศูนย์ถ่ายทอดองค์ ความรู้ตามศาสตร์พระราชา ด้านชายแดนสากลห้วยโก๋น	2	1	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลล้านน่าน	-	-	10,000,000	15,000,000	15,000,000	40,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.13 ก่อสร้าง ทางหลวงหมายเลข 103 ตอน ร้องกวาง – งาว ตอน 3	2	2	กรมทางหลวง	700,000,000	-	-	1,200,000,000	-	1,900,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.14 ก่อสร้าง ทางหลวงหมายเลข 11ตอน ลำปาง – เด่นชัย ตอน 1	2	2	กรมทางหลวง	200,000,000	-	850,000	650,000,000	850,000,000	1,700,850,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.15 ก่อสร้าง ทางหลวงหมายเลข ทางเลี่ยงเมืองร้องกวาง ตอน ร้องกวาง - อ.เวียงสา ตอน 5	2	2	กรมทางหลวง	650,000,000	-	-	-	1,100,000,000	1,750,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.16 ก่อสร้าง ปรับปรุงขยายระบบประปา การประปาส่วนภูมิภาค สาขาแม่สาย – (ห้วยไคร้)- (แม่จัน)-(เชียงใหม่) อำเภอ แม่สาย อำเภอแม่จัน อำเภอเชียงแสน จังหวัด เชียงราย (รองรับการพัฒนา พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ)	3	2	การประปาส่วน ภูมิภาค/การประปา ส่วนภูมิภาคสาขาแม่ สาย	-	-	-	916,094,000	-	916,094,000
- กิจกรรมหลัก 1.17 พัฒนา โครงข่ายระบบผลิต - จ่าย น้ำประปาในเพื่อรองรับการ พัฒนาเมือง ของจังหวัด เชียงราย	3	2	การประปาส่วนภูมิภาค/ การประปาส่วนภูมิภาค สาขาเชียงราย	-	-	-	367,927,000	-	367,927,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แหล่ง งป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.18 ก่อสร้างระบบผลิต วางท่อจ่ายน้ำประปา ให้กับศูนย์ราชการ (แห่งใหม่) จังหวัดแพร่	3	2	การประปาส่วนภูมิภาค/ การประปาส่วนภูมิภาค สาขาแพร่	-	-	-	185,971,885	-	185,971,885
- กิจกรรมหลัก 1.19 ก่อสร้างปรับปรุงระบบประปาภายหลังการรับโอน กปภ. สาขาท่าวังผา (ปากกลาง) อำเภอปัว จังหวัดน่าน	3	2	การประปาส่วนภูมิภาค/ การประปาส่วนภูมิภาค สาขาท่าวังผา	-	-	-	69,674,000	-	69,674,000
- กิจกรรมหลัก 1.20 ศึกษาออกแบบอาคารด่านชายแดนในพื้นที่ส่วนสนับสนุน อ.ภูซาง จ.พะเยา	2	2	สำนักงานโยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัดพะเยา	-	-	-	50,000,000	-	50,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.21 ศึกษาออกแบบแผนแม่บทโลจิสติกส์ เพื่อรองรับรถไฟทางคู่เชื่อมโยงเด้นชัย – พะเยา – เชียงของ	2	2	สำนักงานโยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัดพะเยา/ ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยี ยานยนต์และขนส่ง/ มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	-	50,000,000	-	50,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แหล่ง งป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.22 พัฒนา โครงข่ายทางหลวงในพื้นที่ จังหวัดพะเยา และกลุ่ม จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	2	แขวงทางหลวงพะเยา	-	-	-	8,890,000,000	8,890,000,000	17,780,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.23 เพิ่ม ประสิทธิภาพทางหลวง หมายเลข 129 ตอนทาง เลี้ยวเมืองแพร่ ช่วง กม. 0+000 – กม. 10+418 ระยะทาง 10.418 กิโลเมตร เพื่อให้ได้มาตรฐานชั้นทาง สูงขึ้น และก่อสร้างทาง ขนานบริเวณย่านชุมชน รวมทั้งปรับปรุงขยาย สะพาน	2	1	แขวงทางหลวงแพร่	-	-	-	45,000,000	45,000,000	90,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.24 ก่อสร้าง ทางหลวงหมายเลข 1023 ตอนแพร่ – อำเภอลอง – อำเภอวังชิ้น ช่วง กม. 23+000 – กม. 73+700 ระยะทาง 50.700 กม.	2	1	แขวงทางหลวงแพร่	-	-	-	45,000,000	45,000,000	90,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.25 เพิ่มประสิทธิภาพทางหลวงหมายเลข 101 ตอนแยกเจริญราษฎร์ – หนองหน้า – ร้องกวาง ช่วง กม.251 + 107 – กม. 274+000 ระยะทาง 22.893 กม. และก่อสร้างทางขนานบริเวณย่านชุมชน รวมทั้งปรับปรุงขยายสะพาน	2	1	แขวงทางหลวงแพร่	-	-	-	45,000,000	45,000,000	90,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.26 บูรณะปรับปรุงทางหลวงหมายเลข 1093 ตอนภูซึ่ฟ้า – ผาตั้ง ระหว่าง กม. 40+426 – กม.89+767 ระยะทาง 25.000 กม.	2	1	แขวงทางหลวงเชียงราย 2	-	-	-	45,000,000	45,000,000	90,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.27 ก่อสร้างทางหลวงเข้าด้านสะพานฯ แม่น้ำโขงที่เชียงของ ระหว่าง กม. 0+000 – กม. 4+500 ระยะทาง 4.500 กม.	2	1	แขวงทางหลวงเชียงราย 2	-	-	-	45,000,000	45,000,000	90,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.28 เพิ่มประสิทธิภาพทางหลวงหมายเลข 1124 ตอนปางกุ่ม – วังซิ่น ช่าง กม. 16+707 – กม. 48+000 ระยะทาง 31.293 กม.	2	1	แขวงทางหลวงแพร์	-	-	-	45,000,000	45,000,000	90,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.29 เพิ่มประสิทธิภาพทางหลวงหมายเลข 1202 ตอนพะเยา – สันตันแหน ระยะทาง 16.00 กม. ให้มีมาตรฐานชั้นทางสูงขึ้น	2	1	แขวงทางหลวงพะเยา	-	-	-	45,000,000	45,000,000	90,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.30 พัฒนาผู้ประกอบการและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรเชิงนวัตกรรม	2	1	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.31 พัฒนาโครงข่ายภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อน	2	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา	-	-	-	30,000,000	65,000,000	95,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.32 พัฒนาโครงข่ายภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน	2	1	- แขวงทางหลวงแพร่ - แขวงทางหลวงเชียงรายที่ 2 - แขวงทางหลวงพะเยา - แขวงทางหลวงน่านที่ 2	-	-	-	400,000,000	-	400,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.33 พัฒนาพื้นที่ด้านชายแดนและเมืองชายแดนบ้านฮวก จังหวัดพะเยา และด้านชายแดนถาวรห้วยโก๋น จังหวัดน่าน เพื่อเชื่อมโยงอนุภาคลุ่มน้ำโขง	2	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา	-	-	-	60,000,000	-	60,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.34 ออกแบบและจัดทำแผนแม่บทโลจิสติกส์ เพื่อรองรับรถไฟทางคู่เชื่อมโยงเด่นชัย - พะเยา - เชียงของ	2	2	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา	-	-	-	30,000,000	-	30,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แหล่ง งป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.35 ออกแบบพื้นที่ส่วน สนับสนุนด้านชายแดนถาวร บ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา	2	2	สำนักงานโยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัดพะเยา	-	-	-	45,000,000	-	45,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ				322,612,000	374,900,000	444,344,700	2,062,001,350	1,226,101,350	4,429,959,400
1.โครงการเพิ่มขีดในการแข่งขันการเกษตรระดับภูมิภาค				322,612,000	374,900,000	444,344,700	2,062,001,350	1,226,101,350	4,429,959,400
- กิจกรรมหลัก 1.1 ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	1	- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน - สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงราย	33,500,000	60,000,000	70,444,700	60,000,000	60,000,000	283,944,700
- กิจกรรมหลัก 1.2 พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยได้มาตรฐานเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งผลิตสินค้าคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน	2	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน	50,000,000	50,000,000	60,000,000	50,000,000	50,000,000	260,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.3 เสริมสร้างเพิ่มศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	1	สำนักงานประมงจังหวัด เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	100,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.4 ส่งเสริมและพัฒนาพืชเฉพาะถิ่นตามภูมิศาสตร์ (กาแฟ)	2	1	สำนักงานเกษตรจังหวัด เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	15,000,000	15,000,000	15,000,000	15,000,000	15,000,000	75,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.5 ผลิตโคเนื้อคุณภาพเพื่อการตลาดแบบครบวงจร ยั่งยืน และอาหารปลอดภัยสู่อาเซียน	2	1	สำนักงานปศุสัตว์พะเยา เชียงราย แพร่ น่าน	24,212,000	50,000,000	30,000,000	50,000,000	50,000,000	204,212,000
- กิจกรรมหลัก 1.6 การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรอุตสาหกรรมสินค้าอาหารปลอดภัยแปรรูปมูลค่าสูง ลานตะวันออก	2	1	- มหาวิทยาลัยพะเยา - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา	20,000,000	20,000,000	60,000,000	20,000,000	20,000,000	140,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.7 ส่งเสริมการผลิตไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร	2	1	สำนักงานเกษตรจังหวัด น่าน เชียงราย พะเยา แพร่	15,000,000	15,000,000	15,000,000	15,000,000	15,000,000	75,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.8 ผลิตและแปรรูปไก่ประดู่หางดำเชิงคุณภาพครบวงจรในเขตภาคเหนือตอนบน	2	1	สำนักงานปศุสัตว์น่าน เชียงราย พะเยา แพร่	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	50,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แหล่ง งป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.9 ยกระดับวิสาหกิจเข้าสู่สังคม ผู้ประกอบการ	2	1	สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน	40,000,000	40,000,000	40,000,000	40,000,000	40,000,000	200,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.10 ส่งเสริมและสร้างเครือข่าย การเรียนรู้ของเกษตรกร ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	2	1	สำนักงานเกษตรจังหวัด เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	100,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.11 พัฒนาและอนุรักษ์กระบือ ไทยเพื่อความยั่งยืนและ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมใน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 2	2	1	สำนักงานปศุสัตว์แพร่ เชียงราย พะเยา น่าน	10,000,000	10,000,000	15,000,000	10,000,000	10,000,000	55,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.12 การผลิตการตลาดและการ แปรรูปสินค้าเกษตรของ สถาบันเกษตรกร	2	1	สำนักงานสหกรณ์จังหวัด พะเยา เชียงราย แพร่ น่าน	30,000,000	30,000,000	30,000,000	30,000,000	30,000,000	150,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.13 พัฒนา Cluster อุตสาหกรรมกลุ่มล้านนา ตะวันออก	2	1	สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	50,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.14 การเพิ่มขีดความสามารถใน การพัฒนาศักยภาพการผลิต ปศุสัตว์ให้มีคุณภาพและ ปลอดภัยแบบครบวงจร ด้วยการวิจัยและนวัตกรรม 4.0 สู่อุตสาหกรรมมูลค่าและการ พึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน	2	1	มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	12,000,000	-	-	12,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.15 เกษตร อินทรีย์วิถีล้านนา สร้าง ฐานเศรษฐกิจ สร้างชีวิตที่ดี	2	1	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลล้านนา	-	-	-	11,000,000	-	11,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.16 ส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบ แปลงใหญ่	2	2	กรมส่งเสริมการเกษตร	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	50,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.17 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร	2	2	กรมส่งเสริมการเกษตร	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.18 ส่งเสริมสินค้าเกษตร ปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์	2	2	กรมส่งเสริมการเกษตร	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.19 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยลดต้นทุน	2	2	กรมส่งเสริมการเกษตร	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.20 ตรวจรับรองคุณภาพข้าว GAP	2	2	กรมการข้าว	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.21 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทาง การเกษตร	2	2	กรมพัฒนาที่ดิน	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	8,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.22 เฝ้าระวังป้องกัน ควบคุม บำบัด และชันสูตรโรคสัตว์	2	2	กรมปศุสัตว์	6,800,000	6,800,000	6,800,000	6,800,000	6,800,000	34,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.23 ส่งเสริมพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียด้านการ ปศุสัตว์	2	2	กรมส่งเสริมสหกรณ์	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	12,500,000
- กิจกรรมหลัก 1.24 การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อพัฒนาเกษตรและอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.ฐิติรัตน์ เชี่ยวสุวรรณ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)	-	-	-	70,000,000	30,000,000	100,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.25 การพัฒนาฐานการผลิตข้าวอินทรีย์ตามศาสตร์พระราชาและการแปรรูปข้าวให้เป็นผลิตภัณฑ์อาหารและยามูลค่าสูงเพื่อสร้างรายได้ให้เกษตรกรในเขตภาคเหนือตอนบนอย่างยั่งยืน	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.ฐิติรัตน์ เชี่ยวสุวรรณ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)	-	-	-	50,000,000	50,000,000	100,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.26 นวัตกรรมทางการตลาดเพื่อ การกระจายสินค้าเกษตร ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบนสู่ตลาดโลก	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา(ผศ. ดร.ฐิติรัตน์ เชี่ยวสุวรรณ คณะเทคโนโลยี สารสนเทศและการ สื่อสาร) , สนง.พาณิชย์ จังหวัดแพร่ น่าน พะเยา เชียงราย	-	-	-	5,000,000	3,500,000	8,500,000
- กิจกรรมหลัก 1.27 การถ่ายทอดเทคโนโลยีและ นวัตกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพ การผลิตไม้ผลเศรษฐกิจเพื่อ ยกระดับสู่ตลาดโลก	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา(ผศ. ดร.ฐิติรัตน์ เชี่ยวสุวรรณ คณะเทคโนโลยี สารสนเทศและการ สื่อสาร) , สนง.พาณิชย์ จังหวัดแพร่ น่าน พะเยา เชียงราย	-	-	-	39,000,000	-	39,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.28 FOOD INNOPOLIS : ครั้ว อาหารของโลก (ข้าว ชา กาแฟ สับปะรด สมุนไพร และพืชเศรษฐกิจของ จังหวัด)	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา(ดร. ชัชวาล วงค์ชัย , ดร.บุญ ร่วม คัดคำ , ดร.วิพร พรรณ นื่องเม็ก คณะ เกษตรศาสตร์และ ทรัพยากรธรรมชาติ) , เทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา จ.น่าน (น.ส.นลัท	-	-	-	200,000,000	200,000,000	400,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
			พร คูหา) เกษตรจังหวัด เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ม.แม่ใจแพร่ ม.แม่ ฟ้าหลวง ม.ราชภัฏ เชียงราย						
- กิจกรรมหลัก 1.29 การพัฒนาระบบการผลิตข้าวมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงแบบครบวงจร และส่งเสริมการจัดจำหน่ายไปสู่ตลาดอนุภูมิภาคและตลาดสากล เพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.บุญฤทธิ์ สิ้นค้ำงาม คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ) และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา	-	-	-	60,000,000	40,000,000	100,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.30 การเพิ่มศักยภาพการผลิตต้นพันธุ์ในการผลิตพืชเกษตรอุตสาหกรรมมูลค่าสูงโดยเทคโนโลยีสมัยใหม่	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ. ดร.สุภัค มหัทธนพรรค ศูนย์เครื่องมือกลาง), สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.31 พัฒนาต้นแบบเกษตรอินทรีย์วิถีล้านนาตะวันออก	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.วิพรพรรณ เนื่องเม็ก ดร.บุญร่วม คัดคำ คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ) และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา	-	-	-	43,000,000	32,000,000	75,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.32 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อให้เป็นสิ่งป้อนชีวะทางภูมิศาสตร์เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (น.สพ.สมชาติ คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ)	-	-	-	15,000,000	5,000,000	20,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.33 การขับเคลื่อนศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง การเกษตรและความอยู่รอดของมนุษยชาติสู่การบูรณาการร่วมกับชุมชน	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (น.สพ.สมชาติ คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ)	-	-	-	15,000,000	10,000,000	25,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.34 หน่วยพัฒนาผู้ประกอบการนวัตกรรมรายใหม่ (สตาร์ทอัพ) ด้านเกษตรและอาหารภาคเหนือ	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ. ดร.สันธิวัฒน์ พิทักษ์พล อุทยานวิทยาศาสตร์) สنج.อุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา	-	-	-	30,000,000	10,000,000	40,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.35 นวัตกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง และอาหารแปรรูปจากข้าวในจังหวัดพะเยาสู่ความพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (คณะวิทยาศาสตร์)	-	-	-	6,000,000	6,000,000	12,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.36 โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรอุตสาหกรรมสินค้าอาหารปลอดภัยแปรรูปมูลค่าสูงล้านนาตะวันออก	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา(ผศ. ดร. สุภัค มหัทธนพรรค ศูนย์เครื่องมือกลาง) สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา เทศบาลตำบลแม่กา	-	-	-	60,000,000	60,000,000	120,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.37 การพัฒนาศูนย์ตรวจสอบคุณภาพผลผลิตและเครื่องมือการเกษตรเพื่อการผลิตเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมศักยภาพในกลุ่มจังหวัดล้านนาตะวันออก	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ. ดร. สุภัค มัทธนพรรค) และสภาอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา เทศบาลตำบลแม่กา	-	-	-	169,400,000	10,000,000	179,400,000
- กิจกรรมหลัก 1.38 โครงการการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจของสินค้าอาหารปลอดภัยและเพิ่มรายได้เกษตรกรและผู้ประกอบการในชุมชน	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ. ดร.สุภัค มัทธนพรรค ศูนย์เครื่องมือกลาง), สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา	-	-	-	20,000,000	20,000,000	40,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.39 โรงเรือนปลูกพืชอัจฉริยะแบบเคลื่อนที่เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามกระบวนการสหประชาชาติ	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร. ชัชวาล วงศ์ชัย คณะวิทยาศาสตร์)	-	-	-	7,000,000	7,000,000	14,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.40 การพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกระป๋องตลอดห่วงโซ่การผลิตอาหารปลอดภัย	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.พยุงค์ดี อินตะวิชา คณะเกษตรศาสตร์ฯ)	-	-	-	2,000,000	2,000,000	4,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.41 โครงการเพิ่มศักยภาพเกษตรอินทรีย์และไม้ผลด้วยระบบน้ำแบบประหยัด	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.สุขทัย พงษ์พัฒนศิริ วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม)	-	-	-	5,000,000	5,000,000	10,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.42 ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมอาหารยา และเครื่องสำอางค์ จากกล้วยคาเวนดิช สับปะรด ลูกหม่อน ข้าวดำ เผือกก้านมควาย และผลิตภัณฑ์จากผึ้งโพรงเมืองพะเยา	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.ชัชวาล วงศ์ชัย คณะวิทยาศาสตร์)	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.43 การพัฒนาส่วนประกอบของเวย์โปรตีนและอาหารเสริมทางการกีฬาและสุขภาพจากข้าวเกษตรอินทรีย์และ	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.มณิทร รักษ์บำรุง คณะวิทยาศาสตร์)	-	-	-	35,000,000	-	35,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
พืชเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและพัฒนากลไกทางการตลาดสำหรับชุมชนในการจัดจำหน่ายในระดับประเทศและระดับนานาชาติ									
- กิจกรรมหลัก 1.44 การพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำมันคั่วเพื่อสุขภาพและการกีฬาจากพืชและสมุนไพรท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือและพัฒนากลไกทางการตลาดสำหรับชุมชนในการจัดจำหน่ายในระดับประเทศและระดับนานาชาติ	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.มณิทร รัักษ์บำรุง คณะวิทยาศาสตร์)	-	-	-	35,000,000	-	35,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.45 การเพาะปลูกกาแฟ คัดคุณภาพกาแฟ และการปรุงกาแฟคุณภาพสูง	2	2	เกษตรจังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา (น.ส.ธันยภรณ์ บุญโพธิ์แก้ว ,นายปริญ ตั้งเจริญชัย คณะวิทยาศาสตร์)	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.46 การสำรวจความหลากหลายของพืชวงศ์ขิงในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 และการแปรรูปพืชวงศ์ขิงเพื่อเป็นอาหารและยามูลค่าสูง	2	2	เกษตรจังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา(น.ส. พันธิตา กมล , ดร.ชัชวาล วงศ์ชัย คณะวิทยาศาสตร์)	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.47 ความหลากหลายของพืชสมุนไพรกับการเพาะเลี้ยงชิ้นโรงและผึ้งโพรง เพื่อการพัฒนาอาหารและยาคุณภาพสูงเขตภาคเหนือตอนบน 2	2	2	เกษตรจังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.ทิพย์วรรณ สรรพสัจย์ , ดร.ชัชวาล วงศ์ชัย คณะวิทยาศาสตร์)	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.48 การตรวจวิเคราะห์และการจัดการระบบป้องกันพยาธินำโรคในปลาและสัตว์อิงอาศัยของพยาธิจากแหล่งน้ำจืดและบ่อเลี้ยงปลา เศรษฐกิจเพื่อการควบคุมคุณภาพของปลาน้ำจืดเขตภาคเหนือตอนบน 2	2	2	เกษตรจังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.ประลองยุทธ ศรีपालวิทย์ , ดร.ชัชวาล วงศ์ชัย คณะวิทยาศาสตร์)	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.49 การส่งเสริม พัฒนาการเพาะปลูก และวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการของผักพื้นบ้านปลอดภัยเพื่อเป็นฐานรองรับแหล่งพืชผักคุณภาพสูงของครัวโลก	2	2	เกษตรจังหวัดพะเยา , มหาวิทยาลัยพะเยา(ดร. ชัชวาล วงค์ชัย , พรประภา แสนหลวง คณะวิทยาศาสตร์ , ผศ.ดร. สิทธิศักดิ์ ปิ่นมงคล ศูนย์วิจัยสัตว์ทดลอง)	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.50 การเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาศักยภาพการผลิตปลานิลให้มีคุณภาพและปลอดภัยแบบครบวงจรด้วยการวิจัยและนวัตกรรม 4.0 สู่การเพิ่มมูลค่าและการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร. เกรียงไกร สีตะพันธุ์)	-	-	12,000,000	12,000,000		24,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.51 การพัฒนาระบบฟาร์มอัจฉริยะและนวัตกรรมการผลิตสารให้ประโยชน์เชิงหน้าที่ขึ้นสูงจากทรัพยากรชีวภาพในเขตภาคเหนือตอนบน 2 เพื่อเพิ่มมูลค่าในธุรกิจอาหารเพื่อสุขภาพแบบครบวงจร	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร. รวิศรา รื่นไวย์ คณะเกษตรศาสตร์ฯ)	-	-	-	12,000,000	12,000,000	24,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.52 นวัตกรรมการผลิตปลาส้มและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลาส้มเพื่อสุขภาพผู้ตลาดโลก	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร. วนิดา แซ่จิ่ง คณะเกษตรศาสตร์ฯ)	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.53 ยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรม ชา – กาแฟในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	2	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง/ วว. พว. มทร. ล้านนา ชร./ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย/ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย	-	-	-	17,500,000	30,000,000	47,500,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.54 พัฒนาและยกระดับคุณภาพสมุนไพรไทยสู่มาตรฐานสากล ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	2	มทร.ล้านนาเชียงราย/ว.สทน. พว.	-	-	-	12,500,000	20,000,000	32,500,000
- กิจกรรมหลัก 1.55 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวและการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากข้าว ด้วย วน.แบบครบวงจรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	2	สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา/ว. สทน.	-	-	-	2,000,000	-	2,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.56 ส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงและแปรรูปแพะปลอดภัย	2	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน/สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร มทร.ล้านนาลำปาง	-	-	-	-	5,000,000	5,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.57 ยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมชา – กาแฟและสมุนไพรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	1	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	-	-	-	80,000,000	-	80,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.58 พัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูปสับปะรดปลอดภัยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	2	1	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	-	-	-	5,000,000	5,000,000	10,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.59 การศึกษาความเป็นไปได้ การผลิตและการตลาด การพัฒนาจัดการข้อมูลพื้นฐาน การผลิต การแปรรูป การสืบค้นย้อนกลับ และนวัตกรรม	2	1	- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา	-	-	-	6,166,750	6,166,750	12,333,500
- กิจกรรมหลัก 1.60 การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์ไก่สวยงามและนกยูงไทยเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์	2	1	- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน - มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	-	3,000,000	3,000,000	6,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.61 นวัตกรรมการผลิตปลาสมันิล และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลาสมันเพื่อสุขภาพ	2	1	- มหาวิทยาลัยพะเยา - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน	-	-	-	2,000,000	2,000,000	4,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.62 ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	2	1	สนง.เกษตรจังหวัดน่าน	-	-	-	8,413,800	8,413,800	16,827,600
- กิจกรรมหลัก 1.63 นำร่องการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์อินทรีย์ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	2	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	-	-	10,120,800	10,120,800	20,241,600
- กิจกรรมหลัก 1.64 เพิ่มศักยภาพการผลิตปศุสัตว์ล้านนาตะวันออก	2	1	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน	-	-	-	30,000,000	30,000,000	60,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.65 เพิ่มขีดในการแข่งขันการเกษตรของพืชทางเลือก	2	1	- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน เชียงราย พะเยา แพร่	-	-	-	24,000,000	24,000,000	48,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.66 ยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมชา-กาแฟและสมุนไพรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	1	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	-	-	-	-	80,000,000	80,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.67 จากผืนดินสู่ถิ่นฟ้า ต้นแบบแห่งการบริหารจัดการด้านอาหารและการเกษตรอย่างยั่งยืน	2	1	มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	-	-	45,000,000	45,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.68 เพิ่มศักยภาพเกษตรอุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูงเพื่อการส่งออกภาคเหนือตอนบน 2 (ชายก่อนปลูก)	2	1	- มหาวิทยาลัยพะเยา - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา - เทศบาลตำบลแม่กา - คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.)	-	-	-	70,000,000	-	70,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.69 จัดตั้งและดำเนินการอุทยานวิทยาศาสตร์เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงล้านนา ตะวันออก	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	-	375,000,000	-	375,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2565
- กิจกรรมหลัก 1.70 ปรับปรุงระบบการผลิตและแปรรูปอาหารจากเนื้อสัตว์ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค	2	2	สำนักงานปศุสัตว์ เชียงราย	-	-	-	60,000,000	-	60,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน				240,897,400	294,897,400	970,267,431	930,300,000	517,800,000	2,954,162,231
1.โครงการบูรณาการการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด				142,300,000	167,300,000	845,267,431	657,800,000	315,300,000	2,127,967,431
- กิจกรรมหลัก 1.1 ยกระดับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล	2	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	50,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.2 ท่องเที่ยววิถีไทย ใส่ใจสุขภาพ (Sport Tourism)	2	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ น่าน เชียงราย พะเยา	50,000,000	50,000,000	52,149,800	50,000,000	50,000,000	252,149,800
- กิจกรรมหลัก 1.3 ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและสุขภาพ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	1	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	50,000,000	50,000,000	20,000,000	50,000,000	50,000,000	220,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.4 หมู่บ้านเพื่อการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน	-	25,000,000	25,000,000	25,000,000	25,000,000	100,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แหล่ง งป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
- กิจกรรมหลัก 1.5 ปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่มรดก ทางวัฒนธรรมของเมืองน่าน	2	1	เทศบาลเมืองน่าน	-	-	67,817,631	-	-	67,817,631
- กิจกรรมหลัก 1.6 ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณเขต เทศบาลเมืองน่าน (นำสาย ไฟฟ้า สายโทรศัพท์ลงใต้ดิน)	2	1	เทศบาลเมืองน่าน	-	-	628,000,000	-	-	628,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.7 ศึกษาออกแบบรายละเอียด อารยสถาปัตย์สิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับผู้สูงอายุ	2	1	สำนักงานโยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัดพะเยา	-	-	-	50,000,000	-	50,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.8 ศึกษาความ เหมาะสมการจัดตั้งศูนย์ที่พัก อาศัยสำหรับผู้สูงอายุแบบ ครบวงจร	2	1	สำนักงานโยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัดพะเยา	-	-	-	50,000,000	-	50,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.9 ศึกษา ออกแบบถนนรอบกว๊าน พะเยาและไฟส่องสว่าง	2	1	สำนักงานโยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัดพะเยา	-	-	-	20,000,000	-	20,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
- กิจกรรมหลัก 1.10 เสริมสร้างทักษะภาษาพัฒนาอาชีพสู่ชุมชน เพื่อยกระดับฐานเศรษฐกิจน่าน	2	1	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านน่าน	-	-	-	6,000,000	-	6,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.11 ไตรกีฬาสามเหลี่ยมทองคำ	2	2	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	50,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.12 ห้องน้ำเพื่อการท่องเที่ยวบนเส้นทาง R3A เพื่อการท่องเที่ยว	2	2	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	17,600,000	17,600,000	17,600,000	17,600,000	17,600,000	88,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.13 บอกรักสองฝั่งโขงเชื่อมโยงอารยธรรมล้านนาสู่ล้านช้าง	2	2	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	22,500,000
- กิจกรรมหลัก 1.14 ปันจักรยานเส้นทางสายโรแมนติก Chaingrai love to ride ชมวิวสองแผ่นดิน	2	2	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.15 พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน	2	1	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แหล่ง งป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
- กิจกรรมหลัก 1.16 โครงการยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชุมชนเพื่อการกระจายรายได้ทางการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดล้านนาตะวันออก	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา(ดร.ประกอบศิริ ภักดีพินิจ คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์)	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.17 พัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์และแอปพลิเคชันส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา(ผศ.ดร.ฐิติรัตน์ เขี้ยวสุวรรณ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) , สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ น่าน พะเยา เชียงราย	-	-	-	10,000,000	8,000,000	18,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.18 การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ เฉพาะทางด้านสุขภาพทางเพศ (Sexual Health)	3	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (น.ส.กฤติพิชญ์ ฐิติพิชญานันท์ คณะพยาบาลศาสตร์)	-	-	-	5,000,000	1,000,000	6,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
- กิจกรรมหลัก 1.19 การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ	3	2	ท้องถิ่นจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน ร่วมกับ มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.ประราลี โอภาสนันท์ คณะพยาบาลศาสตร์)	-	-	-	30,000,000	20,000,000	50,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.20 ผู้สูงอายุกับการรู้เท่าทันสื่อในยุคสังคมดิจิทัล	3	2	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด พะเยา เชียงราย แพร่ น่าน ร่วมกับ มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.ประราลี โอภาสนันท์ คณะพยาบาลศาสตร์)	-	-	-	20,000,000	15,000,000	35,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.21 ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ให้ผู้สูงอายุแบบบูรณาการในเขตภาคเหนืออย่างยั่งยืน	3	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.ศรีสุดา จงสิทธิผล วิทยาลัยการจัดการ)	-	-	-	25,800,000	-	25,800,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
- กิจกรรมหลัก 1.22 พัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนเพื่อสร้างความมั่นคงแบบบูรณาการในเขตภาคเหนืออย่างยั่งยืนตามแนวทางประเทศไทย 4.0	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.ศรีสุตา จงสิทธิผล วิทยาลัยการจัดการ)	-	-	-	18,800,000	-	18,800,000
- กิจกรรมหลัก 1.23 พัฒนาการบริหารจัดการโฮมสเตย์ในเขตภาคเหนืออย่างบูรณาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.ศรีสุตา จงสิทธิผล วิทยาลัยการจัดการ)	-	-	-	23,900,000	-	23,900,000
- กิจกรรมหลัก 1.24 การศึกษาเส้นทางศึกษาธรรมชาติโดยหลวง-ดอยหนองเมืองพะเยา และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ แหล่งต้นน้ำลำธาร และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	2	2	ท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา , สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ พะเยา , มหาวิทยาลัย พะเยา (ดร.ชัชวาล วงศ์ชัย , ดร.บุญช่วง บุญสุข คณะ วิทยาศาสตร์)	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
- กิจกรรมหลัก 1.25 การสร้างชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในเขตพื้นที่สูงและชายแดนภาคเหนือตอน	3	2	มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.มณิทร รักษ์บำรุง คณะวิทยาศาสตร์)	-	-	-	20,000,000	-	20,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.26 ศูนย์วิจัยเรียนรู้นกยูงไทยนานาชาติ (International Green Peafowl Research Institute) ภายใต้ความร่วมมือแห่งภาคพื้นเอเชีย แปซิฟิกและอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าใกล้สูญพันธุ์ และอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา ดร.สำราญ ทองแพง และ ดร.ฤทัยภัทร พิมลศรี	-	-	10,000,000	80,000,000	60,000,000	150,000,000
- กิจกรรมหลักที่ 1.27 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและแนวทางการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษล้านนาตะวันออกเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน	2	1	มหาวิทยาลัยพะเยา (คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์)	-	-	-	-	14,000,000	14,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
- กิจกรรมหลัก 1.28 จัดสร้างศูนย์ควบคุมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (War Room)	2	2	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย	-	-	-	82,000,000	-	82,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.29 การท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชุมชน เพื่อการกระจายรายได้ทางการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดล้านนาตะวันออก	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	-	5,000,000	-	5,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.30 การส่งเสริมการท่องเที่ยวและเขตพัฒนาพิเศษ	2	2	มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	-	14,000,000	-	14,000,000
2.โครงการบูรณาการการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2				10,000,000	10,000,000	40,000,000	20,000,000	20,000,000	100,000,000
- กิจกรรมหลัก 2.1 ล้านนาตะวันออกต้นแบบรักษันกยูงไทยสู่การท่องเที่ยวเชื่อมโยงเศรษฐกิจสร้างสรรค์บนเส้นทาง One Belt and One Road	2	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15/ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13/ มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	20,000,000	10,000,000	10,000,000	40,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
- กิจกรรมหลัก 2.2 ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายใต้โครงการพระราชดำริ	2	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่/มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ	10,000,000	10,000,000	20,000,000	10,000,000	10,000,000	60,000,000
3.โครงการบูรณาการการท่องเที่ยวและกีฬาเชิงสุขภาพกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2				20,000,000	20,000,000	20,000,000	104,000,000	34,000,000	198,000,000
- กิจกรรมหลัก 3.1 กีฬาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ น่าน เชียงราย พะเยา	-	-	-	8,000,000	8,000,000	16,000,000
- กิจกรรมหลัก 3.2 Lanna Tea&Coffee Trail Run	2	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	-	-	12,000,000	12,000,000	24,000,000
- กิจกรรมหลัก 3.3 วนาบำบัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพล้านนาตะวันออก	2	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่/มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ	-	-	-	3,000,000	3,000,000	6,000,000
- กิจกรรมหลัก 3.4 Lanna North 2 Night Run	2	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	-	-	6,000,000	6,000,000	12,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
- กิจกรรมหลัก 3.5 พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อน 4 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	-	-	2,000,000	2,000,000	4,000,000
- กิจกรรมหลัก 3.6 พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว Green Tourism	2	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	20,000,000	20,000,000	20,000,000	3,000,000	3,000,000	66,000,000
- กิจกรรมหลัก 3.7 พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณหนองหลวง (เส้นทางจักรยาน) ระยะที่ 2	2	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงราย	-	-	-	70,000,000	-	70,000,000
4. โครงการบูรณาการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2				68,597,400	97,597,400	65,000,000	104,000,000	104,000,000	439,194,800
- กิจกรรมหลัก 4.1 พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวชาติพันธุ์ล้านนาตะวันออก	2	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน	47,597,400	47,597,400	30,000,000	20,000,000	20,000,000	165,194,800
- กิจกรรมหลัก 4.2 พัฒนาอัตลักษณ์อารยธรรมล้านนาภาคเหนือตอนบน 2	2	1	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน	21,000,000	50,000,000	35,000,000	50,000,000	50,000,000	206,000,000
- กิจกรรมหลัก 4.3 มหกรรมอาหารท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยว	2	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	-	-	3,000,000	3,000,000	6,000,000
- กิจกรรมหลัก 4.4 พัฒนาแหล่งเรียนรู้มรดกวัฒนธรรมผ้าล้านนาตะวันออก	2	1	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดน่าน/สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพะเยา/มหาวิทยาลัยพะเยา/สำนักงานแรงงานจังหวัดพะเยา	-	-	-	25,000,000	25,000,000	50,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
- กิจกรรมหลัก 4.5 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวโบราณสถาน พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าสู่การเชื่อมโยงประวัติศาสตร์	2	1	มหาวิทยาลัยพะเยา/สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา	-	-	-	4,000,000	4,000,000	8,000,000
- กิจกรรมหลัก 4.6 พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ล้านนาตะวันออก (Creative Lanna Cluster)	2	1	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ร่วมกับสาขาวิชาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	-	2,000,000	2,000,000	4,000,000
5.โครงการบูรณาการการพัฒนาศักยภาพบุคลากรกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2				-	-	-	8,500,000	8,500,000	17,000,000
- กิจกรรมหลัก 5.1 เตรียมความพร้อม ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว	2	1	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ , มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	-	2,000,000	2,000,000	4,000,000
- กิจกรรมหลัก 5.2 พัฒนาต่อยอดชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีสู่ความยั่งยืน	2	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย	-	-	-	6,500,000	6,500,000	13,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แหล่ง งป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
6.โครงการบูรณาการการพัฒนาการตลาด 4.0 การประชาสัมพันธ์และการเชื่อมโยง GMS กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2				-	-	-	8,000,000	8,000,000	16,000,000
- กิจกรรมหลัก 6.1 See North 2	2	1	มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ	-	-	-	2,000,000	2,000,000	4,000,000
- กิจกรรมหลัก 6.2 พัฒนา ดิจิทัลและแอปพลิเคชัน ส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่ม จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	2	1	มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	-	2,000,000	2,000,000	4,000,000
- กิจกรรมหลัก 6.3 การท่องเที่ยวเชื่อมโยงทาง วัฒนธรรม กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน 2 กับ ประเทศกลุ่มอนุภูมิภาค ลุ่มน้ำโขง	2	1	สำนักงานท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	-	-	4,000,000	4,000,000	8,000,000
7.โครงการพัฒนาสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน 2				-	-	-	28,000,000	28,000,000	56,000,000
- กิจกรรมหลัก 7.1 การออกแบบและพัฒนากรีน ซิตีเชิงวัฒนธรรมและเมืองเก่า เชิงนิเวศ จ.เชียงราย จ.พะเยา จ.แพร่ และ จ.น่าน	2	1	มหาวิทยาลัยพะเยา	-	-	-	4,000,000	4,000,000	8,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แหล่ง งป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
- กิจกรรมหลัก 7.2 แผนแม่บท การพัฒนาเมืองประวัติศาสตร์ เชื่อมโยงอารยธรรมล้านนา สู่ล้านช้าง	2	1	สำนักงานโยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัดพะเยา	-	-	-	20,000,000	20,000,000	40,000,000
- กิจกรรมหลัก 7.3 ออกแบบ และพัฒนาเมืองท่องเที่ยวเชิง ประวัติศาสตร์เชื่อมโยงอารย ธรรม ล้านนา-ล้านช้าง (เชียงใหม่ พะเยา แพร่ น่าน)	2	1	สำนักงานโยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัดพะเยา	-	-	-	4,000,000	4,000,000	8,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แหล่ง งป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการ สิ่งแวดล้อมและพลังงานโดย การมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว				209,440,690	211,983,600	314,121,100	665,898,953	229,695,113	1,631,139,456
1.โครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข				209,440,690	211,983,600	314,121,100	665,898,953	229,695,113	1,631,139,456
- กิจกรรมหลัก 1.1 บริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมแบบบูรณา การ	5	1	ทสจ. เชียงราย พะเยา และน่าน สบอ.13 (แพร่) ส่วนจัดการต้นน้ำ ส่วนประสานโครงการ พระราชดำริฯ หน่วยงาน พื้นที่สังกัดสำนักจัดการ ทรัพยากรป่าไม้ที่ 2 และ 3 สบอ.15 (แพร่) พลังงานจังหวัดน่าน	65,521,550	90,000,000	85,162,000	90,000,000	90,000,000	420,683,550
- กิจกรรมหลัก 1.2ป้องกันและ แก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟ ป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน 2	5	1	ทสจ.น่าน พะเยา แพร่ เชียงราย สบอ. 13 (แพร่) (ส่วนควบคุมและ ปฏิบัติการไฟป่า) สบอ. 15 (เชียงราย) (ส่วน ควบคุมและปฏิบัติการไฟ ป่า) พลังงานจังหวัดน่าน ประชาสัมพันธ์จังหวัด	27,983,300	35,495,000	33,730,300	44,334,513	44,334,513	185,877,626

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
			เชียงราย น่าน พะเยา แพร่						
- กิจกรรมหลัก 1.3 เตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	5	1	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยาแพร่ น่าน	10,682,400	10,682,400	10,682,400	10,682,400	10,682,400	53,412,000
- กิจกรรมหลัก 1.4 พัฒนาศูนย์เรียนรู้สาธารณสุขสู่มาตรฐานสากลประจำกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	5	1	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 15 สำนักงาน ปก.จังหวัดเชียงราย พะเยาแพร่ น่าน	30,061,000	11,700,000	68,830,200	130,593,840	13,100,000	254,285,040
- กิจกรรมหลัก 1.5 เพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	5	1	ทสจ.น่านส่วนประสานโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ หน่วยจัดการต้นน้ำ น้ำกาดส่วนอุทยานแห่งชาติสบอ. 13 (แพร่) สนง.พลังงานจังหวัดน่าน แพร่ พะเยา เชียงราย	72,687,440	61,601,200	64,211,200	28,001,200	28,001,200	254,502,240
- กิจกรรมหลัก 1.6	5	1	สำนักงาน	-	-	30,000,000	40,000,000	-	70,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
บำบัดคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำจากชุมชนก่อนไหลลงสู่แหล่งน้ำสำคัญ โดยระบบพลังงานแสงอาทิตย์			ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา เชียงราย						
- กิจกรรมหลัก 1.7 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำเชิงบูรณาการตามหลักการธนาคารน้ำใต้ดิน	5	1	มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย	-	-	10,000,000	-	-	10,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.8 การจัดการขยะชุมชนและวัสดุเหลือใช้แบบพึ่งพาตนเอง	5	1	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย	-	-	9,000,000	-	-	9,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.9 สร้างเครือข่ายอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านพันธุ์พืช	5	1	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา น่าน	-	-	-	2,782,000	2,782,000	5,564,000
- กิจกรรมหลัก 1.10 รณรงค์งดเผาฟางและตอซังพืชและรณรงค์ไถกลบ ตอซัง	5	2	กรมพัฒนาที่ดิน	260,000	260,000	260,000	260,000	-	1,040,000
- กิจกรรมหลัก 1.11	5	2	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ	750,000	750,000	750,000	750,000	-	3,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
สร้างความร่วมมือด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ			ชาติและสิ่งแวดล้อม						
- กิจกรรมหลัก 1.12 เสริมสร้างศักยภาพด้านกำกับดูแลประกอบกิจการน้ำบาดาลตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ.2520	5	2	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	700,000	700,000	700,000	700,000	-	2,800,000
- กิจกรรมหลัก 1.13 ป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าระดับจังหวัด	5	2	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	670,000	670,000	670,000	670,000	670,000	3,350,000
- กิจกรรมหลัก 1.14	5	2	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	125,000	125,000	125,000	125,000	125,000	625,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แหล่ง งป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
การติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ ภายใต้โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริและกิจการพิเศษของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			ชาติและสิ่งแวดล้อม						
- กิจกรรมหลัก 1.15 โครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติพื้นที่เวียงหนองหล่มเชื่อมโยงแม่สาย-เชียงใหม่	5	2	มหาวิทยาลัยพะเยา(ดร.สุขทัย พงศ์พัฒนศิริ วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม)	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.16โครงการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการมูลฝอยและวัสดุเหลือใช้เชิงพาณิชย์ ขนาดเล็กพึ่งพาตนเอง 4 จังหวัด	5	2	มหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.17 พัฒนา	5	2	องค์การบริหารส่วน	-	-	-	15,000,000	10,000,000	25,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
เทคโนโลยีการเฝ้าระวังป้องกัน และแก้ไขปัญหาหมอกควันเชิงบูรณาการ ในเขตภาคเหนือตอนบนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน			จังหวัดเชียงราย , มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.ฐิติรัตน์ เชี่ยวสุวรรณ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)						
- กิจกรรมหลัก 1.18 การศึกษาภาวะเครียดของพืชในป่าไม้ที่ได้รับบิทธิพลจากการเกิดภาวะแล้งและไฟป่าเขตจังหวัด พะเยา เชียงราย แพร่ น่านและ โปรแกรมการปลูกพืชอาหารทดแทนในพื้นที่ภูเขาหัวโล้น เพื่อยึดหน้าดินและชะลอการพังทลาย	5	2	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.ชัชวาล วงศ์ชัย คณะวิทยาศาสตร์)	-	-	-	10,000,000	10,000,000	20,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.19 ยกระดับบริหารจัดการเชิงบูรณาการเพื่อป้องกันหมอกควันไฟป่าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	5	1	- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานป้องกันและ	-	-	-	250,000,000	-	250,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ					
โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ	แหล่งงป.	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	2561	2562	2563	2564	2565	2561-2564
			บรรเทาสาธารณภัย จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน เชียงราย พะเยา แพร่						
- กิจกรรมหลัก 1.20 พัฒนา ศูนย์การเรียนรู้สมุนไพร และ ป่าไม้ สำหรับ เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป	2	2	เทศบาลนครเชียงราย	-	-	-	22,000,000	-	22,000,000

แบบ กจ.1-1
(Project idea รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับ
ต่างประเทศ

แผนงาน เพิ่มมูลค่าการค้าต่างประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

หัวข้อ	รายละเอียด
1. โครงการ	บูรณาการการค้า การลงทุน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	เพิ่มมูลค่าการค้าต่างประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพิ่มมูลค่าการค้าต่างประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	1) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 2) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด ร้อยละ 3 3) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาตัวกลางทางการเงินต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด ร้อยละ 3
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ/มูลค่าการค้าต่างประเทศเพิ่มขึ้น
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 3) แผนยุทธศาสตร์ภาค
7. ระยะเวลา	5 ปี
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาอุตสาหกรรมแพชชั่นล้านนาตะวันออกสู่ต่างประเทศ - 210,000,000 บาท - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน เชียงราย พะเยา แพร่
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอาหารและอุตสาหกรรมเกษตรเชิงนวัตกรรม - 88,500,000 บาท - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย สภาอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย สนง.พาณิชย์จังหวัดเชียงราย

หัวข้อ	รายละเอียด
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาศูนย์ประสานงาน(Command Center) และนําร่องการ จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศนอร์ทเทิร์นไทยแลนด์ พุดวัลเลย์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 55,000,000 บาท -สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าในกลุ่มจังหวัด/กลุ่มประเทศ GMS และ ASEAN+6 - 100,000,000 บาท - สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีประสิทธิภาพสามารถ แข่งขันได้ในระดับภูมิภาค - 200,000,000 บาท - สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ส่งเสริมและพัฒนาการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชายแดน - 50,000,000 บาท - สำนักงานพาณิชย์จังหวัด เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
8.7 กิจกรรมหลักที่ 8.7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาโครงข่ายภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เชื่อมโยง กับประเทศเพื่อนบ้าน - 300,000,000 บาท - แขวงทางหลวงแพร่
8.8 กิจกรรมหลักที่ 8.8 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ศึกษาออกแบบแผนแม่บทโลจิสติกส์ เพื่อรองรับรถไฟทางคู่ เชื่อมโยง เด่นชัย – พะเยา – เชียงของ - 15,000,000 บาท - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา /ศูนย์พัฒนา เทคโนโลยียานยนต์และขนส่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย พะเยา
8.9 กิจกรรมหลักที่ 8.9 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ศึกษาและออกแบบทางเลี่ยงเมือง เพื่อขนส่งโลจิสติกส์ ชุมชนชายแดนบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา - 20,000,000 บาท - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา

หัวข้อ	รายละเอียด
8.10 กิจกรรมหลักที่ 8.10 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ศึกษาเพื่อกำหนดตำแหน่งจุดพักกระจายสินค้าและจุดพักรถ (Rest Area) ที่เหมาะสม จังหวัดพะเยา - 15,000,000 บาท - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา /ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยียานยนต์และขนส่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
8.11 กิจกรรมหลักที่ 8.11 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ศึกษารูปแบบการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานีขนส่งทางราง (Transit Oriented Development) จังหวัดพะเยา - 30,000,000 บาท - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา /ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยียานยนต์และขนส่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
8.12 กิจกรรมหลักที่ 8.12 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การพัฒนาศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ตามศาสตร์พระราชาด้านชายแดนสากลห้วยโก๋น - 40,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านน่าน
8.13 กิจกรรมหลักที่ 13 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ก่อสร้าง ทางหลวงหมายเลข 103 ตอน ร้องกวาง – งาว ตอน 3 - 1,900,000,000 บาท - กรมทางหลวง
8.14 กิจกรรมหลักที่ 14 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ก่อสร้าง ทางหลวงหมายเลข 11ตอน ลำปาง – เด่นชัย ตอน 1 - 1,700,850,000 บาท -กรมทางหลวง
8.15 กิจกรรมหลักที่ 15 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ก่อสร้าง ทางหลวงหมายเลข ทางเลี้ยวเมืองร้องกวาง ตอน ร้องกวาง - อ.เวียงสาตอน 5 - 1,750,000,000 บาท - กรมทางหลวง
8.16 กิจกรรมหลักที่ 16 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ก่อสร้างปรับปรุงขยายระบบประปา การประปาส่วนภูมิภาค สาขาแม่สาย – (ห้วยไคร้)-(แม่จัน)-(เชียงแสน) อำเภอแม่สาย อำเภอแม่จัน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย (รองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ) - 916,094,000 บาท - การประปาส่วนภูมิภาค/การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแม่สาย

หัวข้อ	รายละเอียด
8.17 กิจกรรมหลักที่ 17 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาโครงข่ายระบบผลิต - จ่ายน้ำประปาในเพื่อรองรับการ พัฒนาเมือง ของจังหวัดเชียงราย - 367,927,000 บาท - การประปาส่วนภูมิภาค/การประปาส่วนภูมิภาคสาขาเชียงราย
8.18 กิจกรรมหลักที่ 18 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ก่อสร้างระบบผลิต วางท่อจ่ายน้ำประปา ให้กับศูนย์ราชการ (แห่งใหม่) จังหวัดแพร่ - 185,971,885 บาท - การประปาส่วนภูมิภาค/การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแพร่
8.19 กิจกรรมหลักที่ 19 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ก่อสร้างปรับปรุงระบบประปาภายหลังการรับโอน กภ.สาขาท่าวังผา (ปากกลาง) อำเภอปัว จังหวัดน่าน - 69,674,000 บาท - การประปาส่วนภูมิภาค/การประปาส่วนภูมิภาคสาขาท่าวังผา
8.20 กิจกรรมหลักที่ 20 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ศึกษาออกแบบอาคารด้านชายแดนในพื้นที่ส่วนสนับสนุน อ.ภู ชาง จ.พะเยา - 50,000,000 บาท สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา
8.21 กิจกรรมหลักที่ 21 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ศึกษาออกแบบแผนแม่บทโลจิสติกส์ เพื่อรองรับรถไฟทางคู่ เชื่อมโยงเด่นชัย - พะเยา - เชียงของ - 50,000,000 บาท - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา/ศูนย์พัฒนา เทคโนโลยียานยนต์และขนส่ง/มหาวิทยาลัยพะเยา
8.22 กิจกรรมหลักที่ 22 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาโครงข่ายทางหลวงในพื้นที่จังหวัดพะเยา และกลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน 2 - 17,780,000,000 บาท - แขวงทางหลวงพะเยา
8.23 กิจกรรมหลักที่ 23 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เพิ่มประสิทธิภาพทางหลวงหมายเลข 129 ตอนทางเลี่ยงเมือง แพร่ ช่วง กม.0+000 - กม. 10+418 ระยะทาง 10.418 กิโลเมตร เพื่อให้ได้มาตรฐานชั้นทางสูงขึ้น และก่อสร้างทางขนานบริเวณ ย่านชุมชน รวมทั้งปรับปรุงขยายสะพาน - 90,000,000 บาท - แขวงทางหลวงแพร่

หัวข้อ	รายละเอียด
8.24 กิจกรรมหลักที่ 24 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ก่อสร้างทางหลวงหมายเลข 1023 ตอนแพร์ – อำเภอลอง – อำเภอลำปาง ช่วง กม. 23+000 – กม. 73+700 ระยะทาง 50.700 กม. - 90,000,000 บาท - แขวงทางหลวงแพร์
8.25 กิจกรรมหลักที่ 25 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เพิ่มประสิทธิภาพทางหลวงหมายเลข 101 ตอนแยกเจริญราษฎร์ – หนองหน้า – ร้อยกวาง ช่วง กม.251 + 107 – กม. 274+000 ระยะทาง 22.893 กม. และก่อสร้างทางขนานบริเวณย่านชุมชน รวมทั้งปรับปรุงขยายสะพาน - 90,000,000 บาท - แขวงทางหลวงแพร์
8.26 กิจกรรมหลักที่ 26 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- บูรณะปรับปรุงทางหลวงหมายเลข 1093 ตอนภูชี้ฟ้า – ผาตั้ง ระหว่าง กม. 40+426 – กม.89+767 ระยะทาง 25.000 กม. - 90,000,000 บาท - แขวงทางหลวงเชียงใหม่ 2
8.27 กิจกรรมหลักที่ 27 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ก่อสร้างทางหลวงเข้าด่านสะพานฯ แม่น้ำโขงที่เชียงของ ระหว่าง กม. 0+000 – กม. 4+500 ระยะทาง 4.500 กม. - 90,000,000 บาท - แขวงทางหลวงเชียงใหม่ 2
8.28 กิจกรรมหลักที่ 28 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เพิ่มประสิทธิภาพทางหลวงหมายเลข 1124 ตอนปางกุ่ม – วังชิ้น ช่วง กม. 16+707 – กม. 48+000 ระยะทาง 31.293 กม. - 90,000,000 บาท - แขวงทางหลวงแพร์
8.29 กิจกรรมหลักที่ 29 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เพิ่มประสิทธิภาพทางหลวงหมายเลข 1202 ตอนพะเยา – สัน ตันแห่น ระยะทาง 16.00 กม. ให้มีมาตรฐานชั้นทางสูงขึ้น - 90,000,000 บาท - แขวงทางหลวงพะเยา
8.30 กิจกรรมหลักที่ 30 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอาหารและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร เิงนวัตกรรม - 20,000,000 บาท - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

หัวข้อ	รายละเอียด
8.31 กิจกรรมหลักที่ 31 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาโครงข่ายภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อน - 95,000,000 บาท - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา
8.32 กิจกรรมหลักที่ 32 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาโครงข่ายภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน - 400,000,000 บาท - แขวงทางหลวงแพร่ - แขวงทางหลวงเชียงรายที่ 2 - แขวงทางหลวงพะเยา - แขวงทางหลวงน่านที่ 2
8.33 กิจกรรมหลักที่ 33 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาพื้นที่ด้านชายแดนและเมืองชายแดนบ้านฮวก จังหวัดพะเยา และด้านชายแดนถาวรห้วยโก๋น จังหวัดน่าน เพื่อเชื่อมโยงอนุภาคลุ่มน้ำโขง - 60,000,000 บาท - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา
8.34 กิจกรรมหลักที่ 34 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ออกแบบและจัดทำแผนแม่บทโลจิสติกส์ เพื่อรองรับรถไฟทางคู่เชื่อมโยงเด่นชัย – พะเยา – เชียงของ - 30,000,000 บาท - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา
8.35 กิจกรรมหลักที่ 35 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ออกแบบพื้นที่ส่วนสนับสนุนด้านชายแดนถาวร บ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา - 45,000,000 บาท - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรม
การเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ

แผนงาน ยกระดับสินค้าการเกษตร และอุตสาหกรรมการเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. โครงการ	เพิ่มขีดในการแข่งขันการเกษตรระดับภูมิภาค
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ยกระดับสินค้าการเกษตร และอุตสาหกรรมการเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	ยกระดับสินค้าการเกษตร และอุตสาหกรรมการเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	1) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด ร้อยละ 20 2) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดไม่ลดลงจากเดิม 3) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด ร้อยละ 7 4) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค อุตสาหกรรม ร้อยละ 4
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ/สินค้าการเกษตรมีมาตรฐานรองรับเพิ่มขึ้น
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 3) แผนยุทธศาสตร์ภาค
7. ระยะเวลา	5 ปี
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 283,944,700 บาท - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน - สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงราย

หัวข้อ	รายละเอียด
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยได้มาตรฐาน เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งผลิตสินค้าคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน - 260,000,000 บาท - สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เสริมสร้างเพิ่มศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำของกลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน 2 - 100,000,000 บาท - สำนักงานประมงจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ส่งเสริมและพัฒนาพืชเฉพาะถิ่นตามภูมิศาสตร์ (กาแพ) - 75,000,000 บาท - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ผลิตโคเนื้อคุณภาพเพื่อการตลาดแบบครบวงจรยั่งยืน และอาหารปลอดภัยสู่อาเซียน - 204,212,000 บาท - สำนักงานปศุสัตว์พะเยา เชียงราย แพร่ น่าน
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การพัฒนาศักยภาพเกษตรอุตสาหกรรมสินค้าอาหารปลอดภัย แปรรูปมูลค่าสูงลานตะวันออก - 140,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ส่งเสริมการผลิตไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร - 75,000,000 บาท - สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน เชียงราย พะเยา แพร่
8.8 กิจกรรมหลักที่ 8 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ผลิตและแปรรูปไก่ประดู่หางดำเชิงคุณภาพครบวงจร ในเขตภาคเหนือตอนบน - 50,000,000 บาท - สำนักงานปศุสัตว์น่าน เชียงราย พะเยา แพร่

หัวข้อ	รายละเอียด
8.9 กิจกรรมหลักที่ 9 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ยกระดับวิสาหกิจเข้าสู่สังคมผู้ประกอบการ - 200,000,000 บาท - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน
8.10 กิจกรรมหลักที่ 10 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของเกษตรกรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - 100,000,000 บาท - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
8.11 กิจกรรมหลักที่ 11 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาและอนุรักษ์กระบือไทยเพื่อความยั่งยืนและท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 55,000,000 บาท - สำนักงานปศุสัตว์แพร่ เชียงราย พะเยา น่าน
8.12 กิจกรรมหลักที่ 12 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การผลิตการตลาดและการแปรรูปสินค้าเกษตรของสถาบันเกษตรกร - 150,000,000 บาท - สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน
8.13 กิจกรรมหลักที่ 13 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนา Cluster อุตสาหกรรมกลุ่มล้านนาตะวันออก - 50,000,000 บาท - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
8.14 กิจกรรมหลักที่ 14 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาศักยภาพการผลิตปาลันให้มีความคุณภาพและปลอดภัยแบบครบวงจร ด้วยการวิจัยและนวัตกรรม 4.0 สู่การเพิ่มมูลค่าและการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน - 12,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา
8.15 กิจกรรมหลักที่ 15 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เกษตรอินทรีย์วิถีล้านนา สร้างฐานเศรษฐกิจ สร้างชีวิตที่ดี - 11,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

หัวข้อ	รายละเอียด
8.16 กิจกรรมหลักที่ 16 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ - 50,000,000 บาท - กรมส่งเสริมการเกษตร
8.17 กิจกรรมหลักที่ 17 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร - 5,000,000 บาท - กรมส่งเสริมการเกษตร
8.18 กิจกรรมหลักที่ 18 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ - 5,000,000 บาท - ส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์
8.19 กิจกรรมหลักที่ 19 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยลดต้นทุน - 5,000,000 บาท - กรมส่งเสริมการเกษตร
8.20 กิจกรรมหลักที่ 20 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ตรวจรับรองคุณภาพข้าว GAP - 5,000,000 บาท - กรมการข้าว
8.21 กิจกรรมหลักที่ 21 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร - 8,000,000 บาท - กรมพัฒนาที่ดิน
8.22 กิจกรรมหลักที่ 22 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เฝ้าระวังป้องกัน ควบคุม บำบัด และชันสูตรโรคสัตว์ - 34,000,000 บาท - กรมปศุสัตว์
8.23 กิจกรรมหลักที่ 23 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ส่งเสริมพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียด้านการ ปศุสัตว์ - 12,500,000 บาท - กรมส่งเสริมสหกรณ์

หัวข้อ	รายละเอียด
8.24 กิจกรรมหลักที่ 24 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อพัฒนาเกษตรและอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 100,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.ฐิติรัตน์ เชี่ยวสุวรรณ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)
8.25 กิจกรรมหลักที่ 25 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การพัฒนาฐานการผลิตข้าวอินทรีย์ตามศาสตร์พระราชาและการแปรรูปข้าวให้เป็นผลิตภัณฑ์อาหารและยามูลค่าสูงเพื่อสร้างรายได้ให้เกษตรกรในเขตภาคเหนือตอนบนอย่างยั่งยืน - 100,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.ฐิติรัตน์ เชี่ยวสุวรรณ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)
8.26 กิจกรรมหลักที่ 26 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- นวัตกรรมทางการตลาดเพื่อการกระจายสินค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนสู่ตลาดโลก - 8,500,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา(ผศ.ดร.ฐิติรัตน์ เชี่ยวสุวรรณ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) , สนง.พาณิชย์จังหวัดแพร่ น่าน พะเยา เชียงราย
8.27 กิจกรรมหลักที่ 27 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจเพื่อยกระดับสู่ตลาดโลก - 39,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา(ผศ.ดร.ฐิติรัตน์ เชี่ยวสุวรรณ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) , สนง.พาณิชย์จังหวัดแพร่ น่าน พะเยา เชียงราย
8.28 กิจกรรมหลักที่ 28 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- FOOD INNOPOLIS : ครีวอาหารของโลก (ข้าว ชา กาแฟ สับปะรด สมุนไพร และพืชเศรษฐกิจของจังหวัด) - 400,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา(ดร.ชัชวาล วงค์ชัย , ดร.บุญร่วม คัดคำ , ดร.วิพรพรรณ เนื่องเม็ก คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ) , เทคโนโลยีราชชมกล้านนา จ.น่าน (น.ส.นลัทพร คูหา) เกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ม.แม่ใจแพร่ ม.แม่ฟ้าหลวง ม.ราชภัฏเชียงราย

หัวข้อ	รายละเอียด
8.29 กิจกรรมหลักที่ 29 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การพัฒนาระบบการผลิตข้าวมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงแบบครบวงจร และส่งเสริมการจัดจำหน่ายไปสู่ตลาดอนุภูมิภาคและตลาดสากล เพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 100,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.บุญฤทธิ์ สิ้นค้างาม คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ) และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา
8.30 กิจกรรมหลักที่ 30 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การเพิ่มศักยภาพการผลิตต้นพันธุ์ในการผลิตพืชเกษตรอุตสาหกรรมมูลค่าสูงโดยเทคโนโลยีสมัยใหม่ - 20,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.สุภัค มัทธนพรอค ศูนย์เครื่องมือกลาง), สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา
8.31 กิจกรรมหลักที่ 31 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาต้นแบบเกษตรอินทรีย์วิถีล้านนาตะวันออก - 75,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.วิพรพรรณ เนืองเม็ก ดร.บุญร่วม คัดคำ คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ) และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา
8.32 กิจกรรมหลักที่ 32 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อให้ป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 20,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (น.สพ.สมชาติ คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ)
8.33 กิจกรรมหลักที่ 33 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การขับเคลื่อนศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียงการเกษตรและความอยู่รอดของมนุษยชาติ สู่การบูรณาการร่วมกับชุมชน - 25,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (น.สพ.สมชาติ คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ)

หัวข้อ	รายละเอียด
8.34 กิจกรรมหลักที่ 34 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- หน่วยงานพัฒนาผู้ประกอบการนวัตกรรมรายใหม่ (สตาร์ทอัพ) ด้านเกษตรและอาหารภาคเหนือ - 40,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.สันธิวัฒน์ พิทักษ์พล อุทยานวิทยาศาสตร์)สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา
8.35 กิจกรรมหลักที่ 35 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- นวัตกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง และอาหารแปรรูปจากข้าวในจังหวัดพะเยาสู่ความพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน - 12,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (คณะวิทยาศาสตร์)
8.36 กิจกรรมหลักที่ 36 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรอุตสาหกรรมสินค้าอาหารปลอดภัยแปรรูปมูลค่าสูงล้านนาตะวันออก - 120,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา(ผศ.ดร. สุภัค มหัทธนพรรค ศูนย์เครื่องมือกลาง) สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา เทศบาลตำบลแม่กา
8.37 กิจกรรมหลักที่ 37 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การพัฒนาศูนย์ตรวจสอบคุณภาพผลผลิตและเครื่องมือการเกษตรเพื่อการผลิตเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมศักยภาพในกลุ่มจังหวัดล้านนาตะวันออก - 179,400,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร. สุภัค มหัทธนพรรค) และสภาอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา เทศบาลตำบลแม่กา
8.38 กิจกรรมหลักที่ 38 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- โครงการการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจของสินค้าอาหารปลอดภัยและเพิ่มรายได้เกษตรกรและผู้ประกอบการในชุมชน - 40,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.สุภัค มหัทธนพรรค ศูนย์เครื่องมือกลาง), สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา
8.39 กิจกรรมหลักที่ 39 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- โรงเรือนปลูกพืชอัจฉริยะแบบเคลื่อนที่เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามกระบวนการที่สนับสนุนประชาชาติ - 14,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร. ชัชวาล วงค์ชัย คณะวิทยาศาสตร์)

หัวข้อ	รายละเอียด
8.40 กิจกรรมหลักที่ 40 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกระป๋องตลอดห่วงโซ่การผลิตอาหารปลอดภัย - 4,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.พยุงค์ศักดิ์ อินตะวิชา คณะเกษตรศาสตร์ฯ)
8.41 กิจกรรมหลักที่ 41 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- โครงการเพิ่มศักยภาพเกษตรกรอินทรีย์และไม้ผลด้วยระบบน้ำแบบประหยัด - 10,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.สุขทัย พงษ์พัฒนศิริ วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม)
8.42 กิจกรรมหลักที่ 42 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมอาหาร ยา และเครื่องสำอางค์ จากกล้วยคาเวนดิช สับปะรด ลูกหม่อน ข้าวก่ำ เผือกก่ำ นมควาย และผลิตภัณฑ์จากผึ้งโพรงเมืองพะเยา - 20,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.ชัชวาล วงศ์ชัย คณะวิทยาศาสตร์)
8.43 กิจกรรมหลักที่ 43 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การพัฒนาส่วนประกอบของเวย์โปรตีนและอาหารเสริมทางการกีฬาและสุขภาพจากข้าวเกษตรอินทรีย์และพืชเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและพัฒนากลไกทางการตลาดสำหรับชุมชนในการจัดจำหน่ายในระดับประเทศและระดับนานาชาติ - 35,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.มณิทร รัักษ์บำรุง คณะวิทยาศาสตร์)
8.44 กิจกรรมหลักที่ 44 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำมันถั่วเพื่อสุขภาพและการกีฬาจากพืชและสมุนไพรท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือและพัฒนากลไกทางการตลาดสำหรับชุมชนในการจัดจำหน่ายในระดับประเทศและระดับนานาชาติ - 35,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.มณิทร รัักษ์บำรุง คณะวิทยาศาสตร์)

หัวข้อ	รายละเอียด
8.45 กิจกรรมหลักที่ 45 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การเพาะปลูกกาแฟ คัดคุณภาพกาแฟ และการปรุงกาแฟ คุณภาพสูง - 20,000,000 บาท - สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา (น.ส.ธันยภรณ์ บุญโพธิ์แก้ว , นายปริญ ตั้งเจริญชัย คณะ วิทยาศาสตร์)
8.46 กิจกรรมหลักที่ 46 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสำรวจความหลากหลายของพืชวงศ์ขิงในเขตจังหวัด ภาคเหนือตอนบน 2 และการแปรรูปพืชวงศ์ขิงเพื่อเป็นอาหารและ ยามูลค่าสูง - 20,000,000 บาท - เกษตรจังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา (น.ส.พันธิตา กมล , ดร. ชัชวาล วงศ์ชัย คณะวิทยาศาสตร์)
8.47 กิจกรรมหลักที่ 47 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ความหลากหลายของพืชสมุนไพรกับการเพาะเลี้ยงชั้นโรงและผึ้ง โพร่ง เพื่อการพัฒนาอาหารและยาคุณภาพสูงเขตภาคเหนือ ตอนบน 2 - 20,000,000 บาท - สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา , มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.ทิพย์วรรณ สรรพสัตย์ , ดร.ชัชวาล วงศ์ชัย คณะ วิทยาศาสตร์)
8.48 กิจกรรมหลักที่ 48 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การตรวจวิเคราะห์และการจัดการระบบป้องกันพยาธินำโรคใน ปลาและสัตว์อิงอาศัยของพยาธิจากแหล่งน้ำจืดและบ่อเลี้ยงปลา เศรษฐกิจเพื่อการควบคุมคุณภาพของปลาน้ำจืดเขตภาคเหนือ ตอนบน 2 - 20,000,000 บาท - สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา/ มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.ประลองยุทธ ศรีपालวิทย์ , ดร.ชัชวาล วงศ์ชัย คณะ วิทยาศาสตร์)

หัวข้อ	รายละเอียด
8.49 กิจกรรมหลักที่ 49 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การส่งเสริม พัฒนาการเพาะปลูก และวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการของผักพื้นบ้านปลอดภัยเพื่อเป็นฐานรองรับแหล่งพืชผักคุณภาพสูงของครัวโลก - 20,000,000 บาท - สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา ,มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.ชัชวาล วงศ์ชัย , พรประภา แสนหลวง คณะวิทยาศาสตร์ , ผศ.ดร.สิทธิศักดิ์ ปิ่นมงคล ศูนย์วิจัยสัตว์ทดลอง)
8.50 กิจกรรมหลักที่ 50 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาศักยภาพการผลิตปลานิลให้มีคุณภาพและปลอดภัยแบบครบวงจร ด้วยการวิจัยและนวัตกรรม 4.0 สู่การเพิ่มมูลค่าและการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน - 24,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร. เกரியงไกร สีตะพันธุ์)
8.51 กิจกรรมหลักที่ 51 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การพัฒนาระบบฟาร์มอัจฉริยะ และนวัตกรรมการผลิตสารให้ประโยชน์เชิงหน้าที่ขึ้นสูงจากทรัพยากรชีวภาพในเขตภาคเหนือตอนบน 2 เพื่อเพิ่มมูลค่าในธุรกิจอาหารเพื่อสุขภาพแบบครบวงจร - 24,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.รวิสร่า รื่นไวย์ คณะเกษตรศาสตร์ฯ)
8.52 กิจกรรมหลักที่ 52 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- นวัตกรรมการผลิตปลาสามและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลาสามเพื่อสุขภาพสู่ตลาดโลก - 20,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.วนิดา แซ่จิ้ง คณะเกษตรศาสตร์ฯ)
8.53 กิจกรรมหลักที่ 53 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรม ชา – กาแฟ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 47,500,000 บาท - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า
8.54 กิจกรรมหลักที่ 54 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาและยกระดับคุณภาพสมุนไพรไทยสู่มาตรฐานสากล ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 32,500,000 บาท - มทร.ล้านนาเชียงราย/วว. สทน. พว.

หัวข้อ	รายละเอียด
8.55 กิจกรรมหลักที่ 55 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากข้าว ต่วน วทน.แบบ ครอบคลุมในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 2,000,000 บาท - สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา/ว. สทน.
8.56 กิจกรรมหลักที่ 56 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงและแปรรูปแพะปลอดภัย - 5,000,000 บาท - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน/สถาบันวิจัย เทคโนโลยีเกษตร มทร.ล้านนาลำปาง
8.57 กิจกรรมหลักที่ 57 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมชา – กาแฟและสมุนไพรในกลุ่ม จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 80,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
8.58 กิจกรรมหลักที่ 58 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูปสับปะรดปลอดภัยเพื่อ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน - 10,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
8.59 กิจกรรมหลักที่ 59 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การศึกษาความเป็นไปได้การผลิตและการตลาด การพัฒนา จัดการข้อมูลพื้นฐาน การผลิต การแปรรูป การสืบค้นย้อนกลับ และนวัตกรรม - 12,333,500 บาท - - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา
8.60 กิจกรรมหลักที่ 60 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์ไก่สวยงามและนกยูงไทยเพื่อการ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ - 6,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน - มหาวิทยาลัยพะเยา

หัวข้อ	รายละเอียด
8.61 กิจกรรมหลักที่ 61 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- นวัตกรรมการผลิตปลาส้มกิล และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลาส้ม เพื่อสุขภาพ - 4,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน
8.62 กิจกรรมหลักที่ 62 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน - 16,827,600 บาท - สนง.เกษตรจังหวัดน่าน
8.63 กิจกรรมหลักที่ 63 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- นำร่องการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์อินทรีย์ เพื่อการ พัฒนาอย่างยั่งยืน - 20,241,600 บาท - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
8.64 กิจกรรมหลักที่ 64 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เพิ่มศักยภาพการผลิตปศุสัตว์ ล้านนาตะวันออก - 60,000,000 บาท - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน
8.65 กิจกรรมหลักที่ 65 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เพิ่มขีดในการแข่งขันการเกษตรของพืชทางเลือก - 48,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน เชียงราย พะเยา แพร่
8.66 กิจกรรมหลักที่ 66 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมชา-กาแฟและสมุนไพรในกลุ่ม จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 80,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
8.67 กิจกรรมหลักที่ 67 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- จากผืนดินสู่ถิ่นฟ้า ต้นแบบแห่งการบริหารจัดการด้านอาหารและ การเกษตรอย่างยั่งยืน - 45,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา

หัวข้อ	รายละเอียด
8.68 กิจกรรมหลักที่ 68 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มศักยภาพเกษตรอุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูงเพื่อการส่งออกภาคเหนือตอนบน 2 (ชายก่อนปลูก) - 70,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา - เทศบาลตำบลแม่กา - คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน(กกร.)
8.69 กิจกรรมหลักที่ 69 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งและดำเนินการอุทยานวิทยาศาสตร์เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงล้านนาตะวันออก - 375,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา
8.70 กิจกรรมหลักที่ 70 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงระบบการผลิตและแปรรูปอาหารจากเนื้อสัตว์ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค - 60,000,000 บาท - สำนักงานปศุสัตว์เชียงราย

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

แผนงาน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ ภายใต้คุณค่าและอัตลักษณ์ล้านนาตะวันออก

หัวข้อ	รายละเอียด
1. โครงการ	บูรณาการการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ ภายใต้คุณค่าและอัตลักษณ์ล้านนาตะวันออก
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ ภายใต้คุณค่าและอัตลักษณ์ล้านนาตะวันออก
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	1) สัดส่วนมูลค่าผลิต ภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 2) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการของกลุ่มจังหวัด (GPP ภาคบริการนอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ร้อยละ 7
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ/รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 3) แผนยุทธศาสตร์ภาค
7. ระยะเวลา	5 ปี
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ยกระดับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล - 50,000,000 บาท - สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ท่องเที่ยววิถีไทย ใส่ใจสุขภาพ (Sport Tourism) - 252,149,800 บาท - สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ น่าน เชียงราย พะเยา

หัวข้อ	รายละเอียด
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและ สุขภาพกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 220,000,000 บาท - สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- หมู่บ้านเพื่อการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 100,000,000 บาท - สำนักงานพัฒนาชุมชนพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมของเมืองน่าน - 67,817,631 บาท - เทศบาลเมืองน่าน
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณเขตเทศบาลเมืองน่าน (นำสายไฟฟ้า สายโทรศัพท์ลงใต้ดิน) - 628,000,000 บาท - เทศบาลเมืองน่าน
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ศึกษาออกแบบรายละเอียดอารยะสถาปัตยกรรมสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้สูงอายุ - 50,000,000 บาท - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา
8.8 กิจกรรมหลักที่ 8 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ศึกษาความเหมาะสมการจัดตั้งศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ แบบครบวงจร - 50,000,000 บาท - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา
8.9 กิจกรรมหลักที่ 9 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ศึกษาออกแบบถนนรอบกว๊านพะเยาและไฟส่องสว่าง - 20,000,000 บาท - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา
8.10 กิจกรรมหลักที่ 10 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เสริมสร้างทักษะภาษาพัฒนาอาชีพสู่ชุมชน เพื่อยกระดับ ฐานเศรษฐกิจน่าน - 6,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านน่าน

หัวข้อ	รายละเอียด
8.11 กิจกรรมหลักที่ 11 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ไตรกีฬาสามเหลี่ยมทองคำ - 50,000,000 บาท - สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
8.12 กิจกรรมหลักที่ 12 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ห้องน้ำเพื่อการท่องเที่ยวบนเส้นทาง R3A เพื่อการท่องเที่ยว - 88,000,000 บาท - สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
8.13 กิจกรรมหลักที่ 13 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- บอกรักสองฝั่งโขงเชื่อมโยงอารยธรรมล้านนาสู่ล้านช้าง - 22,500,000 บาท - สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
8.14 กิจกรรมหลักที่ 14 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ปั่นจักรยานเส้นทางสายโรแมนติก Chiangrai love to ride ชมวิวสองแผ่นดิน - 1,000,000 บาท - สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
8.15 กิจกรรมหลักที่ 15 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน - 20,000,000 บาท - สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
8.16 กิจกรรมหลักที่ 16 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- โครงการยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ชุมชนเพื่อการกระจายรายได้ทางการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่ม จังหวัดล้านนาตะวันออก - 20,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา(ดร. ประกอบศิริ ภัคดีพิณิจ คณะวิทยาการ จัดการและสารสนเทศศาสตร์)
8.17 กิจกรรมหลักที่ 17 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์และแอปพลิเคชันส่งเสริมการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน - 18,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา(ผศ.ดร.ฐิติรัตน์ เขียวสุวรรณ คณะ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) , สนง.การท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัดแพร่ น่าน พะเยา เชียงราย

หัวข้อ	รายละเอียด
8.18 กิจกรรมหลักที่ 18 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ เฉพาะทางด้านสุขภาพทางเพศ (Sexual Health) - 6,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (น.ส.กฤติพิชญ์ จิตติพิชญานันท์ คณะพยาบาลศาสตร์)
8.19 กิจกรรมหลักที่ 19 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ - 50,000,000 บาท - ท้องถิ่นจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน ร่วมกับ มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.ประราลี โอภาสนันท์ คณะพยาบาลศาสตร์)
8.20 กิจกรรมหลักที่ 20 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ผู้สูงอายุกับการรู้เท่าทันสื่อในยุคสังคมดิจิทัล - 35,000,000 บาท - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน ร่วมกับ มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.ประราลี โอภาสนันท์ คณะพยาบาลศาสตร์)
8.21 กิจกรรมหลักที่ 21 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ให้ผู้สูงอายุแบบบูรณาการในเขตภาคเหนืออย่างยั่งยืน - 25,800,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.ศรีสุตา จงสิทธิผล วิทยาลัยการจัดการ)
8.22 กิจกรรมหลักที่ 22 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนเพื่อสร้างความมั่นคงแบบบูรณาการในเขตภาคเหนืออย่างยั่งยืนตามแนวทางประเทศไทย 4.0 - 18,800,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.ศรีสุตา จงสิทธิผล วิทยาลัยการจัดการ)
8.23 กิจกรรมหลักที่ 23 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาการบริหารจัดการโฮมสเตย์ในเขตภาคเหนืออย่างบูรณาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ - 23,900,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.ศรีสุตา จงสิทธิผล วิทยาลัยการจัดการ)

หัวข้อ	รายละเอียด
8.24 กิจกรรมหลักที่ 24 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การศึกษาเส้นทางศึกษาธรรมชาติโดยหลวง-ดอยนอกเมืองพะเยา และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ แหล่งต้นน้ำลำธาร และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ - 20,000,000 บาท - ท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา ,สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติพะเยา , มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.ชัชวาล วงค์ชัย , ดร.บุญช่วง บุญสุข คณะวิทยาศาสตร์)
8.25 กิจกรรมหลักที่ 25 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การสร้างชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในเขตพื้นที่สูงและชายแดนภาคเหนือตอนบน - 20,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา (คณะวิทยาศาสตร์)
8.26 กิจกรรมหลักที่ 26 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ศูนย์วิจัยเรียนรู้นกยูงไทยนานาชาติ(International Green Peafowl Research Institute) ภายใต้ความร่วมมือแห่งภาคพื้นเอเชีย แปซิฟิกและอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าใกล้สูญพันธุ์ และอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ - 150,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา ดร.สำราญ ทองแพง และ ดร.ฤทัยภัทร พิมลศรี
8.27 กิจกรรมหลักที่ 27 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ส่งเสริมการท่องเที่ยวและแนวทางการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษล้านนาตะวันออกเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน - 14,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา
8.28 กิจกรรมหลักที่ 28 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- จัดสร้างศูนย์ควบคุมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (War Room) - 82,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย

หัวข้อ	รายละเอียด
8.29 กิจกรรมหลักที่ 29 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชุมชน เพื่อการกระจายรายได้ทางการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดล้านนาตะวันออก - 5,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา
8.30 กิจกรรมหลักที่ 30 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การส่งเสริมการท่องเที่ยวและเขตพัฒนาพิเศษ - 14,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา
8.31 กิจกรรมหลักที่ 31 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชียงนิเวศ และเชิงสุขภาพให้มีคุณภาพเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว - 37,000,000 บาท - แขวงทางหลวงชนบทเชียงราย

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

แผนงาน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ ภายใต้คุณค่าและอัตลักษณ์ล้านนาตะวันออก

หัวข้อ	รายละเอียด
1. โครงการ	บูรณาการการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ภาคเหนือตอนบน2 ประกอบไปด้วยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ถือเป็นดินแดนที่มีจุดเด่นทางธรรมชาติสูง หนึ่งในทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพนั้นคือ “นกยูงไทย” หรือนกยูงเขียว(green peafowl)ซึ่งมีการกระจายพันธุ์อยู่ในป่าอนุรักษ์ของทั้ง4จังหวัด ในขณะที่สถานะตามกฎหมาย เป็นสัตว์ป่าที่จัดอยู่ในบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าของไทย และ IUCN จัดอยู่ในบัญชี Red-List สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (endangered species) และจัดเป็นสัตว์ป่าในบัญชี 2 (Appendix II) แห่ง CITES ซึ่งในนานาประเทศนกยูงไทยพบว่าลดน้อยจำนวนลงมาก เช่น ประเทศจีนเหลืออยู่ไม่เกิน500ตัว ประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซียได้สูญพันธุ์ไปแล้ว แต่กลับปรากฏว่า ในพื้นที่ล้านนาตะวันออกนี้มีนกยูงไทยแพร่กระจายพันธุ์เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะที่จังหวัดพะเยาและจังหวัดแพร่ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญระดับสากลได้ระบุว่า พื้นที่ผืนป่าเหล่านี้ถือเป็น The Last Stronghold of Green Peafowl in The World หรือ ฐานที่มั่นสุดท้ายของเหล่านกยูงสีเขียวในโลกที่มีอาณาเขตติดต่อกันเป็นดินแดนกว้างใหญ่ อีกทั้งมีความสัมพันธ์กับชุมชนทั้งด้านบวกและลบ ซึ่งพบว่า นกยูงไทยได้ลงมารบกวนพื้นที่เกษตรกรรมของประชาชน ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่า เป็นวิกฤตการณ์ที่จำเป็นต้องหาแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาให้ “คนอยู่ได้ นกยูงอยู่ได้” นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือยังมีความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางนิเวศของป่าชุมชน ดังนั้นการส่งเสริมการ

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ห้องเที่ยวภายใต้โครงการพระราชดำริ เพื่อการฟื้นฟูและจัดการความรู้สมุนไพรพื้นบ้านตามแนวพระราชดำริก่อให้เกิดความมั่นคงยั่งยืนของชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ จึงเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมแก่การฟื้นฟูป่าชุมชน ซึ่งยังมีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนรวมถึงภาคีที่ทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง และนอกจากจะสามารถเกิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติภายใต้โครงการพระราชดำริในด้านเศรษฐกิจพอเพียงแล้วยังเกิดเป็นแหล่งผลิตยาสมุนไพรพื้นบ้านเพื่อเป็นอาหารและยาขึ้นมาอีกด้วย ซึ่งจะเป็นการใช้ทรัพยากรในจังหวัดเพื่อดูแลรักษาสุขภาพของคนในชุมชน นอกจากนี้ความจำเป็นต้องนำเอาองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามาเสริมศักยภาพในการผลิตสมุนไพรให้ได้มาตรฐานสากลและเป็นการพัฒนาชุมชนหรือวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน</p> <p>อนึ่งการฟื้นฟูและการจัดการองค์ความรู้สมุนไพรพื้นบ้านตามแนวพระราชดำริ ที่มีอยู่ในตามธรรมชาติยังก่อให้เกิดความมั่นคงยั่งยืนของชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ สามารถที่จะต่อยอดถึงการยกระดับคุณภาพของสมุนไพรที่ปลูกได้ในพื้นที่จังหวัดแพร่และพื้นที่ในภาคเหนือ ให้ได้รับมาตรฐานตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม ที่เรียกว่า Good Agricultural Practices (GAP) ซึ่งจะส่งผลทำให้ได้วัตถุดิบที่มีคุณภาพและสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้ได้มาตรฐานเข้าสู่ระบบการผลิตยา แบบ Good Manufacturing Practice (GMP) เป็นระบบประกันคุณภาพที่มีการปฏิบัติในการผลิตอาหาร เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและมั่นใจต่อการบริโภค นอกจากนี้การเน้นกระบวนการผลิตหรือการปลูกพืชสมุนไพร ในลักษณะวิสาหกิจชุมชนที่ครบวงจร คือ ผู้ปลูกสมุนไพร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผู้นำสมุนไพรไปแปรรูป เป็นการสนับสนุนและพัฒนาก่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับสมุนไพร ซึ่งจะเป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาแพทย์แผนไทย และสมุนไพรสู่ความมั่นคงทางสุขภาพและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน รวมถึงการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติได้อีกด้วย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ดูแลทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ในชุมชน - เพื่อก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้สภาพแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อให้เอื้อประโยชน์ต่อราษฎรในชุมชนและผู้ที่จะเข้ามาใช้บริการบริการ และส่งผลทางด้านสิ่งแวดล้อมกับคนไทยทั้งชาติ - เพื่อการร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อมและลดผลกระทบการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างชาญฉลาด - ก่อให้เกิดระบบการท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยเน้นการท่องเที่ยว - เป็นแหล่งก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นของราษฎรในและนอกพื้นที่ - เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ห้องเรียนธรรมชาติ
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) สัดส่วนมูลค่าผลิต ภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 2) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการของกลุ่มจังหวัด (GPP ภาคบริการนอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ร้อยละ 7
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<p>ผลเชิงปริมาณ ที่เกิดจากการดำเนินโครงการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เกิดกระแสสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไปสู่การปฏิบัติโดยราษฎรในชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกัน - จัดการบริหารจัดการโดยชุมชนเอง โดยมีผลประโยชน์ที่จะได้รับเกิดจากการจัดการพื้นที่โดยใช้จัดสรรการจัดทำแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ก่อให้เกิดประโยชน์ที่มีความยั่งยืนเกื้อกูลกัน คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างมีความสุข - พื้นที่ป่าไม่ได้รับการดูแลรักษาแลอย่างเป็นระบบโดยชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่/เครือข่ายภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกภาคสนาม - ราษฎรเกิดความรัก ห่วงเห่นในการร่วมกันดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - เกิดกระแสส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพิ่มมากยิ่งขึ้น <p>11.2 ผลเชิงคุณภาพ ที่เกิดจากการดำเนินโครงการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ราษฎรที่เข้าร่วมโครงการฯ และที่อยู่นอกพื้นที่ได้รับ

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ผลประโยชน์ที่ให้ทั้งทางด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับกลุ่มที่มาท่องเที่ยว เกิดประโยชน์ต่อราษฎรที่อยู่ในพื้นที่ได้มีรายได้เสริมจากการขายของฝาก , พืชผลทางการเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ป่ามีสภาพแวดล้อมที่ดียิ่งขึ้น เนื่องจากได้รับการบริหารจัดการดูแล อนุรักษ์ รักษาให้มีสภาพป่าที่สมบูรณ์เกื้อกูลต่อระบบนิเวศ ซึ่งจะก่อให้เกิดห่วงโซ่อาหารที่สมบูรณ์ในระบบนิเวศที่เป็นธรรมชาติที่ยั่งยืนตลอดไป - มีการพัฒนาคนในพื้นที่ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยมีทรัพยากรธรรมชาติเป็นฐานในการจัดการจัดทำแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	<ol style="list-style-type: none"> 1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 3) แผนยุทธศาสตร์ภาค
7. ระยะเวลา	5 ปี
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ล้านนาตะวันออกต้นแบบรักษนกยูงไทยสู่การท่องเที่ยวเชื่อมโยงเศรษฐกิจสร้างสรรคบนเส้นทาง One Belt and One Road</p> <p>40,000,000 บาท</p> <p>สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15</p> <p>สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 มหาวิทยาลัยพะเยา</p>
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายใต้โครงการพระราชดำริ</p> <p>60,000,000 บาท</p> <p>มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ</p>

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน
แผนงาน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ ภายใต้คุณค่าและอัตลักษณ์ล้านนาตะวันออก

หัวข้อ	รายละเอียด
1. โครงการ	การบูรณาการการท่องเที่ยวและกีฬาเชิงสุขภาพกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	มติคณะรัฐมนตรีในการประชุมนอกสถานที่ ณ จังหวัดเชียงราย ในวันอังคารที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ ให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เป็น “เมืองต้นแบบสุขภาวะในผู้สูงอายุ (Health Aging Smart Cities) โดยให้จังหวัดแพร่เป็นจังหวัดนำร่องกิจกรรมที่สำคัญ เช่น พัฒนาโรงพยาบาลประจำอำเภอและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นศูนย์ดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พัฒนาระบบบริการการแพทย์อุบัติเหตุฉุกเฉินรองรับผู้สูงอายุ พัฒนาอาชีพผู้สูงอายุ พัฒนาศักยภาพเยาวชนเพื่อดูแลผู้สูงอายุ วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้สมุนไพรบวจรสู๋ เจริญพาณิชย์ ศึกษาวิจัยโภชนาการสมุนไพรพื้นบ้านและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติเพื่อสุขภาพ ศึกษาความเหมาะสมการจัดตั้งศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุแบบครบวงจร ศึกษาออกแบบรายละเอียดอารยสถาปัตย์สิ่งอำนวยความสะดวกผู้สูงอายุ และกำกับการบริหารจัดการขยะ Greenery ๓ R เป็นต้น ประกอบกับนโยบายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ และมีความพร้อมทั้งทั้งด้านการคมนาคม และทรัพยากรธรรมชาติ และมีเส้นทางที่สามารถเชื่อมต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้านในอนุภาคลุ่มน้ำโขง การมุ่งเน้นให้มีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตร ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อเพิ่มศักยภาพที่มีอยู่และเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ปัจจุบันกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมการออกกำลังกาย เป็นกระแสที่ได้รับความสนใจและมีแนวโน้มได้รับความนิยมอย่างมาก เมื่อนำมาผนวกกับกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ๆ จึงเกิดกิจกรรมขึ้นอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างกระแสให้คนไทยหันมาออกกำลังกาย และส่งเสริมการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการจัดการแข่งขันเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจและมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น</p>
<p>3. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 2. เพื่อสร้างรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยว ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 3. เพื่อเป็นการสร้างโอกาสและกระตุ้นให้เกิดการกระจายรายได้ลงสู่พื้นที่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 4. เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม งานประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
<p>4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) สัดส่วนมูลค่าผลิต ภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 2) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการของกลุ่มจังหวัด (GPP ภาคบริการนอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ร้อยละ 7
<p>5. ผลผลิต/ผลลัพธ์</p>	<p>ผลผลิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักท่องเที่ยวที่รักสุขภาพ เดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 2. มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 <p>ผลลัพธ์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 นักท่องเที่ยวที่รักสุขภาพ เดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เพิ่มขึ้น 2 รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 3) แผนยุทธศาสตร์ภาค
7. ระยะเวลา	5 ปี
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กีฬาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 16,000,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	Lanna Tea&Coffee Trail Run 24,000,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ พะเยา น่าน
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	Lanna Tea&Coffee Trail Run 12,000,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ พะเยา น่าน
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	วนาบำบัด เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพล้านนาตะวันออก 6,000,000 บาท มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	Lanna North 2 Night Run 12,000,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ พะเยา น่าน
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อน 4 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน 2 4,000,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ พะเยา น่าน

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>8.6 กิจกรรมหลักที่ 6</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อน 4 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2</p> <p>66,000,000 บาท</p> <p>สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย</p> <p>สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ พะเยา น่าน</p>
<p>8.7 กิจกรรมหลักที่ 7</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>- พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณหนองหลวง (เส้นทางจักรยาน) ระยะที่ 2</p> <p>- 70,000,000 บาท</p> <p>- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงราย</p>

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน
แผนงาน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ ภายใต้คุณค่าและอัตลักษณ์ล้านนาตะวันออก

หัวข้อ	รายละเอียด
1. โครงการ	บูรณาการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วยจังหวัดแพร่ น่าน พะเยา เชียงราย ซึ่งเป็นจังหวัดในกลุ่มล้านนา ที่มีลักษณะทางศิลปวัฒนธรรม เป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่น มีเสน่ห์ เช่นเดียวกับกับกลุ่มจังหวัดในล้านนา สามารถพัฒนาต่อยอดสู่การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ สร้างคุณค่าให้ทางศิลปวัฒนธรรมและเพิ่มมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้อย่างสร้างสรรค์
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑) เพื่อนำอัตลักษณ์วิถีวัฒนธรรม มาส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบสัมผัสวัฒนธรรมวิถีชีวิตในแง่มุมต่างๆ ของกลุ่มจังหวัดล้านนาตะวันออก ให้เป็นที่รู้จักและแพร่หลายในนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม</p> <p>๒) พัฒนารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อดึงความสนใจให้นักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูกาลท่องเที่ยว</p> <p>๓) เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบศึกษาเรียนรู้ สร้างประสบการณ์การเรียนรู้แบบใหม่เชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิตและกลุ่มชาติพันธุ์ และสร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมวิถีชีวิตประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนเกิดความรับผิดชอบร่วมกันในการดูแลรักษามรดกทางวัฒนธรรม ให้มีความยั่งยืน อย่างมั่นคง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๔) เน้นการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนระหว่างภาครัฐ/ภาคเอกชน /ประชาชนรวมถึงภาคธุรกิจเอกชนให้ตระหนักและเห็นคุณค่าในมรดกวัฒนธรรมซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นและเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืนต่อไป ทั้งเป็นการสร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน</p>
<p>4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p>	<p>1) สัดส่วนมูลค่าผลิต ภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด เพิ่มขึ้นร้อยละ 2</p> <p>2) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการของกลุ่มจังหวัด (GPP ภาคบริการนอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ร้อยละ 7</p>
<p>5. ผลผลิต/ผลลัพธ์</p>	<p>๑. สร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมวิถีชีวิตมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วนสังคมทำให้ชุมชนมีประเพณีวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ เกิดความรักความสามัคคีในหมู่คณะ สร้างความเข้มแข็งมั่นคงแก่ชุมชนตลอดจนเกิดความรับผิดชอบร่วมกันในการดูแลรักษามรดกทางวัฒนธรรม สังคมอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป</p> <p>๒. เกิดทางเลือกสำหรับแนวใหม่เป็นการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิตและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เกิดเป็นอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Industries)</p> <p>๓. มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันจากทุกภาคส่วนสังคม ด้านประเพณีวัฒนธรรม ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน</p> <p>๔. ประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีรายได้เพิ่มขึ้นและลดรายจ่ายในครอบครัวได้ระดับหนึ่งทำให้เกิดสภาพเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนมีความกระตือรือร้น</p>
<p>6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์</p>	<p>1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี</p> <p>2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12</p> <p>3) แผนยุทธศาสตร์ภาค</p>
<p>7. ระยะเวลา</p>	<p>5 ปี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวชาติพันธุ์ล้านนาตะวันออก 165,194,800 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพะเยา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เชียงราย แพร่ น่าน
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาอัตลักษณ์อารยธรรมล้านนาภาคเหนือตอนบน 2 206,000,000 บาท สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแพร่ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด เชียงราย พะเยา น่าน
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มหกรรมอาหารท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยว 6,000,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด พะเยา แพร่ น่าน
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาแหล่งเรียนรู้มรดกวัฒนธรรมผ้าล้านนาตะวันออก 50,000,000 บาท สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดน่าน สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด เชียงราย แพร่ พะเยา
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศูนย์การเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว โบราณสถาน พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าสู่การ เชื่อมโยงประวัติศาสตร์ 8,000,000 บาท มหาวิทยาลัยพะเยา สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ล้านนา ตะวันออก (Creative Lanna Cluster) 4,000,000 บาท มหาวิทยาลัยพะเยา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน
แผนงาน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ ภายใต้คุณค่าและอัตลักษณ์ล้านนาตะวันออก

หัวข้อ	รายละเอียด
1. โครงการ	บูรณาการการพัฒนาศักยภาพบุคลากรกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีทุนทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย และยังคงคุณค่ายิ่ง ทั้งในเรื่องศิลปวัฒนธรรมประเพณี สถาปัตยกรรม แหล่งโบราณสถาน ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ รวมถึงได้มีการพัฒนาสินค้าทางวัฒนธรรมที่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน ดังนั้นเพื่อเปิดประตูสู่การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมอย่างเป็นระบบจึงต้องมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยว รูปแบบการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สัมผัสวิถีชีวิตชุมชน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาในพื้นที่เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันก็ยังคงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในจังหวัดให้สามารถดำรงวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืนและเป็นสุข ทั้งนี้จำเป็นต้องมีการขับเคลื่อนแบบบูรณาการจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ร่วมกันผลักดันให้การดำเนินงานเป็นรูปธรรม</p> <p>การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มความหลากหลายในกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ที่มีความสนใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย หรือนักท่องเที่ยวกลุ่มเดิมที่ต้องการรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลายขึ้น ทำให้สามารถรองรับการท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี อันจะนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของปริมาณนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวมีความจำเป็นเร่งด่วนมากที่จะต้องเร่งดำเนินการเพื่อการท่องเที่ยวในระยะยาวอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2</p>
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>1 เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม และประสบการณ์ให้กับเด็ก เยาวชน และประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและกีฬาให้เกิดเป็นรูปธรรมและยั่งยืน</p> <p>2. เพื่อพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ในกลุ่มนักบริหาร นักวิชาการและผู้ปฏิบัติงานภาครัฐและท้องถิ่น กลุ่มผู้ให้บริการภาคการท่องเที่ยว กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนให้มีความรู้ในการจัดการการท่องเที่ยวและใช้โอกาสจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไปใช้ในการพัฒนาและสร้างคุณค่าการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>3. เพื่อให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 นำแนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ไปใช้ในการเพื่อพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดให้เข้าใจในบทบาทและสนับสนุนการวางแผนบริหารจัดการการท่องเที่ยวและจัดทำแผนงานโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม</p> <p>4. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการและเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีในการพัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬาตั้งแต่ระดับชุมชน ท้องถิ่นให้สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้และกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน</p>
<p>4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p>	<p>1) สัดส่วนมูลค่าผลิต ภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดเพิ่มขึ้นร้อยละ 2</p> <p>2) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการของกลุ่มจังหวัด (GPP ภาคบริการนอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ร้อยละ 7</p>
<p>5. ผลผลิต/ผลลัพธ์</p>	<p>ผลผลิต :</p> <p>๑. หมู่บ้านเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีการบริหารจัดการหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP ร้อยละ 5</p> <p>๓. บุคลากรด้านการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาศักยภาพ ให้มีคุณภาพ สามารถรองรับการท่องเที่ยวอย่างมีมาตรฐาน จำนวน 200 คน</p> <p>ผลลัพธ์ :</p> <p>1. จำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เพิ่มมากขึ้น</p> <p>2. รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2</p> <p>3. เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น เสริมสร้างศักยภาพชุมชน</p> <p>4. ประชาชนและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้น</p>
<p>6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์</p>	<p>1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี</p> <p>2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12</p> <p>3) แผนยุทธศาสตร์ภาค</p>
<p>7. ระยะเวลา</p>	<p>5 ปี</p>
<p>8. กิจกรรมหลักของโครงการ</p>	
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>เตรียมความพร้อม ความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว</p> <p>4,000,000 บาท</p> <p>สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่</p> <p>สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาต่อยอดชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีสู่ความยั่งยืน 13,000,000 บาท สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน
แผนงาน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ ภายใต้คุณค่าและอัตลักษณ์ล้านนาตะวันออก

หัวข้อ	รายละเอียด
1. โครงการ	บูรณาการการพัฒนาการตลาด 4.0 การประชาสัมพันธ์และการเชื่อมโยง GMS กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันมีประเด็นย่อยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค โดยการใช้ประโยชน์จากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับต่างประเทศ เพื่อขยายการท่องเที่ยวของไทยและภูมิภาคไปพร้อมกันผ่านการเชื่อมโยง โครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์จากเมืองหลักสู่เมืองรอง เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเส้นทางการท่องเที่ยวไทย กับอาเซียนและอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ โดยการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว เชื่อมโยงระหว่างประเทศ ดังเช่น เส้นทางจุดร่วมทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ที่เน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงและส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้ประโยชน์จากการพัฒนาเส้นทาง ทางบก ทางราง ทางน้ำ และทางอากาศระหว่างกันในภูมิภาค และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีที่จะทำให้เกิด การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนร่วมกัน พร้อมทั้งการส่งเสริมการทำตลาดร่วมกันในเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้สอดคล้องกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่ รวมทั้ง อุตสาหกรรมและบริการต่อเนื่อง เพื่อขยายโอกาสในการสร้างรายได้ไปสู่เมืองและชุมชนเพิ่มจากการท่องเที่ยว ของประเทศ และการส่งเสริมการขยายธุรกิจและการทำตลาดท่องเที่ยวของไทยในต่างประเทศ โดยใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวรูปแบบใหม่</p> <p>นโยบายการท่องเที่ยวในแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 12 ได้บอกถึงการมุ่งเน้นไปที่การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คงไว้ซึ่งเอกลักษณ์หรืออัตลักษณ์ความเป็นไทย โดยพัฒนากลุ่มคลัสเตอร์ตามศักยภาพแต่ละพื้นที่ ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามความต้องการของตลาด เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงศิลปะและวัฒนธรรม การท่องเที่ยวโดยชุมชน รวมทั้งเชื่อมโยงกับสินค้าโอท็อป เพื่อกระจายรายได้สู่คนในชุมชนและท้องถิ่นทั่วประเทศ ตลอดจนการส่งเสริมการสร้าง ความเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกัน ปัจจุบันประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>รายได้ระดับปานกลางตอนบน คาดว่าจะมีรายได้ระดับสูงเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฉบับที่ 13 (2565 – 2569) โดยจะสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันบนฐานความรู้ สร้างสรรค์คุณค่าให้กับสินค้าและบริการ ซึ่งปัจจุบันโครงสร้างการผลิตมีการเปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรและอุตสาหกรรมไปสู่บริการมากขึ้น การท่องเที่ยวและธุรกิจบริการมีบทบาทมากขึ้นโดยเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 53 นำไปสู่การเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading Nation) บนฐานดิจิทัล (ปรเมธี วิมลศิริ, 2559)</p> <p>เมื่อก้าวถึงเอกลักษณ์หรืออัตลักษณ์ของความเป็นไทย เรามีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม มากเป็นอันดับ 3 ของภูมิภาคเอเชีย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2552) ในภาคเหนือตอนบน 4 จังหวัด (เชียงราย – พะเยา – แพร่ – น่าน) เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีทรัพยากรทางด้านการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย โดยมีชาติพันธุ์มากกว่า 60 ชาติพันธุ์ อาทิ อาข่า ล่าหู่ ดาราอั้ง กะเหรี่ยง ไตลื้อ ไตย๋่า ไตยอง เป็นต้น จากสถิตินักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนในปี พ.ศ. 2557 – 2558 พบว่า มีจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.21 และมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 11.0 (กรมการท่องเที่ยว, 2559) ทั้งนี้ศักยภาพของ 4 จังหวัดอยู่ในเขตพื้นที่ชายแดนที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ เมียนมาร์ สปป.ลาว โดยจังหวัดน่าน มีด่านพรมแดนบ้านห้วยโก๋น ได้มีการเปิดเป็นด่านชายแดนสากล ผ่านเมืองน้ำเงิน (สปป.ลาว) และสามารถเดินทางถึงหลวงพระบาง ได้ในเวลาอันสั้น จังหวัดพะเยามีตลาดการค้าชายแดนไทย-ลาว บ้านฮวก โดยจัดขึ้นทุกวันที่ 10 และ 30 ของเดือน และจังหวัดเชียงราย ซึ่งอยู่ในกลุ่มของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดเชียงราย โดยครอบคลุม 3 อำเภอ (อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสนและอำเภอเชียงของ) ซึ่งสามารถเชื่อมทะลุไปยังจีนตอนใต้ จึงได้ถูกกำหนดให้เป็นประตูการค้าชายแดนเชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (เส้นทาง R3A และ R3B) เมืองการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงอนุภาคลุ่มน้ำโขง (หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ, 2558)</p> <p>จากจุดแข็งและโอกาสหลายๆด้าน ดังกล่าวจึงควรดำเนินการสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 กับประเทศกลุ่มอนุภูมิภาคน้ำโขง เพื่อสร้างโอกาสทางการตลาดให้แก่ภาคบริการและการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มากยิ่งขึ้น อันจะเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในจังหวัดต่อไป</p>
<p>3. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 กับ กลุ่มประเทศอนุภูมิภาคน้ำโขง ให้สามารถนำไปใช้ในธุรกิจทางการท่องเที่ยวได้ต่อไป 2. เพื่อกระชับความสัมพันธ์เครือข่ายการการท่องเที่ยว และกระตุ้นการท่องเที่ยว ในกลุ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง</p> <p>3. เพื่อกระจายรายได้ทางการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒</p>
<p>4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p>	<p>1) สัดส่วนมูลค่าผลิต ภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดเพิ่มขึ้นร้อยละ 2</p> <p>2) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการของกลุ่มจังหวัด (GPP ภาคบริการนอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ร้อยละ 7</p>
<p>5. ผลผลิต/ผลลัพธ์</p>	<p>1. เกิดการสนับสนุนการเชื่อมโยงเครือข่ายทางการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมกับประเทศกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง</p> <p>2. นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมเยือนกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เพิ่มขึ้น</p> <p>3. เสริมสร้างรายได้ให้ประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2</p>
<p>6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์</p>	<p>1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี</p> <p>2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12</p> <p>3) แผนยุทธศาสตร์ภาค</p>
<p>7. ระยะเวลา</p>	<p>5 ปี</p>
<p>8. กิจกรรมหลักของโครงการ</p>	
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>See North 2</p> <p>4,000,000 บาท</p> <p>มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ</p>
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>พัฒนาดิจิทัลและแอปพลิเคชันส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2</p> <p>4,000,000 บาท</p> <p>มหาวิทยาลัยพะเยา</p>
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>การท่องเที่ยวเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 กับประเทศกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง</p> <p>8,000,000 บาท</p> <p>สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย</p> <p>สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด พะเยา แพร่ น่าน</p>

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน
แผนงาน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ ภายใต้คุณค่าและอัตลักษณ์ล้านนาตะวันออก

หัวข้อ	รายละเอียด
1. โครงการ	พัฒนาสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดในกลุ่มล้านนาตะวันออก (เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน) เป็นจังหวัดที่มีประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานในพื้นที่มาอย่างยาวนาน สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ด้านโบราณสถาน สถาปัตยกรรม อาคารบ้านเรือน งานศิลปวัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนที่หลากหลาย รวมไปถึงการมีแหล่งมรดกวัฒนธรรมและ อัตลักษณ์พื้นถิ่นซึ่งเป็นเรื่องราวที่มีความน่าสนใจ ส่งผลให้พื้นที่บริเวณนี้เป็นจุดหมายทางการท่องเที่ยวแห่งใหม่ในภาคเหนือในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนโบราณเชียงราย เชียงแสน จังหวัดเชียงราย เวียงลอ จังหวัดพะเยา เวียงสอง จังหวัดแพร่ และเมืองน่าน จังหวัดน่าน ที่มีแหล่งโบราณสถานและการค้นพบโบราณวัตถุ พงศาวดารที่ถ่ายทอดเรื่องราวที่มีอารยธรรมทางประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนาน ซึ่งสามารถพัฒนาความเชื่อมโยงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ในกลุ่มจังหวัดล้านนา-ล้านช้างได้</p> <p>ด้วยศักยภาพดังกล่าวของพื้นที่ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม และการบริหารจัดการสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต และวัฒนธรรม เพื่อให้การท่องเที่ยวไทยมีเรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ซึ่งจะสามารถพัฒนาพื้นที่ตามวิสัยทัศน์ของรัฐบาลที่มุ่งสู่ความเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและสร้างสมดุลการพัฒนาในทุกมิติเป็นแนวปฏิบัติควบคู่กับกระบวนการพัฒนาแบบบูรณาการโดยเฉพาะรายได้จากการท่องเที่ยวที่จะทำให้กลุ่มจังหวัดล้านนาตะวันออกมีการพัฒนาที่</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>เหมาะสมและยั่งยืน ตลอดจนสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาคเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรมของ และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงใหม่ พะเยา แพร่ น่าน) (พ.ศ.2561-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและสนับสนุนการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อเป็นการสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน โดยมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในเขตเมืองเก่าสู่การเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ล้านนาตะวันออก</p> <p>การอนุรักษ์ฟื้นฟูเมืองโดยการพัฒนาเมืองประวัติศาสตร์เชื่อมโยงอารยธรรมล้านนาสู่ล้านช้าง จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ยุทธศาสตร์การพัฒนาดังกล่าวข้างต้นบรรลุผล โดยมุ่งเน้นการเก็บรักษาและพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของย่านและชุมชนโบราณที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และโบราณคดี ให้อยู่ในสภาพดีมีระเบียบและสอดคล้องกับวิถีชีวิตสมัยใหม่ รวมไปถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงอารยธรรมที่เป็นเรื่องราวเพื่อสร้างความหลากหลายและเป็นเอกลักษณ์ทางการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ซึ่งชุมชนโบราณเชียงใหม่ เชียงแสน จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย เวียงลอ จังหวัดพะเยา เวียงสอง จังหวัดแพร่ และเมืองน่าน จังหวัดน่าน สมควรที่จะใช้วิธีการนี้ในการดำเนินการปรับปรุงฟื้นฟูเมืองเป็นหลัก เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์ อัตลักษณ์ และความสำคัญทั้งในระดับเมือง และระดับจังหวัดให้เกิดความเชื่อมโยง ซึ่งในอนาคตอันใกล้จะสามารถผลักดันไปสู่เมืองท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่มีความสำคัญในระดับประเทศและประเทศเพื่อนบ้านได้ โดยใช้เส้นทาง R3A ซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งสินค้าและเส้นทางท่องเที่ยวที่สำคัญระหว่างประเทศไทย-ลาว-จีน ในปัจจุบัน ที่สามารถเดินทางเชื่อมโยงจากชุมชนโบราณเชียงใหม่ เชียงแสน จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย เวียงลอ จังหวัดพะเยา เวียงสอง จังหวัดแพร่ และเมืองน่าน จังหวัดน่าน ไปยังเมืองเชียงรุ่ง สิบสองปันนา และเมืองคุนหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน และสปป.ลาว รวมถึงประเทศใกล้เคียงได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ซึ่งหากมีการปรับปรุงฟื้นฟูพื้นที่ชุมชนโบราณดังกล่าวตามบทบาทและศักยภาพที่สำคัญของพื้นที่ ย่อมสามารถกระตุ้นให้เกิดการ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>พัฒนาด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือให้ดียิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันชุมชนโบราณในเขตเชียงราย เชียงแสน จังหวัด เชียงราย เวียงลอ จังหวัดพะเยา เวียงสอง จังหวัดแพร่ และเมืองน่าน จังหวัดน่าน ยังไม่มีผังแม่บทการอนุรักษ์พื้นที่ชุมชนโบราณที่ชัดเจน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องมีการจัดทำผังแม่บทการอนุรักษ์พื้นที่ชุมชน ดังกล่าว เพื่อนำไปใช้เป็นเอกสารอ้างอิงสำหรับทุกภาคส่วน อาทิ หน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน รวมถึงภาคประชาสังคมให้มีความเข้าใจที่ ตรงกันและร่วมพัฒนาเมืองให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้</p> <p>นอกจากนี้ การดำเนินการให้เป็นไปตามผังแม่บทการพื้นที่ชุมชนโบราณ ยัง เป็นขั้นตอนสำคัญที่สามารถนำไปสู่การอนุรักษ์พื้นที่เมืองอย่างเป็นรูปธรรม จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินโครงการอนุรักษ์พื้นที่ชุมชนโบราณเชียงราย เชียงแสน จังหวัดเชียงราย เวียงลอ จังหวัดพะเยา เวียงสอง จังหวัดแพร่ และเมืองน่าน จังหวัดน่าน เพื่อเป็นตัวอย่างและต้นแบบทั้งในเชิงกายภาพ และเชิงกระบวนการ ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งในปัจจุบันคน ในชุมชนได้ให้ความสนใจและความสำคัญกับการอนุรักษ์</p> <p>มรดกวัฒนธรรมอยู่ก่อนแล้ว ดังนั้นพื้นที่ดังกล่าวจึงมีศักยภาพสูงในการนำมา พัฒนาระบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์พื้นที่เมือง และ สามารถดำเนินโครงการให้เห็นผลในเชิงกายภาพได้ง่าย เนื่องจากกระบวนการ มีส่วนร่วมฯ ต้องใช้เวลานานในการสร้างความเข้าใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ ตรงกัน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์โครงการแผนแม่บทการพัฒนาเมือง ประวัติศาสตร์เชื่อมโยงอารยธรรมล้านนาสู่ล้านช้าง เพื่อการอนุรักษ์และพื้นที่ ชุมชนโบราณเชียงราย เชียงแสน จังหวัดเชียงรายเวียงลอ จังหวัดพะเยา เวียง สอง จังหวัดแพร่ และเมืองน่าน จังหวัดน่าน ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และเข้าใจในความจำเป็นของการมี ผังแม่บทและการอนุรักษ์ชุมชนโบราณ เป็นอีกประเด็นสำคัญที่ต้องคำนึงถึง เนื่องจากบางส่วนเป็นข้อมูลทางเทคนิคที่ มีความซับซ้อน เข้าถึงยาก และภาครัฐยังใช้เครื่องมือในการสื่อสารและ ประชาสัมพันธ์อย่างไม่เหมาะสม ทำให้เกิดกระแสต่อต้านจากประชาชนใน บางกรณี ดังนั้น การสร้างเครื่องมือในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ที่เปิด โอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนทั่วไปสามารถแสดงความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจได้อย่างสร้างสรรค์นั้น จึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้โครงการฯ สามารถดำเนินการไปได้อย่างประสบความสำเร็จ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานและกระบวนการดังกล่าวในการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเมืองประวัติศาสตร์เชื่อมโยงอารยธรรมล้านนาสู่ล้านช้าง ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบของการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาคเหนือ พ.ศ.2560-2564 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 จึงมีความประสงค์ที่จะดำเนินการศึกษาและจัดทำ “โครงการแผนแม่บทการพัฒนาเมืองประวัติศาสตร์เชื่อมโยงอารยธรรมล้านนาสู่ล้านช้าง” เพื่อกำหนดแนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูชุมชนโบราณเชียงราย เชียงแสน จังหวัดเชียงราย เวียงลอ จังหวัดพะเยา เวียงสอง จังหวัดแพร่ และเมืองน่าน จังหวัดน่าน ให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และนำไปสู่การออกแบบจัดทำโครงการที่มีความเป็นไปได้ในการพัฒนาบริเวณย่านชุมชนโบราณให้เป็นรูปธรรมต่อไปในอนาคต</p>
<p>3. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการฟื้นฟูชุมชนโบราณตามประวัติศาสตร์ ให้มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเมืองของจังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน รวมทั้งเชื่อมโยงอารยธรรมล้านนา-ล้านช้างในอนาคต และเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม 2. เพื่อออกแบบและพัฒนาเมืองท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชื่อมโยงอารยธรรมล้านนา-ล้านช้าง (เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน) ให้เป็นตัวอย่างและต้นแบบในการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาชุมชนโบราณ ทั้งในเชิงกายภาพและเชิงกระบวนการ 3. เพื่อจัดทำผังปฏิบัติการเชิงพื้นที่ (Action Area Plan) ที่ระบุรายละเอียดด้านสถาปัตยกรรม ภูมิสถาปัตยกรรม และประเมินราคา ในพื้นที่โครงการที่มีความเป็นไปได้ในการพัฒนา 4. เพื่อจัดทำแผนการบริหารจัดการโครงการโดยละเอียด ทั้งในด้านการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม 5. เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ ส่งเสริมความรู้ และความเข้าใจในการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาเมืองท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมกับประชาชนในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

หัวข้อ	รายละเอียด
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	<p>1) สัดส่วนมูลค่าผลิต ภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิต ภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด เพิ่มขึ้นร้อยละ 2</p> <p>2) อัตราการขยายตัวของผลิต ภัณฑ์มวลรวมภาคบริการของกลุ่มจังหวัด (GPP ภาคบริการนอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ร้อยละ 7</p>
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<p>ผลผลิต</p> <p>1.แผนแม่บทการพัฒนาเมืองประวัติศาสตร์เชื่อมโยงอารยธรรมล้านนาสู่ล้านช้าง</p> <p>2.แผนการบริหารจัดการโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูชุมชนโบราณ (เชียงราย เชียงแสน จังหวัดเชียงราย เวียงลอ จังหวัดพะเยา เวียงสอง จังหวัดแพร่ และเมืองน่าน จังหวัดน่าน)</p> <p>3.ภาพทัศนมิติ (perspective) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูชุมชนโบราณ (เชียงราย เชียงแสน จังหวัดเชียงราย เวียงลอ จังหวัดพะเยา เวียงสอง จังหวัดแพร่ และเมืองน่าน จังหวัดน่าน) จังหวัดละ 1 โครงการ</p> <p>ผลลัพธ์</p> <p>ชุมชนโบราณที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ อารยธรรมในกลุ่มจังหวัดล้านนา ตะวันออก (เชียงราย เชียงแสน จังหวัดเชียงราย เวียงลอ จังหวัดพะเยา เวียงสอง จังหวัดแพร่ และเมืองน่าน จังหวัดน่าน) ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนา เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ตามแผนแม่บทการพัฒนาเมืองประวัติศาสตร์เชื่อมโยงอารยธรรมล้านนาสู่ล้านช้าง ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนา เศรษฐกิจที่ดีขึ้นในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือในอนาคต</p>
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	<p>1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี</p> <p>2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12</p> <p>3) แผนยุทธศาสตร์ภาค</p>
7. ระยะเวลา	5 ปี
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>ออกแบบและพัฒนากรีนซิติเซิงวัฒนธรรมและเมืองเก่าเชิงนิเวศ จ.เชียงราย จ.พะเยา จ.แพร่ และ จ.น่าน</p> <p>8,000,000 บาท</p> <p>มหาวิทยาลัยพะเยา</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แผนแม่บทการพัฒนาเมืองประวัติศาสตร์เชื่อมโยงอารยธรรมล้านนา สู่ล้านช้าง 40,000,000 บาท สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ออกแบบและพัฒนาเมืองท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชื่อมโยงอารยธรรม ล้านนา-ล้านช้าง (เชียงใหม่ พะเยา แพร่ น่าน) 8,000,000 บาท สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

แผนงาน สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อบริหารจัดการ รักษาความสมบูรณ์ เพื่ออนุรักษ์ ป่าพุทธรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. โครงการ	บูรณาการสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อบริหารจัดการ รักษาความสมบูรณ์ เพื่ออนุรักษ์ ป่าพุทธรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อบริหารจัดการ รักษาความสมบูรณ์ เพื่ออนุรักษ์ ป่าพุทธรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	1) สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด(รายกลุ่มจังหวัด)ไม่ลดลง 2) ร้อยละปริมาณขยะมูลฝอยของกลุ่มจังหวัดที่สามารถกำจัดได้ ร้อยละ 65 3) ฝุ่นละอองในพื้นที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 80 4) จำนวนเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกัน ฝุ่นละออง และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	การบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/เพิ่มภาคีเครือข่ายการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและร่วมกันแก้ไขสาธารณสุข
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 3) แผนยุทธศาสตร์ภาค
7. ระยะเวลา	5 ปี

หัวข้อ	รายละเอียด
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ - 420,683,550 บาท - ทสจ. เชียงราย พะเยา และน่าน สบอ.13 (แพร่) ส่วนจัดการต้นน้ำ ส่วนประสานโครงการพระราชดำริฯ หน่วยงานพื้นที่สังกัดสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 2 และ 3 สบอ.15 (แพร่) พลังงานจังหวัดน่าน
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 185,877,626 บาท - ทสจ.น่าน พะเยา แพร่ เชียงราย สบอ. 13 (แพร่) (ส่วนควบคุมและปฏิบัติการไฟป่า) สบอ.15 (เชียงราย) (ส่วนควบคุมและปฏิบัติการไฟป่า) พลังงานจังหวัดน่าน ประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงราย น่าน พะเยา แพร่
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 53,412,000 บาท - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ศูนย์เรียนรู้สาธารณภัยกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 254,285,040 บาท - ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 15 - สำนักงาน ปก.จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 254,502,240 บาท - ทสจ.น่าน ส่วนประสานโครงการพระราชดำริ และกิจการพิเศษ หน่วยจัดการต้นน้ำ น้ำกาด ส่วนอุทยานแห่งชาติ สบอ. 13 (แพร่) สำนักงานพลังงานจังหวัดน่าน แพร่ พะเยา และเชียงราย

หัวข้อ	รายละเอียด
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- บำบัดคุณภาพน้ำในแหล่งจากชุมชนก่อนไหลลงสู่แหล่งน้ำสำคัญโดยระบบพลังงานแสงอาทิตย์ - 70,000,000 บาท - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำเชิงบูรณาการตามหลักการธนาคารน้ำใต้ดิน - 10,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
8.8 กิจกรรมหลักที่ 8 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การจัดการขยะชุมชนและวัสดุเชื้อเพลิงเหลือใช้แบบพึ่งพาตนเอง - 9,000,000 บาท - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย
8.9 กิจกรรมหลักที่ 9 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- สร้างเครือข่ายอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านพันธุ์พืช - 5,564,000 บาท - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา
8.10 กิจกรรมหลักที่ 10 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- อนุรักษ์คังคเฒ่าฟางและตอซังพืชและรณรงค์ไถกลบตอซัง - 1,040,000 บาท - กรมพัฒนาที่ดิน
8.11 กิจกรรมหลักที่ 11 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- สร้างความร่วมมือด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - 3,000,000 บาท - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8.12 กิจกรรมหลักที่ 12 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เสริมสร้างศักยภาพด้านกำกับดูแลประกอบกิจการน้ำบาดาลตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ.2520 - 2,800,000 บาท - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8.13 กิจกรรมหลักที่ 13 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าระดับจังหวัด - 3,350,000 บาท - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
8.14 กิจกรรมหลักที่ 14 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ ภายใต้โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริและกิจการพิเศษของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - 625,000 บาท - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8.15 กิจกรรมหลักที่ 15 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- โครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติพื้นที่เวียงหนองล่องเชื่อมโยงแม่สาย - เชียงแสน - 20,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา(ดร. สุขทัย พงศ์พัฒนศิริ วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม)
8.16 กิจกรรมหลักที่ 16 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- โครงการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการมูลฝอยและวัสดุเหลือใช้เชิงพาณิชย์ ขนาดเล็กพึ่งพาตนเอง 4 จังหวัด - 20,000,000 บาท - มหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม
8.17 กิจกรรมหลักที่ 17 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- พัฒนาเทคโนโลยีการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาหมอกควันเชิงบูรณาการ ในเขตภาคเหนือตอนบนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน - 25,000,000 บาท - องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย , มหาวิทยาลัยพะเยา (ผศ.ดร.ฐิติรัตน์ เชี่ยวสุวรรณ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)
8.18 กิจกรรมหลักที่ 18 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การศึกษาภาวะเครียดของพืชในป่าไม้ที่ได้รับอิทธิพลจากการเกิดภาวะแล้งและไฟป่าเขตจังหวัด พะเยา เชียงราย แพร่ น่าน และ โปรแกรมการปลูกพืชอาหารทดแทนในพื้นที่ภูเขาหัวโล้นเพื่อยึดหน้าดินและชะลอการพังทลาย - 20,000,000 บาท - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพะเยา, มหาวิทยาลัยพะเยา (ดร.ชัชวาล วงศ์ชัย คณะวิทยาศาสตร์)

หัวข้อ	รายละเอียด
8.19 กิจกรรมหลักที่ 19 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> - ยกระดับบริหารจัดการเชิงบูรณาการเพื่อป้องกันหมอกควันไฟป่าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 - 250,000,000 บาท - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน เชียงราย พะเยา แพร่
8.20 กิจกรรมหลักที่ 20 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศูนย์การเรียนรู้สมุนไพร และป่าไม้ สำหรับ เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป - 22,000,000 บาท - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัด
และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

การดำเนินการ	ดำเนินการ แล้ว	ไม่ได้ ดำเนินการ
๑) นำข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดของจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.บ.ภ. กำหนด	/	
๒) จัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลางและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้ง ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดตามมาตรา ๕๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑	/	
๓) การประชุมของ ก.บ.ภ. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.บ.ภ. กำหนด	/	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ภ.) มาพร้อมนี้ด้วย

(ลงชื่อ).....

(นายประจัญ ปรัชญ์สกุล)

ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

หัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

หมายเหตุ ให้จังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดเป็นผู้จัดทำ